



VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/15-07/191
Urbroj: 50301-05/18-15-3

Zagreb, 11. lipnja 2015.

376 - Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Primljeno	16.6.2015.	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
001-01/15-04/1	06	
Urudžbeni broj	Pril.	Vrij.
50/15-8	1	0,00



MINISTARSTVO POMORSTVA,
PROMETA I INFRASTRUKTURE

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO
ZRAKOPLOVSTVO

✓ n/r vršitelju dužnosti direktora
Zagreb, Ulica grada Vukovara 284

Predmet: Godišnje izvješće o radu i Financijsko izvješće Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo za 2014. godinu
- Zaključak Vlade

U prilogu se dostavlja predmetni Zaključak, koji je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici održanoj 11. lipnja 2015. godine.

Prilog: 1





VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/2011 i 119/2014) i članka 5. stavka 3. Zakona o zračnom prometu (Narodne novine, br. 69/2009, 84/2011, 54/2013, 127/2013 i 92/2014), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 11. lipnja 2015. godine donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Godišnje izvješće o radu i Financijsko izvješće Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo za 2014. godinu, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavila Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo aktom, klase: 001-01/15-04/1, urbroja: 376-06-15-7, od 29. svibnja 2015. godine.

Klasa: 022-03/15-07/191

Urbroj: 50301-05/18-15-2

Zagreb, 11. lipnja 2015.





Croatian Civil Aviation Agency



REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ZA 2014. GODINU

Zagreb, svibanj 2015. godine

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. ODREDNICE NA KOJIMA SE TEMELJI RAD AGENCIJE.....	3
2.1 Nacionalni i međunarodno pravni okvir	3
2.2 Pravni temelj za osnivanje i rad Agencije.....	3
2.3 Tijela Agencije	4
2.4 Unutarnje ustrojstvo Agencije	4
2.4.1 Reorganizacija unutarnjeg ustrojstva Agencije	5
3. AKTIVNOSTI AGENCIJE U 2014. GODINI	6
3.1 Poslovi iz djelatnosti Agencije.....	6
3.1.1 Provedba nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa	7
3.1.2 Nadzor nad vojnim objektima i vojnom opremom u dijelu u kojem se koriste za civilni zračni promet	32
3.1.3 Pokrenuti prekršajni postupci iz područja civilnog zrakoplovstva	32
3.1.4 Aktivnosti u području zaštite civilnog zračnog prometa.....	33
3.1.5 Projekt implementacije mjera zaštite u području upravljanja zračnom plovidbom (ATM Security)	39
3.1.6 Projekt informacijske sigurnosti.....	39
3.1.7 Licenciranje zrakoplovnog osoblja i stručnog osoblja koje obavlja poslove od značaja za sigurnost zračne plovidbe	40
3.1.8 Aktivnosti u području generalne avijacije.....	43
3.1.9 Certificiranje zrakoplovnih subjekata.....	44
3.1.10 Dodatne aktivnosti Odjela aerodroma	48
3.1.11 Hrvatski registar civilnih zrakoplova	50
3.1.12 Odobravanje letova	51
3.1.13 Zaštita prava putnika	54
3.1.14 Implementacija sustava upravljanja sigurnošću (SMS)	54
3.1.15 Nacionalni program sigurnosti u zračnom prometu	57
3.1.16 Odobravanje aerodromskih naknada i utvrđivanje jediničnih cijena rutnih i terminalnih naknada te procjenjivanje financijskog položaja entiteta u zračnom prometu u skladu s referentnim propisima.....	59
3.2 Otklanjanje nalaza iz prethodnih nadzora/inspekcija međunarodnih organizacija	62

3.2.1	Otklanjanje nalaza iz ICAO – USOAP nadzora - 2010.....	62
3.2.2	EASA standardizacija.....	63
3.2.3	EASA izvješće o kontinuiranom praćenju (Continuous Monitoring Report)	63
3.3	Jedinstveno europsko nebo (SES).....	64
3.3.1	Lokalni plan implementacije jedinstvenog europskog neba (LSSIP)	65
3.3.2	Funkcionalni blok zračnog prostora Srednja Europa (FAB CE)	66
3.3.3	Plan mjerenja učinkovitosti	66
3.4	Rad na izradi nacrtu prijedloga podzakonskih propisa	68
3.4.1	Pravilnici	68
3.4.2	Ostale regulatorne aktivnosti Agencije	70
3.4.3	Praćenje EU propisa	70
3.5	Školovanje i stručno usavršavanje kadrova.....	71
3.6	Sustav upravljanja kvalitetom (QMS)	76
3.7	Komunikacija sa zrakoplovnim subjektima	79
3.7.1	Stručni skupovi	79
3.7.2	Internetske stranice.....	82
3.7.3	Međunarodne aktivnosti	83
3.7.4	Odnosi s medijima	86
4.	RAZVOJNI PROJEKTI AGENCIJE U 2014. GODINI	87
4.1	Projekt suradnje s Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovidbe - EUROCONTROL.....	87
4.2	Projekt EMPIC.....	88
4.3	Razvojni projekti u pripremi.....	92
4.3.1	Projekt za nabavu poslovnog prostora.....	92
4.3.2	Projekt za nabavu aviona za posebne namjene.....	93
4.3.3	Twinning projekt Gruzija	95
5.	RESURSI ZA RAD AGENCIJE U 2014. GODINI	97
5.1	Ljudski resursi	97
5.2	Materijalni resursi	101
5.3	Financijski resursi	102
6.	ZAKLJUČAK.....	103

PRILOZI

Prilog 1. Djelatnost i opis poslova Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo

Prilog 2. Organizacijska karta – Tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo u Republici Hrvatskoj

Prilog 3. Organizacijska karta – Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (do 1. prosinca 2014.)

Prilog 4. Organizacijska karta – Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (od 1. prosinca 2014.)

POPIS KRATICA I POJMOVA

ACC3 (*Air Cargo or Mail Carrier operating into the Union from a Third Country Airport*): Zračni prijevoznik za teret i poštu koji operira u Uniju iz zračne luke treće zemlje

ADQ (Aeronautical Data Quality): kvaliteta zrakoplovnih podataka

AFTN (Aeronautical Fixed Telecommunication Network): Aeronautička fiksna telekomunikacijska mreža

AGA (*aerodromes*): aerodromi

Agencija: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

AIP (*Aeronautical Information Publication*): Zbornik zrakoplovnih informacija Republike Hrvatske

AIR (*airworthiness*): plovidbenost

AMHS (ATS Message Handling System): sustav upravljanja ATS porukama

ANS (*Air Navigation Services*): usluge u zračnoj plovidbi

AP (airports): aerodromi

APO (Airport Operation): Aerodromske operacije

ASIL (*Aviation Safety Information Letter*): Zrakoplovna sigurnosna informacija

ASO (*Air Safety Order*): Naredba o zrakoplovnoj sigurnosti

ATFM (*Air Traffic Flow Management*): upravljanje protokom zračnog prometa

ATM/ANS (*Air Traffic Management/Air Navigation Services*): upravljanje zračnim prometom i usluge u zračnoj plovidbi

AZI: Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu

CAT (*Commercial Air Transport*): komercijalni zračni prijevoz

CAT 1 (Category 1): uzletno-sletna staza za precizno prilaženje kategorije 1

CFIT (*Controlled flight into terrain risk*): rizik od upravljivog leta u prepreku/teren

CNS (*Communication, Navigation, Surveillance*): komunikacija, navigacija, nadzor

EASA (*European Aviation Safety Agency*): Europska agencija za sigurnost zračnog prometa

EASA Committee: Committee for the application of common safety rules in the field of civil aviation

EASA RAG (EASA Rulemaking Advisory Group): savjetodavna radna grupa Europske agencije za sigurnost zračnog prometa za pravna pitanja u pripremi i primjeni propisa

EASA TAGs (*EASA Thematic Advisory Groups*): tematske savjetodavne radne grupe Europske agencije za sigurnost zračnog prometa

EASP (*European Aviation Safety Programme*): Program europske zrakoplovne sigurnosti

EASp (European Aviation Safety Plan): Europski plan zrakoplovne sigurnosti

ECAC (*European Civil Aviation Conference*): Europska konferencija civilnog zrakoplovstva

ECCAIRS (*European Coordination Centre for Accident and Incident Reporting Systems*): Europski centar za koordinaciju sustava za izvješćivanje o zrakoplovnim nesrećama

EMPIC-EAP (European Aviation Processing System): softver za civilne i vojne zrakoplovne vlasti za upravljanje, provedbu i provjeru provedbe civilnih zrakoplovnih propisa

EUROCONTROL (*European Organization for the Safety of Air Navigation*): Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe

FAB CE (*Functional Airspace Block Central Europe*): Funkcionalni blok zračnog prostora Srednje Europe

GAT (*General Air Traffic*): opći zračni promet

HACZ ili Agencija: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

HKZP: Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.

ICAO (*International Civil Aviation Organization*): Organizacija međunarodnoga civilnog zrakoplovstva

ICAO USOAP: ICAO Universal Safety Oversight Audit Programme

ITY-ADQ (Interoperability-Aeronautical Data Quality): interoperabilnost – kvaliteta zrakoplovnih podataka

LOCF (*Loss of control in flight risk*): rizik od gubitka kontrole u letu

LSSIP (*Local Single Sky Implementation Plan*): Lokalni plan implementacije Jedinstvenog europskog neba

MAC (*Mid-air collisions risk*): rizik od sudara zrakoplova u zraku

MET (*Meteorology*): meteorologija

NSA (*National Supervisory Authority*): Nacionalno nadzorno tijelo

NEB (National Enforcement Body): nacionalno tijelo za provedbu zaštite prava putnika u slučajevima otkazanog leta, dužeg kašnjenja, uskraćenog ukrcanja ili povrede prava osoba s invaliditetom ili osoba smanjene pokretljivosti

OPS (operations): letačke operacije

P-RNAV (Precision-Area Navigation): Precizna prostorna navigacija

RE (*Runway Excursion risk*): rizik od izlijetanja sa staze

RTG operater: operater na rendgenskom uređaju

RWY (runway): uzletno-sletna staza

SEC (security): zaštita civilnog zračnog prometa

SES (*Single European Sky*): Jedinstveno europsko nebo

SMS (*Safety Management System*): sustav upravljanja sigurnošću

SSP (*State Safety Programme*): Nacionalni program sigurnosti u zračnom prometu

TWY (taxiway): staza za vožnju

Zakon: Zakon o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14)

POPIS TABLICA

Tablica 1: Certificirani subjekti pod nadležnošću Sektora letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije	8
Tablica 2: Broj provedenih nadzora prema području nadzora – Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije	9
Tablica 3: Pregled evidentiranih JAR/Part FCL dozvola pilota aviona i helikoptera, Part 66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova, dozvola kontrolora zračnog prometa, dozvola dispečera leta/operativnog kontrolora leta	13
Tablica 4: Pregled izdanih certifikata o zdravstvenoj sposobnosti/izvještaja	14
Tablica 5: Pregled evidentiranih dozvola pilota zrakoplova (balona, jedrilica, ovjesnih jedrilica, parajedrilica, mikrolakih zrakoplova, sportsko rekreativnih zrakoplova) i padobranaca u skladu s nacionalnim propisima	15
Tablica 6: Pregled broja održanih ispita za stjecanje JAR/Part FCL dozvole pilota aviona i helikoptera i Part 66 dozvole osoblja za održavanje zrakoplova	15
Tablica 7: Pregled broja održanih ispita za stjecanje dozvola pilota parajedrilica, ovjesnih jedrilica, balona, sportsko-rekreativnih zrakoplova i dozvole padobranaca	17
Tablica 8: Broj provedenih nadzora prema području nadzora – Sektor nadzora usluga u zračnoj plovidbi	18
Tablica 9: Broj provedenih nadzora prema području nadzora – Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa	22
Tablica 10: Popis aerodroma sa svjedodžbom aerodroma	23
Tablica 11: Popis aerodroma s odobrenjem za uporabu aerodroma	24
Tablica 12: Popis površina za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova	24
Tablica 13: Popis pružatelja zemaljskih usluga	25
Tablica 14: Popis organizacija za stručno osposobljavanje	25
Tablica 15: Broj provedenih nadzora prema području nadzora - Odjel aerodroma	26
Tablica 16: Broj provedenih nadzora prema području nadzora – Odjel zaštite zračnog prometa	28
Tablica 17: Broj provedenih nadzora u 2014. godini – Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo	31
Tablica 18: Pregled evidentiranih JAR/Part FCL dozvola pilota aviona i helikoptera, Part 66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova, dozvola kontrolora zračnog prometa, dozvola dispečera leta/operativnog kontrolora leta	41
Tablica 19: Pregled izdanih certifikata o zdravstvenoj sposobnosti/izvještaja	41

Tablica 20: Pregled evidentiranih dozvola pilota zrakoplova (balona, jedrilica, ovjesnih jedrilica, parajedrilica, mikrolakih zrakoplova, sportsko rekreativnih zrakoplova) i padobranaca u skladu s nacionalnim propisima.....	42
Tablica 21: Pregled broja održanih ispita za stjecanje JAR/Part FCL dozvole	43
Tablica 23: Operatori aerodroma u Republici Hrvatskoj	46
Tablica 24: Aerodromi na kojima su tijekom 2014. godine provedeni veći radovi na održavanju i rekonstrukciji objekata i pripadajuće opreme operativne površine	49
Tablica 25: Popis predmeta u Hrvatskom registru civilnih zrakoplova u 2014. godini	51
Tablica 26: Struktura predmeta za odobravanje letova	51
Tablica 27: Broj prigovora vezan uz zaštitu prava putnika	54
Tablica 28: Status implementacije LSSIP ciljeva	65
Tablica 29: Prikaz broja vanjskih školovanja po organizacijama za školovanje	75
Tablica 30: Realizacija vanjskih školovanja po sektorima.....	75
Tablica 31: Prikaz troškova školovanja po vrsti troška	76
Tablica 32: Prikaz fazne implementacije upravljanja procesima	78
Tablica 33: EMPIC-EAP moduli.....	89
Tablica 34: EMPIC-EAP Licensing/Medical podmoduli	90
Tablica 35: Implementacija EMPIC Licensing/Medical modula po fazama.....	91
Tablica 36.: Organizacijska struktura za upravljanje, vođenje i provedbu Projekta za nabavu aviona za posebne namjene	94
Tablica 37: Popis nabavljene računalne i mrežne opreme u 2014. godini.....	102
Tablica 38: Prikaz ostvarenja ciljeva Agencije u 2014. godini	107

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Broj događaja prema postavljenim kategorijama.....	55
Grafikon 2: Stupanj implementacije SMS-a na zračnim lukama na kraju 2014. godine.....	56
Grafikon 3: Status implementacije SMS-a u organizacijama za održavanje i popravak zrakoplova na kraju 2014. godine	56
Grafikon 4: Kategorizacija događaja prema SSP pokazateljima	57
Grafikon 5: Starosna struktura	97
Grafikon 6: Stručna sprema	98
Grafikon 7: Broj radnika prema spolu.....	98
Grafikon 8: Broj zaposlenih radnika u unutarnjim ustrojstvenim jedinicama	99
Grafikon 9: Struktura zaposlenih prema vrsti poslova	99

TIJELA AGENCIJE

VIJEĆE AGENCIJE

PREDSJEDNIK

doc. dr. sc. Mirko Tatalović

ZAMJENICA PREDSJEDNIKA

dr. sc. Diana Božić

ČLANOVI

dr. sc. Tino Bucak

Josip Čuletić, dipl. ing.

Roman Gebauer, dipl. ing.

DIREKTOR AGENCIJE

Omer Pita, dipl. ing.

1. UVOD

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija ili HACZ), temeljem članka 5. stavka 3. Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14 – u daljnjem tekstu: Zakon) i članka 9. stavka 1. Statuta Agencije, podnosi Vladi Republike Hrvatske Godišnje izvješće o radu za 2014. godinu (u daljnjem tekstu: Izvješće). Ovo Izvješće sadrži sve bitne elemente prikaza rada Agencije u 2014. godini, a naročito težišne aktivnosti, odnosno projekte, koji su bili od presudnog utjecaja na ostvarenje ciljeva Agencije utvrđenih Godišnjim programom rada za 2014. godinu, a proizašlih iz nadležnosti Agencije kao pravne osobe s javnim ovlastima. Financijsko izvješće Agencije za 2014. godinu sastavni je dio ovoga Izvješća.

Godišnji program rada i Financijski plan Agencije za 2014. godinu donijelo je Vijeće Agencije, temeljem članka 8. stavka 6. podstavka 3. Zakona i članka 16. točke 4. Statuta Agencije, na 27. sjednici održanoj 27. studenog 2013. godine i temeljem članka 5. stavka 4. Zakona dostavilo na odobrenje Vladi Republike Hrvatske. Vlada Republike Hrvatske je, na sjednici održanoj 9. siječnja 2014. godine, donijela Odluku o davanju odobrenja na Godišnji program rada i Financijski plan Agencije za 2014. godinu (Klasa: 022-03/13-04/577, Urbroj: 50301-05/16-14-2).

Nadalje, Vijeće Agencije donijelo je i Izmjene i dopune (Rebalans) Financijskog plana Agencije za 2014. godinu, na 36. sjednici održanoj 7. studenoga 2014. godine i iste dostavilo na odobrenje Vladi Republike Hrvatske. Vlada Republike Hrvatske je, na sjednici održanoj 17. prosinca 2014. godine, donijela Odluku o davanju odobrenja na Izmjene i dopune Financijskog plana Agencije za 2014. godinu (Klasa: 022-03/14-04/484; Urbroj: 50301-05/18-14-2). Izmjenama i dopunama Financijskog plana Agencije za 2014. godinu utvrđeni su novi iznosi ukupnih prihoda i rashoda Agencije, odnosno promijenjeni su iznosi po izvorima prihoda i iznosi po vrstama rashoda. Izmjenama i dopunama Financijskog plana Agencije za 2014. godinu utvrđen je i novi Investicijski plan Agencije za 2014. godinu, u kome je najznačajnije povećanje financijskih sredstava za razvojne projekte u pripremi. Agencija je temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju suglasnosti Hrvatskoj agenciji za civilno zrakoplovstvo za sklapanje pravnog posla o kupnji nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske (Klasa: 022-03/14-04/233, Urbroj: 50301-05/18-14-2 od 10. srpnja 2014.) i Odluke Povjerenstva za raspolaganje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske (Klasa: 024-04/14-03/4, Urbroj: 536-021/01-2014-2 od 10. srpnja 2014.) zaključila Kupoprodajni ugovor (broj: 7505/2014 od 7. listopada 2014.) s Državnim uredom za raspolaganje državnom imovinom o prodaji nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske označenu kao zk.č.br. 5191/8, Krajiška ulica, površine 1.411 m², upisane u zk.ul.br. 5354 k.o. Grad Zagreb. Navedena nekretnina je kupljena u svrhu osiguranja poslovnog prostora za potrebe Agencije, Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu i Agencije za sigurnost željezničkog prometa, a što će posljedično rezultirati i racionalizacijom troškova koje Agencija trenutno ima za plaćanje zakupa poslovnog prostora.

Agencija je pravna osoba, koja na temelju javne ovlasti obavlja poslove određene Zakonom o zračnom prometu, kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, te obavlja i druge poslove u skladu s propisima donesenim na temelju Zakona. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava u skladu s odredbama Zakona obavlja Vlada Republike Hrvatske. Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga, a za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske.

Agencija predstavlja stručnu i operativnu organizaciju koja sukladno brzom tehničko-tehnološkom razvoju u području civilnog zrakoplovstva prati i provodi međunarodne standarde nužne za ispunjenje obaveza Republike Hrvatske u području sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa. Na nacionalnoj razini, Agencija je, uz Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture i Agenciju za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu, sastavni dio sustava tijela nadležnih za civilno zrakoplovstvo Republike Hrvatske koji je prikazan u Prilogu 2. ovoga Izvješća. Pored toga, stupanjem u članstvo Europske unije, Agencija je postala i



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ZA 2014. GODINU

sastavni dio sustava tijela nadležnih za civilno zrakoplovstvo Europske unije čiji glavni cilj je izgradnja i održavanje visoke razine sigurnosti civilnog zrakoplovstva u Europi. Sustav tijela nadležnih za civilno zrakoplovstvo u Europskoj uniji čine Europska komisija, Europska agencija za sigurnost zračnog prometa (*European Aviation Safety Agency* - EASA) te nadležne civilne zrakoplovne vlasti (*Competent Civil Aviation Authorities*) zemalja članica Europske unije. Agencija je „produžena“ ruka EASA-e, odnosno Europske komisije u implementaciji zakonodavstva Europske unije u području civilnog zrakoplovstva.

Detaljan opis djelatnosti i poslova iz nadležnosti Agencije nalazi se u Prilogu 1. ovoga Izvješća, a utvrđen je člankom 8. Statuta Agencije.

Agencija je u 2014. godini sklopila četiri nova sporazuma o suradnji s nadležnim tijelima u civilnom zrakoplovstvu. Jedan je sklopljen s Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu, jedan je sklopljen s civilnim zrakoplovnim vlastima Kraljevine Švedske, a dva su sklopljena s civilnim zrakoplovnim vlastima Bosne i Hercegovine. Agencija je ostvarila suradnju i sa zrakoplovnim vlastima Republike Italije u svrhu otvaranja mogućnosti za hidroavionske operacije između dvije države, a u interesu hrvatskog operatora. Time se i dalje potvrđuje uloga Agencije kao pouzdanog partnera po pitanju suradnje s civilnim zrakoplovnim vlastima drugih država i pružanja pomoći u razvoju civilnog zrakoplovstva drugih država, te stvaranja uvjeta za nove poslovne poduhvate u području zračnog prometa.

Agencija je u 2014. godini provodila težišne aktivnosti propisane Godišnjim programom rada za 2014. godinu. U zrakoplovnoj industriji Republike Hrvatske su i nadalje prisutni negativni utjecaji ekonomske krize, premda su zamjetni pozitivni pomaci koji bi mogli ukazivati na blagi oporavak. Time svakako doprinose razvojni projekti Međunarodne zračne luke Zagreb i Zračne luke Dubrovnik te pojava novih operatora u zrakoplovnim operacijama koje se do sada nisu odvijale u Republici Hrvatskoj – hidroavionski prijevoz i simulator letenja za helikopter. Tijekom 2014. godine odvijao se i zahtjevan proces prijenosa ovlasti zaštite putnika i njihove ručne prtljage te predane putničke prtljage u zračnim lukama. Agencija je i u 2014. godini nastavila poticajno djelovati na razvoj zrakoplovne djelatnosti u Republici Hrvatskoj omogućavajući zrakoplovnim subjektima dostizanje potrebnih standarda operacija, stvaranjem novog i unaprijeđenjem postojećeg regulatornog okvira, provedbom certificiranja, nadzora i inspekcija u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu, kao i obavljanjem ostalih poslova iz nadležnosti Agencije. Dobra turistička sezona obilježena je i porastom broja putnika u zračnom prometu što je imalo pozitivan utjecaj na cjelokupnu zrakoplovnu industriju.

2. ODREDNICE NA KOJIMA SE TEMELJI RAD AGENCIJE

2.1 Nacionalni i međunarodno pravni okvir

Zračni promet u Republici Hrvatskoj uređen je Zakonom o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14), Zakonom o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu («Narodne novine» broj 132/98, 63/08, 134/09 i 94/13), Zakonom o zračnim lukama («Narodne novine» broj 19/98 i 14/11), Zakonom o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe («Narodne novine» broj 19/98, 20/00 i 51A/13), Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu («Narodne novine» broj 151/05, 36/09, 75/09, 76/13 i 152/14), Zakonom o prijevozu opasnih tvari («Narodne novine» broj 79/07) i brojnim drugim propisima kao što su EU uredbе, zatim pravilnici kojima se omogućava primjena EU propisa te na kraju pravilnici kojima se reguliraju područja civilnog zrakoplovstva koja nisu regulirana EU propisima (tzv. nacionalni pravilnici).

Republika Hrvatska je od 9. svibnja 1992. godine, na temelju pristupa (akcesije), stranka Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, odnosno članica Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (*International Civil Aviation Organization* - ICAO) koja je osnovana istom Konvencijom u svrhu razvijanja načela, tehnologije te poticanja i razvoja međunarodnog civilnog zračnog prometa.

Republika Hrvatska članica je Europske organizacije za sigurnost zračne plovidbe (*European Organization for the Safety of Air Navigation* – EUROCONTROL) od 1. travnja 1997. godine temeljem Odluke o pristupanju Međunarodnoj konvenciji o suradnji na sigurnosti zračne plovidbe – EUROCONTROL iz 1960., s Protokolima iz 1970., 1978. i 1981. i Mnogostranom sporazumu o rutnim naknadama iz 1981. Nadalje, Republika Hrvatska je članica i Europske konferencije civilnog zrakoplovstva (*European Civil Aviation Conference* – ECAC) od 2. srpnja 1992. godine.

Republika Hrvatska članica je Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (*European Aviation Safety Agency* – EASA) od 1. srpnja 2013. godine temeljem članstva u Europskoj uniji. U tom smislu, Agencija aktivno sudjeluje u radu stručnih radnih tijela i grupa EASA-e. Sudjelovanje Agencije u radu EASA-e ključno je za utjecaj na donošenje i pravodobno praćenje zakonodavnih aktivnosti tijela EU u području civilnog zračnog prometa, a time i na ispunjavanje obveza koje Republika Hrvatska ima kao država članica. Najvažnija obaveza Agencije u tom procesu je ispunjavanje svih standarda koji su propisani pravnom stečevinom Europske unije koja čini regulatorni temelj zajedničkog europskog zračnog prostora u području civilnog zračnog prometa.

Agencija, u sklopu svojih aktivnosti, u suradnji s Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture, sudjeluje u međunarodnim aktivnostima uključujući i procese pregovaranja kod zaključivanja međunarodnih ugovora, sastancima u Organizaciji međunarodnoga civilnog zrakoplovstva (*International Civil Aviation Organization* – ICAO) i drugim međunarodnim organizacijama i institucijama s područja civilnog zračnog prometa, sudjeluje u radu njihovih stručnih tijela i radnih skupina te surađuje s inozemnim tijelima nadležnim za civilni zračni promet. Kao nastavak tog sudjelovanja, Agencija vodi brigu o realizaciji aktivnosti i zadataka proizašlih iz sudjelovanja u radu tih stručnih tijela i radnih skupina, upoznaje radnike Agencije sa svim relevantnim podacima koji proizlaze iz međudržavnih ugovora, sporazuma i rada u međunarodnim organizacijama, te vodi brigu o izvršavanju obveza proizašlih iz tih aktivnosti od strane Agencije.

2.2 Pravni temelj za osnivanje i rad Agencije

Agencija je prikladna i praktična organizacija izvan sustava državne uprave koja neovisno provodi u okviru svoje djelatnosti upravne i druge poslove koji se odnose na nadzor sigurnosti civilnog zračnog prometa. Osnovana je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» broj 46/07). Zakonom o

zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09) te njegovim izmjenama i dopunama («Narodne novine» broj 84/11 i 127/13) pridodavane su joj ovlasti u području: certificiranja subjekata u civilnom zrakoplovstvu, nadzora sigurnosti i mjera zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj, regulatornih aktivnosti kao što su izdavanje obvezujućih propisa i ekonomska regulacija subjekata u civilnom zrakoplovstvu, podnošenja optužnog prijedloga i izdavanja prekršajnog naloga.

Time je tijekom godina primijenjen i implementiran ICAO standard za uspostavu i upravljanje sustavom sigurnosti zračnog prometa (ICAO Doc 9734-AN/959, Safety Oversight Manual) te sukladnost s temeljnim propisom EU iz područja civilnog zrakoplovstva: Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i kojom se osniva Europska agencija za sigurnost zračnog prometa (SL L 79, 19.3.2008.) (Basic Regulation) kojom se daje opći pravni okvir sustava civilnog zrakoplovstva Europske unije. Također je postupno izvršena reforma javne uprave u području civilnog zrakoplovstva na način da je reorganiziran sustav tijela nadležnih za civilno zrakoplovstvo u Republici Hrvatskoj i jasno propisane nadležnosti istih.

Na pitanja koja nisu uređena Zakonom o zračnom prometu primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama i Statut Agencije. Statutom Agencije pobliže je uređeno sljedeće: načela za unutarnje ustrojstvo, vrste unutarnjih ustrojstvenih jedinica i uvjeti za njihovo ustrojavanje, predstavljanje i zastupanje, financiranje, poslovno planiranje i godišnje izvještavanje, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Agencije.

Resorno ministarstvo za područje rada Agencije je Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

2.3 Tijela Agencije

Prema odredbama Zakona i Statuta Agencije, tijela Agencije su Vijeće Agencije i direktor Agencije.

Vijeće Agencije

Agencijom upravlja Vijeće Agencije koje se sastoji od pet članova, koje na prijedlog ministra imenuje Vlada Republike Hrvatske. Članovi Vijeća Agencije imenuju se, nakon provedenog javnog natječaja, na vrijeme od četiri godine, s tim da mogu biti ponovno imenovani. Predsjednika i zamjenika predsjednika Vijeća Agencije imenuje Vlada Republike Hrvatske iz reda članova Vijeća Agencije.

Direktor Agencije

Voditelj poslovanja Agencije je direktor Agencije. Direktora Agencije imenuje i razrješava Vijeće Agencije uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske. Direktor Agencije se bira na temelju provedenog javnog natječaja. Mandat direktora Agencije je pet godina s tim da može biti ponovno imenovan. Direktor Agencije za svoj rad odgovara Vijeću Agencije i resornom ministru. Direktor organizira rad Agencije u skladu s ovlastima utvrđenima Statutom Agencije, poduzima trenutačne, potrebne i opravdane mjere u interesu sigurnosti civilnog zrakoplovstva, te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom Agencije.

2.4 Unutarnje ustrojstvo Agencije

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu uređuje se unutarnje ustrojstvo Agencije, nazivi unutarnjih ustrojstvenih jedinica i njihov djelokrug, poslovi i zadaće koje se u njima obavljaju, potrebna radna mjesta za obavljanje poslova

iz nadležnosti Agencije, raspored radnih mjesta u unutarnjim ustrojstvenim jedinicama, te način upravljanja, kao i druga pitanja od značaja za rad Agencije. Unutarnje ustrojstvo Agencije te način rada i rukovođenja Agencijom utvrđuju se tako da se osigura zakonito, stručno, efikasno i racionalno obavljanje poslova i zadaća, pravodobno i efikasno provođenje poslova iz nadležnosti Agencije, prava i obveze radnika uz potpuno korištenje njihovih stručnih sposobnosti, koordinacija i nadzor nad izvršavanjem poslova, kao i suradnja s nadležnim subjektima u svezi organiziranog, planskog i efikasnog izvršavanja svih poslova i zadaća iz nadležnosti Agencije.

2.4.1 Reorganizacija unutarnjeg ustrojstva Agencije

Dana 1. prosinca 2014. godine stupio je na snagu novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo. Novim Pravilnikom izvršena je reorganizacija unutarnjeg ustrojstva Agencije u skladu s novim potrebama razvoja Agencije. Civilno zrakoplovstvo je područje ljudske djelatnosti koje se neprestano mijenja sukladno brzom tehničko-tehnološkom razvoju. Obzirom na to, regulatorni okvir civilnog zrakoplovstva nameće nadležnim tijelima za civilno zrakoplovstvo nove zahtjeve kojima se povećavaju nadležnosti i obim poslova. Trenutno, u Europskoj uniji se odvija proces reorganizacije/reforme nadležnih tijela za civilno zrakoplovstvo, prije svega EASA-e i EUROCONTROL-a, koji se na odgovarajući način reflektira i na nacionalna nadležna tijela za civilno zrakoplovstvo. Tijekom provedbe Twinning projekta financiranog iz pretpristupnog programa pomoći EU IPA 209 napravljena je dubinska snimka procedura i sustava rada Agencije koja je ukazala na moguća poboljšanja funkcioniranja i optimiziranja rada Agencije primjenom procesnog pristupa radu i usvajanjem novih tehnologija postupnim uvođenjem u uporabu standardnog *software*-a za civilne zrakoplovne vlasti – EMPIC. Isto tako, novi europski regulatorni okvir iziskuje i nameće potrebu fleksibilnije organizacijske strukture prilagođene novim zahtjevima (*authority requirements*). U skladu s navedenim, a uzimajući u obzir i dosadašnje iskustvo i organizaciju rada Agencije, pojavila se potreba redefiniranja postojećeg unutarnjeg ustrojstva. U starom unutarnjem ustrojstvu postojao je određeni nesrazmjer u smislu veličine pojedinih unutarnjih organizacijskih jedinica i broja rukovodećeg osoblja u odnosu na broj radnika. Nadalje, u nekim područjima djelatnosti Agencije, unutarnje ustrojstvo usložnjavalo je procese pri obavljanju poslova koji zahtijevaju više sektorsku/odjelsku suradnju zbog većeg broja hijerarhijski ustrojenih unutarnjih ustrojstvenih jedinica (4 sektora, 16 odjela, 5 odsjeka).

Obzirom na navedeno, novim Pravilnikom izvršene su određene organizacijske promjene, odnosno organizacijski preustroj koji će biti primjeren efikasnom obavljanju poslova iz nadležnosti Agencije za naredno razdoblje. Novo unutarnje ustrojstvo Agencije temelji se na sljedećim načelima: načelo racionalizacije, načelo funkcionalnosti, načelo vertikalne i horizontalne povezanosti, načelo harmonizacije temeljnih elemenata unutarnjeg ustrojstva, načelo fleksibilnosti unutarnjeg ustrojstva i načelo dostupnosti. Unutarnje ustrojstvene jedinice su ustrojene prema kriteriju srodnosti poslova i djelokruga rada uz uvažavanje preporuka da je obavljanje određenih poslova potrebno izdvojiti u zasebnu unutarnju ustrojstvenu jedinicu sukladno međunarodnim standardima i preporučenim praksama, kao i u slučaju kada je određene poslove potrebno zasebno izdvojiti radi učinkovitijeg obavljanja istih.

Provedenom reorganizacijom unutarnjeg ustrojstva Agencije postignuto je smanjenje broja organizacijskih jedinica za 7 čime je za isti broj smanjen i broj rukovodećih radnih mjesta (-1 pomoćnik direktora, -7 voditelja razine odjela, +1 voditelj razine odsjeka).

Organizacijska karta koja prikazuje unutarnje ustrojstvo Agencije do 1. prosinca 2014. godine nalazi se u Prilogu 3. ovoga Izvješća. U Prilogu 4. ovoga Izvješća nalazi se i nova Organizacijska karta koja prikazuje novo unutarnje ustrojstvo Agencije od 1. prosinca 2014. godine.

3. AKTIVNOSTI AGENCIJE U 2014. GODINI

Aktivnosti Agencije u 2014. godini bile su usmjerene na ostvarenje ciljeva utvrđenih Godišnjim programom rada za 2013. godinu. U skladu sa strateškim okvirom Agencije (misija, vizija i temeljne odrednice strategije) kojim su postavljeni strateški ciljevi i ciljevi srednje razine, utvrđeno je 10 osnovnih ciljeva Agencije za 2014. godinu koji proizlaze iz obavljanja poslova iz propisane nadležnosti kao i aktivnosti kojima se doprinosi unaprjeđenju, odnosno razvoju djelatnosti Agencije.

Agencija je u 2014. godini nastavila sustavno provoditi nadzor sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa, uključujući certificiranje i licenciranje zrakoplovnih subjekata. U 2014. godini izvršen je prvi nadzor nad vojnim objektima i vojnom opremom u dijelu u kojem se koriste za civilni zračni promet temeljem Sporazuma o suradnji između Ministarstva obrane i Agencije. Osobito intenzivne aktivnosti provođene su u području zaštite civilnog zračnog prometa u dijelu procesa prijenosa poslova zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage s Ravnateljstva policije na pravne osobe. Odobravanje letova i zaštita prava putnika su poslovi iz nadležnosti Agencije kojima je u 2014. godini posvećena povećana pažnja u svjetlu obveza koje proizlaze iz članstva u Europskoj uniji.

Agencija je u 2014. godini nastavila sustavno raditi na unaprjeđenju sigurnosti civilnog zračnog prometa, a naročito vezano uz implementaciju sustava upravljanju sigurnošću te Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu. Otklanjanje nalaza iz prethodnih nadzora/inspekcija međunarodnih organizacija je kontinuirana aktivnost Agencije koja se provodi od početka operativnog rada Agencije, pa je tako nastavljeno i u 2014. godini. Jednako tako, Agencija je u okviru svojih nadležnosti i obveza provodila aktivnosti vezane uz inicijativu Europske komisije nazvanu Jedinstveno europsko nebo (Single European Sky), uključujući proces implementacije projekata utvrđenih Lokalnim planom implementacije Jedinstvenog europskog neba (LSSIP), uspostavu Funkcionalnog bloka zračnog prostora Srednje Europe (FAB CE) i Plan mjerenja učinkovitosti.

Agencija je tijekom 2014. godine nastavila raditi na izradi nacрта prijedloga podzakonskih propisa s težištem na reguliranje područja koja nisu regulirana EU propisima. Školovanje i stručno usavršavanje kadrova Agencije je i u 2014. godini bila važna aktivnost Agencije kojom se stručni kapital Agencije održava na visoko kvalitetnoj razini. U 2014. godini, napravljeni su daljnji koraci za unaprjeđenje Sustava upravljanja kvalitetom, provedbom Projekta upravljanja procesima. Komunikacija sa zrakoplovnim subjektima je i u 2014. godini bila važna aktivnost kojom Agencija nastoji proaktivno djelovati na podizanje standarda sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj.

Agencija je u 2014. godini obavljala i mnogobrojne druge redovne i izvanredne poslove iz propisane nadležnosti. Krajem 2014. godine izvršena je reorganizacija unutarnjeg ustrojstva Agencije. U 2014. godini stvarani su preduvjeti za razvojne projekte u pripremi koji će se nastaviti provoditi u narednom razdoblju. U 2014. godini osigurani su dostatni ljudski, materijalni i financijski resursi za obavljanje poslova iz djelatnosti Agencije.

3.1 Poslovi iz djelatnosti Agencije

Djelatnost Agencije obuhvaća poslove vezane za sigurnost i zaštitu civilnog zračnog prometa, a osobito certifikaciju, nadzor i inspekciju u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu, vođenje propisanih registara i evidencija te obavljanje drugih poslova utvrđenih Zakonom, propisima donesenima na temelju Zakona ili EU propisima.

3.1.1 Provedba nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa

U 2014. godini, nadzor sigurnosti civilnog zračnog prometa provodile su osnovne unutarnje ustrojstvene jedinice Agencije – sektori: Sektor letačkih operacija, plovodbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije, Sektor nadzora usluga u zračnoj plovidbi i Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa, sa svojim unutarnjim ustrojstvenim jedinicama. Nadzor zaštite civilnog zračnog prometa provodio je Odjel zaštite zračnog prometa.

Sektor letačkih operacija, plovodbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije

Sektor letačkih operacija, plovodbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije obavlja poslove nadzora sigurnosti nad pravnim i fizičkim osobama u cilju osiguravanja udovoljavanja propisanim uvjetima za sigurnu uporabu zrakoplova, obavljanje prijevoza kao i obavljanja drugih djelatnosti u zračnom prometu. Dio nadzora sigurnosti su i aktivnosti certifikacije ovlaštenih organizacija i operatora zrakoplova kao i nadzor nad tim subjektima u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja propisanim zahtjevima. Nadzor sigurnosti provodi se putem redovnih audita i inspeksijskih pregleda koji mogu biti najavljeni ili nenajavljeni.

Pod nadležnošću Sektora je 111 ovlaštenih organizacija i 95 ovlaštenih fizičkih osoba kako slijedi:

Vrsta subjekta	Broj certificiranih subjekata
Operatori zrakoplova	21 od čega: 11 operatora koji obavljaju komercijalni zračni prijevoz A-B 3 operatora koji obavljaju komercijalni zračni prijevoz A-A 5 operatora koji obavljaju komercijalne operacije koje nisu komercijalni zračni prijevoz 2 operatora složenih zrakoplova koji obavljaju nekomercijalne operacije
Organizacije za održavanje zrakoplova	13
Organizacije za održavanje Annex II zrakoplova	3
Organizacije za vođenje kontinuirane plovodbenosti zrakoplova	17
Certifikati kvalifikacije uređaja za osposobljavanje koji simuliraju let (FSTD)	2
Organizacije za osposobljavanje pilota (ATO) u skladu s europskim propisima	12
Organizacije za osposobljavanje pilota jedrilica	8
Organizacije za osposobljavanje pilota balona	1
Organizacije za osposobljavanje padobranaca	14
Organizacija za osposobljavanje pilota ovjesnih jedrilica	1
Organizacija za osposobljavanje pilota parajedrilica	5
Organizacije za osposobljavanje pilota mikrolakih zrakoplova KLASA I / II	4/3
Organizacije za utvrđivanje razine jezične sposobnosti pilota (LPAB)	2

Vrsta subjekta	Broj certificiranih subjekata
Organizacije za utvrđivanje razine jezične sposobnosti kontrolora zračnog prometa (LPAB)	2
Zrakoplovno-medicinski centri (AeMC)	2
Zrakoplovno-medicinski ispitivači (AME)	23
Ispitivači pilota aviona, helikoptera i jedrilica u skladu s europskim propisima	47
Ispitivači pilota zrakoplova i padobranaca u skladu s nacionalnim propisima	25
Organizacije za osposobljavanje osoblja za održavanje zrakoplova (Part 147)	1
Ukupno	206

Tablica 1: Certificirani subjekti pod nadležnošću Sektora letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije

REALIZACIJA PLANA NADZORA SIGURNOSTI U 2014. GODINI

Predmetni nadzor provodi se prema odobrenim godišnjim planovima nadzora za 2014. godinu koji se utvrđuju na razini svakoga odjela/odsjeka u skladu s njegovim djelokrugom. U Plan nadzora za 2014. godinu, uključeni su dodatni resursi za provođenje neplanskog nadzora zrakoplova i operatora zrakoplova u slučaju pojave negativnih trendova uočenih analizom koju Sektor kontinuirano provodi kao i u slučaju zaprimanja informacija ili prijava o narušavanju sigurnosti iz domene nadležnosti Sektora. Isto tako, Planom nadzora za 2014. godinu predviđeni su i dodatni resursi za eventualno certificiranje i posljedično nadzor novih ovlaštenih organizacija i operatora zrakoplova. Slijedi pregled realizacije Plana nadzora sigurnosti u 2014. godini.

Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije							
Odjel	Područje nadzora	Broj nadzora					
		Planirani nadzori				Neplanirani nadzori	Ukupno
		Plan	Ispravak Plana	Izvršeno	Realizacija		
Odjel letačkih operacija	Nadzor certificiranih operatora zrakoplova	28	-	28	100%	4	32
	Nadzor operatora u nekomercijalnim operacijama (NCO i NCC)	12	-	10	83%	-	10
	Nadzor prijevoza opasnih roba (DG)	53	(-5) 48	47	98%	-	47
	Nadzor osposobljavanja operatora koji obavljaju komercijalni zračni prijevoz (CAT)	20	(-11) 9	9	100%	4	13
	Nadzor operatora koji obavljaju komercijalni zračni prijevoz (CAT) - INO	10	(-3) 7	7	100%	2	9

Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije							
Odjel	Područje nadzora	Broj nadzora					
		Planirani nadzori				Neplanirani nadzori	Ukupno
		Plan	Ispravak Plana	Izvršeno	Realizacija		
Odjel plovidbenosti zrakoplova	Nadzor ovlaštenih organizacija	33	-	33	100%	20	34
	Pregled za utvrđivanje plovidbenosti zrakoplova	N/A	N/A	N/A	N/A	96	96
	Nadzor ACAM	20	(-1) 19	19	100%	1	20
Odjel školstva i licenciranja	Nadzor organizacija (ATO, FSTD, LPAB, 147)	20	(-2) 18	18	100%	3	21
	Nadzor sigurnosti ispitivača pilota (HR)	11	-	11	100%	-	11
	Nadzor sigurnosti ispitivača pilota (INO)	8	(-3) 5	5	100%	9	14
	Nadzor sigurnosti zrakoplovno-medicinskih centara (AeMc) i zrakoplovno-medicinskih ispitivača (AME)	17	(-3) 14	14	100%	2	16
Odjel generalne avijacije	Nadzor ovlaštenih organizacija	30	-	30	100%	2	31
	Nadzor zrakoplovnih priredbi	N/A	N/A	N/A	N/A	6	6
	Nadzor operacija	5	-	5	100%	-	5
	Nadzor poletišta i sletišta	2	-	2	100%	4	6
Odsjek SAFA inspekcija	Nadzor inozemnih operatora	126	-	126	100%	22	148
Ukupno Sektor		395	(-28) 367	364	99%	175	539

Tablica 2: Broj provedenih nadzora prema području nadzora – Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije

Obrazloženja i pojašnjenja u vezi s realizacijom planova nadzora

Odjel letačkih operacija

U tablici realizacije Plana nadzora nisu uvršteni nadzori predviđeni za organizacije koje u trenutku izrade Plana nisu postojale, nego su uvrštene u Plan radi planiranja odgovarajućih resursa za nadzor eventualno novih organizacija. To objašnjava razliku planiranih nadzora u Godišnjem programu rada i izvješću o radu Odjela za 2014. godinu.

Nadzor certificiranih operatora zrakoplova

Nadzor je obavljen u 100% opsegu. Dodatno, tijekom godine u okviru nadzora Odjel je s operatorima komercijalnog zračnog prijevoza intenzivno radio na usklađivanju s Uredbom Komisije (EU) br. 965/2012 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 296, 25.10.2012.). Taj je postupak s uspjehom dovršilo 6 operatora, dok se 2 operatora nisu uspjela uskladiti.

Provedena su i 4 certifikacijska nadzora novih komercijalnih operatora i to 1 za A-A i 3 za komercijalni zračni prijevoz (A-B operacije).

Nadzor operatora u nekomercijalnim operacijama (NCO i NCC)

Nadzor je obavljen u manjem opsegu od planiranog tj. nisu izvršeni nadzori obavljanja operacija na Braču i Osijeku uslijed loše meteorološke situacije u planiranim kao i naknadno planiranim terminima. Uzimajući u obzir mali promet na predmetnim aerodromima koji se dodatno bitno smanji nakon ljeta, procijenjeno da obavljanje predmetnih nadzora ne bi imalo smisla nakon ljeta te oni nisu obavljani.

Nadzor prijevoza opasnih roba (DG)

Nadzor prijevoza opasnih roba izvršen je 100% opsegu iako je izvršeno 6 nadzora manje od planiranog broja međutim, ti nadzori nisu provedeni iz opravdanih razloga i oni su kao što slijedi:

- Farnair koji je bio planiran za nadzor nije se pojavio/letio na zračnim lukama Republike Hrvatske u 2014. godini;
- Miniliner obavlja prijevoz isključivo za DHL koji je bio predmet zasebnog DG nadzora pa zaključeno da ne postoji potreba nadzora samog prijevoznika;
- Za Aeroflot i Turkish Airlines nadzor više nije bio utemeljen izlaskom nove Uredbe Komisije (EU) br. 452/2014 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama operatora iz trećih zemalja u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 133, 6.5.2014.) (ne zahtjeva od prijevoznika iz trećih zemalja Certifikat za opasne robe);
- Cargo Partner-u je oduzet DG certifikat; i
- Albatros obavlja iznimno mali broj isključivo A-A operacija i nema odobrenje za prijevoz opasnih roba, pa je procijenjeno da poseban nadzor u području opasnih roba nije opravdan.

Nadzor osposobljavanja operatora koji obavljaju komercijalni zračni prijevoz

Nadzor je izvršen u 100% opsegu, u skladu sa zahtjevima primjenjivih propisa, vezano za kontinuirani nadzor odnosno produljenje valjanosti odobrenja za osposobljavanje. Plan je predvidio veći broj nadzora, međutim neka osposobljavanja nisu bila provedena, a za neka je procijenjeno da ih nije nužno nadzirati jer su ista tijekom ciklusa nadzora već bila predmet nadzora te da rezultati tog nadzora ne ukazuju na negativne trendove.

Treba napomenuti da se unaprijed nikada ne zna kada će, koja i koliko osposobljavanja provoditi operatori, pa se planiraju resursi za određen broj nadzora, a realizacija ovisi o više faktora (pravovremena obavijest operatora o

provođenju osposobljavanja, raspoloživost inspektora, trenutna procjena nužnosti nadzora, ne provođenje osposobljavanja iz odobrenja operatora itd.).

Odjel plovidbenosti zrakoplova

Nadzor ovlaštenih organizacija

Nadzor ovlaštenih organizacija obavljen je u 100% opsegu. Dodatno je provedeno 20 neplaniranih nadzora od kojih su 4 bila certifikacijski nadzori novih organizacija i to kao kako slijedi:

- 3 nove ovlaštene organizacija za vođenje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova (CAMO organizacija prema Part M Subpart G Uredbe Komisije (EZ) 2042/2003);
- 1 nova ovlaštena organizacija za održavanje zrakoplova (AMO organizacija prema Part 145 Uredbe Komisije (EZ) 2042/2003);

Značajno za napomenuti je da su 2 nove ovlaštene organizacije za vođenje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova organizacije u sklopu operatora koji obavljaju operacije komercijalnog zračnog prometa (operator European Coastal Airlines i operator Sky Vision).

Vezano za ostale neplanirane nadzore koji su provedeni tijekom 2014. godine, isti su rezultat zahtjeva ovlaštenih organizacija za promjenom opsega odobrenja ili se radi o izvanrednom inspekcijskom nadzoru nakon evaluacije Odjela o potrebi izvanrednog inspekcijskog nadzora kao i o promjeni učestalosti opsega nadzora temeljem uočenih negativnih trendova ili postojanja sumnje ili prijave o narušavanju sigurnosti.

Pregled za utvrđivanje plovidbenosti zrakoplova

Planom za 2014. godinu predviđeni su resursi za 113 pregleda zrakoplova za utvrđivanje plovidbenosti zrakoplova koji nisu obuhvaćeni provjerama plovidbenosti od strane ovlaštenih CAMO organizacija i ovlaštenog osoblja. Plan je orijentacijskog karaktera iz razloga što njegova realizacija u praksi ovisi o tome da li će vlasnici/operatori podnijeti zahtjev za provjeru plovidbenosti svojeg zrakoplova Agenciji. Plan je izrađen na osnovi realizacije planova provjere plovidbenosti zrakoplova za prethodne godine uz neke korekcije, te je dosadašnje iskustvo u izradi planova na ovaj način pokazalo da su oni točni na razini cca 90% što se pokazalo i u 2014. godini jer je izvršeno 96 pregleda od ukupno planiranih 113 pregleda.

Nadzor ACAM (Aircraft Continuing Airworthiness Monitoring)

Nadzor je obavljen u 100% opsegu iako je izvršen 1 nadzor manje od planiranog broja. Predmetni ACAM nadzor opravdano nije izvršen jer zrakoplov nije bio plovidben. Dodatno, izvršen je jedan neplanirani ACAM nadzor.

Tijekom 2014. godine, u sklopu programa ACAM pregledano je 20 zrakoplova od čega su 3 zrakoplova bila 5.700 kg MTOM, a 17 zrakoplova ispod 5.700 kg MTOM.

Nakon završetka svakog godišnjeg ciklusa ACAM inspekcija, a temeljem nalaza do kojih se došlo tijekom inspekcije, izrađuje se godišnja analiza ACAM-a koja ima za cilj po unaprijed zadanim kriterijima kvalitativno i kvantitativno determinirati potencijalne slabosti ovlaštenih organizacija u vođenju kontinuirane plovidbenosti različitih kategorija zrakoplova. Rezultati i saznanja do kojih se došlo putem ovih analiza koriste se za daljnje kontinuirano unapređivanje i poboljšavanje rada samih organizacija za vođenje kontinuirane plovidbenosti kao i planiranje njihovog nadzora, a također se koriste i za planiranje budućih ACAM inspekcija i selekciju zrakoplova nad kojima će buduće inspekcije biti provedene.

Odjel školstva i licenciranja

Nadzor ovlaštenih organizacija (ATO, 147, FSTD, LPAB)

Nadzor je obavljen u 100% opsegu iako su provedena 2 nadzora manje od ukupnog broja planiranih nadzora. Predmetna 2 nadzora nisu provedena iz opravdanih razloga, kao što slijedi:

- Odobrenje PPL(A)-015 povučeno na zahtjev organizacije jer je prestala s osposobljavanjem pilota aviona (Peryton d.o.o.);
- Heli Centar Toplice d.o.o. je odustao od zahtjeva za ishodenjem Part 147 certifikata za osposobljavanje osoblja za održavanje zrakoplova stoga je zahtjev odbijen dana 14. srpnja 2014. godine.

Dodatno, provedena su 3 neplanirana nadzora:

1. Heli Centar Toplice d.o.o. – dana 06. kolovoza 2014. godine proveden je nadzor u svrhu provjere otklanjanja utvrđenih nalaza na certifikacijskom nadzoru (follow-up) u cilju stjecanja certifikata kvalifikacije simulatora letenja (Full flight simulator - FFS) razine D (level D) tipa helikoptera Mi-8/Mi-171;
2. Heli Centar Toplice d.o.o. – dana 06. kolovoza 2014. godine proveden je nadzor u svrhu provjere otklanjanja utvrđenih nalaza na certifikacijskom nadzoru (follow-up) u cilju stjecanja certifikata kvalifikacije uređaja za vježbanje navigacijskih procedura (Flight navigation procedure trainer - FNPT) razine kvalifikacije II (qualification level II) tipa helikoptera Mi-8/Mi-171;
3. Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. – dana 17. listopada 2014. godine proveden je nadzor u svrhu proširenja opsega certifikata organizacije za testiranje razine jezične sposobnosti (Language proficiency assessment body – LPAB) kontrolora zračnog prometa za engleski jezik.

Nadzor ispitivača pilota (HR)

Nadzor je obavljen u 100% opsegu. Od ukupnog broja nadzora ispitivača pilota provedenih na teritoriju Republike Hrvatske, provedeno je 9 nadzora ispitivača pilota koji su certificirani od strane Agencije i 2 nadzora ispitivača pilota koji su certificirani od zrakoplovnih vlasti drugih država članica Europske unije, a koji provode aktivnosti na teritoriju Republike Hrvatske.

Realizacija nadzora ispitivača pilota u velikoj mjeri ovisi o broju i vrsti provjera koje ispitivači provode, lokaciji gdje se provjere odvijaju, te raspoloživosti inspektora za najavljeni termin provjere što zahtijeva dodatne resurse potrebne za brzu reakciju Odjela jer se koriste i resursi drugih odjela te je potrebna međuodjelska koordinacija prioriteta i suradnja jer ispitivači provjere najavljuju Agenciji 3 do 5 dana prije provođenja provjere ovisno o vrsti provjere, a ispitivači ili ispitanici često mijenjaju predviđene termine provjera iz operativnih razloga ili zbog loših vremenskih prilika.

Nadzor ispitivača pilota (INO)

Nadzor je obavljen u 100% opsegu iako 3 nadzora nisu obavljena. Predmetna 3 nadzora ispitivača nisu obavljena jer su im certifikati ispitivača istekli, a nisu podnijeli zahtjev za produženjem.

Dodatno, provedeno je 9 neplaniranih nadzora ispitivača pilota koji su certificirani od strane Agencije, a koji provode provjere izvan teritorija Republike Hrvatske.

Budući se zahtjevi za produženje certifikata ispitivača pilota mogu podnijeti i do godinu dana ranije prije isteka valjanosti certifikata, a u svrhu osiguranja realizacije i organizacije obveznog nadzora od strane inspektora Agencije, u postupku produženja certifikata ispitivača pilota, od ukupnog broja neplaniranih nadzora provedeno je 6 ranijih nadzora u svrhu produženja certifikata ispitivača pilota.

Od preostalih 3 neplaniranih nadzora, proveden je 1 nenajavljeni nadzor ispitivaču pilota, 1 nadzor u svrhu stjecanja certifikata ispitivača pilota i 1 nadzor u svrhu obnavljanja certifikata ispitivača pilota.

Realizacija nadzora ispitivača pilota u velikoj mjeri ovisi o broju i vrsti provjera koje ispitivači provode, lokaciji gdje se provjere odvijaju, te raspoloživosti inspektora za najavljeni termin provjere što zahtijeva dodatne resurse potrebne za brzu reakciju Odjela jer se koriste i resursi drugih odjela te je potrebna međudjelska koordinacija prioriteta i suradnja jer ispitivači provjere najavljuju Agenciji 3 do 5 dana prije provođenja provjere ovisno o vrsti provjere, provjere se provode i tijekom vikenda, praznika i blagdana, a ispitivači ili ispitanici često mijenjaju predviđene termine provjera iz operativnih razloga ili zbog loših vremenskih prilika koji ne omogućavaju provođenje provjera.

Nadzor zrakoplovno-medicinskih centara (AeMC) i zrakoplovno-medicinskih ispitivača (AME)

Nadzor je obavljen u 100% opsegu iako je provedeno 3 nadzora manje. Predmetna 3 nadzora nisu provedena jer su bili predviđeni za zrakoplovno-medicinske ispitivače (AME) u cilju produženja valjanosti AME certifikata, međutim isti nisu podnijeli zahtjev za produženje AME certifikata.

Dodatno, provedena su 2 neplanirana nadzora i to 1 za obnavljanje AME certifikata, a 1 nadzor u svrhu provjere udovoljavanja uvjetima radi promjene lokacije AME prakse.

Licenciranje zrakoplovnog osoblja i stručnog osoblja koje obavlja poslove od značaja za sigurnost zračne plovidbe

U 2014. godini, Odjel školstva i licenciranja je obavljao poslove licenciranja zrakoplovnog osoblja: JAR/ Part FCL dozvola pilota aviona i helikoptera, Part 66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova, dozvola kontrolora zračnog prometa i studenata kontrolora zračnog prometa, dozvola dispečera leta/operativnog kontrolora leta (izdavanje, obnavljanje, priznavanje i produžavanje valjanosti dozvole, ovlaštenja, certifikata i posebnih ovlasti).

Radi davanja uvida u opseg poslova u nadležnosti Odjela vezano uz licenciranje zrakoplovnog osoblja koje se provodi kontinuirano, prikazan je broj evidentiranih dozvola, prema vrsti dozvole, u pregledu kako slijedi:

VRSTA DOZVOLE	BROJ IZDANIH DOZVOLA		UKUPNO
PART-FCL/JAR FCL DOZVOLA PILOTA – AVION	PPL(A)	198/33	602
	CPL(A)	118/3	
	ATPL(A)	250/0	
PART-FCL/JAR FCL DOZVOLA PILOTA – HELIKOPTER	PPL(H)	0/0	19
	CPL(H)	17/0	
	ATPL(H)	2/0	
KONTROLOR ZRAČNOG PROMETA	ATC	260	279
	ATC – student	19	
Part 66 DOZVOLA OSOBLJA ZA ODRŽAVANJE ZRAKOPLOVA	PART 66	336	336
DOZVOLA DISPEČERA LETA/OPERATIVNOG KONTROLORA PROMETA	DSP	28	28
UKUPNO			1.264

Tablica 3: Pregled evidentiranih JAR/Part FCL dozvola pilota aviona i helikoptera, Part 66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova, dozvola kontrolora zračnog prometa, dozvola dispečera leta/operativnog kontrolora leta

U 2014. godini, zrakoplovno-medicinski centri (AeMC) i zrakoplovno-medicinski ispitivači (AME) su izdali sljedeći broj certifikata o zdravstvenoj sposobnosti/izvještaja:

VRSTA CERTIFIKATA O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI/ IZVJEŠTAJA	BROJ IZDANIH CERTIFIKATA O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI/ IZVJEŠTAJA		UKUPNO
CERTIFIKAT O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI PILOTA ZRAKOPLOVA I PADOBRANACA	Kategorija 1	537	743
	Kategorija 2	207	
	Kategorija LAPL	0	
	Kategorija 2 - nacionalna	236	236
CERTIFIKAT O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA	Kategorija 3	234	234
MEDICINSKI IZVJEŠTAJ ZA KABINSKU POSADU	123		123
UKUPNO			1.337

Tablica 4: Pregled izdanih certifikata o zdravstvenoj sposobnosti/izvještaja

U 2014. godini, Odjel generalne avijacije je između ostalih poslova iz svoje nadležnosti obavljao i poslove licenciranja pilota zrakoplova (balona, jedrilica, ovjesnih jedrilica, parajedrilica, mikrolakih zrakoplova, sportsko-rekreativnih zrakoplova) i padobranaca u skladu s nacionalnim propisima (izdavanje, obnavljanje, priznavanje i produžavanje valjanosti dozvole, ovlaštenja, certifikata i posebne ovlasti). Radi davanja uvida u opseg poslova u nadležnosti Odjela vezano uz licenciranje pilota zrakoplova, prikazan je broj evidentiranih dozvola, prema vrsti dozvole, u pregledu kako slijedi:

	VRSTA DOZVOLE / OVLAŠTENJA	BROJ IZDANIH DOZVOLA / OVLAŠTENJA	VAŽEĆE DOZVOLE / OVLAŠTENJA	ISTEKLE DOZVOLE / OVLAŠTENJA
PADOBRANCI	Dozvola padobranca	587	264	323
	Ovlaštenje - Nastavnik padobranstva	76	53	23
	Ovlaštenje stariji paker padobrana	10	10	0
JEDRILICE	Dozvola pilota jedrilice	212	88	124
	Ovlaštenje - Nastavnik pilota jedrilice	48	23	25
	Ovlaštenje - IMC Flying	40	23	17
	Ovlaštenje - Acrobatic Flying	4	2	2
BALONI	Dozvola pilota balona	5	5	0
	Ovlaštenje - Nastavnik pilota balona	3	3	0
PARAJEDRILICE	Dozvola pilota parajedrilice	415	403	12
	Ovlaštenje - Učitelj pilota parajedrilice	42	42	0
	Ovlaštenje - Tandem pilot	42	42	0
	Ovlaštenje - Pokusni pilot	0	0	0
OVJESNE JEDRILICE	Dozvola pilota ovjesne jedrilice	78	77	1
	Ovlaštenje - Učitelj pilota ovjesne	2	1	1
	Ovlaštenje - Tandem pilot	0	0	0
	Ovlaštenje - Pokusni pilot	0	0	0

	VRSTA DOZVOLE / OVLAŠTENJA	BROJ IZDANIH DOZVOLA / OVLAŠTENJA	VAŽEĆE DOZVOLE / OVLAŠTENJA	ISTEKLE DOZVOLE / OVLAŠTENJA
MIKROLAKI ZRAKOPLOVI	Dozvola pilota MLZ klase I	28	12	16
	Dozvola pilota MLZ klase II	61	29	32
	Ovlaštenje - Učitelj pilota MLZ klase I	8	8	0
	Ovlaštenje - Učitelj pilota MLZ klase II	10	9	1
SPORTSKO REKREATIVNI ZRAKOPLOVI	Dozvola pilota SRZ klase I	13	13	0
	Dozvola pilota SRZ klase II	29	29	0
	Dozvola pilota SRZ klase III	2	2	0
	Dozvola pilota SRZ klase IV	1	1	0
	Nastavnik pilota SRZ klase I	3	3	0
	Nastavnik pilota SRZ klase II	6	6	0
	Nastavnik pilota SRZ klase III	1	1	0
	Nastavnik pilota SRZ klase IV	1	1	0
Uzlijetanje i slijetanje na vodene površine		0	0	0
UKUPNO		1.431 dozvole 296 ovlaštenja	923 dozvole 227 ovlaštenja	508 dozvole 69 ovlaštenja

Tablica 5: Pregled evidentiranih dozvola pilota zrakoplova (balona, jedrilica, ovjesnih jedrilica, parajedrilica, mikrolakih zrakoplova, sportsko rekreativnih zrakoplova) i padobranaca u skladu s nacionalnim propisima

U 2014. godini, Odjel školstva i licenciranja je obavljao poslove organizacije, provođenja, nadzora i administracije teorijskih ispita u svrhu stjecanja JAR/Part FCL dozvola pilota aviona i helikoptera i Part 66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova. Radi davanja uvida u opseg poslova u nadležnosti Odjela vezano uz licenciranje zrakoplovnog osoblja koje se provodi kontinuirano, prikazan je broj održanih teorijskih ispita, prema vrsti dozvole, u pregledu kako slijedi:

VRSTA DOZVOLE		BROJ ODRŽANIH ISPITA
Part FCL dozvola pilota aviona i helikoptera	PPL (A)	180
	ATPL(A)	338
	ATPL(H)	8
	CPL(H)	8
Part 66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova		354
UKUPNO		888

Tablica 6: Pregled broja održanih ispita za stjecanje JAR/Part FCL dozvole pilota aviona i helikoptera i Part 66 dozvole osoblja za održavanje zrakoplova

Odjel generalne avijacije

Nadzor ovlaštenih organizacija

Nadzor je obavljen u 100% opsegu. Nadzor 1 ovlaštene organizacije obavljen je u istovremeno u dva dana budući da organizacija ima odobrenje za osposobljavanje pilota jedrilice i padobranca. Odlučeno je da se u jednom danu provede nadzor 2 organizacije koja provodi osposobljavanje padobranaca budući da organizacije imaju istu odgovornu osobu. Naknadno je obavljen nadzor organizacije koja provodi osposobljavanje pilota jedrilice što je dovelo do 1 dodatnog nadzora. Dodatno, proveden je i 1 nadzor u svrhu ishođenja odobrenja organizacije za osposobljavanje pilota zrakoplova u skladu s nacionalnim propisima.

Nadzor zrakoplovnih priredbi

Plan nadzora vezano za zrakoplovne priredbe je orijentacijskog karaktera i predviđa se temeljem iskustva iz prethodnih godina. Svrha planiranja je da se osiguraju sredstva i resursi odjela radi ispunjavanja odgovornosti iz nadležnosti Odjela.

Tijekom 2014. godine planiran je nadzor 5 zrakoplovnih priredbi dok je proveden nadzor 6 zrakoplovnih priredbi. Odjel generalne avijacije u 2014. godini odobrio je kompleksnu zrakoplovnu priredbu (Red Bull Air Race) za čije su potrebe ishođena 2 odobrenja. Jedno odobrenje izdano je za potrebe novinarske konferencije Red Bull Air Race, a drugo za samu zrakoplovnu priredbu.

Nadzor operacija

Nadzor je obavljen u 100% opsegu. Nadzor je izvršen na više aerodroma odnosno poletišta i sletišta i uključio je nadzor:

- operacija sportsko rekreativnih zrakoplova;
- operacija parajedrilicama i ovjesnim jedrilicama;
- operacija jedrilicama; i
- padobranskih aktivnosti.

Nadzor poletišta i sletišta za parajedrilice i ovjesne jedrilice

Tijekom 2014. godine, Odjel generalne avijacije pojačao je nadzore operacija parajedrilica te je proveden nadzor 6 registriranih poletišta i sletišta za parajedrilice i ovjesne jedrilice. U 2014. godini, Odjel generalne avijacije je obavljao poslove organizacije, provođenja, nadzora i administracije teorijskih ispita u svrhu stjecanja dozvola pilota balona, jedrilica, ovjesnih jedrilica, parajedrilica, sportsko-rekreativnih zrakoplova i padobranaca. Radi davanja uvida u opseg poslova u nadležnosti Odjela vezano uz licenciranje zrakoplovnog osoblja koje se provodi kontinuirano, prikazan je broj održanih teorijskih ispita, prema vrsti dozvole, u pregledu kako slijedi:

VRSTA DOZVOLE	BROJ ODRŽANIH ISPITA
Dozvola pilota parajedrilice	299
Dozvola pilota ovjesne jedrilice	40
Dozvola pilota jedrilice	59
Dozvola pilota balona	0
Dozvola pilota sportsko-rekreativnog zrakoplova	122
Dozvola padobranaca	144

VRSTA DOZVOLE	BROJ ODRŽANIH ISPITA
Dozvola pilota parajedrilice	299
Dozvola pilota ovjesne jedrilice	40
Dozvola pilota jedrilice	59
Dozvola pilota balona	0
Dozvola pilota sportsko-rekreativnog zrakoplova	122
Dozvola padobranaca	144
UKUPNO	664

Tablica 7: Pregled broja održanih ispita za stjecanje dozvola pilota parajedrilica, ovjesnih jedrilica, balona, sportsko-rekreativnih zrakoplova i dozvole padobranaca

Odsjek SAFA inspekcija

Pregledi stranih zrakoplova na stajanci

Odsjek SAFA inspekcija, u cilju procjene sigurnosti inozemnih operatora zrakoplova koji slijeću/polijeću sa međunarodnih aerodroma u Republici Hrvatskoj obavlja poslove nadzora sigurnosti tih operatora putem Ramp inspekcija u skladu sa zahtjevima dijela ARO.RAMP. Uredbe Komisije (EU) br. 965/2012 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 296, 25.10.2012.).

Godišnjim planom nadzora za 2014. godinu bilo je predviđeno 126 pregleda zrakoplova, a izvršeno je 148 pregleda zrakoplova na stajankama zračnih luka u Republici Hrvatskoj. Povećani broj izvršenih nadzora rezultat je informacija o dolasku zrakoplova ili operatora za koje je EASA identificirala da predstavljaju potencijalni rizik ili za koje postoji sumnja da nisu u skladu s primjenjivim zahtjevima. Dodatno, došlo je i do promjene raspodjele inspekcijskih pregleda zrakoplova na način da se izvršio veći broj inspekcijskih pregleda na aerodromima diljem obale, na operatorima koji su sezonskog karaktera (charter letovi tijekom ljetne sezone) kao i na većem uzorku operatora odnosno tipova zrakoplova. Povećan broj nadzora prioritiziranih odnosno sumnjivih operatora i zrakoplova kao i raznovrsnost operatora i tipova zrakoplova koji su bili predmet nadzora rezultirao je i povećanjem broja kao i razine ozbiljnosti utvrđenih nesukladnosti u odnosu na nadzore izvršene prethodne kalendarske godine. Prilikom nadzora inozemnih zrakoplova tijekom 2014. godine utvrđeni su nalazi kao što slijedi:

- 7 nalaza razine 3 (sigurnosni problem - zabrana polijetanja do otklanjanja istog);
- 14 nalaza razine 2 (nesukladnost koja ima značajan utjecaj na sigurnost);
- 12 nalaza razine 1 (nesukladnost koja ima mali utjecaj na sigurnost).

Zaključak vezano za rezultate nadzora koje provodi Sektor:

Stupanj realizacije plana nadzora je u svim odjelima na visokoj razini i sva obrazloženja za odstupanja su objektivna i utemeljena. Razlika između planiranog i realiziranog broja nadzora je vrlo mala i potvrđuje da se temeljem iskustva iz prethodnih godina dobro planiralo s aspekta potrebnih resursa za provođenje nadzora. Analizom broja nalaza i razine njihove ozbiljnosti utvrđenih nadzorom u 2014. godini te usporedbom s rezultatima nadzora prijašnjih godina može se zaključiti kako nema nekih značajnijih promjena u broju i ozbiljnosti nalaza te nema trendova koji bi trebali zabrinjavati.

Sektor nadzora usluga u zračnoj plovodbi

Sektor nadzora usluga u zračnoj plovodbi je obavljao poslove nadzora sigurnosti pružatelja usluga u zračnoj plovodbi.

REALIZACIJA PLANA NADZORA SIGURNOSTI U 2014. GODINI

Sektor nadzora usluga u zračnoj plovodbi							
Odjel	Područje nadzora	Broj nadzora					
		Planirani nadzori				Neplanirani nadzori	Ukupno
		Plan	Ispravak Plana	Izvršeno	Realizacija		
Odjel operativnih usluga u zračnom prometu	Operativne usluge u zračnom prometu	16	+1 (17)	17	100%	-	17
	Organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa	2	+1 (3)	3	100%	-	3
Odjel upravljanja zračnim prostorom i protokom zračnog prometa	Upravljanje zračnim prostorom i protokom zračnog prometa	14	-3 (11)	11	100%	-	11
	Utvrđivanje letnih procedura	4	-2 (2)	2	100%	-	2
Odjel usluga zrakoplovnog informiranja i zrakoplovne meteorologije	Usluge zrakoplovnog informiranja	8	+3 (11)	11	100%	-	11
	Usluge zrakoplovne meteorologije	6	+4 (10)	10	100%	-	10
Odjel usluga komunikacije, navigacije i nadzora	Usluge komunikacije, navigacije i nadzora	14	+2 (16)	16	100%	-	16
	Interoperabilnost u mreži upravljanja europskim zračnim prometom	4	- 3 (1)	1	100%	-	1
Sektorski nadzor		2	(2)	2	100%	-	2
Ukupno Sektor		70	+ 3 (73)	73	100%	-	73

Tablica 8: Broj provedenih nadzora prema području nadzora – Sektor nadzora usluga u zračnoj plovodbi

Obrazloženja i pojašnjenja u vezi s realizacijom plana nadzora

Sektor je izradio Godišnji program nadzora za 2014. godinu (*ANS Oversight Programme*) nad pružateljem usluga u zračnoj plovodbi u Republici Hrvatskoj (Hrvatska kontrola zračne plovodbe d.o.o. – HKZP), a uz konzultacije s pružateljem usluga vezano za vremenske okvire, te uzimajući u obzir sezonski karakter pružanja usluga. Godišnjim programom nadzora obuhvaćen je nadzor udovoljavanja zahtjeva certifikacije te nadzor obavljanja

funkcija upravljanja protokom zračnog prometa i upravljanja zračnim prostorom pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, kao i nadzor certificiranih organizacija za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa.

U 2014. godini, Godišnjim programom nadzora bila su planirana 2 sveobuhvatna (*comprehensive*) nadzora po zajedničkim zahtjevima (*Common Requirements* - CR) sukladno Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 1035/2011 o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružanje usluga u zračnoj plovidbi i izmjeni uredaba (EZ) br. 482/2008 i (EU) br. 691/2010 (SL L 271, 18.10.2011.). Godišnji sveobuhvatni nadzor udovoljavanja zajedničkim zahtjevima podijeljen je u 2 dijela u trajanju po tjedan dana svaki.

Nadzori su održani sukladno dogovoru Agencije i HKZP-a prije ljetne sezone – proljetni nadzor (*spring audit*) i nakon ljetne sezone – jesenski nadzor (*autumn audit*). Termin nadzora dogovoreni su s HKZP-om.

Radi usklađivanja sa sezonskim opterećenjem pružatelja usluga te raspoloživim resursima, proljetni nadzor je obavljen u razdoblju od 5. do 9. svibnja 2014. godine za nadzor usluga ATS, AIS, CNS te funkcija ASM, ATFM i PANS OPS. Drugi dio godišnjeg sveobuhvatnog nadzora obavljen je na jesen i to u razdoblju od 24. do 28. studenog 2014. godine ATS, CNS, MET, te funkcija ASM, ATFM i PANS OPS. Za nadzor po pitanju interoperabilnost u mreži upravljanja europskim zračnim prometom bila su planirana 4 nadzora, međutim u jednom nadzoru obavljena provjera sukladnosti po 4 uredbe: Uredba Komisije (EZ) br. 262/2009 o utvrđivanju zahtjeva u vezi s usklađenom dodjelom i uporabom Mode S upitnih kodova za jedinstveno europsko nebo (SL L 84, 31.3.2009.); Uredba Komisije (EZ) br. 29/2009 o utvrđivanju zahtjeva u vezi s uslugama podatkovnih veza za jedinstveno europsko nebo (SL L 13, 17.1.2009); Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1206/2011 o utvrđivanju zahtjeva u vezi s identifikacijom zrakoplova u okviru nadzora za jedinstveno europsko nebo (SL L 305, 23.11.2011.) i Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1207/2011 o utvrđivanju zahtjeva u vezi s učinkovitošću i interoperabilnošću nadzora za Jedinstveno europsko nebo (SL L 305, 23.11.2011.).

Prema Godišnjem programu nadzora, planirano je da se 2 godišnja sveobuhvatna nadzora dopune u ožujku, travnju i svibnju, te rujnu, listopadu i studenom, i to kraćim komplementarnim inspekcijskim nadzorima izdvojenih lokacija/podružnica HKZP-a. Okvirni raspored obilaska Podružnica HKZP-a dan je u Godišnjem programu nadzora za 2014. godinu, te najavljen dopisom za svaku Podružnicu posebno 14 dana prije planiranog nadzora. Tijekom 2014. godine obavljani su nadzori svih izdvojenih lokacija/podružnica HKZP-a za svaku od usluga koju izdvojene lokacije/podružnice pružaju. Osim usluga, auditirana je i funkcija ATFM-a.

Odjel operativnih usluga u zračnom prometu obavljao je nadzore sigurnosti u području pružanja operativnih usluga u zračnom prometu. U 2014. godini provedeno je 20 nadzora u području pružanja operativnih usluga u zračnom prometu i u području organizacija za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa. Nadzori su obavljani za područje sustava upravljanja sigurnošću, sustava upravljanja kvalitetom, ljudskih potencijala, otvoreno i transparentno pružanje usluga, radnih metoda i operativnih procedura, te izvještavanja o događajima povezanim sa sigurnošću. Obavljeni su i nadzori Podružnica HKZP-a i to Zadar, Split, Brač, Dubrovnik, Rijeka, Pula, Lošinj, Osijek, te AKZP Zagreb/Lučko. Osim 18 redovnih i planiranih nadzora, obavljen je i 1 nadzor organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa uz suradnju Odjela školstva i licenciranja Agencije, te 1 izvanredni nadzor vezan za udovoljavanja zahtjevima za nadzornika smjene/kontrolora zračnog prometa. Odjel je u 2014. godini otvorio 15 nalaza neudovoljavanja HKZP-u nakon čega je HKZP izradio i predložio korektivne mjere za otklanjanje nalaza. Odjel je prihvaćao i pratio implementaciju korektivnih mjera, te verificirao zatvaranje 10 nalaza neudovoljavanja provedbom „follow-up“ nadzora ili analizom dostavljenih dokaza HKZP-a za zatvaranje nalaza. U suradnji s Uredom upravljanja kvalitetom i sigurnosti zračnog prometa, Odjel je sudjelovao u analizi izvanrednih događaja iz područja operativnih usluga u zračnom prometu. Analizom dostupnih izvješća o rezultatima istraživanja ugrožavanja sigurnosti zračnog prometa, Odjel je u 2014. godini, u okviru redovitog nadzora, obavio nadzor HKZP-a u području prijavljivanja, istrage i analize izvanrednih događaja. Odjel obavlja i nadzor nad organizacijama za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa. U skladu s navedenim, Odjel obavlja certifikaciju

i kontinuirani nadzor 2 organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa, Hrvatsko učilišnog središta za kontrolu zračnog prometa (HUSK) - za osnovno osposobljavanje kontrolora zračnog prometa, te nadzor Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. - za osposobljavanje za lokaciju i kontinuirano osposobljavanje kontrolora zračnog prometa. Odjel je u 2014. godini odobrio 4 revizije operativnih priručnika, 12 revizija programa osposobljavanja, 3 revizije sheme stručnosti za lokaciju te 4 ispitivača/ocjenjivača organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa.

Odjel upravljanja zračnim prostorom i protokom zračnog prometa obavljao je poslove nadzora sigurnosti u području (ASM) upravljanja zračnim prostorom sukladno Uredbi Komisije (EZ) br. 2150/2005 o utvrđivanju zajedničkih pravila za fleksibilno korištenje zračnog prostora (SL L 342, 24.12.2005.) i pripadajućeg Pravilnika o upravljanju zračnim prostorom («Narodne novine» broj 138/09), u području (ATFM) protoka zračnog prometa sukladno Uredbi Komisije (EU) br. 255/2010 o utvrđivanju zajedničkih pravila za upravljanje protokom zračnog prometa (SL L 80, 26.3.2010.) o općim pravilima za upravljanje protokom zračnog prometa i pripadajućeg Pravilnika o upravljanju protokom zračnog prometa («Narodne novine» broj 73/11), te u području (PANS-OPS) utvrđivanja i odobravanja instrumentalnih letnih procedura sukladno Pravilniku o oblikovanju i načinu utvrđivanja postupaka i drugih uvjeta za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova («Narodne novine» broj 14/13). Tijekom 2014. godine izvršeno je 6 nadzora sigurnosti sjedišta HKZP-a prema sljedećim područjima: 2 nadzora ASM, 2 nadzora ATFM te 2 nadzora PANS-OPS. Pored navedenog, izvršeno je 5 nadzora podružnica HKZP-a u području ATFM sukladno Uredbi Komisije (EU) br. 255/2010. Napravljen je i 1 nadzor promjene „ATM BiH Tranzicija (promjena usljed koje je centar oblasne kontrole Sarajevo preuzeo nadležnost u određenom dijelu zračnog prostora Bosne i Hercegovine nad kojim je nadležnost prije imala Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. Tijekom nadzora primjećena su 4 neudovoljavanja koja su rezultirala podizanjem nalaza, (3 iz područja upravljanja protokom zračnog prometa te 1 iz područja nadzora instrumentalnih letčkih procedura). Tijekom 2014. godine nastavilo se s praćenjem implementacije korektivnih mjera za otklanjanje nalaza neudovoljavanja iz područja ATFM. Unutar nadzora ATFM funkcije, Odjel je tijekom tekuće godine nadzirao obaveze pružatelja usluga u zračnoj plovidbi (HKZP), pilota zrakoplova i korisnika zračnog prostora u pogledu pridržavanju slotova polijetanja zrakoplova (-5+10 min od proračunatog vremena polijetanja), te je izradio izvješće u kojem se navodi razina pridržavanja slotova za polijetanje, koja je u 2014. godini u granicama 13,7%, što je u iznad europskog prosjeka koji iznosi 12,1%. Također, u području upravljanja protokom zračnog prometa su se pratila izuzeća od ATFM slotova u polijetanju zrakoplova, te je utvrđeno da je bilo 1,15% izuzetih letova što je iznad propisane granice od 0,55% letova, te će se tijekom prva polovine 2015. godine napraviti posebno izvješće kojim će se Europska komisija upoznati sa stanjem izuzeća od ATFM slotova u polijetanju za Republiku Hrvatsku te mjerama za poboljšanja. Pored navedenog, tijekom 2014. godine, Odjel je obavljao i stručne poslove za potrebe Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom, temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o osnivanju nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom («Narodne novine» broj 116/09). Odjel je također tijekom 2014. godine aktivno sudjelovao u izradi Nacrta plana mjerenja učinkovitosti usluga u zračnoj plovidbi i mrežnih funkcija propisanim Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 390/2013 od 9. svibnja 2013. o uspostavljanju programa mjerenja učinkovitosti usluga u zračnoj plovidbi i mrežnih funkcija (SL L 128, 9.5.2013.).

Odjel usluga zrakoplovnog informiranja i zrakoplovne meteorologije obavljao je poslove nadzora usluga zrakoplovnog informiranja i zrakoplovne meteorologije. Odjel je u 2014. godini izvršio 11 nadzora u području usluga zrakoplovnog informiranja, te 10 u području usluga zrakoplovne meteorologije. Nadzori su obavljani iz područja sustava upravljanja sigurnošću, sustava upravljanja kvalitetom, ljudskih potencijala, otvoreno i transparentno pružanje usluga, radnih metoda i operativnih procedura. U sjedištu uprave Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. izvršena su 2 nadzora pružanja usluga zrakoplovnog informiranja i 2 nadzora pružanja usluga zrakoplovne meteorologije. Jedan od dva nadzora pružatelja usluga zrakoplovnog informiranja u sjedištu

uprave HKZP-a bio je nenajavljen, a proveden je nakon neadekvatnog informiranja pilota u jednoj od podružnica HKZP-a. U podružnicama svih kontroliranih aerodroma na kojima HKZP pruža usluge, izvršen je po 1 nadzor usluga zrakoplovnog informiranja te po 1 nadzor usluga zrakoplovne meteorologije tijekom 2014. godine. Fokus nadzora pružatelja usluga zrakoplovnog informiranja bio je na provođenju korektivnih mjera za zatvaranje otvorenih nalaza iz prošlih godina, te ispunjavanju zajedničkih zahtjeva Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1035/2011. Fokus nadzora zrakoplovne meteorologije bio je na udovoljavanju zahtjevima ICAO Aneksa-a 3 posebno na tehničke i operativne kompetencije i mogućnosti kao i na radne metode i operativne procedure.

U 2014. godini zatvoreno je 7 nalaza vezanih uz pružanje usluga zrakoplovnog informiranja, te 5 nalaza vezana za pružanje usluga zrakoplovne meteorologije. Istovremeno je otvoreno 13 novih nalaza vezanih za pružanje usluga zrakoplovnog informiranja, te 20 novih nalaza u pružanju usluga zrakoplovne meteorologije.

Odjel usluga komunikacija, navigacije i nadzora obavljao je nadzore sigurnosti u području pružanja usluga komunikacije, navigacije i nadzora. Nadzori su obavljani za područje sustava upravljanja sigurnošću, ljudskih potencijala, tehničke i operativne stručnosti i sposobnosti, usklađenosti radnih metoda i operativnih procedura s ICAO Aneksom 10, izvještavanja o događajima povezanim sa sigurnošću te udovoljavanjima zahtjevima o interoperabilnosti mreže upravljanja Europskim zračnim prometom sukladno Uredbi (EZ) br. 552/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o interoperabilnosti Europske mreže za upravljanje zračnim prometom (SL L 96, 31.3.2004.). U 2014. godini ukupno je obavljeno 16 nadzora, i to: 15 nadzora prema Uredbi (EU) br. 1035/2011 te 1 nadzor prema Uredbi Komisije (EZ) br. 262/2009; Uredbi Komisije (EZ) br. 29/2009; Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 1206/2011 i Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 1207/2011. Obavljeni su nadzori Podružnica HKZP-a i to Zadar, Split, Brač (s obzirom da se CNS usluga na Braču održava i nadzire iz Podružnice Split, vođen je kao 1 nadzor), Dubrovnik, Rijeka, Pula, Lošinj (s obzirom da se CNS usluga na Lošinju održava i nadzire iz Podružnice Pula, vođen je kao 1 nadzor), te Osijek. Odjel je sudjelovao zajedno s Odjelom aerodroma u procesu izrade mišljenja o sukladnosti s primjenjivim zahtjevima površine za slijetanje helikoptera i opreme na gradnji 501 u brodogradilištu Uljanik. Odjel je bio nositelj nadzora nad implementacijom 2 promjene vezane za sigurnost: uvođenje novog ATM sustava COOPANS u HKZP i nadogradnje ATM sustava ARES. Odjel je također sudjelovao u nadzoru promjena BH ATM Tranzicija (nositelj Odjel upravljanja zračnim prostorom i protokom zračnog prometa) i preseljenje pružanja usluga u nove prostore TWR Brač (nositelj Odjel operativnih usluga u zračnom prometu).

Izuzev redovnog nadzora pružatelja usluga u zračnom prometu, Odjel je sudjelovao zajedno s Odjelom aerodroma i Odjelom letačkih operacija u procesu izrade mišljenja o sukladnosti s primjenjivim zahtjevima površine za slijetanje helikoptera i opreme na gradnji 501 u brodogradilištu Uljanik.

Odjel je u 2014. godini otvorio 11 nalaza neudovoljavanja HKZP-a, nakon čega je prihvaćao te pratio korektivne mjere predložene od strane HKZP-a. Odjel je tijekom 2014. godine zatvorio 11 otvorenih nalaza HKZP-a iz prijašnjih nadzora. U suradnji s Uredom upravljanja kvalitetom i sigurnosti zračnog prometa, Odjel je sudjelovao u analizi izvanrednih događaja iz područja usluga komunikacije, navigacije i nadzora. Odjel je kontinuirano provodio nadzor interoperabilnosti u mreži upravljanja civilnim zračnim prometom, te je u 2014. godini, od strane pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, zaprimljeno i pregledano 13 EZ izjava o verifikaciji te pripadajućih tehničkih dosjea.

U 2014. godini pregledano je i odobreno 16 programa stručnog osposobljavanja zrakoplovno-tehničkog osoblja koje obavlja poslove upravljanja i održavanja ATM opreme odobrene za operativno korištenje.

Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa

Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa je obavljao poslove nadzora sigurnosti aerodroma i aerodromskih usluga i poslove nadzora zaštite civilnog zračnog prometa u skladu s odredbama Zakona i Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3 i Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 1. Slijedi pregled realizacije Plana nadzora sigurnosti u 2014. godini.

REALIZACIJA PLANA NADZORA SIGURNOSTI U 2014. GODINI

Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa							
Odjel	Područje nadzora	Broj nadzora					
		Planirani nadzori				Neplanirani nadzori	Ukupno
		Plan	Ispravak Plana	Izvršeno	Realizacija		
Odjel aerodroma	Operatori aerodroma koji su ishodili svjedodžbu aerodroma	19	-	19	100%	2	21
	Operatori aerodroma koji su ishodili Odobrenje za uporabu aerodroma	17	-	17	100%	1	18
	Organizacije za stručno osposobljavanje	4	-	4	100%	2	6
	Pružatelji zemaljskih usluga	4	-	3	75%	-	3
Odjel zaštite zračnog prometa	Mjere kontrole kvalitete zaštite CZP – operatori aerodroma	22	-4 (18)	17	94%	-	17
	Mjere kontrole kvalitete zaštite CZP – operatori zrakoplova	14	+3 (17)	14	82%	-	14
	Mjere kontrole kvalitete zaštite CZP – ostali subjekti	13	-7 (6)	4	67%	-	4
Ukupno Sektor		93	-8 (85)	78	92%	5	83

Tablica 9: Broj provedenih nadzora prema području nadzora – Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa

Odjel aerodroma

Odjel aerodroma je obavljao poslove nadzora sigurnosti aerodroma i aerodromskih usluga prema odobrenom godišnjem planu nadzora za 2014. godinu. Pod pojmom nadzora obuhvaćene su aktivnosti certificiranja i provjere kontinuiranog udovoljavanja propisanim zahtjevima od strane aerodroma, pružatelja zemaljskih usluga te ovlaštenih organizacija za stručno osposobljavanje zaposlenika i drugih ugovornih djelatnika aerodroma, pružatelja usluga i korisnika usluga aerodroma koji samostalno obavljaju zemaljske usluge.

Pod nadležnošću Odjela je 10 aerodroma sa svjedodžbom, 15 aerodroma s odobrenjem za uporabu te 3 aerodroma na vodi s odobrenjem za uporabu, kako slijedi u pregledu (broj se tijekom godine mijenjao):

Aerodromi sa svjedodžbom aerodroma

R. br.	Naziv aerodroma	Operator aerodroma	Vrsta svjedodžbe	Dozvoljene vrste prometa
1.	Zračna luka Dubrovnik	Zračna luka Dubrovnik d.o.o.	trajna	IFR/VFR
2.	Zračna luka Pula	Zračna luka Pula d.o.o.	trajna	IFR/VFR
3.	Zračna luka Split	Zračna luka Split d.o.o.	trajna	IFR/VFR
4.	Zračna luka Zadar	Zračna luka Zadar d.o.o.	trajna	IFR/VFR
5.	Zračna luka Zagreb	Međunarodna zračna luka Zagreb d.d.	trajna	IFR/VFR
6.	Zračna luka Osijek	Zračna luka Osijek d.o.o.	trajna	IFR/VFR
7.	Zračna luka Mali Lošinj	Zračno pristanište Mali Lošinj d.d.	privremena do 20.04.2015.	IFR/VFR
8.	Zračna luka Rijeka	Zračna luka Rijeka d.o.o.	privremena do 31.12.2017.	IFR/VFR
9.	Zračna luka Varaždin	Varaždin Airport d.o.o.	trajna	VFR
10.	Zračna luka Brač	Aerodrom Brač d.o.o.	privremena do 31.12.2017.	IFR/VFR

Tablica 10: Popis aerodroma sa svjedodžbom aerodroma

Aerodromi s odobrenjem za uporabu aerodroma

R. br.	Naziv aerodroma	Operator aerodroma	Odobrenje	Valjanost odobrenja
1.	Bjelovar-Brezovac	Zrakoplovni klub Bjelovar	Odobrenje za uporabu	26.04.2018.
2.	Čakovec	Aeroklub Međimurje	Odobrenje za uporabu	trajno
3.	Grobničko polje	Zrakoplovno društvo Krila Kvarnera	Odobrenje za uporabu	trajno
4.	Otočac	Aeroklub Krila Gacke	Odobrenje za uporabu	trajno
5.	Sinj	Aeroklub Sinj	Odobrenje za uporabu	trajno
6.	Sopot-Vinkovci	Zrakoplovni klub Vrabac	Odobrenje za uporabu	trajno
7.	Vrsar	Aeroklub Vrsar	Odobrenje za uporabu	31.12.2014.
8.	Zabok-Gubaševo	Krapinsko-zagorski aerodrom d.o.o.	Odobrenje za uporabu	trajno
9.	Osijek-Čepin	Aeroklub Osijek	Odobrenje za uporabu	trajno
10.	Hvar	Aeroklub Faros	Odobrenje za uporabu	15.11.2019.
11.	Vukovar-Borovo naselje	Aeroklub Borovo	Odobrenje za uporabu	31.12.2014.
12.	Zvekovac	Aeroklub Dubrava	Odobrenje za uporabu	trajno
13.	Daruvar	Aeroklub Ždral	Odobrenje za uporabu	31.12.2015.
14.	Lučko	Aeroklub Zagreb	Odobrenje za uporabu	trajno

R. br.	Naziv aerodroma	Operator aerodroma	Odobrenje	Valjanost odobrenja
15.	Jelas	Aeroklub Brod	Odobrenje za uporabu	18.04.2015.
16.	Split – Resnik (a/d na vodi)	Europski obalni avioprijevoznik d.o.o.	Odobrenje za uporabu	15.05.2024.
17.	Hvar – Jelsa (a/d na vodi)	Europski obalni avioprijevoznik d.o.o.	Odobrenje za uporabu	trajno
18.	Rab (a/d na vodi)	Europski obalni avioprijevoznik d.o.o.	Odobrenje za uporabu	07.08.2024.

Tablica 11: Popis aerodroma s odobrenjem za uporabu aerodroma

Na svim aerodromima s odobrenjem za uporabu aerodroma obavlja se isključivo VFR promet po VFR pravilima letenja, a podaci o aerodromima objavljeni su u VFR priručniku (*VFR Manual*) kojeg objavljuje Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.

Odjel aerodroma je u 2014. godini registrirao sljedeće površine za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova:

R.br.	Operator zrakoplova	Valjanost	ARP		
			φ	λ	h (m)
1.	Domagoj Čingel, Bratina 101/A, 10451 Pisarovina	trajno	45° 37' 04,04"	15° 47' 42,62"	113,26
2.	Poljodar Tim d.o.o.	trajno	45° 33' 33,09"	17° 01' 59,04"	185,94
3.	Aeroklub Sisak	1. ožujka 2015.	45° 27' 56,08"	16° 29' 11,28"	96
4.	Zmajarski klub Rode, Prelog	31. prosinca 2015.	46° 19' 29"	16° 36' 20"	151
5.	Aeroklub Krila Istre	trajno	44° 50' 33,34"	13° 54' 21,48"	50,16
6.	Aeroklub Krila Koprivnice	trajno	46° 12' 47,19"	16° 50' 14,20"	133,35
7.	Aeroklub Velika Gorica	trajno	45° 38' 48,19"	16° 07' 31,96"	102,72
8.	Aeroklub Orion	trajno	45° 37' 27,00"	17° 57' 33,54"	103
9.	Aeroklub Orion	trajno	45° 35' 11,61"	17° 56' 10,41"	118
10.	Aeroklub Orion	trajno	45° 40' 34,58"	17° 54' 42,09"	100
11.	Žarko Ljuština, Pešćinica 21, 51213 Jurdani	trajno	45° 07' 43,12"	13° 46' 29,85"	205
12.	Aero Company d.o.o.	trajno	45° 42' 22,42"	18° 11' 08,88"	93,7

Tablica 12: Popis površina za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova

Pod nadležnošću Odjela trenutno je 10 organizacija za pružanje zemaljskih usluga, kako slijedi u pregledu:

R. br.	Organizacija za pružanje zemaljskih usluga	Valjanost odobrenja
1.	INA- Avioservis (Odobrenje izdano za sljedeće zračne luke: Zagreb, Pula, Split, Zadar, Dubrovnik, Rijeka i Osijek)	06.05.2020.
2.	Newrest-Dubrovnik	11.06.2019.
3.	Pružatelj zemaljskih usluga na Međunarodnoj zračnoj luci Zagreb	04.12.2020.
4.	Pružatelj zemaljskih usluga na Zračnoj luci Split	31.03.2018.
5.	Pružatelj zemaljskih usluga na Zračnoj luci Dubrovnik	12.04.2018.
6.	Pružatelj zemaljskih usluga na Zračnoj luci Brač	27.04.2019.
7.	Pružatelj zemaljskih usluga na Zračnoj luci Zadar	01.04.2018.
8.	Pružatelj zemaljskih usluga na Zračnoj luci Pula	15.04.2018.
9.	Pružatelj zemaljskih usluga na Zračnoj luci Rijeka	05.04.2018.
10.	Pružatelj zemaljskih usluga na Zračnoj luci Osijek	07.04.2018.

Tablica 13: Popis pružatelja zemaljskih usluga

Nadalje, pod nadležnošću Odjela trenutno je 6 organizacija za stručno osposobljavanje zaposlenika i drugih ugovornih djelatnika aerodroma, pružatelja usluga i korisnika usluga aerodroma koji samostalno obavljaju zemaljske usluge, kako slijedi u pregledu:

R. br.	Organizacija za stručno osposobljavanje	Valjanost odobrenja
1.	Služba za stručno osposobljavanje MZLZ	26.05.2021.
2.	Školski centar Split	20.05.2021.
3.	Centar za stručno osposobljavanje ZL Dubrovnik	20.05.2021.
4.	Tehničko Veleučilište Zagreb	30.07.2021.
5.	Organizacija za stručno osposobljavanje ZL Zadar	16.07.2021.
6.	Organizacija za stručno osposobljavanje ZL Pula	12.08.2021.

Tablica 14: Popis organizacija za stručno osposobljavanje

PREGLED NADZORA SIGURNOSTI U 2014. GODINI

Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa							
Odjel	Područje nadzora	Broj nadzora					
		Planirani nadzori				Neplanirani nadzori	Ukupno
		Plan	Ispravak Plana	Izvršeno	Realizacija		
Odjel aerodroma	Operatori aerodroma koji su ishodili svjedodžbu aerodroma	19	-	19	100%	2	21
	Operatori aerodroma koji su ishodili Odobrenje za uporabu aerodroma	17	-	17	100%	1	18
	Organizacije za stručno osposobljavanje	4	-	4	100%	2	6
	Pružatelji zemaljskih usluga	4	-	3	75%	-	3
Ukupno Odjel		44	-	43	98%	5	48

Tablica 15: Broj provedenih nadzora prema području nadzora - Odjel aerodroma

Obrazloženja i pojašnjenja u vezi s realizacijom planova nadzora

Nadzor operatora aerodroma koji su ishodili svjedodžbu aerodroma

Nadzor je obavljen u opsegu od 100% uz napomenu da je na aerodromu Varaždin odrađen dodatno 1 inspekcijski nadzor, a na Međunarodnoj zračnoj luci Zagreb 1 izvanredan nadzor u svrhu praćenja rada koncesionara.

Nadzor operatora aerodroma koji su ishodili odobrenje za uporabu aerodroma

Nadzor je obavljen u 100% opsegu uz napomenu da je odrađen dodatno 1 nadzor u procesu izdavanja odobrenja za uporabu aerodroma na vodi Rab.

Nadzor organizacija za stručno osposobljavanje

Za 2014. godinu planirana su 4 nadzora organizacija za stručno osposobljavanje. Obzirom na novi Pravilnik o stručnom osposobljavanju zaposlenika i drugih ugovornih djelatnika aerodroma, pružatelja zemaljskih usluga i korisnika usluga aerodroma koji samostalno obavljaju zemaljske usluge («Narodne novine» broj 7/13) svim zračnim lukama i drugim pravnim osobama otvorila se mogućnost ishođenja ovlaštenja za rad organizacije za stručno osposobljavanje. Stoga je umjesto 4 planirana nadzora, realizirano sveukupno 6 nadzora.

Nadzor pružatelja zemaljskih usluga

U 2014. godini planirano je 4 nadzora od kojih su 3 bila usmjerena na INA-Avioservise d.d., a 1 na novog pružatelja zemaljskih usluga koji bi se eventualno pojavio tijekom 2014. godine. Na kraju 2014. godine realizirana su 3 nadzora i to INA Avioservisi d.d. na zračnim lukama Pula, Rijeka i Osijek. Tijekom 2014. godine nije bilo zahtjeva za odobrenje novih pružatelja zemaljskih usluga te time ni potrebe za 1 planiranim nadzorom.

Sadržaj nadzora

Odjel aerodroma je u 2014. godini obavljao nadzore u područjima kontrole i dokumentiranosti podataka objavljenih u Zborniku zrakoplovnih informacija Republike Hrvatske (AIP), implementaciju Uredbe Komisije (EU) 73/2010 o utvrđivanju zahtjeva o kvaliteti zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija za jedinstveno europsko nebo (SL L 23, 27.1.2010) i Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1029/2014 o izmjeni Uredbe (EU) br. 73/2010 o utvrđivanju zahtjeva o kvaliteti zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija za jedinstveno europsko nebo (SL OJ L 284, 30.9.2014.) na zračnim lukama Zagreb, Split i Dubrovnik; kretanje i zadržavanje životinja na području aerodroma; kontrolu postupaka nadzora izgradnje oko aerodroma te aerodromske karte (aerodrome chart, parking/docking chart i obstacle chart); kontrolu vizualnih sredstava za navigaciju; kontrolu ispravnosti i kvalitetu sustava održavanja infrastrukture aerodroma, a prije svega operativne površine (stajanke i manevarske površine) s pripadajućim uređajima i sredstvima; kontrolu spasilačko-vatrogasne zaštite na aerodromu te provjeru vremena reagiranja i operativnih postupaka SVS-a; upravljanje postupcima na stajanci i kretanja vozila na operativnoj površini; kontrolu redovitosti i kvalitete održavanja vozila, sredstava i druge opreme koja se koristi u procesima prihvata i otpreme i spasilačko-vatrogasnoj službi; kontrolu obučenosti zaposlenih u procesima prihvata i otpreme zrakoplova, u spasilačko-vatrogasnoj službi te održavanju; organizaciju i provedbu te dokumentiranost pojedinih procesa u prihvatu i otpremi zrakoplova, putnika, prtljage i tereta; kontrolu sadržaja, te ažuriranja i primjene Aerodromskog priručnika; stupanj implementacije i primjene sustava upravljanja sigurnošću; skladištenje te kvalitetu goriva, utakanje goriva u zrakoplov te „follow up“ nadzore.

Nesukladnosti s nadzora aerodroma sa svjedodžbom aerodroma

Na temelju rezultata nadzora operatora aerodroma sa svjedodžbom aerodroma, veći dio otvorenih nesukladnosti odnosi se na usklađivanje postojeće infrastrukture aerodroma s odredbama propisanim u Pravilniku o aerodromima («Narodne novine» broj 58/14), a koje iziskuju znatno duži rok za otklanjanje zbog svoje kompleksnosti i visine troškova. Ostale otvorene nesukladnosti su iz područja spasilačko-vatrogasne službe (oprema, održavanje); prihvata i otpreme zrakoplova, prtljage, putnika i pošte; aeronautičkih podataka objavljenih u Zborniku zrakoplovnih informacija Republike Hrvatske (AIP); nesukladnosti vezane uz Aerodromski priručnik i nesukladnosti vezane na sustav upravljanja sigurnošću (SMS).

Tako je tijekom nadzora operatora aerodroma sa svjedodžbom aerodroma u 2014. godini, otvoreno ukupno 103 nalaza nesukladnosti. Od ukupnog broja otvorenih nesukladnosti uključivo i ove otvorene u 2014. godini, zatvoreno je 97 nesukladnosti.

Kroz 2014. godinu najviše nesukladnosti zatvorile su zračne luke Zagreb, Zadar i Brač. Time se ukupan broj zatvorenih nesukladnosti povećao za 3% i sada iznosi 86% što znači da je na dan 31. prosinca 2014. godine ukupan broj zatvorenih nesukladnosti iznosio 1.094, a otvorenih je preostalo 178.

Nesukladnosti s nadzora aerodroma s odobrenjem za uporabu aerodroma

Na aerodromima s odobrenjem za uporabu aerodroma je do 31. prosinca 2014. godine dokumentirano sveukupno 152 nesukladnosti od čega je zatvoreno 133 nesukladnosti (88%), a ostalo je otvoreno 17 nesukladnost (11%). Većina otvorenih nesukladnosti na aerodromima s odobrenjem za uporabu aerodroma odnosi se na:

- a) stanje operativne površine aerodroma, točnije na:
 - podatke o uzdužnom i poprečnom nagibu na operativnoj površini;
 - podatke o nosivosti tla operativne površine; te
 - podatke o ravnosti tla operativne površine.
- b) geodetski elaborat u kojem su sadržane:
 - aerodromska karta (Aerodrome Chart);

- VFR karta (VFR Chart); te
- karta prepreka (ICAO Tip A: *Aerodrome Obstacle Chart*).

Nesukladnosti s nadzora pružatelja zemaljskih usluga

Tijekom 2014. godine na 3 planirana nadzora pružatelja usluga INA-Avioservisi d.d. otvoreno je ukupno 13 nesukladnosti, od kojih je pružatelj usluga do kraja 2014. godine zatvorio 5 nesukladnosti.

Odjel zaštite zračnog prometa

Odjel zaštite zračnog prometa obavljao je poslove nadzora zaštite civilnog zračnog prometa u skladu s odredbama Zakona o zračnom prometu i Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3 i Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 1.

Nadzor zaštite primarno se temelji, pored aktivnosti u područjima zakonodavstva, dokumentacije, organizacije i osposobljavanja, na mjerama kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa te institutima i ovlastima određenim i Uredbom Komisije (EU) br. 18/2010 o izmjeni Uredbe (EZ) br. 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa specifikacijama za nacionalne programe kontrole kvalitete u području zaštite civilnog zračnog prometa (SL L 7, 12.1.2010.) i člankom 133. Zakona o zračnom prometu. Mjere kontrole kvalitete određene su Nacionalnim programom kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 1.

Nacionalnim programom kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa propisane su, u cilju osiguranja implementacije, učinkovitosti i održivosti zahtjeva određenih Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa, mjere kontrole kvalitete, od kojih su sljedeće preventivnog karaktera i naročito relevantne za funkciju nadzora:

1. Audit zaštite;
2. Inspekcija zaštite;
3. Prosudba zaštite.

REALIZACIJA PLANA NADZORA ZAŠTITE U 2014. GODINI

Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa							
Odjel	Područje nadzora	Broj nadzora					
		Planirani nadzori				Neplanirani nadzori	Ukupno
		Plan	Ispravak Plana	Izvršeno	Realizacija		
Odjel zaštite zračnog prometa	Mjere kontrole kvalitete zaštite CZP – operatori aerodroma	22	-4 (18)	17	94%	-	17
	Mjere kontrole kvalitete zaštite CZP – operatori zrakoplova	14	+3 (17)	14	82%	-	14
	Mjere kontrole kvalitete zaštite CZP – ostali subjekti	13	-7 (6)	4	67%	-	4
Ukupno Odjel		49	-8 (41)	35	86%	-	35

Tablica 16: Broj provedenih nadzora prema području nadzora – Odjel zaštite zračnog prometa

Mjere kontrole kvalitete civilnog zračnog prometa obavljene su temeljem Plana kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa za 2014. godinu, metodologijom određenom Uredbom Komisije (EU) br. 18/2010 i Nacionalnim programom kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 1. Plan kontrole kvalitete za 2014. godinu, intenzitetom odnosno brojem mjera, značajno nadilazi kriterije određene navedenim programom. Za 2014. godinu planirano je 49 mjera kontrole kvalitete, što je približno jednako planu za 2013. godinu (45 mjera kontrole kvalitete). Povećan intenzitet u odnosu na zahtjeve određene Nacionalnim programom kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa uvjetovan je i tijekom 2014. godine potrebom nastavka intenzivnijeg nadzora implementacije mjera određenih novim Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3, koje uključuju i inicijalnu implementacijom novih segmenata sustava zaštite u dijelu zaštite tereta i pošte, konkretno zaštićenog sustava dostave i ACC3 prijevoznika te uvođenje novih tehničkih sredstava i metoda zaštite – opreme za zaštitni pregled tekućina, aerosola i gelova, tzv. LEDS sustava. Implementacija navedenih sustava/mjera zaštite u izravnoj je korelaciji i sa statusom Republike Hrvatske kao punopravne članice Europske unije te posljedičnim aktivnostima Europske komisije. Osim toga planirane su inicijalne mjere kontrole kvalitete u području osposobljavanja zaštitnog osoblja novih subjekata u sustavu zaštite - pružatelja usluga određenih zaštitnih poslova na aerodromu kao i nastavak implementacije nadzora u području upravljanja zračnom plovidbom.

Na poslove kontrole kvalitete tijekom 2014. godine iznimno su utjecale sljedeće okolnosti u sustavu zaštite civilnog zračnog prometa:

1. Proces prijenosa poslova zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage, koji je naročito intenziviran tijekom 2. polugodišta 2014. godine;
2. Neplanirana inspekcija zaštite Europske komisije u Zračnoj luci Zagreb, obavljena u mjesecu prosincu 2013. godine, sa slijednim aktivnostima početkom 2014. godine koje uključuju i ponovljenu inspekciju tijekom mjeseca siječnja 2014. godine;
3. Neplanirana inspekcija zaštite Europske komisije nad radom Nadležnog tijela u Republici Hrvatskoj, odnosno Agencijom, kojom je obuhvaćen i nadzor mjera zaštite u Zračnoj luci Dubrovnik;
4. Neplanirana inspekcija zaštite Europske komisije u Zračnoj luci Zagreb, obavljena kao tzv. „follow up“ inspekciji iz mjeseca prosinca 2013. godine.

Navedeni procesi i aktivnosti svojim prioritetima nametnuli su potrebu angažmana gotovo cjelokupnog sastava Odjela te su bitno uvjetovali realizaciju mjera kontrole kvalitete planiranih tijekom 2014. godine. Naročit utjecaj na realizaciju ostvaren je zbog aktivnosti vezanih uz inspekcije zaštite Europske komisije, ukupno 3 tijekom 2014. godine koje nisu planirane godišnjim planom, a ostvarene su uz potpuni angažman svih resursa Odjela tijekom nekoliko kalendarskih mjeseci zbog priprema i otklanjanja nalaza.

Naime, temeljem ovlasti određenih Uredbom Komisije (EU) br. 72/2010 o utvrđivanju postupaka za provođenje inspekcija Komisije u području zaštite zračnog prometa (SL L 23, 27.1.2010.) Europska komisija obavlja kontinuirane inspekcije zaštite u državama članicama. Inspekcije se obavljaju u cilju procjene razine usklađenosti mjera, procedura i struktura u području zaštite civilnog zračnog prometa i kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa sa zajedničkim općim pravilima zaštite, određenim Uredbom (EZ) br. 300/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima u području zaštite civilnog zračnog prometa i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2320/2002 (SL L 97, 9.4.2008.). Države članice dužne su surađivati s Europskom komisijom u provedbi inspekcija.

Temeljem službenog zahtjeva upućenog Agenciji, kao nadležnom tijelu u području zaštite civilnog zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj, inspektori Europske komisije obavili su nenajavljenu inspekciju zaštite civilnog zračnog prometa u Zračnoj luci Zagreb, u razdoblju od 2. do 6. prosinca 2013. godine. Inspekcijom su obuhvaćena sva

opća pravila i područja primjene određena Dodatkom Uredbe (EC) br. 300/2008 i pripadajućim implementacijskim aktima, odnosno Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3.

Nadležna ustrojstvena jedinica Europske komisije dostavila je dana 11. prosinca 2013. godine Agenciji obavijest s preliminarnom ocjenom nalaza o nesukladnostima u sljedećim područjima:

1. Kontrola pristupa (u dijelu nadležnosti operatora aerodroma i policije, nalazi se odnose i na dio perimetra sa zrakoplovnom bazom HRZ i PZO);
2. Zaštitni pregled osoba koje nisu putnici (u dijelu nadležnosti operatora aerodroma i policije);
3. Zaštitni pregled putnika i ručne prtljage (u dijelu nadležnosti policije);
4. Zaštitni pregled aerodromske opskrbe (u dijelu nadležnosti operatora aerodroma).

U cilju otklanjanja nalaza o nesukladnostima trenutno su primijenjene mjere za otklanjanje ozbiljnih nedostataka ili odgovarajuće kompenzacijske mjere, koje je Agencija i formalno procijenila/potvrdila tijekom mjeseca siječnja 2014. godine, uz ponovljenu inspekciju zaštite od strane Europske komisije.

U razdoblju od 16. do 20. lipnja 2014. Godine, Europska komisija obavila je i neplanirani nadzor/inspekciju zaštite Nadležnog tijela, odnosno Agencije, kojom su uključene i mjere zaštite u Zračnoj luci Dubrovnik.

U razdoblju od 25. do 29. kolovoza 2014. godine inspektori Europske komisije obavili su tzv. „follow up“ inspekciju zaštite u Zračnoj luci Zagreb.

Zbog navedenih okolnosti i neplaniranih aktivnosti Europske komisije planski su izmijenjeni prioriteti pojedinih poslova Odjela zaštite zračnog prometa u području kontrole kvalitete, usmjeravanjem aktivnosti u segment nadzora zračnih luka, uvažavajući postojeće stanje, a posebno primjedbe i nalaze o nesukladnostima koje je utvrdila Europska komisija. Izmjena prioriteta i dodijeljenih vremenskih resursa rezultirala je objektivnim utjecajem na realizaciju plana nadzora u područjima operatora zrakoplova i ostalih subjekata.

Pored navedenog, planom kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa za 2014. godinu planirane su i inspekcije zaštite 3 operatora aerodroma s odobrenjem za uporabu aerodroma, od kojih 2 nisu dovršili proces uspostave statusa mjera za aerodrome s odobrenjem za uporabu aerodroma (alternativne mjere, nove kategorije u Republici Hrvatskoj), uključujući i dokumentaciju relevantnu za zaštitu civilnog zračnog prometa, dok su 2 aktivnosti nadzora planirane kao rezervni resursi, koji su se pokazali nepotrebnim. Stoga nije bilo svrsishodno izvršenje svih planiranih inspekcija zaštite u segmentu operatora aerodrome koji trebaju primjenjivati alternativne mjere zaštite.

Također, godišnjim planom su predviđene inspekcije zaštite 3 operatora zrakoplova, koje nisu obavljene zbog statusa AOC-a i planiranja kao rezervnog resursa. Uvažavajući objektivnu potrebu izmjene prioriteta i kontinuirano dobru razinu mjera zaštite u ovom segmentu, ostvarena realizacija planiranih aktivnosti ocjenjuje se realnom i bez utjecaja na stanje zaštite.

U dijelu ostalih subjekata planom su predviđene mjere kod organizacija za osposobljavanje, u kontekstu procesa prijenosa poslova zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage. Tijekom 2014. godine, 3 subjekata su ostvarila status u području osposobljavanja, a realizacija plana nadzora korelirala je s aktivnostima osposobljavanja, koje su započele tek krajem 2014. godine (nije obavljena jedna od dvije planirane inspekcije). Istovjetni razlozi su uvjetovali i realizaciju u dijelu određenih subjekata u sustavu zaštićenog lanca dostave (2 inspekcije). Uvažavajući objektivnu potrebu izmjene prioriteta i činjenicu kako su subjekti u ovom segmentu u postupku inicijalnog ustrojavanja, ostvarena realizacija planiranih aktivnosti ocjenjuje se realnom i bez utjecaja na stanje zaštite.

Inspekcije u području zaštite civilnog zračnog prometa u načelu trebaju biti nenajavljene, sukladno važećim EU propisima. Tijekom izvještajnog razdoblja od 35 mjera kontrole kvalitete 17 je obavljeno u zračnim lukama, 14 kod operatora zrakoplova i 4 u području ostalih subjekata. Mjerama kontrole kvalitete ukupno je utvrđen 101 nalaz

o mjerama/postupcima/dokumentaciji koja nije usklađena s odredbama Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3.

Nalazi o sukladnostima/nesukladnostima ocjenjuju se stupnjevima određenim Nacionalnim programom kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 1, među kojima su relevantni:

- 2 – UDOVOLJAVA/POŽELJNO POBOLJŠANJE
- 3 – NE UDOVOLJAVA/MANJI NEDOSTACI
- 4 – NE UDOVOLJAVA/OZBILJNI NEDOSTACI

Od 101 utvrđenog nalaza o nesukladnostima s odredbama Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, 89 je utvrđeno kod operatora aerodroma, a 12 kod operatora zrakoplova.

U segmentu operatora aerodroma 65 nalaza su stupnja 3, a 24 nalaza stupnja 4. U segmentu operatora zrakoplova, utvrđeno je 11 nalaza stupnja 3, a jedan nalaz stupnja 4. Distribucija nalaza po pojedinim setovima međusobno povezanih mjera djelomično je izmijenjena dok je ukupan broj nalaza o nesukladnostima bitno povećan u odnosu na razinu iz 2013. godine.

Statističkom i analitičkom obradom nalaza i podataka prikupljenih obavljenim mjerama kontrole kvalitete i operativnim aktivnostima, identificirana su i sljedeća područja/aktivnosti/mjere s višom razinom neusklađenosti s metodama i sredstvima zaštite propisanih Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3, prvenstveno u dijelu nadležnosti operatora aerodroma:

1. Kontrola ulaska i kretanja u štićenim područjima zračnih luka, posebno u dijelu zaštitnog pregleda osoba koje nisu putnici i njihovih stvari i nadalje nije na zadovoljavajućoj razini odnosno potrebna su unaprjeđenja;
2. Zaštitni pregled putnika i ručne prtljage;
3. Mjere zaštite za teret i poštu.

ZAKLJUČAK - PREGLED NADZORA SIGURNOSTI U 2014. GODINI NA RAZINI AGENCIJE

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo						
Sektor	Broj nadzora					
	Planirani nadzori				Neplanirani nadzori	Ukupno
	Plan	Ispravak Plana	Izvršeno	Realizacija		
Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije	395	-28 (367)	364	99%	175	539
Sektor nadzora usluga u zračnoj plovidbi	70	+3 (73)	73	100%	-	73
Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa aerodroma	93	-8 (85)	78	92%	5	83
Ukupno Agencija	558	-33 (525)	515	98%	180	695

Tablica 17: Broj provedenih nadzora u 2014. godini – Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Godišnjim programom rada za 2014. godinu, u Planu nadzora planirano je ukupno 558 nadzora na razini Agencije. Navedeni ukupni broj nadzora je tijekom 2014. godine revidiran i usklađen s novim potrebama za nadzore, a ujedno je za potrebe ovoga Izvješća broj nadzora ujednačen prema istom kriteriju za sve sektore, te je ustanovljen novi broj planiranih nadzora za 2014. godinu - 525. U tablici nadzora izvršene su i ispravke Plana nadzora zbog postojanja objektivnih okolnosti za manji odnosno veći broj planiranih nadzora u 2014. godini. Objektivne okolnosti odnose se planirane nadzore koji su bili bazirani na procjenama mogućih potreba za nadzorima zrakoplovnih subjekata tijekom 2014. godine, a koje se nisu ostvarile. Nadalje, za određeni broj planiranih nadzora nije bilo utemeljenja/svrishodnosti obzirom da su subjekti nadzora prestali s izvođenjem operacija ili su odustajali od zahtjeva za ishođenjem svjedodžbe/odobrenja u svrhu koje je bilo planirano provođenje nadzora. Jednako tako, određeni broj planiranih nadzora nije bilo svrishodno provoditi iz drugih okolnosti koje nije bilo moguće predvidjeti prilikom planiranja, a opisane su u obrazloženjima i pojašnjenjima u vezi s realizacijom planova nadzora. Zaključno, realizacija Plana nadzora na razini Agencije pokazuje ostvarenje od 98%. Ukupno je izvršeno 515 nadzora od 525 realno ostvarivih planiranih nadzora u 2014. godini. Pored toga, izvršeno je i 180 neplaniranih nadzora tako da ukupno izvršeni broj nadzora u 2014. godini iznosi 695.

3.1.2 Nadzor nad vojnim objektima i vojnom opremom u dijelu u kojem se koriste za civilni zračni promet

Dana 13. ožujka 2013. godine, temeljem članka 5. stavka 20. Zakona, sklopljen je Sporazum o suradnji između Ministarstva obrane i Agencije kojim je postavljen okvir za nadzor nad vojnim objektima i vojnom opremom u dijelu u kojem se koriste za civilni zračni promet te kojim je predviđeno uspostavljanje i djelovanje Zajedničkog civilno-vojnog odbora za zračni promet.

U 2014. godini održana je 1 sjednica Zajedničkog civilno-vojnog odbora za zračni promet, na kojoj su usvojene generičke procedure vezane obavljanje nadzora i razmjenu izvješća/informacija.

Slijedom aktivnosti Zajedničkog civilno-vojnog odbora za zračni promet, u 2014. godini obavljen je nadzor nad vojnim objektima i opremom koji se koriste za pružanje usluga u zračnoj plovitbi općem zračnom prometu (GAT) i to prema primjenjivim zahtjevima Uredbe br. 552/2004 o interoperabilnosti Europske mreže za upravljanje zračnim prometom (SL L 96, 31.3.2004.), Uredbe br. 262/2009 o utvrđivanju zahtjeva u vezi s usklađenom dodjelom i uporabom Mode S upitnih kodova za jedinstveno europsko nebo (SL L 84, 31.3.2009.), Uredbe br. 1207/2011 (SL L 305, 23.11.2011) i Uredbe br. 1035/2011 o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružanje usluga u zračnoj plovitbi i izmjeni uredaba (EZ) br. 482/2008 i (EU) br. 691/2010 (SL L 271, 18.10.2011.). Nadzor je provela Samostalna služba za vojni zračni promet Ministarstva obrane Republike Hrvatske, dok je predstavnik Agencije sudjelovao u svojstvu neovisnog promatrača/auditora.

3.1.3 Pokrenuti prekršajni postupci iz područja civilnog zrakoplovstva

Agencija, u okviru nadležnosti nadzora i inspekcije sigurnosti zračnog prometa, a u svezi s člankom 109. i člankom 112. stavak 1. Prekršajnog zakona («Narodne novine» broj 107/07, 39/13 i 157/13), kao ovlašteni tužitelj, ima pravo i obvezu protiv počinitelja prekršaja iz područja civilnog zrakoplovstva podnositi optužne prijedloge ili izdavati prekršajne naloge.

Prekršajni postupci vode se u Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture/Upravi zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte/Sektor zračnog prometa, kao ovlaštenog tijela za vođenje prekršajnog postupka u prvom stupnju, sukladno članku 163. Zakona. U drugom stupnju u povodu izjavljene žalbe odlučuje Visoki prekršajni sud.

PREGLED PREKRŠAJNIH POSTUPAKA POKRENUTIH U 2014. GODINI

U 2014. godini Agencija je kao ovlašteni tužitelj pokrenula 4 prekršajna postupaka.

Prekršajni postupci pokrenuti su zbog sljedećih prekršaja:

1. Nepoštivanja propisa koji reguliraju osposobljenost posade zrakoplova - prekršaj iz članka 90. Zakona, kažnjiv temeljem članka 150. stavak 1. točka 20. Zakona.
2. Nepoštivanje propisa kojima se regulira oglašavanje komercijalnog zračnog prometa - prekršaj iz članka 26. Zakona, kažnjiv temeljem članka 150. stavak 1. točka 25. Zakona.
3. Nepoštivanje propisa koji reguliraju sigurnu uporabu zrakoplova - prekršaj iz članka 59. stavak 1. Zakona, kažnjiv temeljem članka 150. stavak 3. Zakona.
4. Nepoštivanje propisa koji reguliraju izvanaerodromsko slijetanje i uzlijetanje zrakoplova – prekršaj iz članka 19. stavak 1. Zakona, kažnjiv temeljem članka 150. točka 3. Zakona.

3.1.4 Aktivnosti u području zaštite civilnog zračnog prometa

Osim nadzora zaštite civilnog zračnog prometa, aktivnosti u području zaštite civilnog zračnog prometa uvjetovane su određenim brojem neplaniranih, izvanrednih događaja i promjenama stanja/sustava zaštite civilnog zračnog prometa na međunarodnoj i regionalnoj razini. U funkciji nadležnog tijela u području zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj ostvarene su aktivnosti u područjima zakonodavstva i normativnog uređenja, suradnje s tijelima koja čine sustav zaštite civilnog zračnog prometa, uključujući i međunarodnu razinu, preventivnih mjera zaštite, tehničke opreme i infrastrukture za zaštitu zračnog prometa i općenito praćenja primjene Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3 te osposobljavanja za zaštitu civilnog zračnog prometa.

Tijekom 2014. godine, kao ključne događaje i procese potrebno je izdvojiti:

1. Implementacija novog Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3;
2. Proces prijenosa poslova zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage;
3. Nadzor Europske komisije, obavljanjem 3 inspekcije zaštite u Republici Hrvatskoj;
4. Uređenje sustava zaštićenog lanca dobave te statusa pojedinih subjekata sustava - Reguliranih agenata i ACC3 prijevoznika.

Navedeni događaji i procesi, zbog složenosti, značaja i potrebnog opsega angažmana radnika Odjela uvjetovali su radne prioritete i utjecali na sposobnost i mogućnost realizacije svih planiranih aktivnosti.

I. ZAKONODAVSTVO I NORMATIVNO UREĐENJE

Proces unaprjeđenja i usklađenja zakonodavnog okvira Republike Hrvatske u domeni zaštite civilnog zračnog prometa s europskim regulatornim aktima te međunarodnim standardima i preporučenom praksom nastavljen je i tijekom 2014. godine aktivnostima na izradi, donošenju, evaluaciji i prijevodu akata, s naglaskom na:

1. Mišljenje i prijedloge na nacrt teksta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu, kojim je određen i novi rok za preuzimanje poslova zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage od strane operatora aerodroma, do dana 26. ožujka 2015. godine;
2. Očitovanje o nacrtu Standardnog operativnog postupka s legalnim i ilegalnim putnicima iz zemalja u kojima ima ebole;
3. Mišljenje o načinu prikupljanja i dostave podataka o putnicima (API), te načina njihova stavljanja u operativnu funkciju za potrebe granične kontrole, temeljem odredbi članka 24. Zakona o nadzoru državne granice („Narodne novine“ broj 83/2013);

4. Donošenje Protokola za osposobljavanje na radnom mjestu za zaštitno osoblje koje provodi zaštitne preglede osoba, ručne prtljage, stvari u posjedu osoba i predane prtljage;
5. Donošenje popisa kategorije putnika koji, iz objektivnih razloga, podliježu posebnim postupcima zaštitnog pregleda (specijalnim mjerama zaštite) ili se mogu izuzeti od zaštitnog pregleda, temeljem ovlasti određene točkom 4.1.1.7 Priloga Uredbi Komisije (EU) br. 185/2010 o utvrđivanju detaljnih mjera za provedbu zajedničkih osnovnih standarda o zaštiti zračnog prometa (SL L 55, 5.3.2010.) i točkom 1.8.1 Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3;
6. Donošenje olakšica za određivanje sastava posada/osoblja mjesta zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage, u sklopu Revizije 1 Posebnih uvjeta za pravne osobe koje obavljaju određene poslove zaštite na aerodromu;
7. Nove Uredbe EU u području zaštite civilnog zračnog prometa – aktivnosti tehničke redakture prijevoda.

Nadzor provedbe Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3 kontinuirana je aktivnost i obveza Agencije temeljem članka 116. Zakona o zračnom prometu.

U razdoblju nakon donošenja 3. izdanja Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa i 1. izdanja Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa stupio je na snagu određeni broj izmjena i dopuna europskog zakonodavstva u području zaštite civilnog zračnog prometa, a nastale su i izmjene u dijelu odgovornosti za operativno provođenje pojedinih mjera zaštite civilnog zračnog prometa uvođenjem novih subjekata u sustav zaštite. Pored toga obavljen je prvi/inicijalni ciklus inspekcija zaštite od strane nadležnog tijela Europske komisije, kojim su utvrđeni određeni nalazi o nesukladnostima pojedinih mjera zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj uz istovremeno detaljno upoznavanje s praktičnim kriterijima za ocjenu operativne primjene propisanih mjera zaštite. Sukladno Zakonom određenim poslovima, Agencija je pokrenula proces izrade Nacrta teksta 1. revizije Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3, i Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 1. O pokretanju procesa poznato je Nacionalno povjerenstvo za zaštitu civilnog zračnog prometa, na 56. sjednici održanoj dana 17. listopada 2014. godine. Završetak procesa izrade dokumenata planira se tijekom 2. tromjesečja 2015. godine.

Izmjenama Nacionalnih programa potrebno je urediti i određene segmente u dijelu mjera koje u zaštiti civilnog zračnog prometa primjenjuje Policija, odnosno koordinacije aktivnosti s ostalim službama, među kojima je potrebno naglasiti sljedeće:

1. Postupanje Policije i zaštitnog osoblja operatora aerodroma pri razrješavanju alarma nastalih tijekom procesa zaštitnog pregleda putnika, prilikom otkrivanja sredstava/predmeta zabranjenih za unošenje u štićena područja aerodroma i zrakoplov za koja je zakonom nadležnost postupanja povjerena isključivo policiji (primarno oružje, eksplozivna sredstva);
2. Poslovi zaštite određenih područja, među kojima ističemo poslove zaštite kontrolnih točaka i zaštite nadziranog područja odnosno javnih područja zračnih luka, koja trenutno nije sustavno uređena, odgovornosti pojedinih subjekata nisu konkretno određene te nije osigurana potrebna razine koordinacije nadležnih službi;
3. Provjera podobnosti osoba, kao jedan od najznačajnijih elemenata/preduvjeta za ocjenu podobnosti osobe za nepraćeni pristup zaštitno ograničenom području aerodroma ali i u postupcima zapošljavanja i osposobljavanja određenih kategorija osoblja, za koju je potrebno donijeti i provedbeni propis o načinu postupanja policijskih službenika;
4. Eventualno sudjelovanje Policije u provođenju ovlasti Agencije za stručni nadzor zaštitnog osoblja koje obavlja poslove zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage, kroz mjere kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, temeljem postojećih instituta propisanih Zakonom o zračnom prometu i Zakonom o policijskim poslovima i ovlastima („Narodne novine“ broj 76/09), uređenjem u okviru Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa i/ili bilateralnog sporazuma o suradnji.

II. SUSTAV ZAŠTITE/SURADNJA S NADLEŽNIM TIJELIMA

U odnosu na sustav zaštite i suradnju s tijelima nadležnim za mjere zaštite, naglasak u aktivnostima i nadalje je usmjeren na ustanovljavanje i operacionalizaciju funkcije Agencije kao Nadležnog tijela u području zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj, odnosno primarno koordinaciju rada tijela nadležnih u pojedinim segmentima zaštite zračnog prometa te nadzor operativne provedbe preventivnih mjera zaštite.

S Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Hrvatske ostvarena je suradnja na regulatornoj i operativnoj razini, posebno u segmentu kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa. Agencija je inicirala zajedničke aktivnosti u cilju izrade metodološkog priručnika za obavljanje mjere kontrole kvalitete – Protokola testa zaštite, kojima su obuhvaćene i radionice ECAC-a u cilju usvajanja najbolje prakse europskih država. Protokol testiranja predstavlja sredstvo za standardizaciju postupaka testiranja i instrument je koji omogućava statističko i analitičko praćenje rezultata testiranja.

Predstavnici Agencije su u sklopu suradnje s Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Hrvatske sudjelovali u misiji stručnjaka za pripremu i provedbu procesa pristupanja Republike Hrvatske Schengenskom području, s naglaskom na infrastrukturu zračnih luka.

Također, s Policijskom akademijom ostvarene su bilateralne aktivnosti u cilju uspostave sustavnog i planskog pristupa osposobljavanju RTG operatera, u kontekstu prijenosa ovlasti za obavljanje zaštitnih pregleda putnika i ručne prtljage na operatore aerodroma, posljedično povećane potrebe za osposobljavanjem u tom području te objektivnih organizacijskih zapreka za obavljanje obuke RTG operatera, zbog kojih temeljno osposobljavanje nije obavljeno u dužem razdoblju. Kroz inicijativu utvrđene su konkretne potrebe pojedinih operatora aerodroma/pružatelja usluga određenih mjera zaštite civilnog zračnog prometa te potrebna dinamika osposobljavanja, temeljnog i obnove znanja, tijekom prijelaznog razdoblja za prijenos ovlasti za obavljanje zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage. Kontinuirana suradnja ostvarena je planiranju u realizaciji komponente osposobljavanja na radnom mjestu koje je za potrebe pružatelja usluga ili operatora aerodroma u procesu prijenosa poslova zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage obavljala Policijska akademija.

U skladu s nadležnostima određenim Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa i funkcijom Agencije kao nadležnog tijela ostvarena je aktivna suradnja tijela nadležnih za procjenu prijetnji civilnom zračnom prometu, SOA-e, MUP-a i Agencije, uz sudjelovanje predstavnika operatora zrakoplova i aerodroma. U koordinaciji Agencije, održavani su redoviti sastanci ili usmene konzultacije, s ciljem utvrđivanja i upoznavanja s razinom prijetnje te donošenja odgovarajućih i adekvatnih mjera reakcije ili dodatnih mjera zaštite. Tijekom 2014. godine kroz ovaj oblik koordinacije obavljena je i procjena rizika za aerodrome koji trebaju primjenjivati alternativne mjere zaštite, koja predstavlja temelj za određivanje mjera zaštite.

Suradnja, na konzultativnoj razini je ostvarena i s pravnim osobama registriranim za zaštitarsku djelatnost, konzultacijama o organizacijskim i kvalitativnim zahtjevima za ustrojstvo takvih subjekata obzirom na potencijalno preuzimanje poslova zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage.

III. MJERE ZAŠTITE I POSEBNI PROGRAMI ZAŠTITE

Nadzor primjene mjera zaštite civilnog zračnog prometa obavljen je kontinuiranim praćenjem operativne prakse i analizom podataka, uključujući i podatke prikupljene mjerama kontrole kvalitete.

Tijekom izvještajnog razdoblja, u cilju postizanja i održavanja adekvatne razine kvalitete primijenjenih mjera zaštite civilnog zračnog prometa izdane su sljedeće bitne upute, uvjeti i nalozi:

1. Provedbeni nalog operatorima aerodroma za ispunjenje obveze zaštitnog pregleda tekućina, aerosola i gelova (LAGs) koji se koriste za medicinske svrhe i posebne prehrambene potrebe, a koje uključuju i dječju hranu tijekom putovanja putnika u odlasku i transferu;

2. Dodatne mjere zaštite na izravnim letovima prema Ruskoj Federaciji, temeljem zahtjeva nadležnih ruskih tijela te vlastitih procjena prijetnji tijekom Olimpijskih igara u Sochiju;
3. Direktivu u području mjera zaštitnog pregleda putnika kojom se nalaže primjena popisa kategorije putnika koji, iz objektivnih razloga, podliježu posebnim postupcima zaštitnog pregleda (specijalnim mjerama zaštite) ili se mogu izuzeti od zaštitnog pregleda.

Uredbom Komisije (EU) br. 245/2013 o izmjeni Uredbe (EZ) br. 272/2009 u pogledu zaštitnog pregleda tekućina, raspršivača i gelova u zračnim lukama EU-a (SL L 77, 20.3.2013.) i Uredbom Komisije (EU) br. 246/2013 o izmjeni Uredbe (EU) br. 185/2010 u pogledu zaštitnog pregleda tekućina, raspršivača i gelova u zračnim lukama EU-a (SL L 77, 20.3.2013.), uvedena je obveza zaštitnog pregleda LAGs-a koji se koriste za medicinske svrhe i posebne prehrambene potrebe, koje uključuju i dječju hranu, tijekom putovanja putnika u odlasku i transferu. Obaveza je propisana operatorima aerodroma uz rok izvršenja do dana 31. siječnja 2014. godine. Uvažavajući značaj i karakter potencijalne nesukladnosti mjere zaštite u navedenom području, temeljem točke 7.4 Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 1, operatorima aerodroma izdan je Provedbeni nalog za usklađivanje mjera zaštite sa zahtjevima određenim europskim zakonodavstvom u području zaštite civilnog zračnog prometa.

Dana 4. veljače 2014. godine zaprimljen je zahtjev nadležnih vlasti Ruske Federacije za uvođenjem dodatnih mjera zaštite na letovima prema Ruskoj Federaciji. Temeljem zahtjeva, u skladu s nadležnostima određenim točkom 1.4, Dio II Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3, radna grupa za procjenu prijetnji (TAWG) obavila je procjenu prijetnji i potrebe, učinka i izvedivosti dodatnih mjera zaštite. Uzimajući u obzir potencijalne utjecaje vezane uz Olimpijske igre u Sochiju i izvedivost dodatnih mjera zaštite, ocijenjeno je da je potrebno uvesti dodatne mjere zaštite isključivo za izravne letove prema Ruskoj Federaciji. Dodatne mjere zaštite stavljene su izvan snage nalogom Agencije dana 25. veljače 2014. godine.

Zbog djelomično izmijenjenih nadležnosti i operativnih postupaka u području zaštitnog pregleda putnika, te zahtjeva nadležnih tijela, obavljena je nova procjena potreba i objektivnosti razloga za izuzeća pojedinih kategorija putnika od zaštitnog pregleda, određenih točkom 4.1.1.4 Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3. U skladu s ovlastima propisanim točkom 4.1.1.7 Uredbe Komisije (EU) br. 185/2010 od 4. ožujka 2010. godine o utvrđivanju detaljnih mjera za provedbu zajedničkih osnovnih standarda o zaštiti zračnog prometa (SL L 55, 5.3.2010.) i točkom 1.8.1 Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3, Agencija je kao Nadležno tijelo odredila kategorije putnika koji, iz objektivnih razloga, podliježu posebnim postupcima zaštitnog pregleda (specijalnim mjerama zaštite) ili se mogu izuzeti od zaštitnog pregleda. Direktivom ASED 001/2014 od dana 19. svibnja 2014. godine naložena je operativna primjena izuzeća do odgovarajućih izmjena Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3.

U dijelu preventivnih mjera zaštite civilnog zračnog prometa, uvažavajući značaj promjene, složenost i opseg aktivnosti, posebno je potrebno naglasiti proces preuzimanja zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage. Izmjenama zakonodavnog okvira prihvaćeni su europski standardi i dobra praksa u dijelu odgovornosti za obavljanje zaštitnih pregleda putnika i ručne prtljage. Zakonom o zračnom prometu utvrđena je obveza operatora aerodroma za konačno preuzimanje navedenih poslova od Ministarstva unutarnjih poslova. Propisan je i prijelazni rok za preuzimanje navedenih poslova, do 26. ožujka 2015. godine. Također, pravo operatora aerodroma na ugovorno povjeravanje poslova zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage drugim subjektima ograničeno je isključivo na pravne osobe registrirane za zaštitarsku djelatnost.

Preuzimanje poslova zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage složen je proces, koji na nacionalnoj razini predstavlja novost te uključuje niz subjekata iz područja zaštite civilnog zračnog prometa. Stoga je proces i tijekom 2014. godine koordiniran na razini nadležnih nacionalnih tijela kroz radne sastanke na inicijativu Agencije.

Pored koordinacijskih aktivnosti tijekom 2014. godine na operativnoj razini obavljen je niz ključnih aktivnosti u dijelu izrade strateških regulatornih akata, postupaka potvrdu/ocjene sposobnosti pružatelja usluga, izrade i odobravanja programa osposobljavanja zaštitnog osoblja, te stvaranje kapaciteta za osposobljavanje i certificiranje. Naravno, ostvarena dinamika aktivnosti u izravnoj je korelaciji s poslovnim odlukama operatora aerodroma te izmjenom/produljenjem roka za konačno preuzimanje koje nije bilo planirano do kraja 1. tromjesečja 2014. godine.

Donošenje posebnih uvjeta za pravne osobe registrirane za obavljanje zaštitarske djelatnosti koje obavljaju određene poslove zaštite civilnog zračnog prometa uređeno je Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa Republike Hrvatske, Izdanje 3 (21. ožujka 2013. godine). Točkom 1.0 Dodatka II-1-2 Nacionalnog programa određena je nadležnost Agencije za određivanje Posebnih uvjeta za pravne osobe koje obavljaju određene poslove zaštite na aerodromu.

Posebni uvjeti određuju se i daju u cilju osiguranja odgovarajuće sposobnosti pružatelja usluga, kao novog subjekta u sustavu zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj, za dostizanje i održavanje potrebne razine usklađenosti sa zahtjevima određenim za pojedine mjere zaštite civilnog zračnog prometa, odnosno osiguranja kvalitete i ujednačenosti mjera zaštite koje obavljaju temeljem ugovora s operatorom aerodroma. Posebni uvjeti predstavljaju specifične i dodatne zahtjeve koji se temelje isključivo na načelima i standardima određenim Europskom normom EN 16082:2011 *Airport and Aviation Security Services*, međunarodnim standardima, preporukama i praksi te dijelu nacionalnog zakonodavstva kojim se uređuju poslovi zaštite civilnog zračnog prometa, uključujući i Nacionalni program.

Agencija je donijela Reviziju 1 Posebnih uvjeta za pravne osobe koje obavljaju određene poslove zaštite na aerodromu u sklopu koje su određene olakšice za određivanje sastava posada/osoblja mjesta zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage. Olakšice su određene u cilju stvaranja uvjeta za provedivost procesa i na tzv. „malim aerodromima“, u koordinaciji s Nacionalnim povjerenstvom za zaštitu civilnog zračnog prometa i uvažavajući lokalne karakteristike infrastrukture, prometa i procjene rizika.

Tijekom izvještajnog razdoblja odobrena su 3 programa za osposobljavanje zaštitnog osoblja, čime su se stvorili neophodni kapaciteti za završetak procesa prijenosa koji karakterizira potreba osposobljavanja velikog broja polaznika u kratkom vremenu. Programi su odobreni:

1. Zaštitarskoj tvrtki Securitas Hrvatska d.o.o.;
2. Policijskoj akademiji;
3. Zaštitarskoj tvrtki Gradska sigurnost Šimac i sin d.o.o.

Također, u segmentu osposobljavanja Agencija je tijekom 2014. god. prvi puta primijenila ovlast i odgovornost za certifikaciju zaštitnog osoblja. Održano je 12 ispitnih rokova za certifikaciju zaštitnog osoblja, u dijelu teorijskog ispita, praktičnog ispita i ocjene kompetencije prepoznavanja objekta prijetnji. Procjena je da će do kraja procesa, odnosno 26. ožujka 2015. god. certifikaciju proći približno 300 polaznika, što je ujedno i približan broj radnih mjesta u području zaštite civilnog zračnog prometa koja su se kroz proces preuzela od policije, odnosno otvorila za pravne osobe.

Temeljem obaveza i nadležnosti određenih Zakonom, Odjel je odobrio programe zaštite i osposobljavanja za zaštitu, prema sljedećem:

1. ZRAČNE LUKE:
 - 1 odobrenja Programa zaštite
 - 1 odobrenja revizije Nastavnog plana za temeljnu obuku u zaštiti civilnog zračnog prometa
2. DOMAĆI ZRAČNI PRIJEVOZNICI:
 - 1 odobrenja Nastavnog plana za temeljnu obuku u zaštiti civilnog zračnog prometa

- 1 odobrenje ACC3 statusa
- 3. OSTALI SUBJEKTI KOJI PRIMJENJUJU MJERE ZAŠTITE:
 - 3 Nastavna plana za temeljnu obuku u zaštiti civilnog zračnog prometa.

U dijelu normativnog uređenja sustava zaštite civilnog zračnog prometa, odnosno operativne implementacije Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3, u prethodnom razdoblju obavljeno je početno uređenje zaštićenog lanca dostave. U takvom lancu tijela koja primjenjuju zaštitne kontrole propisane za teret i poštu, uključujući i operatore aerodroma, moraju biti odobrena od strane Agencije. U izvještajnom razdoblju obavljena su unaprjeđenja programa zaštite subjekata sa statusom reguliranog agenta, operatora aerodroma MZL Zagreb, ZL Osijek, ZL Dubrovnik i ZL Pula, te započet proces konzultacija i odobravanja 1. subjekta u Republici Hrvatskoj sa statusom poznatog pošiljatelja.

Također, sukladno standardu određenom ICAO Doc 8973, nalazu/zahtjevu ICAO nadzora zaštite obavljenog 2008. godine te zakonodavstvu Europske unije, Odjel je odobrio/prihvatio i Planove zaštite 8 stranih zračnih prijevoznika koji obavljaju operacije u Republici Hrvatskoj.

IV. TEHNIČKA OPREMA I INFRASTRUKTURA ZA ZAŠTITU CIVILNOG ZRAČNOG PROMETA

U području planiranja, izgradnje i rekonstrukcija zračnih luka te nabave i korištenja zaštitne opreme, tijekom izvještajnog razdoblja nastavljene su aktivnosti vezano uz projektnu dokumentaciju i konzultacije za novi putnički terminal u Zračne luke Zagreb te izgradnju putničkog terminala u Zračnoj luci Dubrovnik. Kao bitne aktivnosti u ovom području rada potrebno je naglasiti da je Agencija tijekom izvještajnog razdoblja izdala:

1. Posebne uvjete građenja za Idejni projekt rekonstrukcije putničke zgrade u Zračnoj luci Osijek;
2. Posebni uvjete građenja za rekonstrukciju postojećeg stanja Zračne luke Dubrovnik;
3. Posebni uvjete za ishođenje izmjena i dopuna lokacijske dozvole za zahvat u prostoru „Aerodrom Mali Lošinj“ u svrhu ishođenja izmjene prostornog plana;
4. Posebne uvjete za Idejni projekt za izmjene i dopune lokacijske dozvole – Novi putnički terminal MZL Zagreb s priključnom prometnicom i infrastrukturom, Faza A.2 i B, svibanj 2014. godine, u svrhu izdavanja posebnih uvjeta iz članka 135. Zakona o prostornom uređenju («Narodne novine» broj 153/13).

V. OSPOSOBLJAVANJE

U području osposobljavanja, pored suradnje s Policijskom akademijom, glavne aktivnosti u izvještajnom razdoblju ostvarene su u dijelu uspostavljanja sustava osposobljavanja i certificiranja RTG operatera, kao jednog od bitnih elemenata propisanih međunarodnim standardima, preporučenom praksom i EU zakonodavstvom (certificiranje od strane nadležnog tijela ili u ime nadležnog tijela), kao i ostalih kategorija zaštitnog osoblja operatora aerodroma ili pružatelja usluga koje su obveznici certifikacije. Tijekom 2014. godine sustav certifikacije je u potpunosti uređen.

U Republici Hrvatskoj status ovlaštene organizacije za osposobljavanje RTG operatera i/ili ostalih kategorija zaštitnog osoblja posjeduju 3 subjekta:

1. Policijska akademija;
2. Securitas Hrvatska d.o.o.;
3. Gradska sigurnost Šimac i sin d.o.o.

Agencija je u potpunosti realizirala aktivnosti izgradnje sposobnosti i kapaciteta za testiranje/certificiranje RTG operatora i ostalih kategorija zaštitnog osoblja, a tako i operacionalizaciju novog modela osposobljavanja u području zaštite civilnog zračnog prometa. U izvještajnom razdoblju dovršena je nabava svih modula

sredstva/aplikacije za testiranje/certificiranje RTG operatera (Casra X-Ray CAT – *Competency Assessment Test*) te su izrađeni protokoli i testovi za praktične ispite svih kategorija zaštitnog osoblja koje je obveznik certifikacije.

3.1.5 Projekt implementacije mjera zaštite u području upravljanja zračnom plovidbom (ATM Security)

Međunarodnim standardima i preporučenom praksom (ICAO Annex 17 i ECAC Doc 30 Part II) uređeno je novo područje odnosno nove obveze država članica međunarodnih organizacija nadležnih u području zaštite civilnog zračnog prometa od djela nezakonitog ometanja, tzv. zaštita u području upravljanja zračnom plovidbom - ATM Security. Mjere su određene u sljedećim područjima:

1. ljudski potencijali;
2. fizička zaštita (infrastruktura);
3. zaštita informacijsko komunikacijske tehnologije, uključujući i IT sustave;

Projektom operativne implementacije mjera zaštite u području upravljanja zračnom plovidbom u 2014. godini obavljene su aktivnosti u području normativnog uređenja, donošenjem novog Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3.

U području operativne primjene mjera kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa u koordinaciji sa Sektorom nadzora usluga u zračnoj plovidbi obavljen je 1 nadzor, konkretno inspekcija zaštite u nadležnosti Odjela zaštite zračnog prometa.

Projekt operativne implementacije nastaviti će se i tijekom 2015. godine, kao dio aktivnosti u operativnoj implementaciji novog Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3 s primarnim ciljevima nadzora zaštite u području fizičke zaštite infrastrukture i implementacije uvjeta primijenjenih u zaštiti objekata operatora aerodroma, a posebno procjene kritične infrastrukture i usklađivanja sa Zakonom određenim uvjetima u tom području.

3.1.6 Projekt informacijske sigurnosti

Agencija je dužna, kao pravna osoba s javnim ovlastima, ustrojiti sustav zaštite klasificiranih i neklasificiranih podataka propisan Zakonom o informacijskoj sigurnosti («Narodne novine» broj 79/07) i Zakonom o tajnosti podataka («Narodne novine» broj 79/07). Sustav zaštite, kojim se uređuju način i provedba zaštite, ustrojava se za sva područja informacijske sigurnosti:

- sigurnosna provjera;
- fizička sigurnost;
- sigurnost podataka;
- sigurnost informacijskog sustava;
- sigurnost poslovne suradnje.

Zbog osiguranja uvjeta za efikasiju, odnosno kontinuiranu i izravnu razmjenu podataka s nadležnim tijelima na međunarodnoj razini, pri čemu posebno izdvajamo nadležna tijela Europske unije i NATO-a, tijekom 2013. godine obavljen je proces konzultacija s nadležnom ustrojstvenom jedinicom Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost i savjetnikom za informacijsku sigurnost Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture. Konzultacijama je utvrđena objektivna potreba i mogućnost ustrojavanja "Kontrolne točke" - Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo kao zasebne sastavnice Sustava registara, u kontekstu obveza razmjene EU, ali i NATO podataka iz svoje nadležnosti, čime će Agencija ostvariti sposobnost izravne razmjene podataka, određene razine klasifikacije, s međunarodnim tijelima. Tijekom 2014. godine Agencija je, temeljem obavljenih regulatornih i operativnih

aktivnosti i priprema ostvarila uvjete te stekla certifikate sigurnosne akreditacije nadležnog tijela, Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost, za postupanje s klasificiranim podacima u tiskanom obliku, odnosno status Kontrolne točke.

U mjesecu studenom 2014. godine Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost obavio je 1. nadzor postupanja s klasificiranim podacima. Tijekom 2015. godine planira se ostvariti uvjete i status za postupanje s podacima u elektroničkom obliku. Pored navedenog, aktivnosti vezane uz sustav zaštite temelje se na stalnoj procjeni potrebnih mjera i postupaka za realizaciju integralnog rješenja u kontekstu općih zahtjeva i načela zaštite podataka. U tom smislu, Agencija je stalno prati stanje i unaprjeđuje sigurnosne protokole u preglednike elektronske pošte svih radnika u cilju zaštite prenesenih podataka i komunikacijskog kanala. Sigurnost informacijskog sustava Agencije podržava se mjerama za održavanje i poboljšavanje rada sustav i provodi se na tri razine:

- Hardver – Agencija je u 2014. godini instalirala usmjernik (ruter) preko kojeg ide sav računalni promet prema Internetu kao i s Interneta prema Agenciji. Uređaj ima napredne mogućnosti filtriranja zlonamjernih internetskih protokola i stranica, kao i antivirusnu zaštitu.
- Softver – na poslužiteljima (serverima) redovito se instaliraju sigurnosne zakrpe; obnovljene su licence za antivirusni program koji je instaliran na sve poslužitelje i sva korisnička računala. Koristi se i računalni program za praćenje rada računala i korištenje Interneta koji je u sprezi s usmjernikom i omogućuje detaljno praćenje i djelovanje administratora mreže u stvarnom vremenu. U preglednike elektronske pošte implementirani su sigurnosni protokoli za digitalni potpis i 256-bitnu enkripciju u cilju zaštite prijenosa podataka i komunikacijskog kanala.
- Mjere i postupci – svaki radnik Agencije ima određene ovlasti pristupa dokumentima na računalnoj mreži; periodično se mijenjaju lozinke za pristup računalima i serverima; redovito, dva puta dnevno, obavlja se sigurnosno kopiranje (back-up) svih podataka na poslužiteljima.

3.1.7 Licenciranje zrakoplovnog osoblja i stručnog osoblja koje obavlja poslove od značaja za sigurnost zračne plovidbe

U 2014. godini, Odjel školstva i licenciranja je obavljao poslove licenciranja zrakoplovnog osoblja: JAR/Part FCL dozvola pilota aviona i helikoptera, Part 66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova, dozvola kontrolora zračnog prometa i studenata kontrolora zračnog prometa, dozvola dispečera leta/ operativnog kontrolora leta (izdavanje, obnavljanje, priznavanje i produžavanje valjanosti dozvole, ovlaštenja, certifikata i posebnih ovlasti).

Radi davanja uvida u opseg poslova u nadležnosti Odjela vezano uz licenciranje zrakoplovnog osoblja koje se provodi kontinuirano, prikazan je broj evidentiranih dozvola, prema vrsti dozvole, u pregledu kako slijedi:

VRSTA DOZVOLE	BROJ IZDANIH DOZVOLA		UKUPNO
PART-FCL/ JAR FCL DOZVOLA PILOTA – AVION	PPL(A)	198/33	602
	CPL(A)	118/3	
	ATPL(A)	250/0	
PART-FCL/ JAR FCL DOZVOLA PILOTA – HELIKOPTER	PPL(H)	0/0	19
	CPL(H)	17/0	
	ATPL(H)	2/0	

VRSTA DOZVOLE	BROJ IZDANIH DOZVOLA		UKUPNO
KONTROLOR ZRAČNOG PROMETA	ATC	260	279
	ATC – student	19	
Part 66 DOZVOLA OSOBLJA ZA ODRŽAVANJE ZRAKOPLOVA	PART 66	336	336
DOZVOLA DISPEČERA LETA / OPERATIVNOG KONTROLORA PROMETA	DSP	28	28
UKUPNO			1.264

Tablica 18: Pregled evidentiranih JAR/Part FCL dozvola pilota aviona i helikoptera, Part 66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova, dozvola kontrolora zračnog prometa, dozvola dispečera leta/operativnog kontrolora leta

U 2014. godini, zrakoplovno-medicinski centri (AeMC) i zrakoplovno-medicinski ispitivači (AME) su izdali sljedeći broj certifikata o zdravstvenoj sposobnosti / izvještaja:

VRSTA CERTIFIKATA O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI/IZVJEŠTAJA	BROJ IZDANIH CERTIFIKATA O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI / IZVJEŠTAJA		UKUPNO
CERTIFIKAT O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI PILOTA ZRAKOPLOVA I PADOBRANACA	Kategorija 1	537	743
	Kategorija 2	207	
	Kategorija LAPL	0	
	Kategorija 2 - nacionalna	236	236
CERTIFIKAT O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA	Kategorija 3	234	234
MEDICINSKI IZVJEŠTAJ ZA KABINSKU POSADU	123		123
UKUPNO			1.337

Tablica 19: Pregled izdanih certifikata o zdravstvenoj sposobnosti/izvještaja

U 2014. godini, Odjel generalne avijacije je između ostalih poslova iz svoje nadležnosti obavljao i poslove licenciranja pilota zrakoplova (balona, jedrilica, ovjesnih jedrilica, parajedrilica, mikrolakih zrakoplova, sportsko-rekreativnih zrakoplova) i padobranaca u skladu s nacionalnim propisima (izdavanje, obnavljanje, priznavanje i produžavanje valjanosti dozvole, ovlaštenja, certifikata i posebne ovlasti).

	VRSTA DOZVOLE / OVLAŠTENJA	BROJ IZDANIH DOZVOLA / OVLAŠTENJA	VAŽEĆE DOZVOLE / OVLAŠTENJA	ISTEKLE DOZVOLE / OVLAŠTENJA
PADOBRANCI	Dozvola padobranca	587	264	323
	Ovlaštenje - Nastavnik padobranstva	76	53	23
	Ovlaštenje stariji paker padobrana	10	10	0
JEDRILICE	Dozvola pilota jedrilice	212	88	124

	VRSTA DOZVOLE / OVLAŠTENJA	BROJ IZDANIH DOZVOLA / OVLAŠTENJA	VAŽEĆE DOZVOLE / OVLAŠTENJA	ISTEKLE DOZVOLE / OVLAŠTENJA
	Ovlaštenje - Nastavnik pilota jedrilice	48	23	25
	Ovlaštenje - IMC Flying	40	23	17
	Ovlaštenje - Acrobatic Flying	4	2	2
BALONI	Dozvola pilota balona	5	5	0
	Ovlaštenje - Nastavnik pilota balona	3	3	0
PARAJEDRILICE	Dozvola pilota parajedrilice	415	403	12
	Ovlaštenje - Učitelj pilota parajedrilice	42	42	0
	Ovlaštenje - Tandem pilot	42	42	0
	Ovlaštenje - Pokusni pilot	0	0	0
OVJESNE JEDRILICE	Dozvola pilota ovjesne jedrilice	78	77	1
	Ovlaštenje - Učitelj pilota ovjesne	2	1	1
	Ovlaštenje - Tandem pilot	0	0	0
	Ovlaštenje - Pokusni pilot	0	0	0
MIKROLAKI ZRAKOPLOVI	Dozvola pilota MLZ klase I	28	12	16
	Dozvola pilota MLZ klase II	61	29	32
	Ovlaštenje - Učitelj pilota MLZ klase I	8	8	0
	Ovlaštenje - Učitelj pilota MLZ klase II	10	9	1
SPORTSKO REKREATIVNI ZRAKOPLOVI	Dozvola pilota SRZ klase I	13	13	0
	Dozvola pilota SRZ klase II	29	29	0
	Dozvola pilota SRZ klase III	2	2	0
	Dozvola pilota SRZ klase IV	1	1	0
	Nastavnik pilota SRZ klase I	3	3	0
	Nastavnik pilota SRZ klase II	6	6	0
	Nastavnik pilota SRZ klase III	1	1	0
	Nastavnik pilota SRZ klase IV	1	1	0
	Uzljetanje i slijetanje na vodene površine	0	0	0
UKUPNO		1.431 dozvole	923 dozvole	508 dozvole
		296 ovlaštenja	227 ovlaštenja	69 ovlaštenja

Tablica 20: Pregled evidentiranih dozvola pilota zrakoplova (balona, jedrilica, ovjesnih jedrilica, parajedrilica, mikrolakih zrakoplova, sportsko rekreativnih zrakoplova) i padobranaca u skladu s nacionalnim propisima

U 2014. godini, Odjel školstva i licenciranja je obavljao poslove organizacije, provođenja, nadzora i administracije teorijskih ispita u svrhu stjecanja JAR/Part FCL dozvola pilota aviona i helikoptera i Part 66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova.

Radi davanja uvida u opseg poslova u nadležnosti Odjela vezano uz licenciranje zrakoplovnog osoblja koje se provodi kontinuirano, prikazan je broj održanih teorijskih ispita, prema vrsti dozvole, u pregledu kako slijedi:

VRSTA DOZVOLE		BROJ ODRŽANIH ISPITA
Part FCL dozvola pilota aviona i helikoptera	PPL (A)	180
	ATPL(A)	338
	ATPL(H)	8
	CPL(H)	8
Part 66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova		354
UKUPNO		888

Tablica 21: Pregled broja održanih ispita za stjecanje JAR/Part FCL dozvole

U 2014. godini, primjenom novoga Pravilnika o stručnom osposobljavanju zaposlenika i drugih ugovornih djelatnika aerodroma, pružatelja zemaljskih usluga i korisnika usluga aerodroma koji samostalno obavljaju zemaljske usluge, Odjel aerodroma je prestao obavljati poslove licenciranja osoblja prihvata i otpreme. Temeljem navedenog Pravilnika nadležnost je prešla na ovlaštene organizacije za osposobljavanje.

3.1.8 Aktivnosti u području generalne avijacije

U 2014. godini Odjel generalne avijacije završio je izradu Pravilnika o uvjetima i načinu upotrebe sportsko rekreativnih zrakoplova. Pravilnik regulira sportsko rekreativne zrakoplove do 1.000 kg, a koji nisu u nadležnosti EASA-e. Nadalje, napravljena je i planirana izmjena Pravilnika o padobranstvu kojim su bolje definirani programi osposobljavanja, definirane su operacije tandem pilota koje do sada nisu bile regulirane te su definirani uvjeti za stjecanje odobrenja ispitivač padobranstva.

Odjel je u 2014. godini završio i izmjenu i dopunu Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja – pilota zrakoplovno – sportske letjelice. Pravilnikom su jasnije definirane odredbe koje se primjenjuju na organizacije koje provode osposobljavanje pilota sportsko rekreativnih zrakoplova, pilota parajedrilica, pilota ovjesnih jedrilica, pilota balona, pilota jedrilica i padobranaca.

Odjel je posebno težište imao na podizanju razine sigurnosti te su u 2014. godini održane tematske radionice. U suradnji sa Centrom za tehnički pregled parajedrilica - Sv. Jana održana je radionica za pilote parajedrilica. Radionica je održana izvan Agencije te je nakon teorijskog dijela (Sigurnost u parajedrenju, SIV, Zračni prostor, Pravila i propisi) održan i praktični dio radionice na kojem je obavljena simulacija ispitnog leta na poletištu/sletištu za parajedrilice i ovjesne jedrilice Japetić. U organizaciji Agencije održana je i radionica za padobrance na kojoj su angažirane stručne osobe iz padobranstva (instruktori/ispitivači) koji su svojom stručnošću i znanjem pridonijeli kvaliteti radionice. Agencija je razvila nacionalni plan za implementaciju preporuka te se obvezala kako će za operatore zrakoplova (generalne avijacije) organizirati radionica, a na kojima se raspravljalo o rizicima te predložila moguća poboljšanja sigurnosti zračnog prometa na koje svi sudionici u zračnom prometu trebaju fokusirati svoje aktivnosti. Na predmetnoj radionici raspravljalo se o:

1. Neodobrenom ulasku na uzletno-sletnu stazu;
2. Pogrešci u komunikaciji zemlja/zrak;
3. Probijanju odobrene visine leta; i
4. Nedozvoljenom ulasku u kontrolirani zračni prostor.

Tijekom 2014. godine, Agencija je u suradnji s Aerosvijetom izradila Info list za pilote sportsko rekreativnih zrakoplova te je započela na radu Info lista za Nedozvoljeni ulazak u kontrolirani zračni prostor koji je završen i objavljen početkom 2015. godine.

Info list je zamišljen kao dodatak službenim pravilnicima i dokumentima koje izdaje Agencija, a služi kao informativni materijal. Glavni cilj izrade Info listova je da se na jednostavan i prihvatljiv način daju osnovne informacije, objasni važnost propisa te podigne razina svijesti kod pilota generalne avijacije.

Nakon sastanka koje je sazvalo resorno Ministarstvo 2013. godine na temu prijenosa određenih ovlasti iz domene sportskog zrakoplovstva sa Agencije na Hrvatski zrakoplovni savez (HZS), u 2014. godini direktor Agencije potpisao je Projektni zadatak kojim se definiraju načela i uvjeti za izradu analize opravdanosti, te prijedlog plana za prijenos javnih ovlasti u domeni sportsko rekreativnog zrakoplovstva. U 2014. godini održan je prvi sastanka s predstavnicima HZS te je dogovoreno kako će HZS započeti rad na pripremi materijala sukladno načelima i uvjetima definiranim Projektnim zadatkom.

Agencija je u 2014. godini dobila poziv da jedan predstavnik Agencije sudjeluje u grupi *General Aviation Road Map*-a čiji je zadatak pokrenuti izradu jednostavnijih, lakših i boljih pravila za pilote generalne avijacije. EASA je prepoznala važnost generalnog zrakoplovstva u Europi te u suradnji s Europskom komisijom i drugim zainteresiranim stranama stvorila „Road Map“ za regulaciju generalnog zrakoplovstva u Europi. EASA je svjesna kako propis nije uvijek najbolji alat za unaprjeđenje sigurnosti već postoje i drugi alati poput materijala koji promiču sigurnost te promoviranje u članjivanje u aeroklube odnosno asocijacije. Cilj *General Aviation Road Map*-a je donijeti pozitivne promjene u zajednici generalne avijacije.

3.1.9 Certificiranje zrakoplovnih subjekata

Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije

Odjel letačkih operacija

Tijekom 2014. godine provedena su 4 certifikacijska nadzora novih komercijalnih operatora i to 1 za A-A operacije i 3 za komercijalni zračni prijevoz (A-B operacije). Posebno valja istaknuti da je izvršena certifikacija operatora za komercijalni zračni prijevoz koji operira sa i na vodene površine (*European Coastal Airlines*) što je prvi takav slučaj u Republici Hrvatskoj. Certifikacija je bila dosta zahtjevnja i između ostalog uključivala je međudjelsku suradnju (s Odjelom aerodroma u svrhu odobravanja aerodroma na vodi i Odjelom zaštite zračnog prometa vezano uz zaštitni pregled putnika i ručne prtljage) kao i potrebu dodatnih izmjena u nacionalnoj regulativi kako bi se takve operacije omogućile.

Tijekom 2014. godine 2 operatora koji su bili ovlašteni za komercijalni zračni prijevoz A-B, prestali su izvoditi operacije.

Odjel plovidbenosti zrakoplova

Tijekom 2014. godine provedeno je 5 certifikacijskih nadzora, od čega:

- 3 Part M Subp G organizacije (CAMO) koje su u sastavu komercijalnih (CAT) operatora;
- 1 tzv. „stand alone“ Part M subp. G (CAMO) organizacije;
- 1 Part-145 (AMO) organizacije.

Dvija certificirane organizacije za vođenje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova koje su bile u sastavu operatora izgubile su certifikate Part - M Subp G na osnovi ne usklađivanja s Uredbom Komisije (EU) br. 965/2012 o

utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 296, 25.10.2012.) vezano za komercijalni zračni prijevoz.

Odjel školstva i licenciranja

Tijekom 2014. godine istekla su odobrenja za:

- 1 organizaciju za osposobljavanje pilota aviona u skladu s JAR-FCL do razine dozvole PPL;
- 3 ispitivača pilota;
- 3 zrakoplovno-medicinskog ispitivača (AME-a).

U istom razdoblju certificirani su:

- 4 organizacije za osposobljavanje pilota aviona;
- 1 organizacija za osposobljavanje pilota helikoptera;
- 1 simulator letenja (Full flight simulator – FFS) za tip helikoptera;
- 1 uređaj za vježbanje navigacijskih procedura (Flight navigation procedure trainer – FNPT) za tip helikoptera;
- 1 organizacija za provođenje testiranja razine jezične sposobnosti kontrolora zračnog prometa;
- 2 ispitivača pilota aviona;
- 1 ispitivač pilota jedrilica;
- 2 zrakoplovno-medicinska centra (AeMC);
- 1 zrakoplovno-medicinski ispitivač (AME).

Posebno valja istaknuti da je u 2014. godini provedena vrlo kompleksna certifikacija Heli Centra Toplice d.o.o. kao organizacije za osposobljavanje pilota na tipu helikoptera Mi-8 (ATO) i FSTD operatora koji upravlja s 2 certifikata za uređaje koji simuliraju let (FSTD):

- certifikata kvalifikacije simulatora letenja (Full flight simulator - FFS) razine D (level D) tipa helikoptera Mi-8/Mi-171; i
- certifikata kvalifikacije uređaja za vježbanje navigacijskih procedura (Flight navigation procedure trainer - FNPT) razine kvalifikacije II (qualification level II) tipa helikoptera Mi-8/Mi171.

Riječ je o prvom i suvremenom centru za osposobljavanje i stručno usavršavanje profesionalnih pilota helikoptera iz obitelji Mi-8 helikoptera u Republici Hrvatskoj, a centar uz vrhunski opremljene prostore koristi i suvremene uređaje koji simuliraju let.

Spomenute certifikacije značajne su iz razloga što je Agencija prva u Europskoj uniji provela postupak certifikacije po novim europskim propisima (tzv. Aircrew regulation) za vrlo specifičan tip helikoptera Mi-8. Prilikom procesa certifikacije usko se surađivalo sa zrakoplovnim vlastima Kraljevine Švedske koja ima sličan centar za osposobljavanje pilota.

Odjel Generalne avijacije

Tijekom 2014. godine odobrene su 2 organizacije za osposobljavanje padobranaca i odobreno je 1 poletište/sletište za pilote parajedrilica i ovjesnih jedrilica.

Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa

Odjel aerodroma

U 2014. godini, Odjel aerodroma je izdao 3 privremene svjedodžbe aerodroma, i to:

1. Zračna luka Rijeka d.o.o. (s rokom do 31. prosinca 2017. godine);

2. Aerodrom Brač d.o.o. (s rokom do 31. listopada 2017. godine);
3. Aerodrom Mali Lošinj (s rokom do 20. travnja 2015. godine).

Tijekom 2014. godine izdano je 16 odobrenja za uporabu aerodroma od kojih je 8 s privremenim rokom valjanosti. U postupku izdavanja odobrenja priložena se dokumentacija dodatno kontrolirala od strane Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. u dijelu iz njihove nadležnosti.

Za operatore aerodroma s trajnom svjedodžbom aerodroma i odobrenjem za uporabu aerodroma, planirani su redoviti nadzori u svrhu ispunjavanja propisanih sigurnosnih uvjeta.

Na kraju 2014. godine zabilježeno je sljedeće stanje:

Operator aerodroma	Broj operatora	Indeks
Trajna svjedodžba aerodroma	7	25%
Privremena svjedodžba aerodroma	3	11%
Trajno odobrenje za uporabu aerodroma	10	36%
Privremeno odobrenje za uporabu aerodroma	8	28%
Ukupno:	28	100%

Tablica 23: Operatori aerodroma u Republici Hrvatskoj

Tijekom 2014. godine Odjel aerodroma registrirao je 12 površina za slijetanje i uzlijetanje.

Stupanjem na snagu Uredbe Komisije (EU) br. 139/2014 o utvrđivanju zahtjeva i upravnih postupaka u svezi s aerodromima u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 44, 14.2.2014.) Međunarodna zračna luka Zagreb, ZL Split, ZL Dubrovnik, ZL Zadar, ZL Pula, ZL Rijeka, ZL Osijek i ZL Brač su u obavezi da se najkasnije do 31. prosinca 2017. godine usklade sa zahtjevima te Uredbe. Sukladno tome, Odjel je tijekom 2014. godine provodio i aktivnosti usklađivanja sa zahtjevima Uredbe i upoznavanja operatora aerodroma s procesom i nužnim aktivnostima koje se moraju provesti u svrhu usklađivanja iste. Gore navedene aktivnosti odjela aerodroma uključivale su radionicu s operatorima aerodroma na koje se primjenjuju odredbe Uredbe, školovanje operatora aerodroma i djelatnika odjela aerodroma, sudjelovanje na radionicama u suradnji s Europskom agencijom za sigurnost zračnog prometa (EASA) te izrada novih ili prilagodbu postojećih lista provjere, procedura i obrazaca. U svrhu usklađenja s Uredbom, Odjel je uz spomenute aktivnosti izradio: smjernice za prelazak sa nacionalne svjedodžbe na novu svjedodžbu aerodroma te plan implementacije kroz koji je definiran vremenski period početka i završetka konverzije svjedodžbi za gore navedene aerodrome.

U 2014. godini Odjel je izdao pozitivno mišljenje na upit Ministarstvu vezano uz zahtjev upravnog tijela Međunarodne zračne luke Zagreb d.d. za izuzećem koje dovodi do odgode uvođenja drugog pružatelja zemaljskih usluga kao i samostalnog obavljanja zemaljskih usluga za kategorije:

- prihvata i otpreme prtljage;
- prihvata i otpreme tereta i pošte; te
- prihvata i otpreme na stajanci.

Mišljenje je izdano za vremensko razdoblje od 1. siječnja 2015. godine do 31. prosinca 2016. godine kada je najavljeno otvaranje novog putničkog terminala i stajanke za zrakoplove čime bi navedena ograničenja prostora i/ili kapaciteta bila otklonjena.

U 2014. godini izdano je 6 ovlaštenja za rad organizacijama za stručno osposobljavanje zaposlenika i drugih ugovornih djelatnika aerodroma, pružatelja zemaljskih usluga i korisnika usluga aerodroma koji samostalno obavljaju zemaljske usluge na rok od 7 godina. U postupku izdavanja ovlaštenja za rad organizacijama za stručno osposobljavanje Odjel je odobrio:

- 6 voditelja organizacija za stručno osposobljavanje;
- 14 instruktora Školskom centru Zračne luke Split d.o.o.;
- 18 instruktora Službi za stručno osposobljavanje Međunarodne zračne luke Zagreb d.d.;
- 12 instruktora Centra za stručno osposobljavanje Zračne luke Dubrovnik d.o.o.;
- 1 instruktora Tehničkog veleučilišta Zagreb;
- 7 instruktora Organizacije za stručno osposobljavanje Zračne luke Zadar d.o.o.; te
- 7 instruktora Centra za stručno osposobljavanje Zračne luke Pule d.o.o.

Odjel zaštite zračnog prometa

U sklopu aktivnosti procesa preuzimanja poslova zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage, temeljem Posebnih uvjeta za pravne osobe koje obavljaju određene poslove zaštite na aerodromu, tijekom 2013. godine započet je postupak ocjene sposobnosti tvrtke Securitas Hrvatska d.o.o., koja je kao pružatelj usluga pobijedila na natječaju za preuzimanje poslova zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage u Međunarodnoj zračnoj luci Zagreb. Ocjena sposobnosti obavlja se u cilju dostizanja i održavanja potrebne razine kvalitete i ujednačenosti mjera zaštite civilnog zračnog prometa koje obavljaju pravne osobe registrirane za obavljanje zaštitarske djelatnosti – pružatelji usluga određenih poslova zaštite na aerodromu.

U dijelu ocjene sposobnosti potencijalnih pružatelja usluga tijekom 2014. godine zaprimljeno je 8 zahtjeva, koji su vođeni u postupku standardiziranom Posebnim uvjetima za pravne osobe koje obavljaju određene poslove zaštite na aerodromu. Tijekom 2014. godine samo je jedna pravna osoba stekla ocjenu sposobnosti pružatelja usluga određenih mjera zaštite na aerodromu (Securitas Hrvatska d.o.o.).

Sektor nadzora usluga u zračnoj plovidbi

U Republici Hrvatskoj postoji 1 pružatelj usluga u zračnoj plovidbi (Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.) koji je certificiran 2009. godine i certifikat je izdan na neodređeno vrijeme. U skladu s EU regulativom, u dvogodišnjem ciklusu, provodi se provjera udovoljavanja zahtjevima pružatelja usluga u zračnoj plovidbi s ciljem potvrde vjerodostojnosti svjedodžbe. Dana 27. kolovoza 2013. godine, radi udovoljavanja zahtjevu Uredbe (EZ) br. 550/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o pružanju usluga u zračnoj plovidbi u jedinstvenom europskom nebu (SL L 96, 31.3.2004.) u pogledu izgleda Svjedodžbe o sposobnosti-certifikata pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, Agencija je izdala Hrvatskoj kontroli zračne plovidbe novu Svjedodžbu pružatelja usluga u zračnoj plovidbi referentne oznake HR/ANSP-001.

Certifikacija organizacija za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa

Aktivnosti Sektora nadzora usluga u zračnoj plovidbi/Odjela operativnih usluga u zračnom prometu u području izdavanja ili izmjene postojeće Svjedodžbe organizacija za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa temeljile su se na nadzoru udovoljavanja minimalnih uvjeta definiranih Pravilnikom o dozvolama, ovlaštenjima i posebnim ovlastima kontrolora zračnog prometa («Narodne novine» broj 75/13 i 142/13).

U Republici Hrvatskoj certificirane su 2 organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa:

- Hrvatsko učilišno središte za kontrolu zračnog prometa (HUSK) kao Organizacija za osnovno osposobljavanje kontrolora zračnog prometa;
- Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. (HKZP) kao Organizacija za osposobljavanje za lokaciju i kontinuirano osposobljavanje kontrolora zračnog prometa.

HUSK je certificirana Organizacija za osnovno osposobljavanje kontrolora zračnog prometa od 5. lipnja 2009. godine. Tijekom lipnja 2014. godine proveden je redovni nadzor. Također su odobrene i 3 nove revizije Operativnog priručnika organizacije za osposobljavanje (Training Organization Operations Manual).

HKZP je prvi put certificiran kao Organizacija za osposobljavanje za lokaciju kontrolora zračnog prometa 4. studenog 2011. godine. Svjedodžba je izdana na rok valjanosti od godinu dana. Dana 5. studenog 2012. godine izdana Svjedodžba organizacije za osposobljavanje za lokaciju i kontinuirano osposobljavanje za Zagreb ATCC s rokom valjanosti do 5. studenog 2015. godine. Dana 7. veljače 2013. godine Hrvatskoj kontroli zračne plovidbe proširen je opseg valjanosti Svjedodžbe organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa HR/TOC-002 za osposobljavanje za lokaciju i kontinuirano osposobljavanje kontrolora zračnog prometa za sljedeće lokacije:

- Dubrovnik ATCC (LDDU)
- Split/Brač ATCC (LDSP i LDSB)
- Zadar ATCC (LDZD)
- Lošinj ATCC (LDLO)
- Rijeka ATCC (LDRI)
- Pula ATCC (LDPL)
- Osijek ATCC (LDOS)

U svrhu izdavanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima Svjedodžbe organizacije za osposobljavanje, tijekom 2014. godine odobreno je:

- 1 revizija operativnog priručnika;
- 12 revidiranih programa osposobljavanja HKZP-a;
- 3 revizije sheme stručnosti za lokaciju HKZP-a; i
- 4 svjedodžbe ispitivača/ocjenjivača KZP.

3.1.10 Dodatne aktivnosti Odjela aerodroma

Osim nadzora sigurnosti i certifikacije u 2014. godini, od aktivnosti Odjela aerodroma potrebno je izdvojiti i sljedeće:

- a) izdavanje odobrenja operatorima aerodroma u cilju radova na održavanju i rekonstrukciji pojedinih objekata od značaja za sigurnost zračnog prometa;
- b) izdavanje posebnih uvjeta gradnje; te
- c) pregled i izdavanje mišljenja o usklađenosti površine za slijetanje helikoptera („*helideck*“) sa zahtjevima ICAO Annex 14 Vol.2 na gradnji 501 u brodogradilištu Uljanik d.d., Pula.

a) IZDAVANJE ODOBRENJA OPERATORIMA AERODROMA U CILJU RADOVA NA ODRŽAVANJU I REKONSTRUKCIJI POJEDINIH OBJEKATA OD ZNAČAJA ZA SIGURNOST ZRAČNOG PROMETA

U svrhu podizanja razine sigurnosti zračnog prometa na aerodromima u Republici Hrvatskoj izvedene su ili su trenutno u završnim fazama izvedbe na rekonstrukcije i dogradnje pojedinih objekata od značaja za sigurnost zračnog prometa. Odjel je obavljao poslove provjere projektne dokumentacije za navedene radove te usklađivanja iste sa zahtjevima propisanim u Pravilniku o aerodromima. Pri tome se, uz prometno-tehnološki dio, posebna pozornost usmjeravala na sigurnosni dio provođenja radova te su uz projektnu dokumentaciju pregledavane sigurnosne studije za provođenje radova.

Proces pregleda i usklađivanja projektne dokumentacije i sigurnosnih studija završavao je izdavanjem odobrenja za provođenje radova na održavanju i rekonstrukciji pojedinih objekata od značaja za sigurnost zračnog prometa.

Slijedi pregled radova za koja su operatorima aerodroma izdana odobrenja.

R. br.	Operator aerodroma	Provedeni radovi
1.	Zračna luka Rijeka d.o.o.	Zamjena sustava svjetala na pragu USS
2.	Zračna luka Zadar d.o.o.	Rekonstrukcija i sanacija staza za vožnju "G" i "K" te parkirnih pozicija 1 i 2 na stajanci za zrakoplove
3.	Međunarodna zračna luka Zagreb d.d.	Radovi u sklopu izgradnje novog putničkog terminala
4.	Zračna luka Pula d.o.o.	Ugradnja novih regulatora rasvjete primarnih strujnih krugova rasvjete Ugradnja novog sustava za upravljanje aerodromske rasvjete
5.	Zračna luka Dubrovnik d.o.o.	Radovi na proširenju putničkog terminala, Radovi na ugradnji avio-mostova
6.	Zračna luka Split	Ugradnja sustava sigurnosnih svjetala na USS

Tablica 24: Aerodromi na kojima su tijekom 2014. godine provedeni veći radovi na održavanju i rekonstrukciji objekata i pripadajuće opreme operativne površine

b) IZDAVANJE POSEBNIH UVJETA GRADNJE

Isto tako, u Odjelu je u 2014. godini obrađeno 275 zahtjeva stranaka za izdavanjem posebnih uvjeta gradnje. U postupku izdavanja lokacijske dozvole investitor, projektant, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja ili uredi državne uprave upućuju zahtjev za izdavanjem posebnih uvjeta gradnje za pojedini objekt. Radi se o sljedećim objektima: antenski stupovi elektroničke komunikacijske mreže, vjetroagregati, stambeni, poslovni i drugi objekti, čija visina prelazi 30 m ili koji se nalaze u radijusu 15 km od pojedinog aerodroma.

Od HKZP-a je zatražena provedba analize geodetskih podataka onih objekata koji su se nalazili u neposrednoj blizini određenog aerodroma te su na osnovu zaključka i provedene analize istih izdani posebni uvjeti gradnje.

Poseban naglasak je bio na stambenim objektima koji su nezakonito izgrađeni u blizini zračnih luka Split i Zagreb, jer se u postupku legalizacije istih tražila suglasnost Agencije. Po tom pitanju ostvarena je aktivna suradnja s Agencijom za ozakonjenje nezakonitih građevina u svrhu što lakšeg i bržeg rješavanja otvorenih predmeta. Budući da Agencija nije tijelo koje izdaje suglasnost za legalizaciju nezakonito izgrađenih objekata, na dostavljene zahtjeve se izdavalo očitovanje.

Posebni uvjeti gradnje izdaju se u svrhu zaštite površina s ograničenjem prepreka za pojedini aerodrom i u svrhu označavanja zrakoplovnih prepreka u uvjetima dnevne i noćne vidljivosti. Svi objekti, za koje su traženi posebni uvjeti gradnje, se ne nalaze u sigurnosno osjetljivom radijusu 15 km od pojedinog aerodroma, no kako bi svojom visinom i gabaritima mogli predstavljati zrakoplovnu prepreku, i za takve objekte se traže posebni uvjeti gradnje.

c) PREGLED I IZDAVANJE MIŠLJENJA O USKLAĐENOSTI POVRŠINE ZA SLIJETANJE HELIKOPTERA ("HELIDECK") SA ZAHTJEVIMA ICAO Annex 14, Vol. 2 NA GRADNJI 501 U BRODOGRADILIŠTU ULJANIK d.d., PULA

Odjel je u drugoj polovini 2014. godine zaprimio zahtjev brodogradilišta Uljanik d.d., Pula za provjeru površine za slijetanje helikoptera na gradnji 501. Odjel je, kao nositelj zadatka, odradio provjeru i izdao mišljenje u suradnji s Odjelom komunikacije, navigacije i nadzora te Odjelom letačkih operacija.

Cilj i opseg provjere bio je udovoljavanje standardima prema ICAO Annex 14, Vol. II, Heliports, ICAO Annex 10, Vol. I, ICAO Annex 10, Vol. III i ICAO Doc. 9261, Heliport Manual.

Temeljem pregledane dokumentacije i nadzora utvrđeno je udovoljavanje standardima ICAO koji se odnose na opremljenost površine za slijetanje helikoptera i dimenzioniranje karakterističnih površina (površina ograničenja prepreka) za predmetnu površinu za slijetanje helikoptera.

3.1.11 Hrvatski registar civilnih zrakoplova

Vođenje Registra zrakoplova obuhvaća: upis zrakoplova, dodjeljivanje registarskih oznaka i registarskog broja, upis podataka i upis promjene podataka, ispis zrakoplova iz Registra, izdavanje Rješenja i Potvrda o registraciji i brisanju zrakoplova iz Registra te kontinuirano praćenje i ažuriranje podataka (vlasništvo, založno pravo, operator, podaci o zrakoplovu).

Ažurirana preslika Registra poslana je kvartalno resornom Ministarstvu. Također, svakog prvog u mjesecu, na internetskim stranicama Agencije objavljena je ažurirana tablica Registra zrakoplova koja je informativnog karaktera budući da su podaci podložni dnevnim promjenama. Za točno stanje podataka stranke su se mogle obratiti Agenciji i zatražiti Izvadak. Registar zrakoplova je javna knjiga za koju se smatra da potpuno i istinito odražava činjenično i pravno stanje zrakoplova. Izvadci iz Registra imaju dokaznu snagu javnih isprava.

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja Hrvatskog registra civilnih zrakoplova («Narodne novine» broj 137/2012), propisan je elektronski oblik vođenja Registra koji omogućava lakši i brži upis podataka, uvid u upisane podatke i stavljanje istih na raspolaganje zainteresiranim subjektima. U 2014. godini elektronski oblik vođenja Registra u potpunosti je zamijenio ručno vođenje Glavne knjige Registra zrakoplova.

Tijekom 2014. godine, u suradnji s Odjelom plovidbenosti zrakoplova, nastavljen je postupak brisanja po službenoj dužnosti svih zrakoplova kojima je oduzeta Svjedodžba o plovidbenosti zrakoplova.

Agencija je u skladu s potpisanim Sporazumom o suradnji i Protokolom za razmjenu podataka između Agencije i Porezne uprave, svaku promjenu podataka i informacija o zrakoplovima registriranim u Republici Hrvatskoj dostavila Poreznoj upravi. Cilj navedenih dokumenata je pravovremena dojava novog upisa zrakoplova kao i promjena u evidencijama Agencije, sa svrhom stvaranja Imovinske kartice za potrebe Porezne uprave. Razmjena podataka vrši se putem kurira na elektroničkom mediju (CD-R).

Na dan 31. prosinca 2014. godine, u Registar je bilo upisano 407 zrakoplova od kojih, prema evidenciji Odjela plovidbenosti zrakoplova, 158 ima važeću Svjedodžbu o plovidbenosti zrakoplova, odnosno važeće dopuštenje za letenje. U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. godine, Odjel zrakoplovnog prava i međunarodnih poslova zaprimio je 118 predmeta koji se odnose na vođenje Registra. Od 118 predmeta, riješeno je njih 115, prema tablici koja slijedi.

VRSTA PREDMETA	ZAPRIMLJENO	RIJEŠENO
UPIS ZRAKOPLOVA	14	12
BRISANJE ZRAKOPLOVA	8	8
PROMJENA PODATAKA	38	38
UPIS OVRHE	3	3
IZDAVANJE IZVATKA	32	32
REZERVACIJA REGISTRACIJSKE OZNAKE I REDNOG BROJA U REGISTRU	16	16

VRSTA PREDMETA	ZAPRIMLJENO	RIJEŠENO
ODOBRENJE ODSTUPANJA OD PRAVILNIKOM PROPISANIH DIMENZIJA REGISTRACIJSKE OZNAKE	4	3
OSTALO	3	3
UKUPNO	118	115

Tablica 25: Popis predmeta u Hrvatskom registru civilnih zrakoplova u 2014. godini

3.1.12 Odobravanje letova

Ured za odobravanje letova uspješno je obavio sve poslove vezano uz izdavanje odobrenja za letenje u komercijalnom zračnom prijevozu te odobravanja letačkih operacija koje nisu zračni prijevoz i za koje je prema propisima potrebno odobrenje.

I. Odobravanje letova

Tijekom 2014. godine, struktura predmeta po klasi i broju bila je kako slijedi:

Struktura predmeta po klasi i broju	
Diplomatski i konzularni poslovi (godišnja odobrenja za letenje inozemnih državnih zrakoplova)	25
Preleti i slijetanja inozemnih državnih zrakoplova (pojedinačna diplomatska odobrenja)	204
Odobravanje letova inozemnim zračnim prijevoznicima – linijski promet	27
Odobravanje letova inozemnim zračnim prijevoznicima – povremeni promet	92
Preleti i slijetanja inozemnih zrakoplova s opasnim tvarima	22
Letovi inozemnih zrakoplova koji lete s ograničenom svjedodžbom o plovidbenosti (Permit to Fly)	10
Radovi iz zraka inozemnih operatora zrakoplova	
Odobrenja operacija za koje je prema propisima potrebno odobrenje Agencije (izvanaerodromska slijetanja i uzlijetanja aviona, helikoptera i balona s posadom, izvanaerodromski skokovi padobranom, puštanje letećih lampiona i dr.)	137
Ostalo	5
UKUPNO	560

Tablica 26: Struktura predmeta za odobravanje letova

Komercijalni zračni prijevoz

U povremenom prometu izdane su i 3 odbijenice, 2 u putničkom prijevozu za prometna prava sedme slobode i 1 za prijevoz opasne robe zbog neispunjavanja propisanih uvjeta.

Također, zaprimljeno je 396 obavijesti o letovima zračnih prijevoznika iz država članica Europske unije, Norveške i Švicarske na zračne luke u Republici Hrvatskoj u linijskom i povremenom prometu.

U ožujku 2014. godine, Europski sud donio je Odluku u slučaju C-628/11 vezano uz odobravanje neredovitih letova zračnih prijevoznika država članica Europske unije između država članica i trećih zemalja prema kojoj je izdavanje odobrenja i pribavljanje izjava o suglasnosti od nacionalnih prijevoznika za letenje europskih prijevoznika

između država članica i trećih zemalja suprotan članku 18. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (opće načelo zabrane diskriminacije prema državljanstvu) odnosno suprotno pravu Unije. Kako su presude Europskog suda obvezujuće za sve države članice, Ured za odobravanje letova je u dogovoru s resornim Ministarstvom (Upravom zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte) prilagodio svoje postupanje odnosno zračnim prijevoznicima iz država članica nisu se odobravali letovi između Republike Hrvatske i trećih zemalja.

Krajem godine, sukladno nadležnostima Agencije utvrđenima Zakonom proveden je inspekcijski nadzor obavljanja komercijalnog zračnog prijevoza inozemnog zračnog prijevoznika kojim je utvrđeno da je zračni prijevoznik u obavljanju linijskog zračnog prijevoza postupao protivno međunarodnom sporazumu i članku 27. Zakona. Člankom 151. Zakona je za prekršaj inozemnog zračnog prijevoznika predviđena novčana kazna. Inspekcijski nadzor uslijedio je nakon što je zračni prijevoznik prethodno bio 2 puta upozoren na činjenicu kršenja međunarodnog sporazuma, počinjenja prekršaja i njegove posljedice. Kako je i nakon upozorenja prijevoznik nastavio s istim aktivnostima, donijeta je odluka o pokretanju prekršajnog postupka.

Letačke operacije i aktivnosti za koje je prema propisima potrebno odobrenje

Tijekom ljetne sezone 2014. godine, najveći broj odobrenja (43) za operacije izvanaerodromskog slijetanja i uzlijetanja zrakoplova izdan je za površinu na Unijama koja od veljače 2013. godine nema status aerodroma s odobrenjem. Riječ je u manjem broju o aeroklubovima, a uglavnom su odobrenja izdana fizičkim osobama za privatne potrebe (sportsko-rekreativni i turistički razlozi). Ostala odobrenja odnosila su se na izvanaerodromska slijetanja i uzlijetanja helikoptera, aviona, izvanaerodromske skokove padobranom te uzlijetanja slobodnih balona s posadom u sklopu aktivnosti aeroklubova i fizičkih osoba u nekomercijalne (privatne) svrhe.

Odobrenja za radove iz zraka inozemnih operatora zrakoplova izadna su u svrhe obavljanja snimanja iz zraka, bacanja padobranaca, kalibraže, a 2 puta tijekom 2014. godine 2 su operatora obavljala radove iz zraka u svrhu distribucije cjepiva za oralnu vakcinaciju lisica.

Zbog podnesenih izvješća o događajima povezanih sa sigurnošću, za 1 inozemnog operatora zrakoplova Ured je inicirao održavanje sastanka nadležnih inspektora Agencije te je nakon provedene detaljne analize i evaluacije dodatne dokumentacije te prikupljenih informacija od operatora i zrakoplovnih vlasti države operatora, operatoru izdano odobrenje.

Što se tiče ostalih aktivnosti za koja je prema propisima potrebno odobrenje, najveći broj izdanih odobrenja odnosio se na puštanje letećih lampiona.

Suradnja s državnim tijelima

U postupku odobravanja komercijalnog zračnog prijevoza Ured surađuje s Upravom zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte pri Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture. Suradnja se odnosila na pitanja vezana za osiguravanje pravilne primjene i tumačenja dvostranih i mnogostranih ugovora s područja civilnog zrakoplovstva koje je sklopila Europska unija i Republika Hrvatska s trećim zemljama budući da ti ugovori predstavljaju pravni okvir prema kojem zračni prijevoznici mogu obavljati zračni prijevoz u/iz Republike Hrvatske. Posebice su se obavljale konzultacije i koordinirale su se aktivnosti vezano uz ranije spomenutog inozemnog zračnog prijevoznika zbog kršenja međunarodnog sporazuma i članka 27. Zakona o zračnom prometu.

Zakonom o zračnom prometu i Pravilnikom o uvjetima i načinu izdavanja odobrenja za letenje inozemnih zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru («Narodne novine» broj 54/13) propisana je i suradnja vezano uz odobravanje letova koji se ne obavljaju na temelju spomenutih međunarodnih ugovora što se prvenstveno odnosi na odobravanje prometnih prava četvrte, pete i sedme zračne slobode u povremenom prometu o čemu Ministarstvo mora dati prethodno mišljenje.

Ured za odobravanje letova u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga surađuje i s drugim državnim tijelima u aktivnostima koje su prema propisima u njihovoj nadležnosti. Suradnja se ostvarivala s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova u postupku izdavanja godišnjih i pojedinačnih diplomatskih odobrenja za prelet i slijetanje inozemnih državnih zrakoplova (civilnih) za koje letove se traži suglasnost Agencije.

S Državnom geodetskom upravom Ured koordinira izdavanje odobrenja za radove iz zraka inozemnim operatorima zrakoplova u svrhu snimanja.

S Ministarstvom poljoprivrede, Upravom za veterinarstvo surađivalo se na realizaciji projekta oralne vakcinacije lisica na području Republike Hrvatske u svrhu distribucije cjepiva u proljetnom i jesenskom razdoblju.

II. Aktivnosti vezano uz provedbu Uredbe Komisije (EU) 452/2014 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama operatora iz trećih zemalja u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 133, 6.5.2014.) (u daljnjem tekstu: Uredba 452/2014)

Uredba se odnosi na izdavanje odobrenja (autorizaciju) operatora trećih zemalja koji namjeravaju obavljati komercijalni zračni promet u Europskoj uniji uključivo Island, Liechtenstein, Norvešku i Švicarsku od strane Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (u daljnjem tekstu EASA). Prema Uredbi, EASA će provoditi ocjenu sigurnosti operatora trećih zemalja koji će morati demonstrirati sukladnost s ICAO standardima. Takvo odobrenje izdano od EASA-e je preduvjet za izdavanje odobrenja za letenje u smislu odobravanja komercijalnih prometnih prava koje će i nadalje izdavati svaka država članica zasebno.

U okviru priprema za provedbu Uredbe, u siječnju 2014. godine predstavnici Ureda su na poziv Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA) sudjelovali na dvije radionice za zrakoplovne vlasti država članica. Na prvoj radionici koja je održana u siječnju 2014. godine detaljno su prezentirane obveze država članica, obveze EASA-e te postupak i model odobravanja operatora trećih zemalja (ocjena sigurnosti). Uredbom je predviđeno prijelazno razdoblje od 30 mjeseci za postupno uvođenje odnosno implementaciju novih pravila za odobravanje letenja operatorima trećih zemalja. Operatori trećih zemalja morali su aplicirati EASA-i za dobivanje odobrenja u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu Uredbe, odnosno do 26. studenog 2014. godine.

Stupanjem na snagu Uredbe EU 452/2014 od 06. svibnja 2014., Ured je počeo provoditi potrebne aktivnosti za njezinu implementaciju što je uključivalo:

- Obavješćavanje operatora trećih zemalja koji su podnosili zahtjeve Agenciji za odobravanje letova u Republici Hrvatskoj ili su ga već imali, o njezinom stupanju na snagu kako bi se osiguralo da pravovremeno, u predviđenom roku (najkasnije do 25.11.2014.) podnesu zahtjev EASA-i;
- Praćenje i nadzor podnošenja zahtjeva kroz internetsku bazu EASA-e;
- Slanje obavijesti i podsjetnika operatorima kojima je Ured izdao odobrenje, a koji nisu u trenutku podnošenja zahtjeva Agenciji podnijeli zahtjev EASA-i te su informirani o posljedicama nepodnošenja zahtjeva;
- Dostavu mjesečnih izvješća EASA-i o operatorima koji su nam podnijeli zahtjev za odobravanje letova, a nisu u prethodnoj godini letjeli u EU.

Osiguravanje pravovremenog podnošenja zahtjeva od strane operatora koji su već obavljali komercijalne operacije u EU odnosno Republiku Hrvatsku bio je jedan od prioriteta od izuzetne važnosti kako bi se osiguralo da EASA do kraja prijelaznog perioda (26. studenog 2016. godine) može provesti postupak odobravanja kako posljedično ne bi došlo do prekida komercijalnih operacija.

Druga radionica održana je 3. prosinca 2014. godine odnosno po isteku obveznog roka za podnošenje zahtjeva EASA-i. Teme su se odnosile na status zaprimljenih zahtjeva, korištenje internetskog sučelja, način obrade zahtjeva u prijelaznom periodu do 26. studenog 2016. godine pojašnjenja državama članicama vezano uz

primjenu Uredbe, te poteškoće koji su se pojavile u primjeni kako bi se iste riješile u suradnji s državama članicama.

3.1.13 Zaštita prava putnika

Prava putnika u zračnom prijevozu regulirana su prvenstveno Uredbama (EZ) br. 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju zajedničkih pravila u vezi s naknadom i pomoći putnicima u slučaju uskraćivanja ukrcaja i otkazivanja ili dugih kašnjenja letova (SL L 46, 17. 2. 2004.), te Uredbom (EZ) br. 1107/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o pravima osoba s invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću (SL L 204, 26. 7. 2006).

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu («Narodne novine» broj 94/13) mirno rješavanje sporova povodom prigovora putnika stavljeno je u isključivu nadležnost Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo (do 2013. godine nadležna tijela za ovu vrstu sporova bila su Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture i Agencija). Navedenim promjenama, a i ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, značajno je porastao broj prigovora putnika od 2012. do kraja 2014. godine, što se vidi iz tablice u nastavku.

Prigovor	Otkazan let	Duže kašnjenje	Uskraćen ukrcaj	Osoba za smanjenom pokretljivošću	UKUPNO
2012.	-	1	1	-	2
2013.	7	27	2	-	36
2014.	8	39	1	1	49

Tablica 27: Broj prigovora vezan uz zaštitu prava putnika

Za razliku od 2 zaprimljena predmeta u 2012. godini, u 2014. godini broj ukupno otvorenih predmeta je 49, a najveći broj prigovora odnosi se na slučajeve dužeg kašnjenja leta, i to letova niskotarifnih prijevoznika. Agencija po prigovoru putnika, a sukladno proceduri utvrđenoj od strane Europske komisije, utvrđuje jesu li ispunjene sve pretpostavke za pokretanje mirnog rješenja spora te potom, uzevši u obzir okolnosti slučaja i priloženu dokumentaciju, kontaktira prijevoznika, po potrebi i putnika, zračnu luku i druge pravne i fizičke osobe te donosi završno mišljenje koje dostavlja prijevozniku i putniku. Pritom treba naglasiti da rješavanje navedenih predmeta može potrajati i do dvije godine, koliko je gore navedenim Zakonom propisan zastarni rok za tražbine koje proizlaze iz ugovora o prijevozu i s njim povezane regresne tražbine.

3.1.14 Implementacija sustava upravljanja sigurnošću (SMS)

Agencija je tijekom 2014. godine u području djelovanja internog sustava upravljanja sigurnošću intenzivirala napore prema razvoju, implementiranju, održavanju i kontinuiranom poboljšanju postupaka i radnih procesa vezanih uz upravljanje sigurnosnim rizicima u skladu s nacionalnim i međunarodnim zahtjevima, a koji za cilj imaju postizanje željene performanse sigurnosti zračnog prometa.

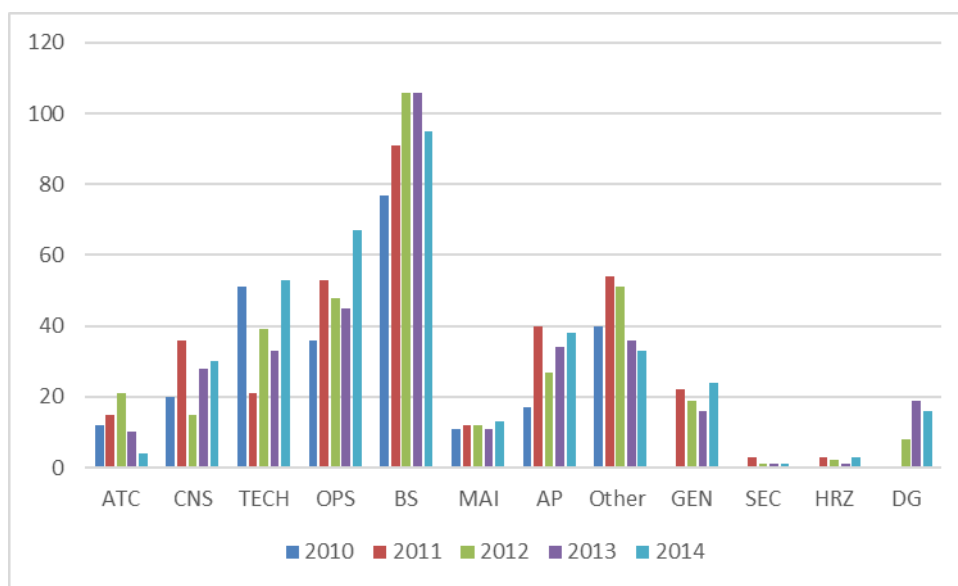
Procedure i procesi vezani uz sustav upravljanja sigurnošću Agencije opisani su u „CCAA Aviation Safety Procedures Manual“ (QSM-MAN-003) koji se kontinuirano revidira tako da je u 2014. godini usklađen s preporukama iz ICAO Aneksa 19, te je opisan odnos Agencije i Ministarstva obrane Republike Hrvatske u dijelu koji se odnosi na razmjenu izvješća obavljenih nadzora.

U skladu s utvrđenim procedurama, u 2014. godini održavali su se redoviti sastanci Odbora za sigurnost (*Safety Board*) Agencije, koji su za cilj imali:

- kontinuiranu analizu podataka važnih za identifikaciju značajnih opasnosti i upravljanje rizicima;
- praćenje efikasnosti sustava izvješćivanja o događajima;
- odlučivanje o potrebi daljnjih analiza i istraga od strane Agencije;
- određivanje mjera i aktivnosti za otklanjanje uočenih opasnosti i rizika (*safety issue*).

Agencija je pripremila Godišnje izvješće o razini sigurnosti u zračnom prometu za 2014. godinu (*Yearly Aviation Safety Report*) na temelju podataka prikupljenih putem baze događaja koji ugrožavaju sigurnost, a koju vodi Ured upravljanja kvalitetom i sigurnosti zračnog prometa. Događaji su kategorizirani prema parametrima koje Agencija koristi za praćenje i statističku obradu prikupljenih podataka, a koji su usklađeni s Nacionalnim programom sigurnosti u zračnom prometu.

Broj prijavljenih događaja u 2014. godini u laganom je porastu u odnosu na razdoblje 2011.-2013. godina što je rezultat kontinuiranog napretka sustava izvješćivanja i SMS-a općenito, posebice od strane manjih zračnih luka. Udio izvješća primljenih od pružatelja usluga u zračnoj plovidbi i najvećeg operatora zrakoplova još uvijek je velik s obzirom na ukupni broj izvješća i potrebno je i dalje aktivno poticati kulturu izvješćivanja kod manjih organizacija. U tablici koja slijedi prikazan je broj događaja prema postavljenim kategorijama.

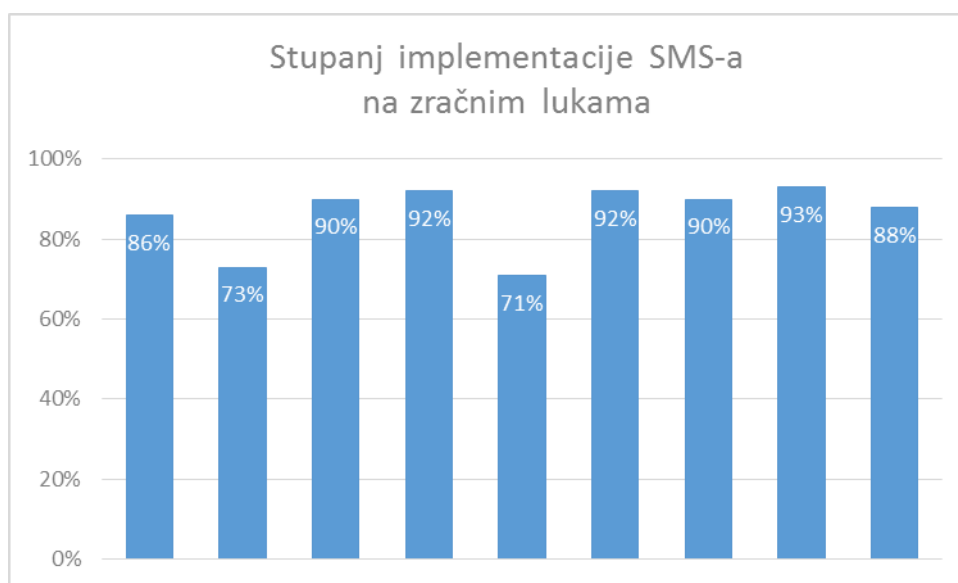


Grafikon 1: Broj događaja prema postavljenim kategorijama

Kako je u nadležnosti Agencije nadzor uspostave i provedbe SMS zahtjeva, velika pažnja je posvećena inicijalnom osposobljavanju i osposobljavanju za obnovu znanja svih inspektora po pitanjima sustava upravljanja sigurnošću u svim domenama. Osim toga, Agencija je u sklopu suradnje s Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu održala i početno SMS i SSP školovanje za istražitelje i poslovodstvo spomenute agencije. U skladu s ICAO odredbama, Agencija kao nadležno tijelo mora osigurati i dvosmjernu komunikaciju sa svim uključenim subjektima vezanu uz relevantne informacije o sigurnosti, kako bi potaknula razvoj pozitivne organizacijske kulture koja pomaže uspostavi svrsishodnog i uspješnog Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu (*State Safety Programme - SSP*).

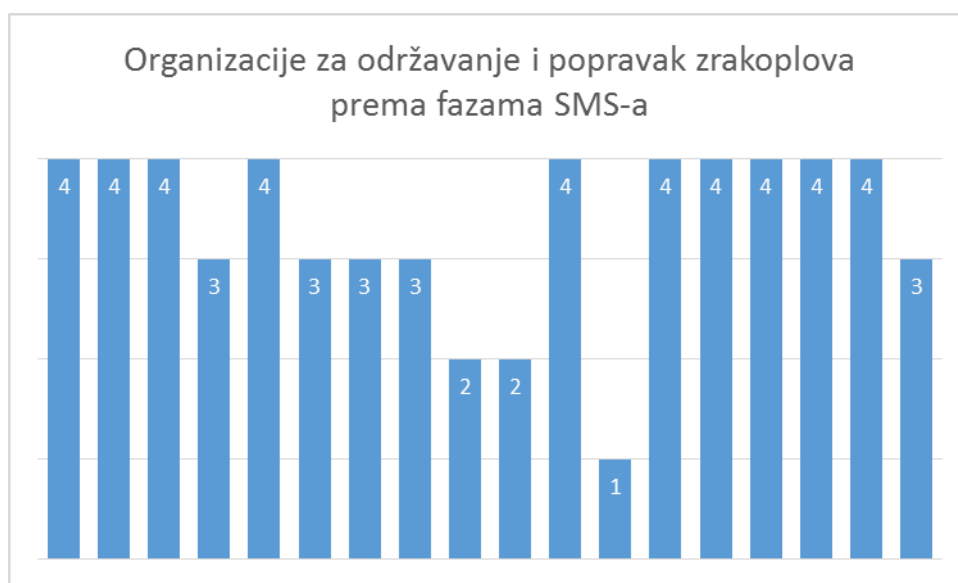
U cilju promocije važnosti i svrhovitosti sustava upravljanja sigurnošću, te kulture izvješćivanja o događajima povezanim sa sigurnošću, Agencija je i tijekom 2014. godine održavala radionice sa zrakoplovnom industrijom na

temu Sustava upravljanja sigurnošću, te je i radionice iz drugih zrakoplovnih domena koristila za promociju sustava izvješćivanja jer je on osnova i preduvjet za SMS. Agencija je u 2014. godini pratila uspostavu i funkcioniranje SMS-a kroz proces certificiranja i kontinuiranog nadzora organizacija. Implementacija SMS-a kroz 4 faze je provedena u cijelosti kod svih 12 operatora zrakoplova koji se koriste u CAT operacijama. Agencija kontinuirano prati provedbu, odnosno implementaciju SMS-a na zračnim lukama u Republici Hrvatskoj koje su bile u obvezi započeti implementaciju SMS-a još 2005. godine prema odredbama Pravilnika o uvjetima kojima mora udovoljavati operator aerodroma za izdavanje te način izdavanja svjedodžbe aerodroma. Zračne luke su također pri kraju potpune implementacije SMS-a, a potpuna usklađenost se očekuje u 2015. godini.



Grafikon 2: Stupanj implementacije SMS-a na zračnim lukama na kraju 2014. godine

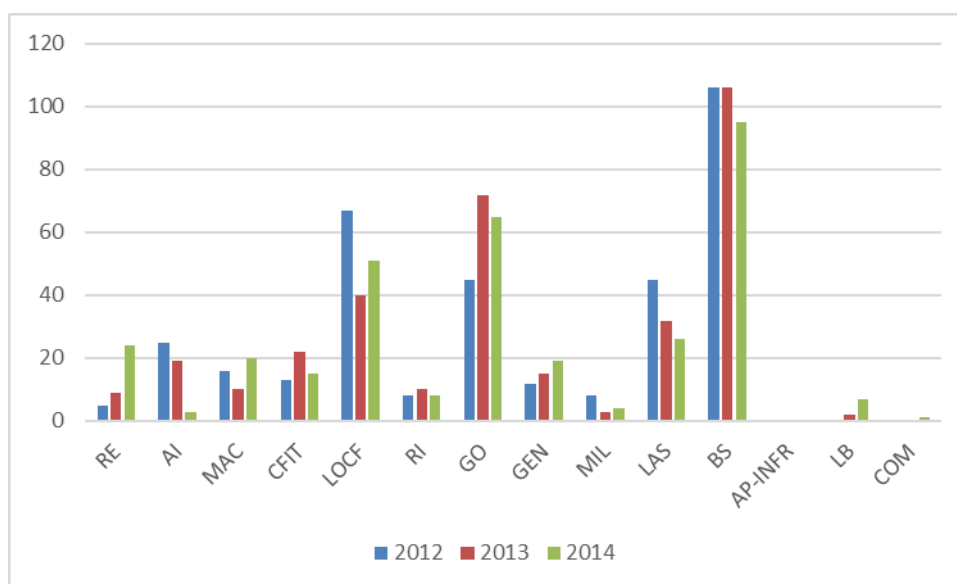
Tijekom 2014. godine, u Odjelu plovidbenosti zrakoplova započet je proces nadzora implementacije SMS-a u *Part M* i *Part 145* organizacijama za održavanje koje su s implementacijom prve faze započele u 2013. godini.



Grafikon 3: Status implementacije SMS-a u organizacijama za održavanje i popravak zrakoplova na kraju 2014. godine

Agencija kontinuirano prati provedbu SMS-a i kod pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, za koje su specifični SMS zahtjevi osigurani kroz provedbu zahtjeva Uredbe (EU) br. 1035/2011 o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružanje usluga u zračnoj plovidbi.

Prema Odluci o osnivanju Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu («Narodne novine» broj 37/11, 91/11, 76/12, 28/13 i 76/14) stručne poslove Povjerenstva obavlja Agencija. U 2014. godini donesen je novi Nacionalni program sigurnosti u zračnom prometu («Narodne novine» broj 68/14). Agencija je prema Nacionalnom programu sigurnosti u zračnom prometu uspostavila sustavno praćenje događaja povezanih sa sigurnošću prema pokazateljima sigurnosti u skladu s obvezama definiranim u Planu sigurnosti. Agencijska baza događaja tijekom 2014. godine dodatno je modificirana na način da bolje prepoznaje pojedinačne rizike, korektivne mjere i analize, te olakšava statističko praćenje. Podatke iz ove baze Povjerenstvo uzima u obzir prilikom definiranja potrebnih mjera za ublažavanje rizika, nacionalnih pokazatelja i ciljeva sigurnosti.



Grafikon 4: Kategorizacija događaja prema SSP pokazateljima

Krajem 2014. godine, a u sklopu sporazuma s Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu, Agenciji je omogućen pristup sustavu ECCAIRS (*European Coordination Centre for Accident and Incident Reporting Systems*). Sustav je uspješno instaliran te je na taj način Agencija dobila pristup nacionalnoj bazi podataka o događajima čime je dodatno ojačana suradnja dvije agencije u smislu razmjene i kontrole podataka na državnoj razini.

Predstavnici Agencije su i tijekom 2014. godine aktivno sudjelovali u radu EASA Mreže analitičara zrakoplovne sigurnosti (Network of Analysts - NoA). Mreža analitičara zrakoplovne sigurnosti osobito pridonosi poboljšanju zrakoplovne sigurnosti u Europskoj uniji, posebice izvršavajući sigurnosne analize kao potporu Programu europske zrakoplovne sigurnosti (EASP) i Europskom planu zrakoplovne sigurnosti (EASp).

3.1.15 Nacionalni program sigurnosti u zračnom prometu

ICAO standardi i preporučena praksa sadržani u Aneksu 19 Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu zahtijevaju od država članica ICAO-a uspostavu Nacionalnog programa sigurnosti kako bi postigle prihvatljivu razinu sigurnosti (*Acceptable Level of Safety*) u civilnom zrakoplovstvu. ICAO opisuje Nacionalni program sigurnosti kao integrirani set regulative i aktivnosti usmjeren na podizanje razine sigurnosti.

Vlada Republike Hrvatske je 2011. godine donijela Odluku o osnivanju Povjerenstva za upravljanjem sigurnošću u zračnom prometu («Narodne novine» broj 37/11, 91/11, 76/12, 28/13 i 76/14) u svrhu uspostave i praćenja provedbe Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu, donošenja strateških odluka i smjernica, te učinkovitog djelovanja na cjelokupni sustav sigurnosti zračnog prometa u Republici Hrvatskoj.

U procesima upravljanja sigurnošću, Nacionalni program sigurnosti kombinira elemente pristupa temeljenog na propisima i pristupa temeljenog na performansama.

Sastavni dio Nacionalnog programa sigurnosti je i Plan sigurnosti koji daje pregled onih područja u kojima su potrebna/moguća poboljšanja, a na koje Povjerenstvo i cjelokupna zrakoplovna zajednica trebaju fokusirati svoje aktivnosti. Plan sigurnosti uzima u obzir regionalne pokazatelje (proizlaze iz Europskog plana sigurnosti u zračnom prometu) i nacionalne pokazatelje i ciljeve sigurnosti do kojih se došlo analizom podataka prikupljenih kroz reaktivne (podaci o nesrećama i ozbiljnim nezgodama zrakoplova) i proaktivne procese upravljanja sigurnošću (podaci o događajima povezanim sa sigurnošću prijavljenim putem sustava obaveznog i dobrovoljnog izvješćivanja).

Tijekom 2014. godine, u suradnji s Povjerenstvom za upravljanjem sigurnošću u zračnom prometu pripremljen je nacrt novog Nacionalnog programa sigurnosti radi prilagodbe izmjenama vezanih uz Europski plan sigurnosti.

Agencija je tijekom 2014. godine pratila provedbu aktivnosti predviđenih Planom sigurnosti tj. Dodatkom 4. Nacionalnog programa sigurnosti. Za potrebe Povjerenstva, Agencija je kvartalno i na godišnjoj razini pripremala izvješće „Aviation Safety Report“ o stanju sigurnosti u zračnom prometu. U izvješćima su statistički obrađeni podaci prikupljeni putem proaktivnog procesa upravljanja sigurnošću, tj. podaci o događajima povezanim sa sigurnošću prijavljeni putem programa obaveznog i dobrovoljnog izvješćivanja.

Od značajnijih aktivnosti koje proizlaze iz obveza prema Planu sigurnosti, Agencija je tijekom 2014. godine pripremila i objavila Zrakoplovnu sigurnosnu informaciju (ASIL) za implementaciju Europskog akcijskog plana za smanjenje rizika od izlijetanja sa uzletno-sletne staze (*European Action Plan for the Prevention of Runway Excursions*) i pripremila nacionalni plan za provedbu mjera koje proizlaze iz preporuka europskog akcijskog plana, a koje su u nadležnosti Agencije. Cilj ovog ASIL-a je pojasniti što se očekuje od hrvatskih subjekata i koji su to subjekti od kojih se očekuje da poduzmu zadane aktivnosti.

U 2014. godini od strane relevantnih zrakoplovnih subjekata su dostavljeni planovi provedbe za akcijske planove koji su objavljeni ASIL-ima u 2013. godini:

- Europski akcijski plan za smanjenje rizika od nedozvoljenog ulaska u kontrolirani zračni prostor (*European Action Plan for Airspace Infringement Risk Reduction*);
- Europski akcijski plan za smanjenje rizika od neodobrenog ulaska (upada) na uzletno-sletnu stazu (*European Action Plan for Prevention of Runway Incursion*);
- Europski akcijski plan za prevenciju rizika od probijanja dozvoljene razine leta (*European Action Plan for Prevention of Level Bust*); i
- Europski akcijski plan za prevenciju rizika od pogreške u komunikaciji zemlja-zrak (*European Action Plan for Air Ground Communications Safety*).

Planovi su prihvaćeni od Agencije i njihova provedba se kontinuirano prati. Za pojedine subjekte je analizirana njihova izloženost određenom riziku (AI - *Airspace Infringement*, RI - *Runway Incursion*, LB - *Level Bust* i COM - *Air Ground Communications Safety*) te je zaključeno kako se na njih neće primjenjivati predložene mjere iz ASIL-a jer nisu izloženi tim rizicima.

Vezano za aktivnosti u sklopu smanjenja rizika vezanih uz generalnu avijaciju, Agencija je tijekom 2014. godine pripremila nacрте izmjena i dopuna postojeće regulative i pripremila nacрте pravilnika koji nedostaju. Održane su i radionice na kojima je promovirana važnost kulture izvješćivanja o događajima povezanim sa sigurnošću,

prezentirane su analize značajnih događaja i problematika vezana uz rizike nedozvoljenog ulaska zrakoplova u kontrolirani zračni prostor te ostalih rizika (LOCF, MAC, CFIT, RI i RE).

Prije stupanja na snagu Provedbene uredbe Komisije (EU) 923/2012 od 26. rujna 2012. o utvrđivanju zajedničkih pravila zračnog prometa i operativnih odredaba u vezi s uslugama i postupcima u zračnoj plovitbi (SL L 281, 13.10.2012.) (koja se još kolokvijalno naziva i *Standardized European Rules of the Air* - SERA) završen je projekt Radne grupe za pripremu implementacije SERA-e u sklopu kojega je napravljena analiza i procjena sigurnosti. Analizom su prepoznate promjene i povezani rizici koji utječu na sigurnost te su predložene mjere ublažavanja koje za cilj imaju nesmetan prijelaz reguliranja pravila letenja s nacionalnog propisa na europski.

3.1.16 Odobravanje aerodromskih naknada i utvrđivanje jediničnih cijena rutnih i terminalnih naknada te procjenjivanje financijskog položaja entiteta u zračnom prometu u skladu s referentnim propisima

Odobravanje aerodromskih naknada

Agencija odobrava cjenike naknada zračnih luka i njegove izmjene. U 2014. godini zaprimljen je 1 zahtjev u svezi povećanja zaštitne naknade na zračnoj luci u Puli s odgođenom primjenom - od dana preuzimanja poslova od Ministarstva unutarnjih poslova. Postupak odobravanja odvijao se dijelom u suradnji s Odjelom zaštite zračnog prometa, te Odjelom financija i računovodstva. Nakon utvrđivanja opravdanosti zahtjeva s obzirom na prikazane troškove poslovanja, te provjere transparentnosti i nediskriminirajuće primjene cjenika prema svim korisnicima usluga, Agencija je izdala odobrenje na dostavljeni zahtjev.

Utvrdjivanje jediničnih cijena rutnih i terminalnih naknada

U skladu s odredbama Pravilnika o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada («Narodne novine» broj 91/13), Agencija utvrđuje jedinične cijene rutnih i terminalnih naknada za naplatne zone u Republici Hrvatskoj, u skladu s EUROCONTROL-ovim Sustavom rutnih naknada i odgovarajućim EU propisima. U 2014. godini, Agencija je, u propisanom postupku, utvrdila jedinstvenu konačnu bazu troškova i konačnu jediničnu cijenu rutnih naknada Republike Hrvatske za 2015. godinu, te iste uputila u daljnji postupak donošenja pred Proširenim odborom za rutne naknade (*Enlarged Committee for Route Charges*) EUROCONTROL-a. Isto tako, Agencija je utvrdila konačnu bazu troškova i konačnu jediničnu cijenu terminalnih naknada Republike Hrvatske za 2015. godinu. Jedinične cijene rutnih i terminalnih naknada objavljuju se na način uobičajen u zračnom prometu putem Zbornika zrakoplovnih informacija Republike Hrvatske (AIP) i EUROCONTROL-ovih okružnica (*Information Circulars*).

Agencija je stalni član Proširenog odbora za rutne naknade (*Enlarged Committee for Route Charges*) koji je dio nadzorne strukture EUROCONTROL-a, a sastoji se od predstavnika zemalja članica. Također, u okviru ovog odbora djeluje i stalna radna grupa (Study group) čiji zadaci se sastoje u razmatranju različitih financijskih pitanja u organizaciji procesa prikupljanja i obrade podataka koje zemlje članice dostavljaju EUROCONTROL-u i Europskoj komisiji. Agencija ima stalnog predstavnika u okviru ove radne grupe.

Procjenjivanje financijskog položaja subjekata u zračnom prometu u skladu s referentnim propisima

Procjenjivanje financijskog položaja Operatora aerodroma

Na osnovu Pravilnika o uvjetima kojima mora udovoljavati operator aerodroma za izdavanje te način izdavanja svjedodžbe aerodroma i odobrenja za uporabu aerodroma, Pravilnika o pružanju zemaljskih usluga te Naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti ASO-2010-005 Rev.2 Postupak i kriteriji za izdavanje Odobrenja za pružanje zemaljskih

usluga, utvrđuje se potreba procjenjivanja financijskog položaja operatora aerodroma u okviru izdavanja i redovitog nadzora imatelja svjedodžbe aerodroma kao i procjena financijskog položaja pružatelja zemaljskih usluga.

U okviru ovih propisa propisano je da je operator aerodroma i pružatelj zemaljskih usluga dokazuje svoju ekonomsku sposobnost dostavljanjem različite financijske dokumentacije tj. dokazima o ekonomskoj sposobnosti kao što su: godišnja financijska izvješća o rezultatima poslovanja, izvješće ovlaštenog revizora o obavljenoj reviziji poslovanja, Bruto bilancu, Bilancu, Račun dobiti i gubitka, Investicijski plan poslovanja uz Plan izvora sredstava, Obrazloženje realizacije plana. Isto tako imatelji svjedodžbe aerodroma kontinuirano su dužni dostavljati dokaze o ekonomskoj sposobnosti operatora za prethodnu kalendarsku godinu.

Pregled ekonomske sposobnosti operatora aerodroma kontinuirani je posao koji se obavlja tijekom cijele godine. Djelokrug rada ne uključuje samo verifikaciju i kontrolu dokumentacije već ima i savjetodavnu ulogu te obuhvaća i kontinuirani nadzor primjene važećih računovodstvenih propisa.

Isto tako Pravilnikom o pružanju zemaljskih usluga predviđa se razdvajanje računa (konta) za djelatnost zemaljskih usluga od računa za druge djelatnosti u skladu s važećom komercijalnom praksom.

Isto tako, Agencija odobrava unutar cjenika zračnih luka tzv. regulirane usluge. Prema postojećim ICAO standardima potrebno je da cijena navedenih usluga nikako ne može biti iznad troškova tj. traži se ekonomska opravdanost cijene pojedine usluge. Svaka korekcija cjenika reguliranih usluga se pomno ispituje u skladu s važećom regulativom i obvezom zračnih luka o razdvajanju financijskih tokova.

Prilikom izrade/dopune pravilnika ili uputa koriste se i financijska mišljenja te se korisnike informira putem radionica.

Tako se u 2014. godini, sa stajališta ekonomske sposobnosti pristupilo i izmjenama dosadašnjeg Pravilnika o aerodromskim naknadama («Narodne novine» broj 38/13) kako bi se na ispravan način odražavao cilj zakonskih odredbi, ICAO načela i Direktive 2009/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o naknadama zračnih luka (SL L 70, 14.3.2009.), te se njegova objava očekuje u 2015. godini. Uz ovaj Pravilnik pristupilo se i izradi Uputa za izradu cjenika zračnih luka koje su nastojale na praktičan način pojasniti zahtjeve iz Pravilnika.

Procjenjivanje financijskog položaja zračnih prijevoznika u okviru odobravanja/produžetka operativne licenciije

U skladu sa zahtjevima Uredbe (EZ) br 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (preinaka) (SL L 293, 31.10.2008.), Agencija je ovlaštena utvrđivati financijski položaj operatora zrakoplova. Procedura procjenjivanja financijskog položaja obuhvaća traženje dokaza o mogućem ispunjenju stvarnih i potencijalnih obveza koje se utvrđuju pod realnim pretpostavkama:

- Da u bilo kojem trenutku u razdoblju od 24 mjeseca od početka poslovanja može ispuniti svoje stvarne i potencijalne obveze;
- Da u razdoblju od 3 mjeseca nakon početka poslovanja može podmiriti svoje stalne i operativne troškove koji nastaju pri poslovanju u skladu sa poslovnim planom izuzimajući prihode od redovnog planiranog operativnog poslovanja.

U pogledu zračnih prijevoznika koji obavljaju djelatnost sa zrakoplovom čija najveća uzletna masa iznosi manje od 10 tona i/ili koji ima manje od 20 sjedala (Kategorija B), potrebno je dokazati da njihov čisti kapital iznosi najmanje 100.000 EUR uz dostavu bitne dokumentacije na zahtjev Agencije.

Ukoliko se radi o zračnom prijevozniku koji namjerava obavljati usluge redovitog zračnog prijevoza ili čiji promet iznosi više od 3 milijuna eura godišnje tada je procedura financijske procjene identična onoj prijevoznika kategorije A.



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ZA 2014. GODINU

Isto tako, Agencija može u svakom trenutku zatražiti procjenu financijske sposobnosti zračnog prijevoznika kojem je izdala Operativnu licenciju, a na zračnom prijevozniku je dokazivanje ispunjavanja stvarnih i potencijalnih obveza za razdoblje od 12 mjeseci.

Također, u slučaju da postoje naznake o mogućim financijskim poteškoćama (mogući predstečajni i stečajni postupci), Agencija mora provesti detaljnu procjenu financijskog stanja.

Pristigla dokumentacija se preispituje u skladu s dobrom financijskom praksom te važećim zakonodavstvom uz posebni osvrt na: odgovarajuće propise kojima se regulira poslovanje trgovačkih društava odnosno poslovanje subjekta ovisno o statusu podnositelja zahtjeva i odgovarajuće propise kojima se regulira financijsko poslovanje ovisno o statusu podnositelja zahtjeva.

Analiza financijskih izvještaja temelji se na horizontalnoj i vertikalnoj analizi uz korištenje financijskih pokazatelja kao što su: pokazatelji likvidnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji aktivnosti, pokazatelji ekonomičnosti, pokazatelji profitabilnosti i pokazatelji investiranja.

3.2 Otklanjanje nalaza iz prethodnih nadzora/inspekcija međunarodnih organizacija

U 2014. godini, Agencija je nastavila otklanjati nalaze iz prethodnih nadzora/inspekcija međunarodnih organizacija prema planovima korektivnih mjera.

3.2.1 Otklanjanje nalaza iz ICAO – USOAP nadzora - 2010.

Tijekom nadzora koji je Organizacija međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) provela 2010. godine u sklopu ICAO - USOAP programa (*Universal Safety Oversight Audit Programme*) otvoreno je ukupno 58 nalaza neusklađenosti, od kojih Agencija ima nadležnost za provedbu korektivnih mjera nad 44 nalaza, od kojih 4 nalaza u suradnji s Ministarstvom, te 1 nalaz u suradnji s Ministarstvom obrane.

Provedba korektivnih mjera za otvorene ICAO nalaze koji su u nadležnosti Agencije pratila je plan aktivnosti za 2014. godinu, te je osigurano zatvaranje ukupno 5 ICAO nalaza.

Prema korektivnim mjerama na nalaz ANS-01, u Agenciji je zaposlen MET inspektor čije se školovanje provodi u skladu s agencijskim programom osposobljavanja.

Što se tiče provedbe korektivne mjere na nalaz ANS-07 koju Agencija treba provesti u suradnji s Ministarstvom obrane, a odnosi se na obvezu Agencije da nadzire sigurnost nad pružanjem CNS usluga koje Ministarstvo obrane pruža GAT operacijama, tijekom 2014. godine implementirane su odredbe Sporazuma o suradnji koji definira koordinaciju, suradnju i nadležnosti Agencije i Ministarstva obrane u području nadzora radarskog sustava u cilju ispunjavanja zajedničkih zahtjeva sigurnosti. Nastavno na potpisani Sporazum, Agencija je dogovorila potrebne procedure i smjernice, te je uspostavljena dobra suradnja i kontinuirana razmjena informacija.

Nastavno na nalaz AGA-01, Agencija je završila studije o sigurnosti zračnog prometa na svim međunarodnim zračnim lukama (Zagreb, Split, Dubrovnik, Zadar, Osijek i Pula) s obzirom na neusklađenosti s odredbama Pravilnika o aerodromima. Slijedom utvrđenih nedostataka s operatorima zračnih luka definirane su i usuglašene neophodne korektivne mjere i rokovi za provedbu istih. Osigurano je kontinuirano praćenje provedbe dogovorenih mjera.

Vezano za nalaz AIR-02, tijekom 2014. godine uspostavljen je postupak implementacije i kontinuiranog nadzora SMS zahtjeva kod Organizacija za održavanje Part M i Part 145 u skladu s zahtjevima Naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti ASO-2010-004, Revizija 3. Implementacija Sustava upravljanja sigurnošću (*Safety Management System* - SMS).

U skladu s korektivnim mjerama na nalaz ANS-02, u Dodatku 2. Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu («Narodne novine» broj 68/14) definirane su prihvatljive razine performance sigurnosti u ANS domeni.

Do kraja 2014. godine provedene su korektivne mjere za zatvaranje 43 nalaza čija je provedba u nadležnosti Agencije. Prema statusu provedbe korektivnih mjera za nalaze s ICAO-USOAP nadzora otvoren je još samo 1 nalaz koji Agencija rješava u suradnji s Ministarstvom. Radi se o nalazu ORG-01 kojim se treba riješiti pitanje sporazuma o pružanju operativnih usluga u zračnom prometu (cross border agreement) između Nacionalnih nadzornih tijela susjednih zemalja. Međudržavni sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Srbije o prijenosu ovlasti za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu je sklopljen u prosincu 2014. godine, što je preduvjet za potpisivanje operativnog sporazuma o suradnji između dva nacionalna nadzorna tijela. U međuvremenu je pripremljen i nacrt operativnog sporazuma.

Nadalje, još se uvijek na državnom nivou razmatra način rješavanja problema vezanog za uspostavu prekogranično pružanje usluga u zračnoj plovidbi u zračnom prostoru oko ulazno/izlazne točke CRAYE između Hrvatske, Italije, Srbije i Crne Gore koja je dogovorena još 1999. godine pod okriljem ICAO-a.

3.2.2 EASA standardizacija

2014. godini provedene su 2 standardizacijske inspekcije od strane EASA-e.

Prva standardizacijska inspekcija strane EASA-e (EASA – Focused Standardisation Inspection ATM/ANS.HR.03.2014.) provedena je u Agenciji u razdoblju od 24. do 28. ožujka 2014. godine. Fokusirana inspekcija obuhvatila je područje Odjela usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom. Predmet navedene fokusirane inspekcije bio je praćenje statusa nalaza otvorenih na standardizacijskoj inspekciji Odjela usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom u listopadu 2012. godine – ATM/ANS.HR.10.2012. Tijekom fokusirane standardizacijske inspekcije ATM/ANS.HR.03.2014. potvrđeno je zatvaranje 22 nalaza od ukupno 27 otvorenih u 2012. godini.

Osim 5 otvorena nalaza za koje rokovi za otklanjanje još nisu istekli, ili su zatražene nove korektivne mjere, EASA je u svom izvješću ATM/ANS.HR.03.2014 identificirala novih 5 nalaza, 2 nalaza C kategorije i 3 D kategorije. Tijekom 2014. godine Agencija je dostavila i ishodila odobrenje Plana korektivnih mjera, te zatvorila sve nalaze otvorene na standardizacijskoj inspekciji 2014. godine. Ostala su otvorena još 2 nalaza iz 2012. godine (ATM/ANS.HR.10.2012) koji se odnose na sporazum sa NSA-ima susjednih zemalja (Srbija i Italija) zbog pružanja „cross-border air navigation service“, te osiguranje uspostave ATFM priručnika.

Druga standardizacijska inspekcija od strane EASA-e provedena je u studenom 2014. godine u području provođenja inspekcija na stajanci (*ramp* inspekcija). Nadzorom je utvrđeno 6 nalaza C kategorije. Većina nalaza je vezana za implementaciju Uredbe Komisije (EU) br. 965/2012 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 296, 25.10.2012.) u internim procedurama Agencije. Uredba Komisije (EU) br. 965/2012 je stupila na snagu 28. listopada 2014. godine, tako da je Republika Hrvatska bila prva država članica u kojoj je provedena standardizacijska inspekcija prema novoj regulativi. U dijelu praktičnog provođenja inspekcija na stajanci nije bilo nalaza.

Tijekom 2014. godine zatvoreni su svi nalazi otvoreni standardizacijskom inspekcijom provedenom u 2013. godini u području licenciranja i zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja (FCL/MED) i plovidbenosti zrakoplova (AWD).

3.2.3 EASA izvješće o kontinuiranom praćenju (Continuous Monitoring Report)

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 628/2013 o metodama rada Europske agencije za sigurnost zračnog prometa prilikom obavljanja inspeksijskog nadzora u području standardizacije i praćenju primjene pravila Uredbe (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 736/2006 (SL L 179, 29.6.2013.) uvodi koncept kontinuiranog praćenja (Continuous Monitoring Approach – CMA). Glavni cilj CMA koncepta je tranzicija iz sustava audita usklađenosti (*compliance audits*) prema planiranim i redovitim intervalima bez obzira na rezultate, na sustav koji je više orijentiran na rizike i stvarne performanse nekog sustava, a koji omogućava određivanje prioriteta inspekcija kada i gdje se ukaže potreba.

Takav koncept je u skladu i s razvojem ICAO Universal Safety Oversight Audit Programme (USOAP) koji je također usvojio koncept kontinuiranog praćenja, kako je opisano u dokumentu ICAO Doc 9735.

CMA koncept predviđa povećanje maksimalnog intervala između dvije sveobuhvatne (*full-scope*) EASA standardizacijske inspekcije sa sadašnje 2 godine na ciklus od 4 godine. Između 2 svobuhvatne EASA inspekcije CMA koncept predviđa mogućnost provođenja ad-hoc standardizacijskih inspekcija sa svrhom istraživanja određenih problema koji proizlaze iz kontinuiranog praćenja koje provodi EASA ili na zahtjev Europske komisije, te fokusiranih standardizacijskih inspekcija na osnovu identificiranih prioriteta, a koje su usmjerene na specifično

područje i/ili na procjenu statusa implementacije dogovorenih korektivnih. Ti se inspekcijski pregledi obavljaju u intervalima koji se određuju na temelju rezultata kontinuiranog praćenja koje provodi EASA.

Prema spomenutoj Uredbi, EASA kvartalno prikuplja i analizira relevantne podatke i procjenjuje sposobnost nacionalnih zrakoplovnih vlasti u provedbi nadzora sigurnosti. Podaci se prikupljaju iz više izvora: Europska komisija, EASA, nacionalne zrakoplovne vlasti i druga međunarodna tijela (ICAO, EUROCONTROL, Međunarodni monetarni fond itd.). U cilju efikasnijeg procesa prikupljanja podataka EASA je razvila web korisničko sučelje nazvano Standardisation Information System (SIS).

Sve prikupljene podatke EASA obrađuje u tzv. Modelu, sustavu koji osigurava objektivnu i konzistentnu analizu, a koji u obzir uzima sljedeće indikatore:

- opće podatke o državi članici (politička stabilnost, promjene BDP-a, SSP implementacija, ICAO LEI (nedostatak efektivne implementacije korektivnih mjera - Lack of Effective Implementation (LEI) itd.);
- podatke o nadležnim zrakoplovnim vlastima (npr. promjene budžeta, značajne promjene u organizaciju, broj i fluktuacija tehničkog osoblja koje provodi certifikaciju i nadzor prema domenama itd.);
- veličnu i kompleksnost zrakoplovne industrije (broj zrakoplova u registru, broj odobrenih organizacija i izdanih dozvola, promet itd.);
- podatke o razini sigurnosti (neposredni sigurnosni problem (immediate safety concern), SAFA omjer, broj nesreća, ozbiljnih nezgoda itd.);
- rezultate prethodnih standardizacijskih inspekcija;
- sposobnost nadležnih tijela za djelotvornu provedbu korektivnih mjera;
- rezultate pregleda izvedenih na temelju međunarodnih konvencija ili državnih programa za ocjenu sigurnosti;
- vrijeme od zadnje standardizacijske inspekcije itd.

Rezultati modela (ulazni podaci i rezultati ocjenjivanja) u obliku kvartalnih izvješća (Continuous Monitoring Report) se stavljaju na raspolaganje nacionalnom koordinatorskom tijelu za standardizaciju dotične države članice. EASA svake godine dostavlja i Europskoj komisiji godišnje izvješće o aktivnostima stalnog praćenja i inspekcijskim nadzorima izvedenim tijekom prethodne godine.

Na temelju kontinuiranog praćenja i provedenih analiza, EASA prilagođava program inspekcijskog nadzora, određuje prioritete, te planira i određuje područje i obim (scope) standardizacijske inspekcije. Kada postoji dokaz da je došlo do pogoršanja performanse sigurnosti, EASA poduzima odgovarajuće mjere u skladu s ovlastima iz Uredbe.

U zadnjem EASA izvješću s kontinuiranog praćenja iz prosinca 2014. godine stoji da je Republika Hrvatska ocijenjena visokim ocjenama u svim domenama što ukazuje na visoki stupanj udovoljavanja postavljenim zahtjevima, te će slijedom toga Agencija tijekom 2015. godine biti predmet samo 1 fokusirane inspekcije u domeni FSTD (Flight Simulation Training Devices) zbog certifikacije nove kategorije simulatora letenja za helikopter.

3.3 Jedinstveno europsko nebo (SES)

Tijekom 2014. godine, Agencija je provodila aktivnosti vezane uz europsku inicijativu Jedinstveno europsko nebo (*Single European Sky* – SES) kako slijedi u nastavku.

3.3.1 Lokalni plan implementacije jedinstvenog europskog neba (LSSIP)

Republika Hrvatska je potpisala i ratificirala Međunarodnu konvenciju o suradnji o sigurnosti zračne plovidbe s Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovidbe - EUROCONTROL (Zakon o potvrđivanju Protokola s usuglašenom Međunarodnom konvencijom o suradnji na sigurnosti zračne plovidbe - EUROCONTROL («Narodne novine», Međunarodni ugovori broj 8/05). Jedna od obaveza koja proizlazi iz Konvencije je sudjelovanje u projektu Europskog plana implementacije jedinstvenog europskog neba (*European Single Sky Implementation Plan* - u daljnjem tekstu ESSIP).

ESSIP predstavlja zajednički dogovoren plan provedbe obaveza koje proizlaze iz regulative jedinstvenog europskog neba, s ciljem poboljšanja europske mreže zračnog prometa koji ima sljedeće ciljeve: povećanje ekonomičnosti, kapaciteta i sigurnosti zračnog prometa, te povećanje zaštite okoliša. Temeljem ESSIP-a se razvijaju lokalni planovi implementacije jedinstvenog europskog neba (*Local Single Sky Implementation Plan* - LSSIP) na razini država, pa tako i LSSIP Republike Hrvatske.

LSSIP dokument je podijeljen u dva dijela. Prvi dio čini tiskani dokument (razina 1) u kojem se opisuju uloge i zadaće svih zainteresiranih subjekata u području upravljanja zračnim prometom (Ministarstva nadležnog za civilni zračni promet, Ministarstva nadležnog za poslove obrane, Agencije, pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, te zračnih luka). LSSIP dokument (razina 1) je javan dokument te je dostupan na ovoj adresi: <https://www.eurocontrol.int/articles/croatia>. Drugi dio LSSIP-a (razina 2) predstavlja on-line bazu podataka koja predstavlja detaljan plan implementacije svakog pojedinog subjekta i služi tim subjektima za kreiranje vlastitih planova i kasnije praćenje implementacije ESSIP ciljeva. Unutar baze podataka vidljive su obveze svih zainteresiranih subjekata, a također zbog uspoređivanja s dostignućem implementacije na FAB CE razini, vidljivi su i planovi implementacije ciljeva ostalih FAB CE država.

U 2014. godini, Agencija je zajedno s ostalim subjektima sudjelovala u izradi LSSIP dokumenta razine 1 i 2. Budući da je Agencija nadležna za predlaganje nacrtu prijedloga podzakonskih propisa u civilnom zrakoplovstvu, Agencija je izradila regulatorni okvir za implementaciju svakog pojedinog cilja LSSIP-a za Republiku Hrvatsku, koji je sastavni dio LSSIP dokumenta razine 2. Koordinaciju izrade LSSIP dokumenta obavlja nacionalni koordinator za LSSIP iz resornog Ministarstva.

Status implementacije pojedinih LSSIP ciljeva (projekata) je sljedeći:

Status	Završeno	Djelomično završeno	Planirano	Bez Plana	Kašnjenje u implementaciji
Broj projekata	7	4	9	2	9

Tablica 28: Status implementacije LSSIP ciljeva

Od značajnijih kašnjenja navodimo sljedeće ciljeve: SAF 10 *Implement measures to reduce the risk to aircraft operations caused by airspace infringements*, Implement integrated briefing, NAV-03 *Implementation of P-RNAV*, ITY-ADQ *Ensure quality of aeronautical data and aeronautical information*, COM 10 *Migrate from AFTN to AMHS*, ATC02.7 *Implement ground based safety nets - Approach Path Monitor - level 2*, ATC02.6 *Implement ground based safety nets - Minimum Safe Altitude Warning - level 2* i APO 03 *Improve runway safety by preventing runway incursions*.

Implementacija navedenih ciljeva koji su u statusu kašnjenja može se ubrzati donošenjem nacionalne strategije razvoja zračnog prometa te boljom suradnjom svih zrakoplovnih subjekata, pravovremenom implementacijom

Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu («Narodne novine broj 68/14) i pripadajućeg Plana sigurnosti, kao i donošenjem nacionalnog plana implementacije prostorne navigacije temeljene na performansama zrakoplova (*Performance Based Navigation* - PBN).

3.3.2 Funkcionalni blok zračnog prostora Srednja Europa (FAB CE)

Uspostava funkcionalnih blokova zračnog prostora (*Functional Airspace Block* - FAB) dio je inicijative Europske unije za stvaranje Jedinstvenog europskog neba (*Single European Sky* - SES), čiji je cilj optimizacija i poboljšanje odvijanja zračnog prometa u Europi, te posljedično smanjenje kašnjenja i ukupnih troškova.

Republika Hrvatska je, temeljem Sporazuma o uspostavi Funkcionalnog bloka zračnog prostora Srednje Europe (*Functional Airspace Block Central Europe* - FAB CE) koji je potpisan 5. svibnja 2011. godine u Brdu kod Kranja u Sloveniji te Zakona o potvrđivanju Sporazuma o uspostavi Funkcionalnog bloka zračnog prostora Srednje Europe («Narodne novine», Međunarodni ugovori broj 5/12), članica Funkcionalnog bloka zračnog prostora Srednje Europe.

U cilju provedbe zadaće nadzora sigurnosti unutar FAB CE, 30. svibnja 2011. godine potpisan je u Bratislavi Sporazum o suradnji kojim se pobliže reguliraju odnosi između nacionalnih nadzornih tijela unutar FAB CE, te je temeljem tog Sporazuma definiran odbor za koordinaciju FAB CE nacionalnih nadzornih tijela (*FAB CE National Supervisory Authority Coordination Committee*). Predsjedavanje odborom određeno je na način da svaka zemlja predsjedava jednu godinu. U 2014. godini predsjedavanje odborom preuzela je Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo. Organizirana su 4 dvodnevna sastanka u Republici Hrvatskoj na kojima su postignuti slijedeći rezultati:

- Usuglašen je i donesen novi radni program odbora za naredni period;
- Definirana su područja suradnje pokrivena potpisanim sporazumom, a koja će biti u fokusu interesa zemalja članica;
- Napravljen je prijedlog nove sigurnosne politike Funkcionalnog bloka zračnog prostora središnje Europe (*FAB CE Safety Policy*), isti je dostavljen vijeću FAB CE (*FAB CE Council* - FCC) te je kao takav usvojen;
- Izrađeno je novo dvogodišnje izvješće procjene ljudskih resursa na razini Funkcionalnog bloka zračnog prostora središnje Europe;
- Napravljen je Plan mjerenja učinkovitosti u europskom zračnom prostoru za drugo referentno razdoblje 2015.-2019.;
- Razmatrana je mogućnost potrebe za izradom studije potrebnih ljudskih resursa za provedbu zadaće stalnog nadzora pružatelja usluga u zračnoj plovidbi te nije donesena konačna odluka zbog nemogućnosti financiranja iste.

3.3.3 Plan mjerenja učinkovitosti

Uspostava drugog regulatornog paketa Jedinstvenog europskog neba (SES II) definira osnovne principe uspostave Plana mjerenja učinkovitosti (*Performance Plan*) pružatelja usluga u zračnoj plovidbi u europskom zračnom prostoru. Sredinom 2013. godine Europska komisija donijela je Uredbu (EU) br. 390/2013 o utvrđivanju programa mjerenja učinkovitosti za usluge u zračnoj plovidbi i mrežne funkcije (SL L 128, 9.5.2013.), koja predstavlja osnovu za uspostavu sheme mjerenja učinkovitosti pružatelja usluga u zračnoj plovidbi i mrežnih funkcija, za drugo referentno razdoblje (2015.-2019.). Nova Uredba predviđa izradu Plana mjerenja učinkovitosti na razini funkcionalnih blokova zračnog prostora a ne kao do sada na razini država članica.

Zbog posebnosti i potrebne ekspertize u području zračnog prometa, Europska komisija je uspostavila Tijelo za mjerenje i ocjenu učinkovitosti (*Performance Review Body* - PRB) kao glavno tijelo koje bi trebalo pomoći Europskoj komisiji i državama (na njihov zahtjev) pri uspostavi Plana mjerenja učinkovitosti, te pri analizi i monitoriranju istih.

Nakon provedenih konzultacija s raznim učesnicima u zračnom prometu, doneseni su sljedeći ciljevi za pojedina ključna područja učinkovitosti na razini Europske unije, za razdoblje od 2015. do 2019. godine:

- U području sigurnosti na razini nacionalnih nadzornih tijela dostići razinu C, dok na razini pružatelja usluga u zračnoj plovidbi dostići razinu D do kraja 2019.godine;
- U cilju zaštite okoliša povećati horizontalnu komponentu efikasnosti leta civilnih operatora za stvarnu putanju zrakoplova za 2,6 % i 4,1 % povećati horizontalnu komponentu efikasnosti leta civilnih operatora za plan popunjen u zadnji tren u 2019.godini u odnosu na 2014. godinu;
- Kapacitet – smanjiti kašnjenje na 0,5 minuta po letu za svaku godinu referentnog razdoblja;
- U cilju poboljšanja ekonomičnosti definirane su cijene rutnih naknada za sve godine na razini Europske unije, i to :56,64 EUR za 2015., 54,95 EUR za 2016., 52,98 EUR za 2017., 51,00 EUR za 2018. i 49,10 EUR za 2019. godinu.

Rok za predaju prve verzije Plana mjerenja učinkovitosti za drugo referentno razdoblje bio je 30. lipnja 2014. godine. Republika Hrvatska je predala Plan mjerenja učinkovitosti u okviru FAB CE Plana mjerenja učinkovitosti. U jesenskom razdoblju (15. rujan 2014. godine) PRB je izdao dokument „PRB Assessment Report of Performance Plans for RP2“ u kojem je napravljena procjena prve verzije poslanih Planova mjerenja učinkovitosti i po kojem su se tražila određena poboljšanja. Agencija je u suradnji s Hrvatskom kontrolom zračne plovidbe d.o.o. tijesno surađivala u dostavljanju pojašnjenja i izmjena prema PRB-u i partnerima unutar FAB CE.

Na osnovu dostavljenih pojašnjenja Europska komisija je donijela Provedbene odluke (2015/347 i 2015/348) o usklađenosti određenih ciljeva uključenih u planove na nacionalnoj razini ili na razini funkcionalnog bloka zračnog prostora dostavljenih u skladu s Uredbom (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju okvira za stvaranje jedinstvenog europskog neba (Okvirna uredba) (SL L 96, 31.3.2004.) s ciljevima performansi na razini Europske unije za drugo referentno razdoblje (2015/348), te o donošenju preporuka za reviziju tih ciljeva (2015/347) u kojima navodi da je Republika Hrvatska zadovoljila ciljeve za područja sigurnosti, zaštite okoliša i troškovne učinkovitosti (ekonomičnosti), ali nije zadovoljila ciljeve u području kapaciteta. Područje kapaciteta se ocjenjuje na razini FAB CE Plana mjerenja učinkovitosti, te je potrebno u suradnji s FAB CE partnerima predložiti reviziju FAB CE Plana mjerenja učinkovitosti do 2. srpnja 2015. godine.

Sve težišne aktivnosti u 2014. godini vezane za izradu Plana mjerenja učinkovitosti za drugo referentno razdoblje bile su usmjerene na pripremu za izradu istog i to: koordinacija na nacionalnoj razini za izradu FAB CE Plana mjerenja učinkovitosti; poštivanje svih zadanih rokova i obrazaca za izradu Plana mjerenja učinkovitosti određenih na nacionalnoj i FAB CE razini; konzultacije s PRB-om u svezi pojašnjenja vezanih uz Uredbu (EU) br. 390/2013 kao i izrada dodatnih ispravaka Plana mjerenja učinkovitosti na nacionalnoj razini u pogledu poboljšanja ekonomičnosti; sudjelovanje u radu tijela na razini FAB CE za izradu Plana mjerenja učinkovitosti; izrada modela poticaja za područje kapaciteta na razini FAB CE-a „En Route Capacity Incentive mechanism“, a navedeni model isključivo je bio razvijen u okviru Agencije, te predložen članovima FAB CE-a koji su ga prihvatili i uvrstili u Plan mjerenja učinkovitosti FAB CE-a gdje je predstavljen kao zaseban aneks Planu (Anex E) – „FAB CE Performance Plan for RP2 Annex E: Capacity Incentive Scheme“ čija svrha je bila jedinstveni matematički logaritam za nagrađivanje/penaliziranje svih pružatelja usluga u okviru FAB CE zemalja sudionica Plana mjerenja učinkovitosti.

Isto tako, Agencija je bila zadužena za izradu poglavlja investicije Plana mjerenja učinkovitosti na razini FAB CE-a, tako da se u okviru FAB CE Plana mjerenja učinkovitosti nalazi još jedan aneks u čijoj koordinaciji i izradi je sudjelovala Agencija, a to je „FAB CE Performance Plan for RP2, Annex D: FAB CE Investment Plan“.

3.4 Rad na izradi nacrtu prijedloga podzakonskih propisa

U nadležnosti Agencije je izrada nacrtu prijedloga podzakonskih propisa iz područja svoje nadležnosti.

3.4.1 Pravilnici

U Programu rada Agencije za 2014. godinu bila je planirana izrada 17 pravilnika, od čega 14 nacionalnih i 3 za provedbu EU propisa. U 2014. godini težište je bilo na reguliranju područja koja nisu regulirana EU propisima, budući da su svi provedbeni pravilnici za EU uredbe doneseni tijekom 2013. godine. U 2014. godini donesena su sva 3 planirana provedbena pravilnika za provedbu EU uredbi, a to su pravilnici pod točkama 9., 10. i 11. ovog prikaza.

Od 17 planiranih pravilnika izrađeno je i objavljeno u "Narodnim novinama" 12 pravilnika, i to:

1. Pravilnik o uvjetima i načinu upotrebe sportsko rekreativnih zrakoplova («Narodne novine» broj 34/14 i 66/14);
2. Pravilnik o padobranstvu («Narodne novine» broj 110/14);
3. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati poduzetnici koji obavljaju stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja («Narodne novine» broj 78/14);
4. Pravilnik o uvjetima kojima mora udovoljavati operator aerodroma za izdavanje te način izdavanja svjedodžbe aerodroma i odobrenja za uporabu aerodroma («Narodne novine» broj 62/14);
5. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o hitnoj medicinskoj službi na aerodromu («Narodne novine» broj 48/14);
6. Pravilnik o aerodromima («Narodne novine» broj 58/14);
7. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o aerodromima na vodi («Narodne novine» broj 36/14);
8. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zahtjevima zajedničkih zrakoplovnih vlasti i upravnim postupcima koji se primjenjuju na komercijalni zračni prijevoz helikopterom («Narodne novine» broj 42/14);
9. Pravilnik o letenju zrakoplova («Narodne novine» broj 128/14) – planirani naziv u Godišnjem programu rada za 2014. je bio Pravilnik o provedbi Provedbene uredbe Komisije (EU) broj 923/2012 o utvrđivanju zajedničkih pravila zračnog prometa i operativnih odredaba u vezi s uslugama i postupcima u zračnoj plovidbi te o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 1035/2011 i uredaba (EZ) br. 1265/2007, (EZ) br. 1794/2006, (EZ) br. 730/2006, (EZ) br. 1033/2006 i (EU) br. 255/2010 (SL L 281, 13.10.2012.);
10. Pravilnik o provedbi Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 390/2013 od 9. svibnja 2013. o uspostavljanju programa mjerenja učinkovitosti usluga u zračnoj plovidbi i mrežnih funkcija («Narodne novine» broj 8/14)
11. Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o dozvolama, ovlaštenjima i posebnim ovlastima kontrolora zračnog prometa («Narodne novine» broj 109/14);
12. Pravilnik o stjecanju privilegije za obavljanje radiotelefonske komunikacije («Narodne novine» broj 11/14).

Nisu doneseni sljedeći planirani pravilnici, uz navedene razloge:

1. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima i načinu uporabe ovjesne jedrilice i parajedrilice – nacrt novog Pravilnika o uvjetima i načinu upotrebe ovjesne jedrilice, parajedrilice, padobrana s pogonom i jedrilice prazne mase do 80/100 kg je na internetskim stranicama Agencije bio dostupan zainteresiranim subjektima za komentiranje;
2. Pravilnik o uvjetima i načinu pružanja aerodromskih letnih informacija – nacrt pravilnika je na internetskim stranicama Agencije bio dostupan zainteresiranim subjektima za komentiranje;

3. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljiti organizacije za osposobljavanje osoblja za održavanje zrakoplova iz Anneks-a II Uredbe (EZ) broj 216/2008 – prestala je potreba za ovim pravilnikom;
4. Pravilnik o projektiranju, postavljanju, puštanju u rad, nadogradnji, održavanju i nadzoru nad radom i ispravnosti tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe – izrada nacrtu pravilnika zahtijevala je angažman stručnih osoba iz Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. što se u 2014. godini nije moglo organizirati, pa je izrada nacrtu prebačena u plan donošenja propisa za 2015. godinu i dogovorena je suradnja Agencije i Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o.;
5. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o znacima državne pripadnosti i registracijskoj oznaci zrakoplova koji se upisuju u Hrvatski registar civilnih zrakoplova – prestala je potreba za izmjenom i dopunom budući da ICAO Aneks 7 nije mijenjan.

Osim planiranih pravilnika, izrađeno je i objavljeno u “Narodnim novinama” 5 pravilnika koji nisu bili planirani za 2014. godinu. To su:

1. Pravilnik o stručnom osposobljavanju, dozvolama, ovlaštenjima i posebnim ovlastima pomoćnog zrakoplovnog osoblja koje obavlja poslove pružanja usluga zrakoplovne meteorologije («Narodne novine» broj 153/14);
2. Pravilnik o stavljanju izvan snage Pravilnika o izvješćivanju i istraživanju događaja koji ugrožavaju sigurnost te nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova («Narodne novine» broj 128/14);
3. Pravilnik o stavljanju izvan snage Pravilnika o obavljanju pregleda inozemnih zrakoplova na stajanci i zahtjevima za potrebnim kvalifikacijama osoblja koje ih obavlja («Narodne novine» broj 123/14);
4. Pravilnik o spasilačko-vatrogasnoj zaštiti na aerodromu («Narodne novine» broj 51/14);
5. Pravilnik o zahtjevima za izvođenje operacija zrakoplovima i o organizacijskim zahtjevima kojima moraju udovoljavati operatori zrakoplova («Narodne novine» broj 10/14).

Agencija je tijekom 2014. godine pratila objavljivanje novih EU uredbi u Službenom listu EU, i sukladno internoj proceduri provodila analizu provedivosti uredbe i analizu potrebe donošenja provedbenih pravilnika. Na temelju tih analiza, Agencija je predlagala Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture odgodu početka primjene nekih EU uredbi kada je EU uredbom ostavljena mogućnost državama članicama da odgode početak njezine primjene i kada je analiza pokazala da je to u interesu subjekata u civilnom zrakoplovstvu u Republici Hrvatskoj. Kao i druge države članice EU koje su odlučile iskoristiti maksimalni rok odgode početka primjene tih uredbi, i Agencija je provela procjenu stanja za svaku od tih uredbi te je ocijenila da primjena ne bi donijela bitno poboljšanje u smislu sigurnosti. Te uredbe su postavile mnogo dodatnih zahtjeva na subjekte, s kojima se oni trenutno pokušavaju uskladiti, a nekorištenje maksimalnog roka odgode dodatno bi moglo rezultirati negativno za njih. Primjenom adekvatnog roka odgode omogućit će se bolja priprema za primjenu uredbi.

Agencija je predložila odgodu početka primjene sljedećih EU uredbi:

- a) Uredba Komisije (EU) br. 379/2014 od 7. travnja 2014. o izmjeni Uredbe Komisije (EU) br. 965/2012 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 123, 24.4.2014.);
- b) Uredba Komisije (EU) br. 1178/2011 od 3. studenoga 2011. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 25.11.2011.), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EU) br. 245/2014 o izmjeni Uredbe Komisije (EU) br. 1178/2011 (SL L 74, 14.3.2014.).

3.4.2 Ostale regulatorne aktivnosti Agencije

Agencija je ovlaštena izdavati naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti i direktive u pitanjima iz područja civilnog zrakoplovstva. U 2014. godini objavljeno je 7 naredbi o zrakoplovnoj sigurnosti (*Air Safety Order* - ASO), i to:

1. ASO-2014-001 - Certifikacija i nadzor organizacije i ispitivača za utvrđivanje razine jezične sposobnosti kontrolora zračnog prometa;
2. ASO-2014-002 - Dodatno osposobljavanje osoblja subjekata obuhvaćenih Uredbom Komisije (EU) br. 73/2010. o utvrđivanju zahtjeva o kvaliteti zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija za jedinstveno europsko nebo;
3. ASO-2014-003 – Korištenje vezanih balona;
4. ASO-2014-004 - Izvanaerodromsko slijetanje i uzlijetanje zrakoplova na kopnenim i vodenim površinama;
5. ASO-2014-005 - Zahtjevi za produljenje resursa zrakoplovne komponente;
6. ASO-2014-006 - Zahtjevi vezani uz ispitivanja materijala bez razaranja, zavarivanja u zrakoplovstvu i umjeravanje alata i zemaljske ispitne opreme u zrakoplovstvu;
7. ASO-2014-007 - Zahtjevi za produljenje resursa zrakoplovne komponente ugrađene na Aneks II zrakoplovu.

Agencija je nastavila pratiti objavljivanje ICAO državnih pisama (*ICAO State Letters*) koja je dalje upućivala nadležnim odjelima radi pravodobnog informiranja o planiranim ili usvojenim izmjenama ICAO standarda i preporučene prakse i drugim pitanjima vezanima uz djelovanje ICAO organizacije. Ukupno je 26 ICAO državnih pisama proslijeđeno nadležnim osobama u Agenciji s uputama za daljnje postupanje.

3.4.3 Praćenje EU propisa

Kao što je i predviđeno Godišnjim programom rada za 2014. godinu, nastavljena je provedba projekta praćenja EU propisa, a sve sa ciljem pravovremenog planiranja implementacije EU propisa.

Tijekom 2014. godine analizirano je 15 nacrtu EU propisa koji su prolazili neku od predviđenih vrsta zakonodavnog postupka pred nadležnim tijelima Europske unije. Na ovaj način postignuta je obaviještenost i pripremljenost djelatnika Agencije i bolje planiranje potrebnih regulatornih aktivnosti u smislu provedbe EU propisa po njihovom stupanju na snagu. Osim toga, praćenje i analiza nacrtu takvih propisa omogućili su bolji i kvalitetniji rad na nacrtima podzakonskih propisa i sprečavanje nedosljednosti nacionalnih normi s novim EU propisima.

3.5 Školovanje i stručno usavršavanje kadrova

Obveza je Agencije implementirati međunarodne zahtjeve vezane uz sigurnost i zaštitu civilnog zračnog prometa, koji uređuju i standardiziraju postupke nadležnih tijela kod certificiranja i nadzora zrakoplovnih subjekata, a u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu. Zrakoplovni inspektori moraju biti visoko kvalificirani i osposobljeni stručnjaci, koji u ime Agencije obavljaju stručne i tehničke zadatke i čije je uloga presudna za nadzor sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa. Stručno osposobljavanje inspektora Agencije obavlja se u skladu s internim dokumentom Agencije - Priručnik školovanja zrakoplovnih inspektora (*Training Manual* - TR-MAN-001, Rev 6.). Priručnik definira i opisuje program školovanja zrakoplovnih inspektora Agencije od trenutka zapošljavanja (inicijalno školovanje), kroz održavanje dodijeljenih inspektorskih ovlaštenja i kontinuirano usavršavanje (specijalizirana školovanja i školovanja za obnovu znanja inspektora).

Proces osposobljavanja zrakoplovnih inspektora predviđa pet faza – „paketa školovanja“ (*stages*) - razvoja znanja i vještina zrakoplovnih inspektora Agencije. Inicijalni paket školovanja (*stage* 1 i 2) je obavezan za sve nove inspektore kako bi se upoznali s temeljnim znanjima neophodnim za obavljanje inspektorskog posla, relevantnim nacionalnim i međunarodnim propisima, te primjenjivim operativnim i administrativnim procedurama Agencije.

Treći paket školovanja (*stage* 3) zrakoplovnom inspektoru pruža specifična znanja i vještine neophodne za zadatke, obveze i dužnosti koje proizlaze iz dodijeljenog inspektorskog ovlaštenja. Ostala dva paketa usmjerena su na daljnje usavršavanje i podizanje stručnosti i znanja zrakoplovnih inspektora u specifičnim područjima, novim tehnologijama, te potiču aktivno sudjelovanje u međunarodnim tijelima i radnim grupama koje kontinuirano rade na unaprjeđenju sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa. Školovanja zrakoplovnih inspektora se, u većini slučajeva, provode u ovlaštenim inozemnim organizacijama i institucijama za školovanje i osposobljavanje.

Školovanje i stručno usavršavanje kadrova Agencije odvijalo se sukladno Godišnjem programu rada i Financijskom planu Agencije za 2014. godinu. Plan školovanja za 2014. godinu odobren je od strane direktora Agencije 20. studenog 2013. godine. U ovo izvješće uključena su sva interna i vanjska školovanja tijekom 2014. godine.

Školovanja su planirana prema:

- planu prioriteta za pojedine zrakoplovne inspektore (napravljeno na osnovu analize kvalifikacijskih listi i datih ovlaštenja (*Quality Manager, Department Manager, Training Manager*);
- pregledu potrebnih školovanja prema inspektorskim ovlaštenjima sukladno važećoj reviziji „Training Manual“-a;
- pregledu realizacije školovanja u 2013. godini za sektore, odjele i pojedine zrakoplovne inspektore;
- odobrenim financijskim sredstvima (financijska sredstva planirana su za potrebe internih i vanjskih školovanja – kako u inozemstvu tako i u Republici Hrvatskoj);
- aktualnoj ponudi raspoloživih školovanja i potrebama za osposobljavanjem.

INTERNA ŠKOLOVANJA

Interna školovanja su provedena unutar Agencije angažiranjem vlastitih instruktora ili suradnika/instruktora/stručnjaka iz zrakoplovne industrije; koji su prema procjeni s obzirom na iskustvo, kvalifikacije i osobno završena osposobljavanja, mogli kvalitetno realizirati pojedine programe. Interna školovanja intenzivno su provedena tijekom 2014. godine u cilju zatvaranja potreba za školovanjima iz 3 faze školovanja radnika (inicijalnog, specijaliziranog i školovanja za obnovu znanja zrakoplovnih inspektora).

Popis održanih internih školovanja:

- *Quality Management Systems*
- *Human Factors*
- *Inspector Enforcement Advanced*
- *Specific Area Regulatory Laws and Standards - Aerodromes Regulation*
- *Safety Management Systems*
- *Auditors Course Basic*
- *Dangerous Goods Regulations*
- *Ramp Safety*
- *Airport Planning and Design*
- *Crew resource Management*
- *Inspector Enforcement*
- *Civil Aviation Law and Organizations - General Framework*
- *Minimum Equipment List*
- *Mass and Balance*
- *National Auditors/Inspectors Screening Training*
- *Specific Area Regulatory Laws and Standards - General Aviation.*

Ukupno je održano 32 internih školovanja na kojima je sudjelovalo 262 polaznika (od 1 do 43 polaznika po tečaju) što predstavlja utrošak od 1.443 čovjek/sati (180 čovjek/dana).

Za potrebe školovanja djelatnika Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu u rujnu i listopadu mjesecu 2014, Agencija je organizirala školovanja sa sljedećom tematikom:

- *Quality Management Systems;*
- *Metode auditiranja;*
- *Safety Management Systems;*
- *Health Risks;*
- *Aviation legislation;*
- *SSP i Pravilnik o izvješćivanju;*
- *EU 996/2010; Annex XIII.*

U suradnji sa airsight GmbH, Agencija je za organizirala šesterodnevno školovanje za svoje djelatnike i predstavnike aerodroma sa sljedećom tematikom:

- EASA Aerodrome Certification Requirements for Operators and Authorities;
- EASA Certification Specifications and Guidance Material For Aerodrome design.

Troškove školovanja za svoje polaznike, predstavnike zračnih luka i aerodroma u potpunosti je pokrila Agencija. Predavači su bili renomirani stručnjaci tvrtke airsight GmbH koji su polaznicima vrlo iscrpno obrazložili novu europsku regulativu, zahtjeve i specifikaciju vezanu uz certifikaciju aerodroma. Polaznici su kroz školovanje i interakciju s predavačima dobili nova znanja i upute u primjeni nove regulative što će im biti od pomoći u svakodnevnom poslu.

Sukladno sporazumu između Agencije i CAA Slovenia-e, instruktor Agencije održao je *Initial Crew Resource Management* školovanje za djelatnike CAA Slovenia. Školovanje se održalo u Ljubljani, te je na istom nazočilo 15 djelatnika CAA Slovenia.

VANJSKA ŠKOLOVANJA

Vanjska školovanja su planirana sukladno planiranim financijskim sredstvima i potrebama školovanja radnika Agencije u 2014. godini. Planirana vanjska školovanja na koje je Agencija upućivala svoje radnike su:

- ACI – ukupno 1 školovanje u trajanju od 5 dana, za 1 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 5 čovjek/dana;
- airsight GmbH – ukupno 1 školovanja u trajanju od 2 dana, za 1 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 2 čovjek/dana;
- Anglo-Adria poslovno savjetovanje – ukupno 1 školovanje u trajanju od 4 dana, za 1 radnika Agencije, što predstavlja 4 čovjek/dana;
- Austrocontrol International - ukupno 2 školovanja u trajanju od 2 do 5 dana, za 7 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 27 čovjek/dana;
- Aviation Quality Services – ukupno 1 školovanje od 5 dana, za 1 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 5 čovjek/dana;
- CAA International, - ukupno 1 školovanje od 3 dana, za 1 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 3 čovjek/dana;
- DELIC AIR d.o.o. – ukupno 1 školovanje od 1 dana, za 1 radnika agencije, što predstavlja utrošak od 1 čovjek/dana;
- EASA Technical Training – ukupno 1 školovanje od 3 dana, za jednog radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 3 čovjek/dana;
- European Civil Aviation Conference (ECAC) – ukupno 1 školovanje od 5 dana, za 1 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 5 čovjek dana;
- Fakultet prometnih znanosti (FPZ) – ukupno 3 školovanja od 1 dana, za 3 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 3 čovjek dana;
- Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika – ukupno 2 školovanja od 1 dana, za 2 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 2 čovjek dana;
- IANS – ukupno 25 školovanja u trajanju od 3 do 5 dana, za 25 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 115 čovjek/dana;
- IATA – ukupno 5 školovanja u trajanju od 3 do 6 dana, za 5 radnika agencije, što predstavlja utrošak od 19 čovjek/dana;
- JAA TO – ukupno 9 školovanja u trajanju od 2 do 3 dana, za 9 radnika agencije, što predstavlja utrošak od 18 čovjek/dana;
- JungSky – ukupno 1 školovanje u trajanju od 3 dana, za 1 radnika agencije, što predstavlja utrošak od 3 čovjek/dana;
- LSI, Primož Škofca – ukupno 1 školovanje u trajanju od 1 dana, za 1 radnika agencije, što predstavlja utrošak od 1 čovjek/dana;
- Lufthansa Technical Training GmbH – ukupno 1 školovanje u trajanju od 2 dana, za 2 radnika agencije, što predstavlja utrošak od 4 čovjek/dana;
- OSKAR – ukupno 1 školovanje u trajanju od 2 dana, za 1 radnika agencije, što predstavlja utrošak od 2 čovjek/dana;
- RRI F – ukupno 2 školovanja u trajanju od 1 dana, za 2 radnika agencije, što predstavlja utrošak od 2 čovjek/dana;
- Swis Aviation Training Ltd. – ukupno 1 školovanje u trajanju 1 dana, za jednog radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 1 čovjek/dana;
- Temporis savjetovanje – ukupno 1 školovanje u trajanju od 1 dana, za jednog radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 1 čovjek/dana;

- TIM4PIN – ukupno 1 školovanje u trajanju od 6 dana, za jednog radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 6 čovjek/dana.

Ukupno je 35 radnika Agencije sudjelovalo na planiranim vanjskim školovanjima u trajanju od 1 do 6 dana, što predstavlja utrošak od 232 čovjek/dana.

Neplanirana vanjska školovanja na koje je Agencija upućivala svoje radnike su:

- The Adria Flight Career Center – ukupno 1 školovanje u trajanju od 2 dana, za 1 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 2 čovjek/dana;
- Airbus – ukupno 2 školovanja u trajanju od 4 do 5 dana, za 9 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 9 čovjek/dana;
- airsight GmbH – ukupno 2 školovanja u trajanju od 2 do 4 dana, za 9 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 28 čovjek/dana;
- Austrocontrol International – ukupno 1 školovanje u trajanju od 5 dana, za 2 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 10 čovjek/dana;
- CAA Slovenia – ukupno 1 školovanje u trajanju od 3 dana, za 1 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 3 čovjek/dana;
- CAA International, - ukupno 1 školovanje od 1 dana, za 1 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 1 čovjek/dana;
- Flight Safety International – ukupno 1 školovanje od 4 dana, za 1 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 4 čovjek/dana;
- HKZP – ukupno 7 školovanja u u trajanju od 1 do 4 dana, za 4 radnika Agencije, što predstavlja utrošak od 30 čovjek/dana;
- Lufthansa Technical Training GmbH – ukupno 1 školovanje u trajanju od 5 dana, za 3 radnika agencije, što predstavlja utrošak od 15 čovjek/dana;
- Pravni fakultet Zagreb – ukupno 2 školovanja u trajanju od 5 dana, za 2 radnika Agencije, što iznosi 10 čovjek/dana;
- Securitas – ukupno 3 školovanja u trajanju od 2 do 3 dana, za 1 radnika Agencije, što iznosi 8 čovjek/dana
- TEB – ukupno 1 školovanje u trajanju od 1 dana, za 1 radnika Agencije, što iznosi 1 čovjek/dana;
- Udruga Hrvatski računovođa – ukupno 1 školovanje u trajanju od 11 dana, za 1 radnika Agencije, što iznosi 11 čovjek/dana.

Ukupno je 25 radnika Agencije sudjelovalo na neplaniranim vanjskim školovanjima u trajanju od 1 do 11 dana, što predstavlja utrošak od 132 čovjek/dana.

PLANIRANA I NEPLANIRANA VANJSKA ŠKOLOVANJA U 2014. GODINI

Ukupno je 44 radnika Agencije sudjelovalo na 101 vanjskih školovanja u trajanju od 1 do 11 dana, što predstavlja utrošak od 343 čovjek/dana (ukupni troškovi školovanja za razdoblje od siječnja do prosinca 2014. godine iznose 1.333.706,01 kn).

U prikazima koji slijede prikazani su podaci o provedenim vanjskim školovanjima Agencije u 2014. godini.

Organizacija za školovanje	Planirano	Neplanirano	Broj školovanja
ACI	1		1
Adria Flight Career Center		1	1
AIRBUS		2	2
airsight	1	9	10
Anglo-Adria	1		1

Organizacija za školovanje	Planirano	Neplanirano	Broj školovanja
Austrocontrol International	7	2	9
Aviation Quality Services	1		1
CAA Slovenia		1	1
CAAI	1	1	2
Delić air	1		1
EASA	1		1
ECAC	1		1
Fakultet Prometnih Znanosti	3		3
FlightSafety International		1	1
HKZP		11	11
HZ RIF	2		2
IANIS	22		22
IATA	5		5
JAA TO	7		7
JUNGSKY	1		1
LSI, Primož Škufca	1		1
Lufthansa Technical Training GmbH	2	3	5
OSKAR	1		1
Pravni fakultet Zagreb		2	2
RRiF Konzalting d.o.o.	1		1
Securitas		3	3
Swiss AviationTraining Ltd	1		1
TEB		1	1
Temporis savjetovanje	1		1
TIM4PIN	1		1
Udruga Hrvatski računovođa		1	1
UKUPNO	63	38	101

Tablica 29: Prikaz broja vanjskih školovanja po organizacijama za školovanje

Ustrojbena cjelina	Plan	Realizacija	%
Pomoćnici direktora	12	4	33,33%
Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije	35	33	94,29%
Sektor nadzora usluga u zračnoj plovidbi	21	26	123,81%
Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa	15	18	120,00%
Sektor zajedničkih poslova	24	13	54,17%
Ured upravljanja kvalitetom i sigurnosti zračnog prometa	6	6	100,00%
Ured Agencije	5	1	20,00%
UKUPNO	118	101	85,59%

Tablica 30: Realizacija vanjskih školovanja po sektorima

Vrsta Troška	Trošak	%
Troškovi školovanja	777.250,78	58,28%
Troškovi prijevoza	245.936,26	18,44%
Troškovi smještaja	182.204,45	13,66%
Troškovi dnevnica	128.314,52	9,62%
Ukupno troškovi školovanja	1.333.706,01	100,00%

Tablica 31: Prikaz troškova školovanja po vrsti troška

REALIZACIJA ŠKOLOVANJA:

Agencija je u 2014. godini realizirala 86% školovanja, te na ista utrošila 1.333.706,01 kn. S ovako visokim postotkom realizacije školovanja, Agencija potiče svoje radnike na daljnje usavršavanje i podizanje stručnosti i znanja u specifičnim područjima, novim tehnologijama, te potiče aktivno sudjelovanje svih radnika u radu međunarodnih tijela i radnim grupama, sve u cilju podizanja stručnih znanja za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije.

3.6 Sustav upravljanja kvalitetom (QMS)

Sustav upravljanja kvalitetom (Quality Management System – QMS) je temelj na kojem se gradi poslovanje Agencije. Neprekidnim održavanjem i unaprjeđenjem Sustava upravljanja kvalitetom osigurava se sukladnost procesa i procedura Agencije s međunarodnim zahtjevima i ISO standardima.

U skladu s Programom unutarnjih audita Agencije za 2014. godinu, provedeni su unutarnji nadzori Ureda agencije – školovanje (veljača 2014.), Odjela plovidbenosti zrakoplova (svibanj 2014.), Odjela zrakoplovnog prava i međunarodnih poslova - Hrvatski registar zrakoplova (svibanj 2014.), Odjela aerodroma (listopad 2014.), Odjela zaštite zračnog prometa (prosinac 2014.) i uz malu odgodu Odjela školstva i licenciranja (siječanj 2015.). Plan unutarnjih nadzora za 2014. godinu ispunjen je u cijelosti.

Tijekom 2014. godine nastavljeno je s analizom internih procesa i procedura, te poboljšanju istih. Shodno tome izrađene su 3 revizije Priručnika kvalitete, 2 u svrhu unaprjeđenja procedura vezano za obveze nadležnih zrakoplovnih vlasti prema Uredbi (EZ) br. 216/2008 o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 91/670/EEZ, Uredbe (EZ) br. 1592/2002 i Direktive 2004/36/EZ (SL L 79, 19.3.2008.) (Basic Regulation) i 1 koja je opisala novo unutarnje ustrojstvo Agencije.

Kako bi se održala kompetentnost svih inspektora Agencije za područje Sustava upravljanja kvalitetom, u skladu s Programom i planom osposobljavanja inspektora Agencije, u 2014. godini održana su 3 interna školovanja inspektora na temu Sustava upravljanja kvalitetom i Metode auditiranja.

U 2014. godini, Agencija je nastavila rad na otklanjanju nalaza standardizacijske inspekcije provedene od strane Europske agencije za zrakoplovnu sigurnost (EASA) iz 2013. godine u području plovidbenosti zrakoplova i licenciranja, te na provedbi korektivnih mjera na nalaze podignute u standardizacijskoj inspekciji nadzora pružanja usluga u zračnoj plovidbi tijekom standardizacijske inspekcije iz 2012. godine. Isto tako, Agencija je tijekom 2014. godine nastavila rad na otklanjanju nalaza s provedenog nadzora od strane Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) u sklopu ICAO - USOAP programa (Universal Safety Oversight Audit Programme).

Nastavljena je implementacija projekta upravljanja procesima gdje je u potpunosti dovršena faza strukturiranja procesa, koja je rezultirala povećanom standardizacijom u provođenju svakodnevnih aktivnosti Agencije. Faza

implementacije procesa je također završena, ali zbog novog unutarnjeg ustrojstva Agencije koje je stupilo na snagu početkom prosinca 2014. godine prepoznata je potreba dodatne evaluacije indikatora procesa.

U rujnu 2014. godine provedeno je preispitivanje Sustava upravljanja kvalitetom i Politike kvalitete od strane rukovodstva Agencije (Management Review). Zaključeno je kako će biti nastavljeno organiziranje radionica za industriju, koje su prepoznate kao strateško opredjeljenje Agencije, jer su se pokazale kao najbolji način prenošenja novih znanja i iskustava, nastaviti će se projekt SMS-a za male organizacije te dovršetak aktivnosti vezano za mjerenje zadovoljstva korisnika.

Prema definiranom projektu fazne implementacije upravljanja procesima čiji je završetak predviđen za kraj 2015. godine završene su faze projekta za 2014. godinu.

Faze projekta su:

- Faza 1 – Analiza postojećih procesa
- Faza 2 – Redizajn i strukturiranje procesa
- Faza 3 – Implementacija procesa
- Faza 4 – Upravljanje procesima je operativno

Pripremne aktivnosti		
0.1	Podizanje svijesti managementa o o potrebi optimiziranja procesa i uvođenja upravljanja procesima	✓
0.2	Izrada plana implementacije (roadmap) upravljanja procesima	✓
0.3	Usvajanje i odobrenje Projekta od strane direktora Agencije	✓
Faza 1 – Analiza procesa		
1.1	Definirati kriterije za određivanje procesa koji će biti odobreni od uprave CCAA	✓
1.2	Evaluacija postojeće dokumentacije i izrada liste procesa-kandidata	✓
1.3	Prihvatanje i potvrda liste procesa	✓
Faza 2 – Strukturiranje procesa		
2.1	Radionice u cilju utvrđivanja strukture upravljanja procesima	✓
2.2	Kreiranje nacrtu Priručnika upravljanja procesima u CCAA	✓
2.3	Kreiranje prijedloga generičkog prikaza procesa	✓
2.4	Definiranje vlasnika procesa/pod-procesa	✓
2.5	Finalizacija i usvajanje generičkog prikaza procesa	✓
2.6	Dokumentiranje procesa	✓
2.7	Razrada procesa prema područjima	✓
2.8	Quality Check	✓
2.9	Odobranje procesa i dokumentacije procesa	✓
Faza 3 – Implementacija procesa		
3.1	Kreiranje detaljne mape procesa CCAA	✓

3.2	Finalizacija Priručnika	2014.
Faza 4 – Upravljanje procesima		
4.1	Upravljanje procesima u funkciji	2015.

Tablica 32: Prikaz fazne implementacije upravljanja procesima

Faza 1 – Analiza postojećih procesa

U prvoj fazi projekta je evaluirana postojeća situacija vezana uz upravljanje procesima u Agenciji. Definirani su i prihvaćeni osnovni kriteriji za utvrđivanje procesa u Agenciji, te je izrađena analiza postojećih dokumentiranih procedura Agencije s aspekta tih definiranih kriterija za utvrđivanje procesa.

Faza 2 – Redizajn i struktuiranje procesa

Druga faza je obuhvatila izradu nacrtu strukture sustava upravljanja poslovnim procesima u Agenciji. Postojeći procesi su restrukturirani. Ciljevi ove faze su:

- Definirana i dokumentirana struktura upravljanja procesima u Agenciji
- Utvrđeni procesi su uklopljeni u definiranu strukturu upravljanja procesima

Druga faza projekta – Strukturiranje procesa je u potpunosti dovršena u 2014. godini.

Faza 3 – Implementacija procesa

Treća faza projekta se bavila uspostavom adekvatnog upravljačkog okvira za aktivno upravljanje procesima u Agenciji. Ciljevi koje je trebalo postići:

- Indikatori procesa (*Key Performance Indicators* - KPI) definirani i uspostavljeni
- Kontrole procesa su definirane i integrirane u upravljačke mehanizme Agencije
- Indikatori i kontrole procesa su u potpunosti integrirane u sustav upravljanja kvalitetom

Faza 3 je dovršena u 2014. godini, ali Priručnik procesa još nije odobren i objavljen, uslijed promjene unutarnjeg ustrojstva Agencije, te prepoznavanja novih poboljšanja koje bi trebalo provesti prije operativnog upravljanja procesima. Primjer mogućeg poboljšanja je i analiza i unaprjeđenje postojećeg sustava autorizacija u Agenciji, kako bi bilo uspostavljeno optimalnije korištenje postojećih resursa.

Faza 4 – Upravljanje procesima je operativno

Četvrta faza projekta predviđa da je upravljanje procesima u punoj funkciji, procesni indikatori i kontrole su uspostavljene i funkcionalne. Ciljevi koje treba postići:

- Indikatori procesa mjere se redovito, te se koriste za operativnu razinu upravljanja procesima
- Kontinuirani PDCA (*Plan-Do-Check-Act*) ciklus za poboljšanja procesa je u funkciji

Suradnja s Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu

Početkom kolovoza 2014. godine Agencija za istraživanje nesreća se obratila Agenciji povodom najave European Network of Civil Aviation Safety Investigation Authorities (ENCASIA) za provedbu *Peer Review*-a u listopadu 2014. godine i zatražila pomoć za pripremu spomenutog posjeta. Tijekom kolovoza i rujna 2014. godine, Agencija je učestvovala u pripremi i provođenju projekta pripreme, koji se sastojao od 8 faza. Faze projekta bile su:

1. Provođenje internog audita;
2. Definiranje korektivnih mjera;

3. Provođenje potrebnih školovanja;
4. Izrada internih priručnika i procedura;
5. Uspostava osobnih dosjea istražitelja;
6. Izrada i potpisivanje Ugovora koji su predviđeni Uredbom (EU) br. 996/2010 o istragama i sprečavanju nesreća i nezgoda u civilnom zrakoplovstvu i stavljanju izvan snage Direktive 94/56/EZ (SL L 295, 12.11.2010.);
7. Operativna uspostava baze ECCAIRS;
8. Autorizacije istražitelja.

Ured upravljanja kvalitetom i sigurnosti zračnog prometa vodio je projekt pripreme, te aktivno učestvovao u prve 3 faze projekta, a indirektno i u ostalim fazama. U okviru provođenja potrebnih školovanja održano je 7 školovanja za potrebe Agencije za istraživanje: Sustav upravljanja kvalitetom, Tehnike auditiranja, Sustav upravljanja sigurnošću, zrakoplovno pravo, SSP i sustav izvješćivanja, Uredba (EU) br. 996/2010 i školovanje o mogućim opasnostima na mjestu istrage nesreće.

Prije početka projekta suradnje na pripremama izrađena je procjena rizika projekta, kojom je bilo predviđeno praćenje i poduzimanje adekvatnih akcija, kako bi se u svakom trenutku osiguralo neometano odvijanje redovitih procesa Agencije.

3.7 Komunikacija sa zrakoplovnim subjektima

Agencija može, u suradnji s domaćim, inozemnim i međunarodnim organizacijama, zrakoplovnom industrijom i drugim institucijama s područja zračnog prometa, organizirati stručne skupove i forume u svrhu razmjene informacija i iskustava te promicanja sigurnosti zračnog prometa. Vodeći se definiranom misijom, Agencija nastoji biti generator i katalizator pozitivnih promjena u zrakoplovnoj industriji Republike Hrvatske. U tom smislu, komunikacija sa zrakoplovnim subjektima je od presudne važnosti.

3.7.1 Stručni skupovi

Tijekom 2014. godine, Agencija je nastavila provoditi komunikaciju sa zrakoplovnim subjektima i aktivnosti (radionice, prezentacije, forumi, obuke, tečajevi, radni sastanci, koordinacije, informiranje) koje su imale za ciljeve: predstaviti i približiti način funkcioniranja Agencije, upoznavanje s donesenim i planiranim promjenama propisa, ukazivanje na najčešće utvrđene nedostatke tijekom nadzora, upoznavanje s konceptima sustava koji će biti u primjeni u Republici Hrvatskoj temeljem izmjena EU regulative, omogućavanje provedbe osposobljavanja i standardizacija postupaka itd. Neke od značajnijih aktivnosti, održanih tijekom 2014. godine su:

Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije

U Sektoru letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije tijekom 2014. godine održani su sljedeći skupovi, radionice i osposobljavanja sa zrakoplovnim subjektima:

Odjel letačkih operacija je za početak 2014. godine planirao organizirati radionicu za operatore zrakoplova koji su u postupku usklađivanja s Uredbom Komisije (EU) br. 965/2012 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 296, 25.10.2012.), s temom pojašnjenja eventualnih nedoumica na koje su operatori naišli tijekom postupka usklađivanja. Operatori nisu izrazili potrebu provedbe takve radionice, pa ona nije organizirana. Druga planirana radionica je izvršena, a tema je bila usklađivanja operatora zrakoplova u nekomercijalnim operacijama s Uredbom Komisije (EU) br. 965/2012 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 296, 25.10.2012.).

Odjel školstva i licenciranja organizirao je 5 radionica u 2014. godini, kako slijedi:

- Seminar za osvježanje znanja za ispitivače pilota;
- Seminar za osvježanje znanja zrakoplovno-medicinskih ispitivača (AME);
- Radionica za odobrene organizacije za osposobljavanje pilota (ATO);
- Osposobljavanje zrakoplovno-medicinskih centara za korištenje softvera EMPIC;
- Osposobljavanje zrakoplovno-medicinskih ispitivača za korištenje softvera EMPIC.

Odjel plovidbenosti zrakoplova je tijekom 2014. godine održao 2 radionice kako slijedi:

- Radionica za ovlašteno osoblje organizacija za održavanje i vođenje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova;
- Radionica za male organizacije za održavanje i vođenje kontinuirane plovidbenosti (ispod 5 zaposlenih i zrakoplovi MTOM ispod 5.700 kg).

Odjel generalne avijacije je tijekom 2014. godine održao 3 radionice kako slijedi:

- Radionica za pilote parajedrilica, u suradnji sa Centrom za tehnički pregled parajedrilica, Sv. Jana, koja je sadržavala i praktični dio na kojem je obavljena simulacija ispitnog leta na poletištu/sletištu za parajedrilice i ovjesne jedrilice Japetić;
- Radionica za padobrance na kojoj su angažirane stručne osobe iz padobranstva (instruktori/ispitivači) koji su svojom stručnošću i znanjem pridonijeli kvaliteti radionice;
- Radionica vezano za implementaciju preporuka iz Nacionalnog plana sigurnosti na kojoj se raspravljalo o rizicima te predložila moguća poboljšanja sigurnosti zračnog prometa a na koje svi sudionici u zračnom prometu trebaju fokusirati svoje aktivnosti. Na predmetnoj radionici raspravljalo se o:
 1. Neodobrenom ulasku na uzletno-sletnu stazu;
 2. Pogrešci u komunikaciji zemlja/zrak;
 3. Probijanju odobrene visine leta; i
 4. Nedozvoljenom ulasku u kontrolirani zračni prostor.

Sektor nadzora usluga u zračnoj plovidbi

U cilju provedbe nadzora pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, Sektor nadzora usluga u zračnoj plovidbi izradio je Godišnji program nadzora te izvršio koordinaciju s pružateljem usluga u zračnoj plovidbi (Hrvatskom kontrolom zračne plovidbe d.o.o. – HKZP), kako slijedi:

- Koordinacija oko verifikacije zatvaranja nalaza neudovoljavanja otvorenih u prijašnjim nadzorima;
- Koordinacija s HKZP-om u vezi primjene odredbi Pravilnika o dozvolama, ovlaštenjima i posebnim ovlastima kontrolora zračnog prometa («Narodne novine» broj 75/13, 142/13 i 109/14);
- Koordinacija i pripreme za EASA inspekciju;
- Koordinacije u vezi implementacije EU uredbi;
- Koordinacija oko izrade Plana mjerenja učinkovitosti za drugo referentno razdoblje (2015.-2019.)
- Koordinacije s HKZP-om i Croatia Airlines d.d. (CA) s ciljem usuglašavanja stavova u donošenju i implementaciji novih instrumentalnih navigacijskih postupaka (procedura).

Odjel usluga komunikacije, navigacije i nadzora organizirao je radionicu vezanu za implementaciju Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1079/2012 o utvrđivanju zahtjeva za razmak između govornih kanala za jedinstveno europsko nebo (SL L 320, 17.11.2012.) kojom su postavljeni zahtjevi korisnicima zrakoplovnog VHF frekvencijskog pojasa o upotrebi širine govornog kanala od 8,33 kHz u cijelom zračnom prostoru. Na radionici su sudjelovali predstavnici Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane, Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. i Agencije.

Radna skupina za nacionalnu implementaciju Uredbe Komisije (EU) br. 73/2010 o utvrđivanju zahtjeva o kvaliteti zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija za jedinstveno europsko nebo (SL L 23, 27.1.2010.) (ADQ)

Radna skupina je osnovana 10. travnja 2013. godine na inicijativu Agencije, a sastoji se od predstavnika Ministarstva, HKZP-a, predstavnika svih zračnih luka u Republici Hrvatskoj (čiji su podaci objavljeni u Zborniku zrakoplovnih informacija (AIP) Republike Hrvatske), Državne geodetske uprave, Hrvatske komore ovlaštenih inženjera geodezije, Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ministarstva obrane i Agencije. Voditelj Radne skupine je inspektor-ANS/AIS iz Agencije koji aktivno sudjeluje i kroz rad EUROCONTROL-ove *ADQ Regulators Working Group (ARWG)*. U 2014. godini održana su 4 sastanka Radne skupine čiji je zadatak pratiti stanje nacionalne implementacije Uredbe (EU) br. 73/2010 sukladno implementacijskom planu koji je razvila Agencija, te predlagati mjere za otklanjanje svih nesukladnosti nastalih u implementacijskom razdoblju. Kao rezultat rada ove radne skupine u 2014. godine napravljena je i objavljena Naredba o zrakoplovnoj sigurnosti ASO-2014-002 naziva: „Dodatno osposobljavanje osoblja subjekata obuhvaćenih Uredbom Komisije (EU) br. 73/2010. o utvrđivanju zahtjeva o kvaliteti zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija za jedinstveno europsko nebo“. Prvo dodatno osposobljavanje za ovlaštene inženjere geodezije održano je 07. i 08. srpnja 2014. godine. Školovanju je nazočilo 60 kandidata koji su nakon školovanja polagali pismeni ispit sukladno kojem im je izdana svjedodžba. Radna skupina se sastaje svaka 3 mjeseca u prostorijama Agencije.

Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa

Odjel aerodroma

Odjel aerodroma je u 2014. godini organizirao sljedeće radionice:

- na temu izdavanja novoga priručnika pružatelja zemaljskih usluga u cilju usklađivanja pružatelja zemaljskih usluga s Pravilnikom o zemaljskim uslugama (NN 38/13) i Naredbom o zrakoplovnoj sigurnosti 2010-005 rev.2.;
- na temu implementacije Uredbe Komisije (EU) br. 139/2014 o utvrđivanju zahtjeva i upravnih postupaka u svezi s aerodromima u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 44, 14.2.2014.);
- na temu naknada zračnih luka na kojoj su predstavljeni prijedlozi izmjena i dopuna postojećih Pravilnika o aerodromskim naknadama i Pravilnika o pružanju zemaljskih usluga,
- na temu EASA Aerodrome Certification Requirements for Operators and Authorities, za inspektore Odjela aerodroma i predstavnike zrakoplovne industrije,
- na temu EASA Certification Specifications and Guidance Material for Aerodrome Design, za inspektore Odjela aerodroma i predstavnike zrakoplovne industrije.

Tijekom 2014. godine, predstavnici Odjela aerodroma sudjelovali su u radu: Nacionalnog povjerenstva za olakšice u zračnom prometu; Radne skupine za nacionalnu implementaciju ADQ-a; Radne skupine za prostorne podatke (Nacionalna infrastruktura prostornih podataka - NIPP); Operativne skupine za pripremu i provedbu projekta rekonstrukcija i proširenje piste Zračnog pristaništa Mali Lošinj i Povjerenstva za sprječavanje sudara zrakoplova i ptica.

Sektor zajedničkih poslova

Odjel zrakoplovnog prava i međunarodnih poslova održao je tijekom 2014. godine radionicu pod nazivom „Zaštita prava putnika u zračnom prijevozu“ kojoj su prisustvovali predstavnici hrvatskih zračnih luka, nekoliko zračnih prijevoznika, fakulteta, odvjetničkih ureda te zrakoplovnih vlasti iz drugih država. Cilj radionice bio je upoznavanje sudionika sa primjenjivim regulatornim okvirom, pravima i obvezama koje proizlaze iz navedenih propisa, te ulogom Agencije u okviru postupka za zaštitu prava putnika, najavljenim promjenama važećih propisa i njihovim

moogućim utjecajem na prijevoznike i operatore aerodroma, te su analizirani najčešći problemi u praksi. Radionici je prisustvovalo 30 polaznika te je ocijenjena odličnom ocjenom.

Osim toga, djelatnici Odjela sudjelovali su, u suradnji s drugim sektorima Agencije, u organizaciji i održavanju još 2 radionice:

1. „Standardised European Rules of the Air (SERA)“ – radionica održana povodom donošenja novog Pravilnika o letenju zrakoplova zbog implementacije Provedbene Uredbe Komisije br. (EU) 923/2012 od 26. rujna 2012. o utvrđivanju zajedničkih pravila zračnog prometa i operativnih odredaba u vezi s uslugama i postupcima u zračnoj plovidbi (SL L 281, 13.10.2012.) (SERA Uredba). Na radionici je zainteresiranim subjektima prezentiran proces donošenja novog Pravilnika o letenju zrakoplova te način implementacije SERA Uredbe, kao i mogućí utjecaji na zainteresirane subjekte. Odjel zrakoplovnog prava i međunarodnih poslova bio je zadužen za upoznavanje sudionika sa novim pravnim okvirom, hijerarhijom primjenjivih propisa i u tu svrhu izrađenim „Uputa o korištenju SERA i Pravilnika o letenju zrakoplova“.
2. „Naknade zračnih luka“ – radionica održana povodom revizije Pravilnika o naknadama zračnih luka i Pravilnika o pružanju zemaljskih usluga, a predstavnica Odjela zrakoplovnog prava i međunarodnih poslova upoznala je sudionike sa primjenjivim regulatornim okvirom, najavljenim promjenama važećih propisa i njihovim mogućim utjecajem na prijevoznike i operatore aerodroma, primjenjivim propisima iz domene prava tržišnog natjecanja te su se analizirali slučajevi iz prakse (odluke Europske komisije i presude Europskog suda).

3.7.2 Internetske stranice

Nakon pet godina operativnog rada, Agencija je 26. siječnja 2014. godine pustila u rad sadržajnije, preglednije i tehnički naprednije internetske stranice koje imaju za cilj poboljšati komunikacijski kanal prema korisnicima naših usluga, omogućiti što kvalitetniji i dostupniji sadržaj zrakoplovnoj industriji kroz pregledne i istaknute kategorije naše djelatnosti te pružiti medijima i javnosti sve relevantne informacije iz života i rada Agencije.

S obzirom da je Republika Hrvatska postala punopravnom članicom EU, posebna se pozornost posvetila sadržajima vezanim uz EU regulativu. Posljedično tome, na novim internetskim stranicama u potpunosti se koristi terminologija Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA), osobito na području letačkih operacija gdje su strukturirane internetske stranice vezane uz pojedina specifična područja (npr. EASA zrakoplovi, EASA Annex II zrakoplovi, Nekomercijalne operacije složenim zrakoplovima na motorni pogon/Specijalizirane operacije/Državne operacije i slično). Detaljnije je obrađen nadzor usluga u zračnoj plovidbi (ATM/ANS) i važni projekti koji idu uz njega kao što su Single European Sky (Jedinstveno europsko nebo) i FAB CE (Funkcionalni blok zračnog prostora Srednja Europa) kojem pripada i Republika Hrvatska. Novim internetskim stranicama, Agencija će biti stručna potpora i vodič u obavljanju svakodnevnih djelatnosti subjektima u zrakoplovnoj industriji te vrijedan i relevantan izvor informacija o zrakoplovstvu ostaloj javnosti i medijima.

Poštujući načelo transparentnosti u svom radu te primjenjujući Zakon o pravu na pristup informacijama, Agencija je na internetskim stranicama redovito i ažurno objavljivala informacije i dokumente iz djelokruga rada i nadležnosti kojima se izravno može pristupiti. Prije svih, riječ je o dokumentima koji se vežu uz transparentnost javne nabave i natječaja za radna mjesta. Tako su objavljeni registri ugovora o javnoj nabavi, objavljeni su Planovi nabave kao i Godišnja izvješća o radu i Godišnji programi rada Agencije. Sve važeće naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti i direktive, kao i propisi iz nacionalnog zakonodavstva, su objavljeni, ažurirani i dostupni korisnicima.

Nakon objave nacрта prijedloga pravilnika, svim zainteresiranim stranama javno je ponuđena mogućnost da ih komentiraju i da svoje primjedbe ili prijedloge dostave nadležnim osobama u Agenciji. Internetske stranice su bile vrlo važan komunikacijski kanal po pitanju pravovremene najave održavanja radionica, seminara, međunarodnih

skupova i foruma te sličnih događanja. Svim zainteresiranim subjektima, Agencija na svojim internetskim stranicama osigurava sadržaj radionica kroz prezentacije, čime se onima, koji nisu sudjelovali u radu radionice, pružaju detaljne informacije o određenoj zrakoplovnoj problematici.

U 2014. Godini, internetsku stranicu Agencije je posjetilo 37.916 korisnika te je ukupno pregledano 373.789 stranica, a posjet je prosječno trajao 3 minute i 30 sekundi. Najviše je posjeta bilo iz Republike Hrvatske (68.654), Bosne i Hercegovine (2.450), Srbije (1230), Crne Gore (1011), potom Njemačke, Slovenije, Velike Britanije i Austrije.

3.7.3 Međunarodne aktivnosti

Ulazak Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije omogućio je Republici Hrvatskoj suodlučivanje u donošenju strateških odluka i propisa u području civilnog zrakoplovstva kroz sudjelovanje u radnim tijelima i grupama osnovanima od strane Europske komisije i Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA).

Kako bi zaštitila interese domaće zrakoplovne zajednice te umanjila probleme u implementaciji EU propisa u Republici Hrvatskoj Agencija, putem predstavnika u radnim tijelima Europske komisije i Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA), kontinuirano prati i aktivno učestvuje u izradi nacrtu propisa iz područja civilnog zrakoplovstva. Ovakav način rada i nadzora zakonodavnih aktivnosti na EU razini omogućuje utjecaj na sadržaj budućih EU propisa te osigurava dovoljno vrijeme za prilagodbu i pripremu za njihovu primjenu u Republici Hrvatskoj.

Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije

Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije aktivno sudjeluje u sljedećim radnim grupama i tijelima u području civilnog zrakoplovstva:

- *EASA Committee,*
- *EU Air Safety Committee,*
- *EASA Medical Expert Group, i*
- *EASA TAG's (Production & Maintenance TAG, Flight Crew Licensing & Air Operations TAG).*

Tijekom 2014. godine održano je ukupno 8 sastanka gore navedenih stručnih radnih grupa i to po svakom području stručnosti po 2 sastanka. Nominirani predstavnici Agencije, uobičajeno voditelji odjela nadležnog za pojedino područje, sudjelovali su na svim sastancima radnih grupa.

Direktor Agencije predstavnik je Republike Hrvatske, uz predstavnika resornog Ministarstva, u Upravnom odboru EASA-e (*EASA Management Board*) u kojem sudjeluju predstavnici zemalja članica i Europske Komisije. Upravni odbor EASA-e odgovoran je za definiranje prioriteta EASA-e, definiranje programa rada i proračuna te praćenja rada EASA-e. Odbor se uobičajeno sastaje 4 puta godišnje.

Sektor nadzora usluga u zračnoj plovidbi

Na međunarodnom planu, Sektor nadzora usluga u zračnoj plovidbi redovito sudjeluje u radu međunarodnih tijela i radnih grupa osnovanima od strane Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo (ICAO), Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA), Europske komisije, EUROCONTROL-a te na području Funkcionalnog bloka zračnog prostora Srednje Europe (FAB CE), prema sljedećem:

- Predstavnik u *NSA Coordination Platform (NCP)*. Grupa je osnovana od strane Europske komisije na sastanku *Single Sky Committee (SSC)* 2009. godine. Glavni zadaci NCP-a su podrška nacionalnim nadzornim tijelima u implementaciji jedinstvenog europskog neba (SES), harmonizacija procedura,

razmjena dobre zrakoplovne prakse i iskustava, identifikacija potencijalnih problema vezanih za SES implementaciju te iznalaženje načina za rješavanje problema, stvaranje okvira međusobne razmjene ljudskih potencijala i stručnjaka. U 2014. godini su održana 2 sastanka.

- Predstavnici u radu stručnih grupa Platforme NCP:
 - NCP SO WG (*Safety Oversight Working Group*) koja se bavi problematikom nadzora promjena, izdavanja sigurnosnih direktiva, funkcioniranjem FAB-ova te razmjenom iskustava vezanih uz uspostavu AFIS-a;
 - NCP IOP WG (*Interoperability Working Group*) koja se bavi nadzorom interoperabilnosti, te izradom smjernica za nadzor interoperabilnosti u svrhu harmoniziranog pristupa;
 - NCP Performance WG koja se bavi implementacijom uspostave plana mjerenja učinkovitosti.
- Predstavnik u *Agency Advisory Body* (AAB). AAB je tijelo koje daje savjete direktoru EUROCONTROL-a vezano za europske strateške ciljeve. U 2014. godini održana su 3 sastanka.

Sektor je redovito sudjelovao na sastancima vezanima za uspostavu FAB CE-a u radnim grupama i to:

- SOWG: safety audits, oversight, ongoing compliance - U 2014. održana su 3 sastanka na kojima su sudjelovali predstavnici Sektora;
- CHWG: assessment of ATM changes/interoperability - U 2014. održana su 2 sastanka na kojima su sudjelovali predstavnici Sektora;
- SRWG: safety reporting/safety directives;
- HRWG: criteria for Human Resources assessment/Human Resources management / training - U 2014. godini održana su 2 sastanka na kojima su sudjelovali predstavnici Sektora;
- LICWG: ATCO/ATSEP licensing;
- PRWG: performance - U 2014. godini održano je 6 sastanaka na kojima su sudjelovali predstavnici Sektora.

U sklopu nadogradnje ATM sustava, HKZP je ušao u suradničku organizaciju za zajedničku nabavu sustava za zračnu plovību - COOPANS (*COOPeration between Air Navigation Service providers*) u kojoj sudjeluju još 4 pružatelja usluga u zračnoj plovidbi (Danska, Švedska, Irska i Austrija) i tvrtka Thales. Kako je Agencija kao Nacionalno nadzorno tijelo dužna za takve promjene izdati prihvaćanje, pozvana je preko HKZP-a da sudjeluje u radu NSA COOPANS grupe koja je оформljena iz razloga da se harmonizira nadzor pri uvođenju te promjene u različitim zemljama. U 2014. godini nije bilo zakazanih sastanaka NSA COOPANS grupe, već se koordinacija vršila putem elektroničke pošte.

Na razini EUROCONTROL-a 1 predstavnik Agencije je sudjelovao u radu NETOPS grupe (Network Operations), koja predstavlja sastanak predstavnika država članica EUROCONTROL-a i ima za cilj predlaganje strategije razvoja upravljanja zračnog prometa i što učinkovitije funkcioniranje mreže zračnih ruta (Network). Unutar svog djelokruga rada prima izvještaje od svojih radnih tijela; Grupe za navigaciju, Grupe za dizajn ruta, Grupe za prognozu prometa, Grupe za upravljanje zračnim prostorom te ostalih podgrupa. Jedan predstavnik Agencije sudjeluje i u radu AIM/SWIM Team-a (*Aeronautical Information Management & System Wide Information Management Team*) te ADQ (*Aeronautical Data Quality*) *Regulators Working Group* EUROCONTROL-a. Sastanci AIM/SWIM Team-a održavaju se 2 puta godišnje, dok se sastanci *ADQ Regulators Working Group*-a održavaju 3 puta godišnje.

Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa

Odjel aerodroma

Jedan predstavnik Odjela nominiran je za sudjelovanje u EASA TAG ADR grupi koja obavlja savjetodavnu djelatnost stručnog karaktera iz područja u nadležnosti EASA-e i fokusirana je na implementaciju regulative u

području aerodroma. Grupa se sastala 2 puta u 2014. godini. Na sastancima se raspravljalo o implementaciji ICAO Amandmana 11A i 11B u EASA regulativu, ažuriranju tablice D1 (minimum separation distance between TWYs and TWYs and RWY), načinu mjerenja koeficijenta trenja te izvješćivanju o rezultatima. Isto tako se raspravljalo i o svjetlima osi USS za precizni instrumentalni prilaz CAT 1, budućim standardima spasilačko-vatrogasnog osoblja te o zadacima i napretku tima za aerodromsku opremu. Predstavnicima EASA-e prezentirali su četverogodišnji plan izrade propisa te podatke vezane za primjenjivost nove Uredbe (EU) br.139/2014 o utvrđivanju zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s aerodromima u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 44, 14.2.2014.) na ukupno 589 aerodroma uz mogućnost izuzeća za 102 aerodroma. Odjel aerodroma je nakon stupanja na snagu ove Uredbe, izvijestio EASA-u o nazivima, lokacijama, ICAO kodovima aerodroma i nazivima operatora aerodroma kao i o broju putnika i kretanjima tereta na aerodromima na koje se primjenjuju odredbe Uredbe (EZ) br. 216/2008 i ove Uredbe.

Predstavnik Odjela također sudjeluje u radu Europske komisije kao predstavnik Nadležnog nacionalnog tijela vezano uz primjenu Direktive 2009/12/EZ o naknadama zračnih luka (SL L 70, 14.3.2009.). Radna grupa se sastala jednom u 2014. godini.

Jedan predstavnik Odjela uključen je u rad grupe *European observatory on airport capacity and quality* osnovane od strane Europske komisije koja se bavi pitanjima vezanim uz kapacitete zračnih luka. Grupa se trenutno bavi ekonomskim utjecajima na kapacitete zračnih luka, koliko kapaciteti zračnih luka utječu na okoliš te analizom kašnjenja u zračnom prometu u Europi kako bi se identificirali nedostaci u postojećim procesima i preporučili načini uklanjanja istih. U 2014. godini predstavnik Odjela prisustvovao je na 2 sastanka radne grupe.

Odjel zaštite zračnog prometa

Odjel zaštite zračnog prometa na međunarodnoj razini ostvario je sudjelovanje u radu Regulatornog odbora Europske komisije za zaštitu civilnog zračnog prometa (*Regulatory Committee for Civil Aviation Security*), sa statusom člana – predstavnika Republike Hrvatske.

Također, u koordinaciji s ECAC-om, tijekom izvještajnog razdoblja ostvareno je aktivno sudjelovanje predstavnika Odjela u radu Radne grupa za operativne upute - *Guidance Material Task Force* (GMTF), u cilju efikasnijeg i kvalitetnijeg prihvaćanja i prijenosa prakse i iskustava u primjeni EU zakonodavstva.

Nastavljena je i stalna koordinacija i suradnja s nadležnim službama izraelskog zračnog prijevoznika EL AL, u cilju podrške i organizacije posebnih mjera zaštite odnosno provedbe bilateralnog sporazuma o zračnom prometu.

Sektor zajedničkih poslova

Jedan predstavnik Sektora nominiran je za sudjelovanje u RAG grupi (*Rulemaking Advisory Group*) koja je osnovana od strane Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA) i sastavljena je od predstavnika država članica Europske unije – točnije, tijela nadležnih za primjenu Uredbe (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 91/670/EEZ, Uredbe (EZ) br. 1592/2002 i Direktive 2004/36/EZ (SL L 79, 19.3.2008.), te predstavnika Europske komisije. Grupa obavlja savjetodavnu djelatnost u okviru zakonodavnih aktivnosti EASA-e: izrada nacrt propisa, određivanje prioriteta pitanja unutar plana donošenja propisa, rješavanje horizontalnih ili otvorenih pitanja, kao i tumačenje odredbi Uredbe (EZ) br. 216/2008. U 2014. godini održana su 2 sastanka RAG grupe.

Predstavnik Sektora također sudjeluje u radu Europske komisije kao predstavnik Nadležnog nacionalnog tijela (*National Enforcement Body* - NEB) za provedbu zaštite prava putnika u slučajevima otkazanog leta, dužeg kašnjenja, uskraćenog ukrcanja ili povrede prava osoba s invaliditetom ili osoba smanjene pokretljivosti, a sukladno obvezama koje proizlaze iz Uredbe (EZ) br. 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju općih pravila

odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcaja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta u polasku te o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 295/91 (SL L 46, 17.2.2004.) i Uredbe (EZ) br. 1107/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pravima osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti u zračnom prijevozu (SL L 204, 26.7.2006.) Tijekom 2014. godine održana su 2 sastanka svih nadležnih nacionalnih tijela za provedbu prava putnika u zračnom prijevozu, a u organizaciji Europske komisije u uredu Predstavništva Europske komisije u Zagrebu održan je i sastanak predstavnika nadležnih tijela u Republici Hrvatskoj za provedbu prava putnika u zračnom, pomorskom, cestovnom i željezničkom prijevozu sa savjetnikom povjerenika za promet, gospodina Siima Kallasa, za prava putnika.

3.7.4 Odnosi s medijima

Javnost i transparentnost rada Agencije je bitno obilježje njezina djelovanja od samog osnutka. Mediji su, uz internetske stranice, najvažniji komunikacijski kanal Agencije prema javnosti uz pomoć kojeg Agencija prezentira svoju temeljnu zadaću, a to je osiguranje adekvatnog okruženja za odvijanje civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj. Kroz smjernice djelovanja na području odnosa s javnošću, objavljene u Strategiji odnosa s javnošću Agencije, ključne komunikacijske kampanje i poruke u 2014. godini odnosile su se na: ozbiljno ugrožavanje sigurnosti leta zrakoplova uporabom laserskih zraka, nadzor nekomercijalnih letačkih operacija, uspjeh Agencije na međunarodnom natječaju za Twinning projekt u Gruziji te razvojne projekte Agencije. Ciljevi kampanje vezane uz ugrožavanje sigurnosti leta zrakoplova uporabom laserskih zraka bili su slanje jasne poruke svim korisnicima laserskih uređaja kao i onima koji bi to mogli postati da korištenje lasera u svrhu zabave može u trenutku postati kobno za zdravlje i živote velikog broja ljudi, potom kreiranje javnog mišljenja da je usmjeravanje laserskih zraka prema zrakoplovima radnja kažnjiva prema nacionalnom zakonodavstvu te da je potrebno kampanjom podići razinu svijesti o potrebi izvještavanja o incidentima vezanim uz laserske zrake u blizini aerodroma, a uz sve i nametnuti potrebu za adekvatnim i harmoniziranim odgovorom državnih organizacija i institucija.

Nadzorom nekomercijalnih letačkih operacija u 2014. godini je utvrđeno smanjenje broja nesukladnosti u odnosu na prošle godine. Ovakve pozitivne rezultate Agencija je objavila putem priopćenja na svojim internetskim stranicama. Naime, na temelju svojih nadležnosti, Agencija, između ostalog, provodi nadzor nekomercijalnih letačkih operacija u Republici Hrvatskoj. Predmet ovog nadzora su rekreativne, sportske i letačke operacije za vlastite potrebe. Usporedbom rezultata nadzora provedenih tijekom ove godine, s rezultatima nadzora u 2013. i 2012. godini, može se zaključiti da je primjetno smanjenje broja utvrđenih nesukladnosti, što govori u prilog svrsishodnosti nadzora inspektora Agencije i povećanoj razini sigurnosne kulture pilota o nužnosti pridržavanja propisanih pravila letenja, s ciljem povećanja razine sigurnosti leta.

Jedan od važnih događaja koji je obilježio rad Agencije u 2014. godini je uspjeh Agencije na međunarodnom natječaju za Twinning projekt u Gruziji. Naime, Delegacija Europske unije u Gruziji je sredinom studenog objavila kako je zajednički prijedlog konzorcija Austro Control/Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo, pobijedio na međunarodnom natječaju za implementaciju Twinning projekta "Približavanje pravne regulative civilnih zrakoplovnih vlasti Gruzije".

Međunarodni uspjeh Agencije, kao partnera u spomenutom projektu, nije bio slučajan već je pokazatelj snažne i uspješne civilne zrakoplovne vlasti koja je u samo 5 godina postojanja izrasla u respektabilnog i poželjnog partnera unutar EU. Priopćenje su objavile relevantne medijske kuće i internetski portali.

Tijekom 2014. godine, zaprimljeno je i odgovoreno na 105 upita od strane medija i javnosti. Od toga, 40 pripada novinarima, a 65 zainteresiranoj domaćoj i inozemnoj javnosti. Uglavnom, upiti su bili usmjereni na različita područja iz nadležnosti i rada Agencije, ali ponajprije: hidroavionski prijevoz, uporaba bespilotnih letjelica, zaštitni pregled putnika i prtljage, uspostava komercijalne linije Zagreb-Beograd te razvojni projekti Agencije.

4. RAZVOJNI PROJEKTI AGENCIJE U 2014. GODINI

Razvojni projekti su značajan instrument za unaprjeđenje rada i razvoj djelatnosti Agencije. Agencija je u proteklom razdoblju, u skladu s temeljnom odrednicom strategije, koristila sve dostupne vanjske (bespovratne ili vrlo povoljne) izvore financiranja za realizaciju pojedinih projekata važnih za rad i razvoj Agencije. Tako je, tijekom 2010. godine, putem IPA 2008 uspješno realiziran projekt pod nazivom: "Pomoć Agenciji za civilno zrakoplovstvo i ostalim nadležnim tijelima za civilno zrakoplovstvo u pripremi ICAO Universal Safety Oversight Audit Programme (ICAO - USOAP) audita". Tijekom 2012. i 2013. godine, Agencija je provodila i uspješno završila dva važna projekta za unaprjeđenje administrativnih i tehničkih kapaciteta. Europska banka za obnovu i razvoj (*European Bank for Reconstruction and Development* - EBRD) donirala je Agenciji bespovratna sredstva za konzultantske usluge koje je Agenciji pružila konzultantska tvrtka „Helios“ u svezi usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s regulativom Jedinog europskog neba - SES II (*Single European Sky*), uspostavu Funkcionalnog bloka zračnog prostora Srednje Europe (FAB CE), sigurnosni nadzor udovoljavanja zajedničkim zahtjevima i uspostavu sheme učinkovitosti u skladu sa zahtjevima Europske inicijative. Pored toga, projekt pod nazivom: "Jačanje administrativnih i tehničkih sposobnosti u cilju omogućavanja učinkovitog provođenja aktivnosti Agencije za civilno zrakoplovstvo i poboljšanja administrativnih i tehničkih sposobnosti Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova" je sufinanciran bespovratnim sredstvima EU kroz Instrument za pretprijetnu pomoć – IPA 2009. Projekt se sastojao od: stručne pomoći (*Twinning*) za jačanje administrativnih sposobnosti i nabave opreme (*Supply*) za poboljšanje tehničkih sposobnosti. Twinning komponenta projekta realizirana je u suradnji s twinning partnerima Austro Control GmbH – Republika Austrija (nositelj projekta) i Federal Ministry of Transport, Building and Urban Development – Savezna Republika Njemačka. Supply komponentom projekta nabavljena je računalna i druga oprema te računalni programi potrebni za rad Agencije. Navedeni projekti su u značajnoj mjeri unaprijedili rad i poslovanje, te podigli kvalitetu obavljanja poslova iz nadležnosti Agencije. Putem navedenih razvojnih projekata Agencija je iskoristila 10.240.997 HRK.

Navedeni razvojni projekti u velikoj su mjeri poslužili za daljnji razvoj novih razvojnih projekata Agencije u 2014. godini. To se prije svega odnosi na Projekt EMPIC koji je uspješno proveden u 2014. godini, a baziran je na nabavi standardnog softvera za civilne zrakoplovne vlasti EMPIC-EAP koja je izvršena putem IPA 2009. Jednako tako, stečena iskustva pri provedbi IPA 2009 omogućila su Agenciji prijavu i pobjedu na međunarodnom natječaju za implementaciju Twinning projekta "Približavanje pravne regulative civilnih zrakoplovnih vlasti Gruzije", zajedno u konzorciju s austrijskim partnerom Austro Control GmbH. Projekt suradnje s Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovidbe – EUROCONTROL se u 2014. godini provodio smanjenim intenzitetom obzirom na manje potrebe Agencije za stručnom pomoći od strane EUROCONTROL-a. U 2014. godini, Agencija je kupila poslovnu zgradu u cilju stjecanja vlastitog poslovnog prostora koji bi omogućio daljnji razvoj djelatnosti Agencije uz racionalnije korištenje resursa za tu namjenu. To je početni dio realizacije Projekta za nabavu poslovnog prostora koji će se nastaviti i u narednom razdoblju do ostvarenja istog. Najsloženiji razvojni projekt Agencije je Projekt nabave aviona za posebne namjene. U 2014. godini stvorene su pretpostavke za daljnji razvoj Projekta koji će u velikoj mjeri ovisiti i o provedbi Projekta za nabavu poslovnog prostora, odnosno mogućnosti financiranja obadva projekta istovremeno, iznalaženja povoljnih izvora financiranja te zainteresiranosti i mogućnosti sudjelovanja ostalih partnera u projektu.

4.1 Projekt suradnje s Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovidbe - EUROCONTROL

U 2014. godini nastavljena je suradnja s EUROCONTROL-om koja je inicirana 2009. godine, a realizacija suradnje počela je u veljači 2010. godine. Projekt suradnje s EUROCONTROL-om se odvija u okviru podrške koju pruža Jedinica za podršku civilnim zrakoplovnim vlastima/nacionalnim nadzornim tijelima (*Support to CAA/NSA Unit*) pri

Direkciji za jedinstveno nebo (*Directorate Single Sky* - DSS) EUROCONTROL-a. U sklopu projekta, dvije strane surađuju u više podprojekata koji imaju za cilj povećanje sposobnosti Agencije u funkciji Nacionalnog nadzornog tijela. Projekt je 2014. godine ažuriran u skladu s novim potrebama Agencije za razdoblje 2015.-2016. godina, te podijeljen u 5 radnih paketa (*Work packages* – WP):

- WP01: *Review and development of the NSA documentation;*
- WP02: *Staff training;*
- WP03: *Review of the changes related to the new ATM system;*
- WP04: *Review of the current organisation of the CCAA – NSA (Croatian Civil Aviation Agency – National Supervisory Authority);*
- WP05: *Support to CCAA tasks related to their tasks undertaken within FAB CE NSA Coordination Committee (CC).*

Predviđeno je da svih 5 radnih paketa budu završeni do kraja 2016. godine. Troškove provedbe projekta snosi EUROCONTROL, temeljem redovite stručne pomoći koju pruža zemljama članicama.

U cilju uspješne provedbe projekta, osnovan je zajednički tim za upravljanje projektom (*Common Project Management Team* - CPMT) kojim zajedno predsjedaju predstavnici EUROCONTROL-a i Agencije, a odgovoran je za koordinirano planiranje, izvršenje, praćenje i izvještavanje u svezi dogovorenih radnih paketa. Svaki supredsjedatelj je odgovoran za koordinaciju aktivnosti unutar svoje vlastite organizacije i djeluje kao osoba za kontakt (POC). Tijekom 2014. godine održan je jedan „*Project Review & Steering Group Meeting Meeting*“.

U sklopu projekta u srpnju 2014. održana je radionica „*Airspace Charter*“ na kojoj je prezentiran dokument „National Airspace Charter“ izrađen od strane EUROCONTROL-a.

Dana 29. listopada 2014. godine održan je 15. „Project Review & Steering Group Meeting“ između predstavnika Agencije i EUROCONTROL-a na kojem su sumirane sve do tada učinjene aktivnosti u 2014. godini i napravljen je plan za sve nerealizirane, a planirane aktivnosti tijekom godine. Na navedenom sastanku je predstavljen plan aktivnosti u narednom dvogodišnjem razdoblju (2015.-2016.).

Tijekom 2014. godine organizirano je 1 tromjesečno usavršavanja uz rad (*secondment*) za predstavnika MORH-a. Dvoje predviđenih radnika Agencije koji su trebali otići na *secondment* u 2014. godini nije otišlo zbog nedostatka budžeta EUROCONTROL-a za ovu namjenu, te su ta 2 *secondment*-a odgođena za 2015. godinu.

4.2 Projekt EMPIC

Implementacija standardnog softvera za civilne zrakoplovne vlasti EMPIC-EAP se nastavila u 2014. godini u sklopu Projekta implementacije EMPIC Licensing/Medical modula.

Ciljevi i način implementacije EMPIC-EAP softvera

Agencija je 2013. godini, u sklopu projekta IPA 2009 nabavila standardni softver za civilne zrakoplovne vlasti EMPIC-EAP razvijen od strane njemačke firme EMPIC GmbH. Glavni cilj nabave ovog standardnog softvera je centralizacija i standardizacija baza podataka koje se koriste u radu Agencije te korištenje drugih alata koje softver sadrži u cilju unaprjeđenja poslovnih procesa za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije, prije svega certificiranja i licenciranja zrakoplovnih subjekata te vođenje potrebnih evidencija. Zbog kompleksnosti softvera i na preporuku tvrtke, odlučeno je da se implementacija softvera provodi postupno, odnosno fazno po modulima.

EMPIC-EAP softver se sastoji od 4 glavna modula i njihovih podmodula i to:

Naziv modula	Naziv podmodula
EMPIC-EAP - Central Modules	CM: Customer Management SEC: Security, Permission Management QS: Query Synthesizer Interface to ERP Systems
EMPIC-EAP - Personnel Licensing	Licensing: FCL: Flight Crew Licensing ANS: Air Navigation Services and ATCOs MPL: Maintenance Personnel Licensing Medical: FCL-M: Flight Crew Licensing - Medical ANS-M: Air Traffic Controller - Medical
EMPIC-EAP – Organization Approval and Surveillance	OPS: Air Operators MC: Maintenance Companies FS: Flight Schools MT: Maintenance Training Organizations POA: Production Organization Approval DOA: Design Organization Approval AD: Aerodromes ATM: Air Traffic Management
EMPIC-EAP – Technical areas	TC: Type Certification, Airworthiness Directives and Environment Certificates AR: Aircraft Registration AO: Aircraft Ownership

Tablica 33: EMPIC-EAP moduli

Faznim pristupom osigurava se kvalitetno i postupno implementiranje EMPIC softvera koji u konačnici treba rezultirati potpuno dokumentiranim i funkcionalnim upravljanjem bazama podataka i poslovnim procesima Agencije te nužnim promjenama i prilagodbama u pristupu obavljanja poslova od strane radnika i rukovodstva Agencije.

Tijek implementacije EMPIC Licensing / Medical modula

Osnovni cilj fazne implementacije EMPIC-EAP EMPIC Licensing / Medical modula je uključivanje djelokruga rada novog Samostalnog odjela licenciranja, školovanja i zrakoplovne medicine u EMPIC-EAP softver kako bi se ostvario krajnji cilj - kreiranje jedinstvene i zajedničke baze podataka za potrebe licenciranja pilota zrakoplova, kontrolora zračnog prometa i osoblja za održavanje zrakoplova te za potrebe medicinske certifikacije pilota zrakoplova, kontrolora zračnog prometa i kabinskog osoblja. U opsegu djelokruga rada Odjela školstva i licenciranja implementacija Licensing/Medical modula u EMPIC-EAP softver uključuje implementaciju sljedećih podmodula:

Licensing podmodul	Opseg podmodula
MPL: Maintenance Personnel Licensing	Dozvole Part 66 – osoblje za održavanje zrakoplova.
ANS: Air Navigation Services and ATCOs	Dozvole ATC i SATC – kontrolori zračnog prometa i kontrolori zračnog prometa- student.
FCL: Flight Crew Licensing	Dozvole EASA Part-FCL – piloti zrakoplova (avion, helikopter, jedrilice, baloni, zračni brod, zrakoplov s pogonjenim uzgonom). *Mogućnost upravljanja i nacionalnim dozvolama pilota zrakoplova.

<i>Medical/podmodul</i>	<i>Opseg podmodula</i>
FCL-M: Flight Crew Licensing - Medical	Certifikacija zdravstvene sposobnosti (baza podataka i ispis certifikata o zdravstvenoj sposobnosti i elektronski prijenos medicinske dokumentacije (između HACZ, AeMC, AME) i to za sljedeće osoblje: – imatelji EASA dozvola pilota zrakoplova, – imatelji potvrda kabinskog osoblja, – imatelji nacionalnih dozvola pilota zrakoplova (sportsko-rekreativni zrakoplovi, ovjesne jedrilice, parajedrilice) i padobranci.
AMS-M: Air Traffic Controller - Medical	Certifikacija zdravstvene sposobnosti (baza podataka i ispis certifikata o zdravstvenoj sposobnosti i elektronski prijenos medicinske dokumentacije (između HACZ, AeMC, AME) i to za sljedeće osoblje: – imatelji ATC i SATC dozvola.

Tablica 34: EMPIC-EAP Licensing/Medical podmoduli

Tijekom 2014. godine, projektni tim koji se sastojao od IT djelatnika i djelatnika Samostalnog odjela licenciranja, školovanja i zrakoplovne medicine intenzivno je radio na Projektu implementacije EMPIC Licensing/Medical modula. U tom smislu, IT djelatnici su radili na postavljanju EMPIC softvera na klijentska računala djelatnicima HACZ, dodjeljivanju vrlo razgranatih i detaljnih korisničkih prava za administratore i korisnike, održavanju softvera i instalaciji novih verzija softvera kao i na otklanjanju poteškoća prilikom implementacije softvera, dok su djelatnici Odjela školstva i licenciranja radili na operativnoj implementaciji softvera kroz predviđene 3 faze implementacije softvera: testna faza (Test), faza prihvatanja (Acceptance) i završna faza (Production), s iznimkom da se Medical podmodul sastoji samo od testne i završne faze. Tijekom implementacije bilo je iznimno zahtjevno uskladiti redovan posao i prioritetne zadatke s implementacijom softvera, budući je od velikog značaja za uspješan rezultat ključan kontinuiran i dosljedan rad na implementaciji softvera.

Testnoj fazi prethodile su pripreme koje su obuhvaćale aktivnosti osposobljavanja IT djelatnika i djelatnika Odjela školstva i licenciranja te upoznavanja i proučavanja korisničkih priručnika. Tijekom testne faze radilo se na testiranju konfiguracije svakog pojedinog podmodula, rješavanju niza problema koji su i inače simptomatični i koji se pojavljuju prilikom početne implementacije softvera koji obuhvaća široki opseg različitih područja rada, unosili su se proizvoljni podaci u svrhu testiranja softvera unutar pojedinog podmodula, a kako bi se identificirale mogućnosti pojedinih podmodula, kako bi se identificirali problemi koje je trebalo riješiti u početnoj fazi, zatim kako bi se odredio koncept konfiguracije svakog pojedinog podmodula za fazu prihvatanja, kako bi se identificirale potrebne prilagodbe, odredio utjecaj na druge procese i suradnju s drugim odjelima i u konačnici, kako bi se odredio pametan redoslijed unosa postojećih podataka unutar postojećih faza i daljnji tijek potrebnih aktivnosti.

U fazi prihvatanja radilo se na unosu istinitih podataka imatelja dozvola pilota, kontrolora zračnog prometa i osoblja za održavanje zrakoplova u Customer Management (CM) modul, potom se proveo postupak konfiguracije za svaki podmodul, a zatim su se unosili stručni podaci o vrsti dozvole, ovlaštenja, certifikata itd. Ovaj korak implementacije zahtijevao je mnogo vremena i resursa s obzirom na količinu podataka. U tijeku je paralelno korištenje postojećih baza podataka i Licensing podmodula za FCL i MPL podmodul i Medical podmodula za medicinsku certifikaciju pilota zrakoplova.

Implementacija Medical podmodula izrazito je zahtjevna budući su u implementaciju uključeni vanjski korisnici odnosno zrakoplovno-medicinski ispitivači (AME) te je stoga bilo potrebno kreirati i kasnije održavati tehničku IT podršku kao i kontinuirano provođenje individualnih konzultacija zbog potrebe implementacije nekoliko ažuriranih verzija softvera.

Školovanja i studijski posjet u sklopu projekta implementacije EMPIC Licensing/Medical modula

U ožujku 2014. godine održano je on-line školovanje za djelatnike ANS Air Navigation Services and ATCOs podmodula. Medical podmoduli se koriste od strane zrakoplovno-medicinskih ispitivača pa je zbog toga u studenom 2014. godine održana radionica HACZ AME EMPIC MEDICAL praktično osposobljavanje za zrakoplovno-medicinske ispitivače (AME) certificirane od strane Agencije. Na navedenoj radionici AME korisnici su upoznati s radom EMPIC Medical softvera i obučeni za njegovo korištenje.

Projektom implementacije EMPIC Licensing/Medical modula planiran je *study visit* u jednu od civilnih zrakoplovnih vlasti. Sukladno projektu, projektni tim je u studenom 2014. godine odradio *study visit* Irskim zrakoplovnim vlastima (IAA) u Dublinu. IAA je jedan od korisnika koji najdulje koristi softver EMPIC-EAP. *Study visit* je znatno ubrzao projekt implementacije jer su djelatnici IAA bili voljni prenijeti svoje iskustvo i probleme u višegodišnjem radu na EMPIC-EAP softveru.

Osim radnji vezanih za implementaciju standardnog softvera EMPIC-EAP, predstavnici Agencije su u lipnju i studenom 2014. godine, u organizaciji EMPIC GmbH, sudjelovali na redovitim radnim sastancima korisnika, gdje su aktivno vođeni razgovori s predstavnicima EMPIC-a i ostalih zrakoplovnih vlasti (Austro Control GmbH - Austria, FOCA - Switzerland, CAA - Slovenia, IAA - Ireland i druge) u cilju razmjene iskustava u korištenju EMPIC-EAP softvera. Iskustva stečena na redovitim radnim sastancima korisnika iskorištena su prilikom implementacije EMPIC-EAP softvera. Osim toga, ovi redoviti radni sastanci korisnika pomažu u prikupljanju iskustava za daljnju implementaciju preostalih modula. Redoviti radni sastanci korisnika održavaju se svake godine.

Fazni pristup implementacije

Očekivani rezultati Projekta implementacije EMPIC Licensing/Medical modula po fazama za 2014./2015. godinu su:

Opis rezultata	Početak aktivnosti	Krajnji Rok
Implementacija <i>Licensing/Medica</i> podmodula (EMPIC-EAP)		
Implementiran i funkcionalan podmodul <i>Licensing</i> – MPL dozvole održavanja zrakoplova	01.01.2014.	30.06.2015.
Implementiran i funkcionalan podmodul <i>Licensing</i> – ANS dozvole kontrolora zračnog prometa i kontrolora zračnog prometa - student	01.01.2014.	Odloženo
Implementiran i funkcionalan podmodul <i>Licensing</i> – FCL dozvole pilota zrakoplova	01.01.2014.	30.06.2015.
Implementiran i funkcionalan podmodul <i>Medical</i>	01.01.2014.	30.12.2015.
Povezani <i>Licensing</i> i <i>Medical</i> podmoduli (<i>interface</i>)	Po završetku prethodnih faza	
Faza 3 – Testiranje i zatvaranje projekta		
Operativno korištenje <i>Licensing</i> i <i>Medica</i> podmodula u EMPIC-EAP softveru	31.10.2014.	30.12.2015.
Prestanak korištenja postojećih baza podataka za FCL dozvole pilota zrakoplova, MPL dozvole za održavanje zrakoplova	Po završetku prethodnih faza	

Tablica 35: Implementacija EMPIC Licensing/Medical modula po fazama

U listopadu 2014. godine projektni tim je uz prethodnu detaljnu analizu predložio odlaganje implementacije ANS: Air Navigation Services and ATCOs podmodula (u daljnjem tekstu: ANS/ATCO podmodul). Uz suglasnost direktora Agencije implementacija ovog podmodula je odložena. Naime, prema objavi novog propisa vezanog za ANS/ATCO podmodul od strane Europske komisije korištenjem postojeće verzije EMPIC-EAP softvera ne bi bilo moguće u potpunosti implementirati ANS/ATCO podmodul. Implementacija će se provesti kroz novi projekt implementacije u trenutku kada će verzija EMPIC-EAP softvera biti usklađena s novim europskim propisom vezanim uz licenciranje kontrolora zračnog prometa što je predviđeno u razdoblju između 30. lipnja 2015. do 30. prosinca 2016. godine.

Zaključak

EMPIC-EAP vrlo je kompleksan softver koji zamjenjuje niz postojećih baza podataka koje se koriste za unaprjeđenje operativnog rada Agencije. Ovaj softver je integrirana, ali i otvorena baza podataka za upravljanje dozvolama, certifikatima, edukaciju osoblja, pohranu povijesnih podataka kao i mogućnost praćenja promjena nad podacima te kao takav znatno unaprjeđuje kvalitetu rada Agencije. Korištenjem EMPIC-EAP softvera kroz faze njegove implementacije u 2014. godini djelatnici Samostalnog odjela licenciranja, školovanja i zrakoplovne medicine i IT djelatnici uvidjeli su brojne prednosti korištenja ovog softvera nad postojećim bazama podataka:

- softver je vrlo jednostavan za korištenje od strane korisnika;
- omogućuje spajanje korisničkih podataka sa podacima koji su potrebni za administriranje i izdavanje dozvola, ovlaštenja i certifikata;
- omogućuje se trenutna izrada statističkih izvještaja po svim kategorijama;
- mogućnosti korištenja softvera su velike te olakšavaju strukturiranje administracije i stručnog dijela poslova;
- softver se kontinuirano nadograđuje i osigurana je kvalitetna korisnička podrška od strane kreatora softvera;
- omogućen je rad s znatno manjim brojem klikova i većom automatizacijom u svakodnevnom radu, smanjuje se mogućnost pogrešaka;
- omogućeno je elektronsko upravljanje medicinskom dokumentacijom djelatnika Agencije i vanjskih korisnika (zrakoplovno-medicinskih ispitivača) i time omogućen „paperless“ sustav.

Softver je prilagođen poslovnim procesima i njegovim operativnim korištenjem se ubrzava i pojednostavljuje rad u obavljanju poslova iz nadležnosti Agencije.

4.3 Razvojni projekti u pripremi

U 2014. godini, Agencija je provodila aktivnosti na pripremi tri velika razvojna projekta, i to na: Projektu za nabavu poslovnog prostora, Projektu za nabavu aviona za posebne namjene i Twinning projektu Gruzija.

4.3.1 Projekt za nabavu poslovnog prostora

Agencija je, u cilju realizacije Projekta za nabavu poslovnog prostora iz Godišnjeg programa rada za 2014. godinu, kupila poslovnu zgradu u cilju stjecanja vlastitog poslovnog prostora koji bi omogućio daljnji razvoj djelatnosti Agencije uz racionalnije korištenje resursa za tu namjenu. Agencija je temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju suglasnosti Hrvatskoj agenciji za civilno zrakoplovstvo za sklapanje pravnog posla o kupnji nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske (Klasa: 022-03/14-04/233, Urbroj: 50301-05/18-14-2 od 10. srpnja 2014.) i Odluke Povjerenstva za raspolaganje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske (Klasa: 024-04/14-03/4, Urbroj: 536-021/01-2014-2 od 10. srpnja 2014.) zaključila Kupoprodajni ugovor (broj: 7505/2014

od 7. listopada 2014.) s Državnim uredom za upravljanje državnom imovinom o prodaji nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske označenu kao zk.č.br. 5191/8, Krajiška ulica, površine 1.411 m², upisane u zk.ul.br. 5354 k.o. Grad Zagreb. Navedena nekretnina je kupljena u svrhu osiguranja poslovnog prostora za potrebe Agencije, Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu i Agencije za sigurnost željezničkog prometa.

Nekretnina se sastoji od 1.411 m² građevinskog zemljišta i objekata (javna zgrada tlocrtne površine 1.046 m², pomoćna zgrada tlocrtne površine 72,00 m² te dvorište i okućnica površine 293 m²) sveukupne BGP 5.439,50 m² (NKP 4.351,60 m²), od toga višekatna javna zgrada površine 5.367,50 m², a prizemna pomoćna zgrada 72,00 m², sve na lokaciji Zagreb, Krajiška 20. Objekti su u derutnom stanju – potpuno uništeni završno-obrtnički i instalaterski radovi.

Odlukom direktora Agencije osnovano je Povjerenstvo koje je zaduženo za sve operativne i koordinativne aktivnosti koje je Agencija kao investitor dužna provoditi u cilju realizacije projekta. Povjerenstvo je počelo sa svojim radom krajem 2014. godine te je izvršilo pripremu za raspisivanje javnog natječaja za izradu projektne dokumentacije. Obzirom na stanje predmetne nekretnine, tijekom 2015. godine planira se izrada projektne dokumentacije za izdavanje građevinske dozvole za obnovu (rekonstrukciju) poslovne zgrade, u skladu s prostornim planovima i propisima iz graditeljstva. Financijskim planom za 2015. godinu osigurana su financijska sredstva za izradu projektne dokumentacije. U skladu s predviđenim planom aktivnosti, do kraja 2015. godine potrebno je stvoriti uvjete za raspisivanje javnog natječaja za odabir izvođača radova. Radovi na obnovi poslovne zgrade planiraju se početkom 2016. godine.

4.3.2 Projekt za nabavu aviona za posebne namjene

Projekt za nabavu aviona za posebne namjene najsloženiji je razvojni projekt koji Agencija razmatra i planira od 2011. godine. Složenost Projekta ogleda se u financijskom, organizacijskom, operativnom i regulatornom okviru koji se odnose na uspješnu realizaciju Projekta. Ovaj Projekt podrazumijeva nabavu aviona za posebne namjene (Special Mission Aircraft) opremljenog pratećom FIS opremom za letnu inspekciju navigacijskih sredstava i provjere letnih procedura, koja ima i mogućnosti za kontrolu i nadzor radiofrekvencijskog spektra - otkrivanje/lociranje smetnji na zrakoplovnim frekvencijama, te operacije potrage i spašavanja (Search and Rescue – SAR) za pronalaženje zrakoplova u nevolji, kao i opremom za prikupljanje prostornih podataka (LiDAR) – primarna namjena. Avion za posebne namjene bi bio opremljen i odgovarajućom medicinskom opremom za hitni medicinski zračni prijevoz (pacijenata i organa za transplantaciju), uz zadržavanje transportnih kapaciteta za potrebe zračnog prijevoza putnika i tereta - sekundarna namjena.

Primarna namjena Projekta u funkciji je povećanja sigurnosti zračnog prometa u Republici Hrvatskoj, dok je sekundarna namjena usmjerena, prije svega, na poboljšanje kvalitete medicinske skrbi na teritoriju Republike Hrvatske. Ovaj Projekt od interesa je za Republiku Hrvatsku jer u nekoliko segmenata doprinosi izgradnji/povećanju sposobnosti nadležnih državnih tijela/institucija/organizacija za obavljanje poslova definiranih u međunarodnim ugovorima i sporazumima kojih je Republika Hrvatska potpisnica, a koje im trenutno nisu na raspolaganju.

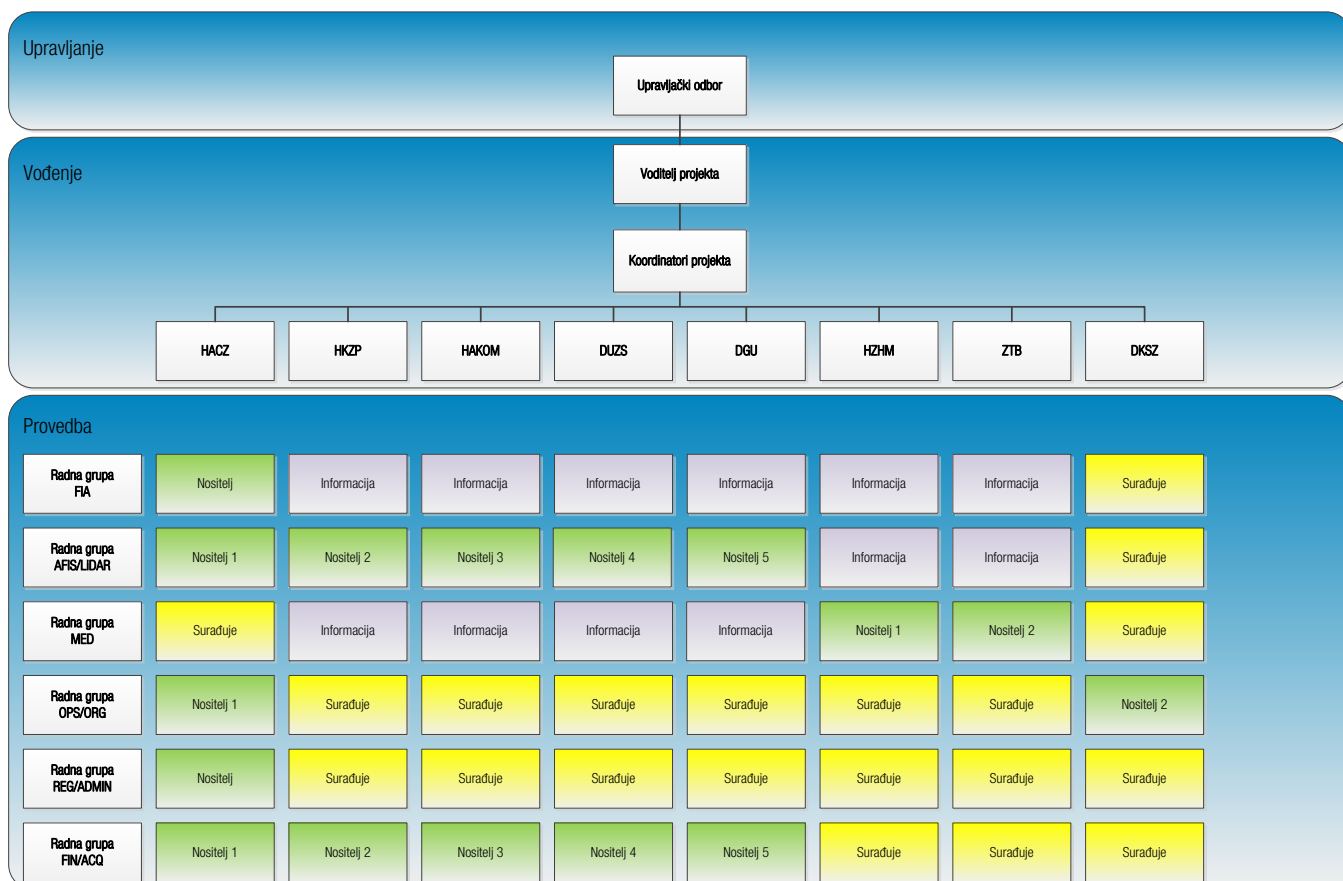
Projektom je predviđeno sudjelovanje drugih državnih tijela/institucija/organizacija čije potrebe su srodne generalnoj namjeni, odnosno projektnoj ideji. Agencija je prethodno, tijekom rada na Projektu, uspostavila suradnju u razvoju Projekta s potencijalnim drugim zainteresiranim stranama - korisnicima projekta koji su iskazali svoj interes za Projekt. Temeljem iskazanog interesa, sljedeće zainteresirane strane - korisnici predviđeni su za sudjelovanje u Projektu:

- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (HACZ)
- Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. (HKZP)

- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM)
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje (DUZS)
- Državna geodetska uprava (DGU)
- Hrvatski zavod za hitnu medicinu (HZHM)
- Ministarstvo zdravlja - Zavod za transplantaciju i biomedicinu (ZTB)
- Direkcija za korištenje službenih zrakoplova (DKSZ) – stručna služba Vlade Republike Hrvatske (VRH)

U proteklom razdoblju postojale su okolnosti koje su bile od utjecaja na daljnji razvoj Projekta, kako na strani Agencije tako i na strani partnera u Projektu, a vezano uz potrebe donošenja odluka financijske, organizacijske i operativne prirode. U tom smislu, svaki od partnera trebao je vremena za procjenu utjecaja Projekta na buduće poslovne aktivnosti i djelatnost svakog od partnera kako bi se mogla donijeti odluka o sudjelovanju u Projektu. U 2014. godini postignut je načelni konsenzus svih partnera za sudjelovanje u Projektu, temeljem čega se pristupilo izradi Projektnog dokumenta (*Project Charter*). Projektni dokument je službeni radni dokument kojim se određuje opseg Projekta nabave aviona za posebne namjene i odobravaju provedbene aktivnosti za ostvarenje postavljenog cilja od strane zainteresiranih strana – korisnika projekta. Potpisom ovog dokumenta od strane nadležnih osoba, zainteresirane strane – korisnici projekta se opredjeljuju i obvezuju za aktivno sudjelovanje u Projektu na partnerskim osnovama. Ovaj dokument je i informativni/komunikacijski alat namijenjen za podizanje svijesti specifične ili opće javnosti o razlozima za pokretanje Projekta te prikupljanju potpore Projektu, kao i ostvarenja vidljivosti i transparentnosti Projekta.

U cilju uspješnog ostvarenja Projekta, Projektnim dokumentom ustrojena je organizacijska struktura za upravljanje, vođenje i provedbu Projekta prema sljedećoj shemi:



Tablica 36.: Organizacijska struktura za upravljanje, vođenje i provedbu Projekta za nabavu aviona za posebne namjene

Upravljanje Projektom u nadležnosti je rukovodećih osoba zainteresiranih strana – partnera projekta koji čine Upravljački odbor kojim predsjedava direktor Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo. Za vođenje Projekta odgovorni su voditelj projekta i koordinatori projekta koje imenuje Upravljački odbor na prijedlog svojih članova. Voditelja projekta predlaže Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo, a koordinate projekt predlažu sve zainteresirane strane – korisnici projekta. Za provedbu projektnih aktivnosti ustrojavaju se radne grupe koje obavljaju stručne poslove za potrebe Projekta.

Na 1. Inicijalnom radnom sastanku partnera Projekta održanog 10. srpnja 2014. godine razmatrane su temeljne postavke Projekta: ugovorni odnosi, financiranje i operacije. Obzirom na složenost navedenih pitanja i drugih okolnosti od utjecaja na Projekt koje su se pojavile tijekom 2014. godine, procijenjeno je da se daljnje aktivnosti na Projektu intenziviraju u 2015. godini. Pri tome, još uvijek prisutna gospodarska i financijska kriza predstavlja, za sve partnere, važan faktor za donošenje konačne odluke o sudjelovanju u Projektu. Obzirom na navedeno, tijekom 2015. godine u planu je izrada sve potrebne tehničke i druge dokumentacije kojom će se definirati svi projektni, tehnički, operativno-organizacijski, zahtjevi vezani uz nabavu i registraciju i drugi zahtjevi Projekta. Na taj način, sva potrebna dokumentacija za realizaciju Projekta bi bila pripremljena do kraja 2015. godine, čime bi bili stvoreni preduvjeti za pokretanje postupka nabave.

4.3.3 Twinning projekt Gruzija

Agencija je u lipnju 2014. godine primila poziv od Austro Control GmbH – Republika Austrija za zajedničkim sudjelovanjem u natječaju za Twinning projekt u Gruziji. Nakon procjene potrebnih resursa i uz suglasnost Vijeća Agencije, donesena je odluka kojom je prihvaćen poziv za sudjelovanjem, po prvi puta, u međunarodnom projektu u ulozi pružatelja pomoći. Kao uvjet za sudjelovanje u Twinning projektu, Agencija je putem Centra izvrsnosti - Savjeta za tranzicijske procese pri Ministarstvu vanjskih i europskih poslova zatražila i dobila od Europske komisije (*DG Enlargement*) status nadležnog tijela (*Mandated Body*) u području civilnog zrakoplovstva. U suradnji s Austro Control GmbH pripremljen je zajednički Prijedlog Twinning-a (*Twining Proposal*) temeljem kojeg je izvršena prijava na natječaj koji je raspisala Delegacija Europske unije u Gruziji. Na natječaj za Twinning projekt u Gruziji prijavile su se i civilne zrakoplovne vlasti Republike Rumunjske. Dana 4. studenog 2014. godine, u Tbilisiju je održan prezentacijsko/seleksijski sastanak za odabir twinning partnera na kojem je sudjelovao direktor Agencije, a na kojem je predstavljen zajednički Prijedlog Twinning-a.

Dana 14. studenog 2014. godine, Delegacija Europske unije u Gruziji je objavila kako je zajednički prijedlog konzorcija Austro Control / Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo, pobijedio na međunarodnom natječaju za implementaciju Twinning projekta "Približavanje pravne regulative civilnih zrakoplovnih vlasti Gruzije".

Međunarodni uspjeh Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo, kao partnera u spomenutom projektu, je priznanje uspješnosti dosadašnjeg rada Agencije i potvrda institucionalnog položaja Agencije u okviru nadležnih tijela za civilno zrakoplovstvo u okviru Europske unije. Agencija je u samo pet godina od svog osnutka izrasla u respektabilnog i poželjnog partnera unutar EU zahvaljujući, prije svega, svojim ljudskim potencijalima i sustavom vrijednosti za koje se zalaže. Sudjelovanje u međunarodnom projektu twinning-a će imati pozitivan učinak na daljnje unaprjeđenje i razvoj djelatnosti Agencije obzirom na iskustva koja će se steći tijekom provedbe projekta.

Cilj projekta u Gruziji je ojačati strukturu i sposobnosti gruzijskih civilnih zrakoplovnih vlasti na održiv način. To će omogućiti gruzijskim civilnim zrakoplovnim vlastima usvajanje one europske regulative koja proizlazi iz multilateralnog Sporazuma o europskom zajedničkom zračnom prostoru (ECAA - European Common Aviation Area) između Gruzije i Europske unije te njezinih članica. Projekt bi trebao biti realiziran u razdoblju veljača 2015. - listopad 2016. godine, a ukupna planirana vrijednost projekta je 1,23 milijuna EUR.



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ZA 2014. GODINU

Od Agencije se očekuje znatan doprinos u Twinning projektu obzirom na sličnost u veličini zrakoplovne industrije i probleme koje treba riješiti kako bi se usvojila pravna stečevina Europske unije, a u svjetlu iskustava koja je Agencija stekla tijekom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Agencija će tijekom 2015. godine, u suradnji s Austro Control GmbH, izvršiti sve potrebne pripreme za provedbu aktivnosti Twinning projekta koje će biti definirane Twinning ugovorom koji mora biti potpisan unutar pet mjeseci od obavijesti o odabiru. U narednom razdoblju, stručnjaci Agencije koji su prijavljeni za sudjelovanje u Twinning projektu će izvršiti pripreme, a kako bi na dostojan način predstavljali Agenciju u provedbi aktivnosti iz svog djelokruga rada.

5. RESURSI ZA RAD AGENCIJE U 2014. GODINI

U 2014. godini, osigurani su potrebni ljudski, materijalni i financijski resursi za izvršenje Godišnjeg programa rada Agencije.

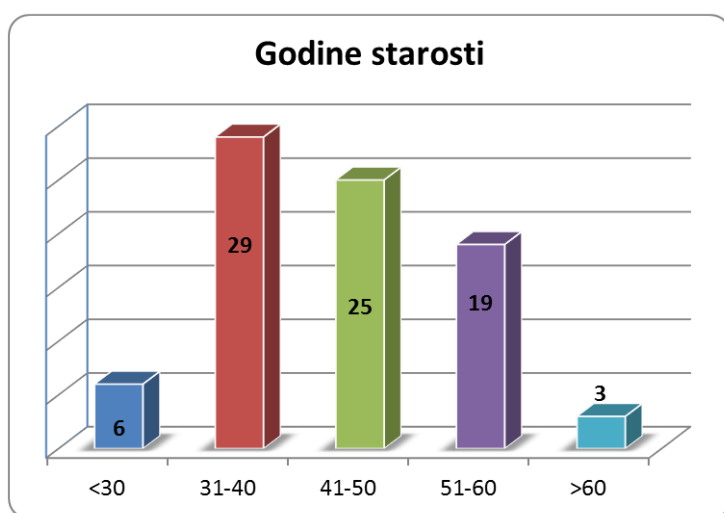
5.1 Ljudski resursi

Sukladno odredbama članka 5. stavka 16. Zakona o zračnom prometu, Agencija je obavezna zaposliti i održavati dovoljan broj stručnog osoblja, u cilju osiguravanja obavljanja svih poslova koji proizilaze iz nadležnosti Agencije utvrđenih Zakonom i podzakonskim propisima. Početkom 2014. godine, Agencija je zapošljavala 78 radnika. Planom zapošljavanja u 2014. godini planirano je zapošljavanje 2 nova radnika, i to: Inspektor – TECH i Specijalist za financijski nadzor operatora, odnosno Specijalist za financije u skladu s novim unutarnjim ustrojem.

U 2014. godini, Agencija je zaposlila 7 novih radnika, od toga: 1 radnik prema Planu zapošljavanja za 2014. godinu (Inspektor – TECH), 1 radnik prema Planu zapošljavanja za 2013. godinu (Specijalist za zrakoplovno pravo), 3 radnika kao zamjena za radnike koji su raskinuli radni odnos Agencijom u proteklom razdoblju (Inspektor – OPS, Inspektor – SEC i Inspektor – AP) te 2 radnika na određeno vrijeme do povratka privremeno odsutnog radnika (porodiljni dopust).

Tijekom 2014. godine, došlo je do prestanka radnog odnosa za 3 radnika Agencije, i to: Pomoćnika direktora za aerodrome i zaštitu zračnog prometa, Inspektora – ANS i Inspektora – OPS. Do prestanka radnog odnosa za navedene radnike je došlo na zahtjev radnika, radi pronalaska drugih poslova.

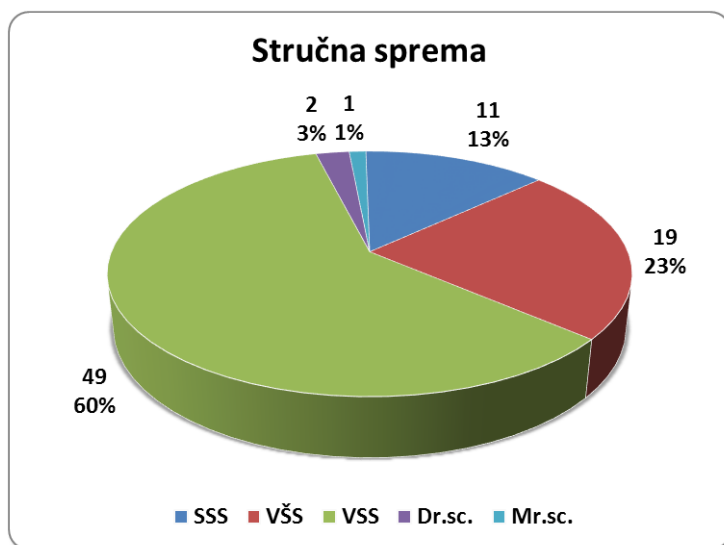
U skladu s navedenim, na kraju 2014. godine Agencija je zapošljavala 80 radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme i 2 radnika u radnom odnosu na određeno vrijeme. I u 2014. godini, starosna i obrazovna struktura radnika Agencije su povoljni faktori koji osiguravaju uspješno izvršenje poslova iz nadležnosti Agencije, a prikazane su u grafikonima koji slijede.



Grafikon 5: Starosna struktura

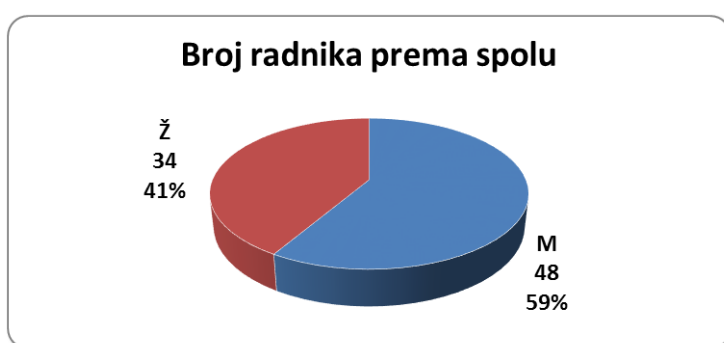
Struktura radnika Agencija prema stručnoj spremi je vrlo visoka i u skladu je s potrebom zapošljavanja najkvalitetnijih kadrova koji postoje na tržištu rada u zrakoplovnoj industriji u Republici Hrvatskoj za obavljanje stručnih poslova iz nadležnosti Agencije od strane visoko obrazovanih stručnjaka koji posjeduju potrebno znanje i

iskustvo u području civilnog zrakoplovstva kakvo međunarodni standardi zahtijevaju. Kao i prethodnih godina, potrebno je napomenuti kako postoje određene teškoće pri zapošljavanju novih radnika, naročito u strukama za koje postoji manjak kvalificiranog kadra na tržištu rada, kao i u strukama koje su visoko cijenjene na tržištu rada (piloti, kontrolori zračnog prometa, zrakoplovni inženjeri i mehaničari, doktori medicine). Iz navedenog razloga, natječaji za navedena radna mjesta ostaju dugo otvoreni ili odabir kandidata nije moguć zbog neudovoljavanja uvjetima radnog mjesta.



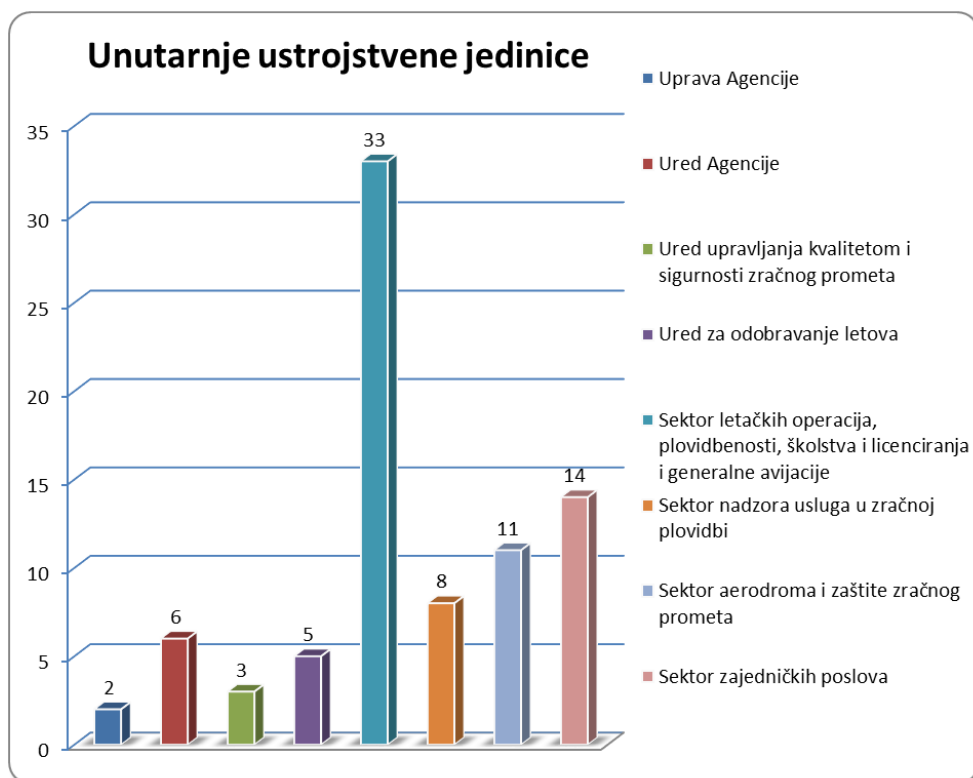
Grafikon 6: Stručna sprema

Na grafikonu koji slijedi prikazan je odnos broja radnika prema spolu. Veliki broj žena nalazi se na najodgovornijim i rukovodećim radnim mjestima u Agenciji.

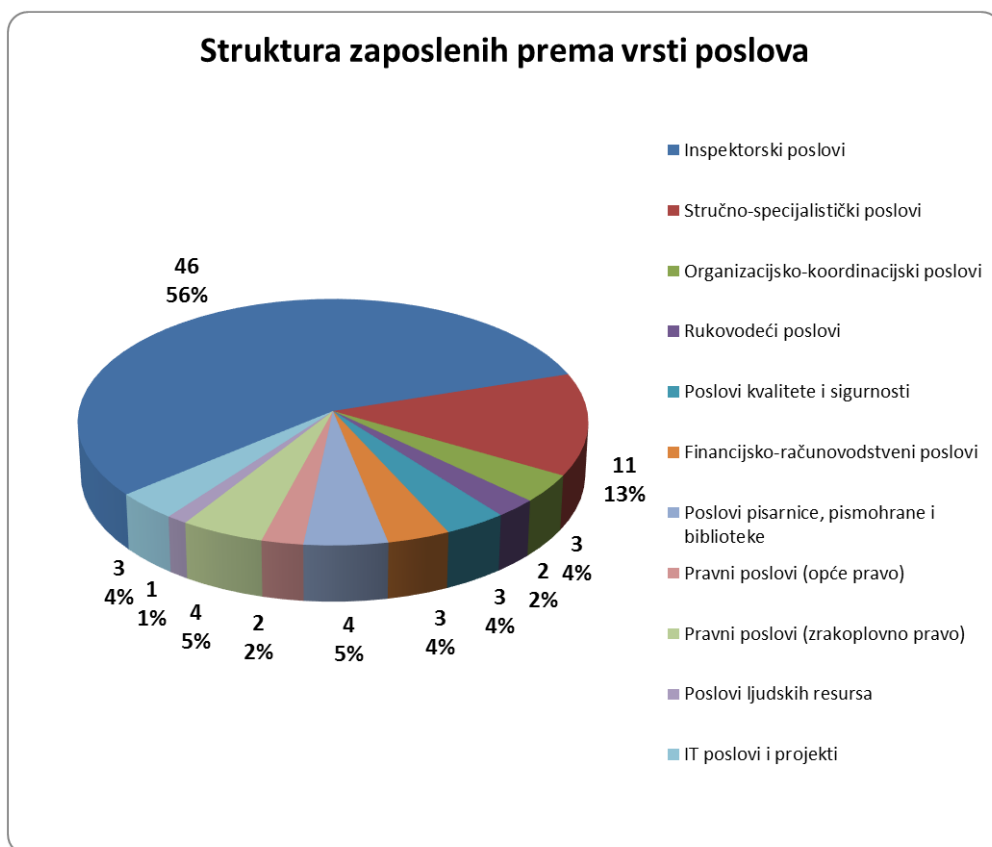


Grafikon 7: Broj radnika prema spolu

I u 2014. godini, broj zaposlenih radnika u unutarnjim ustrojstvenim jedinicama Agencije odražavao je stanje potreba za obavljanjem poslova iz nadležnosti Agencije. Unutarnje ustrojstvene jedinice Agencije imale su potreban broj zaposlenih radnika u skladu s obimom i složenosti poslova iz propisanog djelokruga. Stanje ljudskih resursa tijekom 2014. godine je omogućilo uspješno izvršenje svih poslova iz nadležnosti Agencije. U grafikonima koji slijede prikazan je broj zaposlenih radnika u unutarnjim ustrojstvenim jedinicama i struktura zaposlenih prema vrsti poslova.



Grafikon 8: Broj zaposlenih radnika u unutarnjim ustrojstvenim jedinicama



Grafikon 9: Struktura zaposlenih prema vrsti poslova

Agencija je u 2014. godini, za obavljanje poslova za koje nema ekonomskog opravdanja obavljati ih vlastitim resursima, povremeno angažirala vanjske stručne suradnike, a što je u skladu s temeljnom odrednicom strategije Agencije.

Za potrebe provođenja ispita i provjera, Agencija je ustanovila liste stručnjaka i stručnjaka - ispitivača koje koristi za sljedeća područja:

ODJEL ŠKOLSTVA LICENCIRANJA

1. Stručnjaci – za organizaciju, provođenje, nadzor i administraciju teorijskih ispita za pilote aviona i pilote helikoptera u skladu s europskim propisima:
 - Ukupno: 3 (zaposlenici Agencije)
2. Stručnjaci za organizaciju, provođenje, nadzor i administraciju teorijskih ispita za Part-66 dozvole osoblja za održavanje zrakoplova:
 - Ukupno: 2 (zaposlenici Agencije)
3. Stručnjaci – ispitivači za Part-66 dozvole za održavanje zrakoplova za provođenje teorijskih i praktičnih ispita:
 - Ukupno: 20
4. Stručnjaci – ispitivači za provođenje teorijskih i praktičnih ispita za dozvole dispečera leta / operativnog kontrolora prometa:
 - Ukupno: 3 (zaposlenici Agencije)
5. Medicinski savjetnici za preispitivanje ocjene zdravstvene sposobnosti (Secondary Review):
 - Ukupno: 27

ODJEL GENERALNE AVIJACIJE

1. Stručnjaci za organizaciju, provođenje, nadzor i administraciju teorijskih ispita za stjecanje dozvola pilota jedrilica, pilota balona, pilota ovjesnih jedrilica, pilota parajedrilica, pilota sportsko-rekreativnih zrakoplova i padobranaca u skladu s nacionalnim propisima:
 - Ukupno: 3 (zaposlenici Agencije)
2. Stručnjaci – ispitivači za stjecanje dozvola i ovlaštenja pilota jedrilice:
 - Ukupno: 7
3. Stručnjaci – ispitivači za stjecanje dozvola i ovlaštenja pilota parajedrilice:
 - Ukupno: 5
4. Stručnjaci – ispitivači za stjecanje dozvola i ovlaštenja pilota parajedrilice s pomoćnim motorom:
 - Ukupno: 1
5. Stručnjaci – ispitivači za stjecanje dozvole i ovlaštenja pilota ovjesne jedrilice:
 - Ukupno: 1
6. Stručnjaci – ispitivači za stjecanje dozvole i ovlaštenja pilota slobodnog balona:
 - Ukupno: 0
7. Stručnjaci – ispitivači za stjecanje dozvole i ovlaštenja pilota sportsko-rekreativnog zrakoplova:
 - Ukupno klase I: 4
 - Ukupno klase II: 1
 - Ukupno klase III: 1
 - Ukupno klase IV: 1
8. Stručnjaci – ispitivači za stjecanje dozvola i ovlaštenja padobranca:
 - Ukupno: 4

ODJEL AERODROMA

1. Stručnjaci – ispitivači za stjecanje dozvola i ovlaštenja osoblja koje obavlja poslove od značaja za sigurnost zračnog prometa:
 - Teorijski i praktični ispit: 47

5.2 Materijalni resursi

Nabava materijalnih resursa u 2014. godini bila je planirana Godišnjim programom rada za 2014. godinu, a u skladu s Financijskim planom i Planom nabave za 2014. godinu. Realnim planiranjem financijskih sredstava za nabavu materijalnih resursa u 2014. godini, omogućeno je redovito obavljanje djelatnosti Agencije uz racionalno korištenje resursa te provedbu mjera štednje. Obavljeni su postupci javnih i bagatelnih nabava u skladu s odgovarajućim zakonskim propisima. Nabavljene su javne govorne usluge u fiksnoj i pokretnoj komunikaciji, ugovoreno je sistemsko održavanje poslužitelja i centrale, kao i internetske stranice Agencije. Produžen je ugovor o održavanju informacijskog sustava za izradu dozvola i centralnu banku pitanja, ugovor o održavanju informacijskog sustava upravljanja zapisima, elektroničke pisarnice i elektroničke pismohrane i ugovor o održavanju i razvoju aplikativne programske opreme za računovodstveno-financijske poslove. Nabavljene su licence za anti-virusni te softver za usmjernik i centralu, kao i licence za Microsoft Office uredski paket te softver za obradu .pdf dokumenata. Nabavljena računalna i mrežna oprema navedena je u tablici.

R.br.	Stavka	Količina	Porijeklo opreme	Korisnik
Računalna i mrežna oprema				
1.	Diskovi za poslužitelje	7	Nabava 2014.	povećanje kapaciteta poslužitelja za pohranu podataka
2.	Multimedijski projektor	1	Nabava 2014.	opremanje sobe za sastanke i prezentacije
3.	RAM memorija	99	Nabava 2014.	povećanje memorije za rad poslužitelja i korisničkih računala
4.	Pisač za naljepnice	1	Nabava 2014.	etiketiranje kablova u server sobama
5.	Telefonski aparati	2	Nabava 2014.	radnici Agencije
6.	Mobiteli	2	Nabava 2014.	radnici Agencije
7.	Tableti	3	Nabava 2014.	radnici Agencije, za potrebe službenog puta
8.	Usmjerivač (ruter)	1	Nabava 2014.	informacijska sigurnost
9.	Prijenosna računala	3	Nabava 2014.	zamjena neispravnih prijenosnika

10.	Navigacije za vozila	3	Nabava 2014.	kompletiranje službenih vozila
11.	Pisači za dozvole	3	Nabava 2014.	Samostalni odjel školovanja i licenciranja

Tablica 37: Popis nabavljene računalne i mrežne opreme u 2014. godini

Pri nabavi materijalnih resursa postupalo se u skladu s odgovarajućim zakonskim propisima koji reguliraju područje javne nabave. U 2014. godini se, kao i prethodnih godina, prema materijalnim resursima postupalo s pažnjom dobrog gospodara. Pri tome se vodilo računa o racionalnom korištenju materijalnih resursa i provedbi mjera štednje, a u cilju smanjenja troškova poslovanja Agencije.

5.3 Financijski resursi

U 2014. godini, financijski resursi Agencije su bili dostatni za obavljanje svih poslova iz nadležnosti Agencije i podmirenje dospjelih obveza, uz istovremeno osiguranje financijske stabilnosti i likvidnosti. Stanje financijskih sredstava na kraju 2014. poslovne godine osigurava daljnji rad i razvoj djelatnosti Agencije u 2015. godine. U 2014. godini, Agencija je provodila odgovorno financijsko poslovanje u cilju osiguranja zakonitog, namjenskog i svrhovitog korištenja financijskih sredstava.

Financijsko izvješće Agencije za 2014. godinu (Izveštaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca neprofitne organizacije i Bilješke uz financijske izvještaje) dostavljeno je nadležnim institucijama, Financijskoj Agenciji i Državnom uredu za reviziju.

U skladu s odredbama članka 9. stavka 3. Statuta Agencije, obavljena je revizija financijskih izvještaja Agencije za 2014. godinu od strane ovlaštenog neovisnog revizora u skladu s posebnim propisima o reviziji. Izvješće neovisnog revizora o financijskim izvještajima Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo za 2014. godinu sastavni je dio Financijskog izvješća Agencije za 2014. godinu.

Financijsko izvješće Agencije za 2014. godinu sastavni je dio ovoga Izvješća.

6. ZAKLJUČAK

Agencija je tijekom 2014. godine u velikoj mjeri ostvarila aktivnosti predviđene Godišnjim programom rada. Ostvaren je kontinuitet rezultata iz prethodnih godina, te je u mnogim područjima došlo do daljnjih poboljšanja rada Agencije. Također, 2014. godina je godina u kojoj su rezultati rada Agencije prepoznati i priznati u međunarodnom kontekstu Europske unije. Prvo priznanje kvalitete rada Agencije dogodilo se uvođenjem kvartalnog procjenjivanja sigurnosnih rizika u civilnom zrakoplovstvu država članica EU od strane EASA-e. Najveći dio procjene rizika temelji se na ocjeni koja proizlazi iz nadzora zrakoplovnih vlasti (HACZ) koju kontinuirano provodi EASA u sklopu procesa standardizacije europskih zemalja. Agencija je u svim segmentima civilnog zrakoplovstva ocijenjena iznadprosječnom ocjenom, te spada u sam vrh zrakoplovnih vlasti EU zemalja po kvaliteti rada i razini sigurnosti. Ovo je svakako izniman rezultat kad se uzme u obzir da je Agencija mlada organizacija koja je u 2014. godini proslavila petu godišnjicu svojeg rada. Također, tijekom druge polovice 2014. godine, Agencija je u konzorciju s austrijskim zrakoplovnim vlastima (Austrocontrol) javila na EU natječaj za pružanje stručne pomoći Gruziji putem twinning projekta u ukupnoj vrijednosti oko 1.230.000,00 EUR. Krajem godine objavljeno je da je austrijsko/hrvatski konzorcij pobijedio na natječaju. Hrvatski partner u konzorciju donio je odlučujuću prednost na natječaju upravo zbog dobre reputacije Agencije i iskustava koje Agencija ima u procesu tranzicije na EU pravni sustav u području civilnog zrakoplovstva.

U 2014. godini, sukladno Godišnjem programu rada, počelo je trajno rješavanje pitanja poslovnog prostora Agencije. Pri pronalaženju optimalnog načina rješavanja ovog pitanja, vodilo se računa i o široj društvenoj koristi, te je, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske Agencija kupila poslovni prostor u vlasništvu Republike Hrvatske - zgradu u Krajiškoj 20. Zgrada je spomenik industrijske arhitekture iz sredine prošlog stoljeća, nalazi se u ruševnom stanju, te je potrebno provesti rekonstrukciju zgrade kako bi se dovela u funkcionalno stanje. Kupnjom te zgrade, uplaćen je sav raspoloživ višak sredstava koji je Agencija akumulirala kroz prethodne godine u Državni proračun Republike Hrvatske, a realizacijom projekta obnove zgrade, Agencija će riješiti trajno pitanje poslovnog prostora za sebe i za srodne ustanove iz svog resora, pritom će istovremeno biti obnovljen vrijedan spomenik kulture i bit će uvećana vrijednost Agencijske, odnosno državne imovine.

Na području izrade i implementacije EU i nacionalnih propisa, odrađeno je nekoliko zahtjevnih projekata:

- Projekt implementacije SERA (Single European Rules of Air);
- Projekt izrade nacrtu prijedloga propisa za uvođenje usluge AFIS;
- Izrada nacrtu prijedloga Pravilnika o sustavima bespilotnih zrakoplova; te
- Kompletiranje regulative u području generalne avijacije.

Svi ovi projekti popraćeni su intenzivnom komunikacijom sa zrakoplovnom industrijom, organiziranjem radionica za implementaciju, te su vrlo kvalitetno odrađeni. Povrh navedenog, u cilju implementacije EU regulative za certifikaciju aerodroma, organizirano je kvalitetno školovanje za industriju o trošku Agencije kao i radionice s aerodromima koje su imale za cilj olakšati aerodromima pripreme za certifikaciju po novom standardu.

Za istaknuti je također i značajna aktivnost Agencije na pomoći Agenciji za istraživanje nesreća u cilju podizanja njihovog standarda rada. Održan je niz školovanja za djelatnike AZI, napravljen je audit njihovog sustava, te je dana pomoć kod provedbe korektivnih akcija, sklopljen je sporazum o suradnji koji uključuje razmjenu resursa (kadrova, biblioteke, pristup ECCAIRS-u, razmjena informacija itd.). Uz veliki trud djelatnika AZI i pomoć Agencije, rezultat nije izostao, tako da je AZI stvarno podigao standarde svojeg rada te je vrlo uspješno prošao međunarodni nadzor u listopadu 2014. godine. Također, udaren je dobar temelj budućoj dobroj suradnji između dvije agencije.

Prošlu godinu je obilježila još jedna aktivnost nacionalnog značaja, a to je rad na implementaciji odredbe ZZP o transferu ovlasti za zaštitni pregled putnika na operatore aerodroma, odnosno certificirane zaštitarske kuće. Agencija je u tom projektu u ulogu koordinatora aktivnosti na nacionalnoj razini, te je tijekom 2014. godine

odrađen značajan posao na realizaciji ove zakonske obveze. Također, u domeni zaštite zračnog prometa, naročito početkom godine, značajne aktivnosti su provedene u cilju usklađivanja standarda zaštite s europskim propisima, te je Agencija bila i predmet inspekcije Europske komisije koja je donijela dobre rezultate.

Tijekom godine, EASA je provela redovnu standardizacijsku posjetu u domeni SAFA propisa. Izvješće s provedenog nadzora potvrđuje visoku usklađenost Agencije s europskim SAFA propisom.

Što se tiče poslova certifikacije, obrađen je veći broj certifikacija od kojih su 2 bile vrlo specifične i zahtjevne:

- Heli Centar Toplice – full flight simulator i pilotski školski centar
- European Coastal Airlines – komercijalni operator hidroaviona

HTC Toplice su bile zahtjevne po tome što je vršena certifikacija za simulator ruskog helikoptera Mi8, odnosno njegovih inačica, a koji nema EASA-in certifikat tipa. Zbog te činjenice, bilo je potrebno tražiti dodatna pojašnjenja od EASA-e, a u samom postupku certifikacije angažirani su piloti-instruktori sa tipa Mi8 iz našeg MORH-a i dodatno, temeljem ugovora o suradnji sa švedskim zrakoplovnim vlastima, švedski piloti inspektori.

European Coastal Airlines je jedan od prvih certificiranih operatora hidroaviona u EU, a sam proces certifikacije operatora bio je simultano popraćen procesom izdavanja odobrenja za aerodrome na vodi. Sve zajedno je provedeno na način da se novom operatoru omogući komercijalne operacije čim se steknu uvjeti u najkraćem roku. Povrh toga, Agencija je organizirala bilateralni sastanak sa ENAC-om koji je imao za cilj pokušati pokrenuti izmjene u talijanskim propisima koji nisu dozvoljavale operacije zrakoplova koje operira ECA na talijanskim lukama. Sastanak je proveden u ozračju suradnje i razumijevanja, na njemu je Agencija prezentirala zakonska rješenja koja su primjenjena, kao i propise temeljem kojih ECA operira u Republici Hrvatskoj. Početkom 2015 ENAC nas je obavijestio da priprema izmjene propisa, odnosno da ih usklađuje s našim propisima kako bi se omogućile operacije ECA i u talijanskim lukama prije ljetne sezone.

Na internom planu, provedeno je ili su obrađene značajne aktivnosti na nekoliko velikih strateških područja. Izvršena je reorganizacija Agencije, čime je značajno smanjen broj organizacijskih jedinica i rukovodećih radnih mjesta, te je samim time optimiziran ustroj organizacije u odnosu na realnu veličinu i broj zaposlenih. Nastavno na reorganizaciju, izrađen je i prijedlog izmjena Pravilnika o plaćama i materijalnim pravima radnika koji uvodi sasvim nov sustav nagrađivanja radnika, a koji uvažava stvarnu stručnost i doprinos radnika, ima fiksni i varijabilni dio, a cijeli sustav plaće fiksno se vezao na prosjek plaća u zrakoplovnoj industriji.

Odrađena je prva etapa implementacije informatičkog sustava EMPIC, a to je implementacija modula licenciranja i medicine. Ta dva modula su implementirani u testnoj bazi, predstoji uvođenje u produkcijsku bazu.

Sagledavši sve aktivnosti i rezultate koje je Agencija postigla u 2014. godini, može se konstatirati da je to bila jedna od produktivnijih godina, te da je dosadašnji rad na izgradnji Agencije doveo do tog stupnja da Agencija može postizati značajne iskorake na više područja istovremeno.

U skladu s navedenim, može se zaključiti kako je Agencija u najvećoj mjeri ostvarila ciljeve zacrtane Godišnjim programom rada za 2014. godinu.

U tablici koja slijedi daje se prikaz ostvarenja ciljeva Agencije u 2014. godini.



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ZA 2014. GODINU

R.br.	Ciljevi Agencije u 2014. godini	Opis cilja	Ključni pokazatelji uspješnosti	Ostvarenje	Obrazloženje ostvarenja
1.	Kontinuirana provedba nadzora, certificiranja i licenciranja	Planirati i realizirati nadzor sukladno zakonskim obvezama i obvezama koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma. Provoditi certifikaciju i licenciranje sukladno zahtjevima stranaka.	Realizacija nadzora na 100% zakonskog minimuma u svakom pojedinačnom sektoru/odjelu.	OSTVAREN	Cilj je ostvaren. Ukupno je izvršeno 515 planiranih nadzora što je ostvarenje od 98% na razini Agencije. Nadalje, izvršeno je i 180 neplaniranih nadzora. Certificiranje i licenciranje je provođeno sukladno zahtjevima stranaka. Referenca: Točka 3.1.1 i 3.1.9
2.	Održavanje potrebne razine stručnosti i inspektorskih ovlaštenja	Realizirati plan školovanja osoblja.	Realizacija plana školovanja minimalno 80%.	OSTVAREN	Cilj je ostvaren. Agencija je u 2014. godini realizirala 86% školovanja. Referenca: Točka 3.5
3.	Otklanjanje ICAO i EASA nalaza	Prema Planu korektivnih mjera rješavati nalaze čije je rješavanje u nadležnosti Agencije.	Status nalaza ICAO za koje je nadležna HACZ sukladno Planu korektivnih mjera. Poštivati rokove za otklanjanje nalaza u nadležnosti HACZ koji slijede iz EASA procesa standardizacije, bez EASA Supplementary Report-a.	OSTVAREN	Cilj je ostvaren. Status ICAO nalaza rješava se provedbom korektivnih mjera. U 2014. godini zatvoreno ukupno 5 nalaza iz nadležnosti Agencije. Status nalaza iz standardizacijskih inspekcija provodi se prema planu korektivnih mjera, bez Supplementary Report-a. EASA izvješće o kontinuiranom praćenju (Continuous Monitoring Report) - Republika Hrvatska ocijenjena visokim ocjenama u svim domenama što ukazuje na visoki stupanj udovoljavanja postavljenim zahtjevima Referenca: Točka 3.2.2 i 3.2.3



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ZA 2014. GODINU

R.br.	Ciljevi Agencije u 2014. godini	Opis cilja	Ključni pokazatelji uspješnosti	Ostvarenje	Obrazloženje ostvarenja
4.	Provedba projekta EMPIC	Provesti projekt implementacije LIC/MED modula sukladno odobrenom projektu implementacije.	Izvješće o realizaciji projekta bez neopravdanih kašnjenja.	OSTVAREN	Cilj je ostvaren. Projekt EMPIC provodio se u 2014.godini u skladu s planom implementacije. Referenca: Točka 4.2
5.	Provedba projekta implementacije upravljanja procesima	Provesti projekt implementacije upravljanja procesima.	Projekt završen i procesni pristup dokumentiran i operativan.	DJELOMIČNO OSTVAREN	Cilj je ostvaren. U 2014. godini završene su faze projekta za 2014. godinu, uz dodatak da Priručnik procesa još nije odobren i objavljen, uslijed promjene unutarnjeg ustrojstva Agencije krajem godine. Referenca: Točka 3.6
6.	Provedba FAB CE aktivnosti	Aktivno učešće u tijelima FAB CE, posebice u PRWG.	HACZ uspostaviti kao središte za operativnu izradu i nadzor provedbe FAB CE Performance Plan-a.	DJELOMIČNO OSTVAREN	Cilj je djelomično ostvaren, uz napomenu kako je zbog promijenjenih okolnosti unutar FAB CE postavljeni cilj teško ostvariv. Referenca: 3.3.2 i 3.3.3
7.	Donošenje i usklađivanje regulative	Izraditi nedostajuću nacionalnu regulativu i unaprijediti postojeću, te osigurati kontroliranu implementaciju nacionalnih i EU propisa.	Plan donošenja regulative proveden 90%.	OSTVAREN	Cilj je ostvaren. U 2014. godini je doneseno 12 od 17 planiranih pravilnika, za 3 pravilnika izrađen je nacrt prijedloga dok je za 2 pravilnika prestala potreba. Dodatno, izrađeno je i doneseno 5 pravilnika koji nisu bili planirani za 2014. godinu. U 2014. godini provedene su ostale regulatorne aktivnosti te redovito praćenje EU propisa. Referenca: Točka 3.4 (3.4.1, 3.4.2 i 3.4.3)

R.br.	Ciljevi Agencije u 2014. godini	Opis cilja	Ključni pokazatelji uspješnosti	Ostvarenje	Obrazloženje ostvarenja
8.	Provedba organizacijskog preustroja	Sukladno rezultatu projekta implementacije upravljanja procesima i prikupljenim iskustvima, napraviti prijedlog reorganizacije Agencije u cilju optimiziranja procesa i povećanja efikasnosti rada.	Prijedlog novog organizacijskog ustroja Agencije s pratećim izmjenama internih pravilnika.	OSTVAREN	Cilj je ostvaren. Krajem 2014. godine provedena je reorganizacija unutarnjeg ustrojstva Agencije. Referenca: Točka 3.1.17
9.	Jačanje edukativne funkcije	Kontinuirano održavati besplatne radionice i tečajeve za industriju. Angažirati kvalitetne domaće i međunarodne predavače.	Realizirati plan održavanja radionica i školovanja za industriju na 100%.	OSTVAREN	Cilj je ostvaren. U 2014. godini održavane su radionice i školovanja u skladu s potrebama i u područjima od interesa za zrakoplovnu industriju. Referenca: Točka 3.7.1
10.	Komunikacija sa zrakoplovnim subjektima	Generalni redizajn web stranica, publiciranje publikacija i brošura.	Izdati i održavati informativne i edukativne publikacije (Infolist) za svako značajnije područje civilnog zrakoplovstva.	OSTVAREN	Cilj je ostvaren. Tijekom 2014. godine, Agencija je nastavila provoditi komunikaciju sa zrakoplovnim subjektima. Početkom 2014. godine puštene su u rad nove internetske stranice Agencije te su izdavani infolistovi od interesa za zrakoplovnu industriju. Referenca: Točka 3.7.2

Tablica 38: Prikaz ostvarenja ciljeva Agencije u 2014. godini

II. DJELATNOST I POSLOVI AGENCIJE

Članak 8.

(1) Djelatnost Agencije obuhvaća poslove vezane za sigurnost i zaštitu civilnog zračnog prometa, a osobito certifikaciju, nadzor i inspekciju u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu, vođenje propisanih registara i evidencija te obavljanje drugih poslova utvrđenih Zakonom, propisima donesenima na temelju Zakona ili EU propisima.

(2) U okviru djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, Agencija je osobito nadležna za:

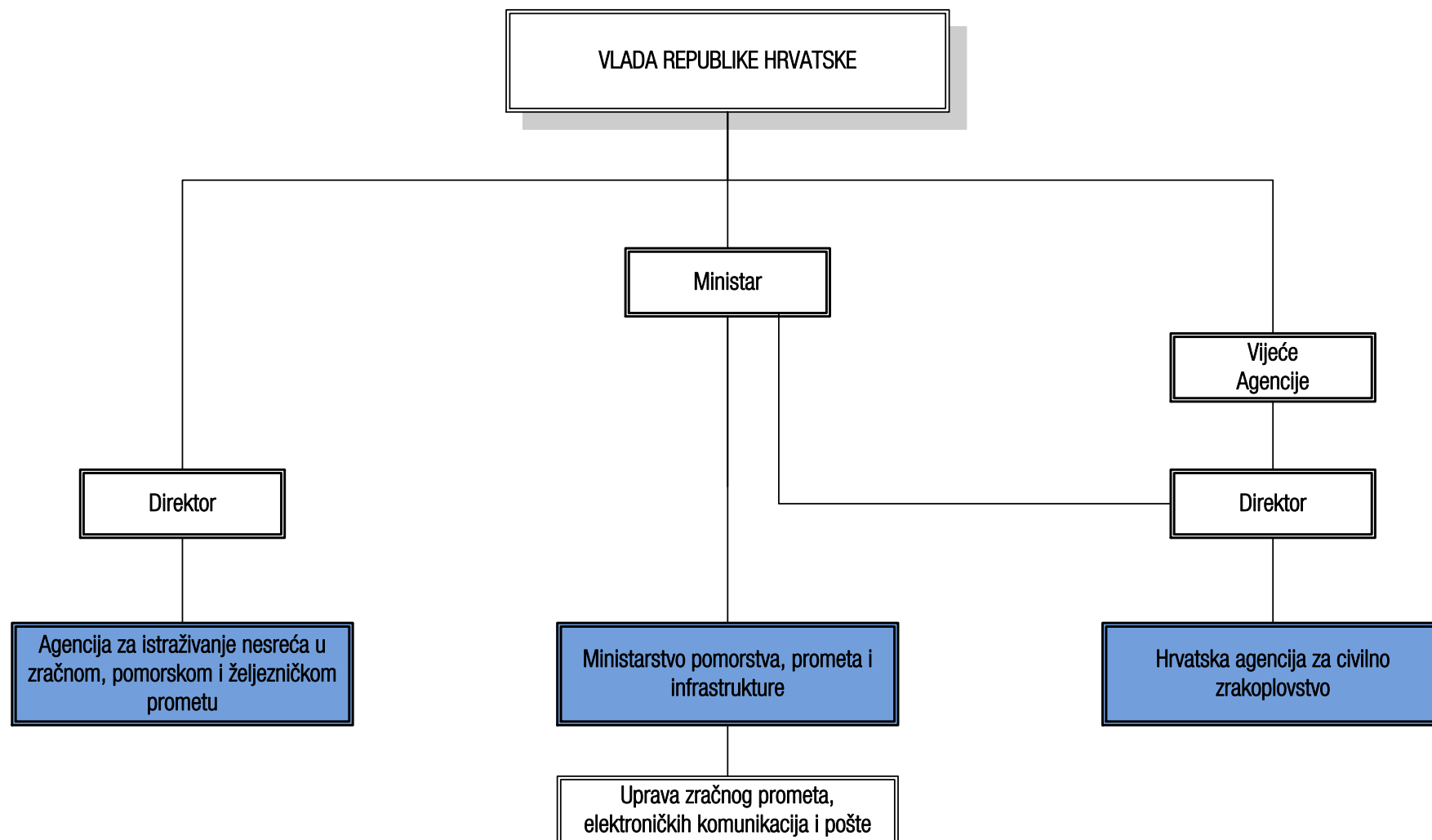
1. izdavanje odobrenja za letenje inozemnih civilnih zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru;
2. izdavanje odobrenja za izvanaerodromsko slijetanje i uzlijetanje;
3. izdavanje odobrenja za zrakoplovne priredbe i drugih posebnih odobrenja za letenje;
4. certificiranje i izdavanje licenci, svjedodžbi i odobrenja operatorima zrakoplova;
5. nadzor razvoja Nacionalnog programa za olakšice i prema potrebi predlaganje njegovih izmjena i dopuna Nacionalnom povjerenstvu za olakšice;
6. odobravanje cjenika aerodromskih naknada i njegovih izmjena, prije njihovog stupanja na snagu;
7. vođenje evidencije aerodroma;
8. vođenje Hrvatskog registra civilnih zrakoplova, te izdavanje odgovarajućih potvrda i rješenja;
9. praćenje operativne provedbe, odnosno nadzor provedbe aktivnosti koje proizlaze iz Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu iz područja svoje nadležnosti i, ako je potrebno, davanje inicijative Povjerenstvu za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu radi izmjene Nacionalnog programa;
10. certificiranje organizacija za projektiranje, proizvodnju i održavanje zrakoplova i zrakoplovne komponente;
11. utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za održavanje zrakoplova i zrakoplovnih komponenti, te izdavanje potvrde o udovoljavanju tim uvjetima;
12. odobravanje programa održavanja zrakoplova;
13. certificiranje zrakoplova uključujući potrebne inspekcijske preglede tehničkog i operativnog stanja zrakoplova, te izdavanje Svjedodžbe o plovidbenosti zrakoplova ili drugog jednakovrijednog dokumenta;
14. obavljanje pregleda zrakoplova koji slijeću i/ili uzlijeću sa zračnih luka Republike Hrvatske;
15. poduzimanje potrebnih mjera u cilju otklanjanja rizika koji imaju utjecaja na sigurnost za plovidbenost zrakoplova;
16. izdavanje odobrenja za posebne letove;
17. certificiranje civilnih aerodroma i izdavanje odobrenja za uporabu aerodroma, odnosno Svjedodžbe aerodroma;
18. izdavanje posebnih odobrenja i posebnih uvjeta građenja u svezi projektiranja, gradnje, rekonstrukcije i označavanja aerodroma, kao i operativnih površina, objekata za prihvata i otpremu zrakoplova, putnika, prtljage, tereta i pošte te drugih objekata koji omogućuju sigurno operiranje zrakoplova na aerodromu;
19. izdavanje suglasnosti za izgradnju i postavljanje zrakoplovnih prepreka na području aerodroma, uključujući objekte i tehnička sredstva zračne plovidbe, te zrakoplovnih prepreka izvan područja aerodroma koji prelaze propisanu visinu;
20. vođenje evidencije zrakoplovnog osoblja;
21. izdavanje, obnavljanje, produžavanje i priznavanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti civilnom zrakoplovnom osoblju;
22. prikupljanje i distribuiranje podataka o civilnom zrakoplovnom osoblju i zrakoplovima;
23. odobravanje programa za stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja;
24. certificiranje organizacija za stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja;
25. priznavanje hrvatskih vojnih dozvola i ovlaštenja;

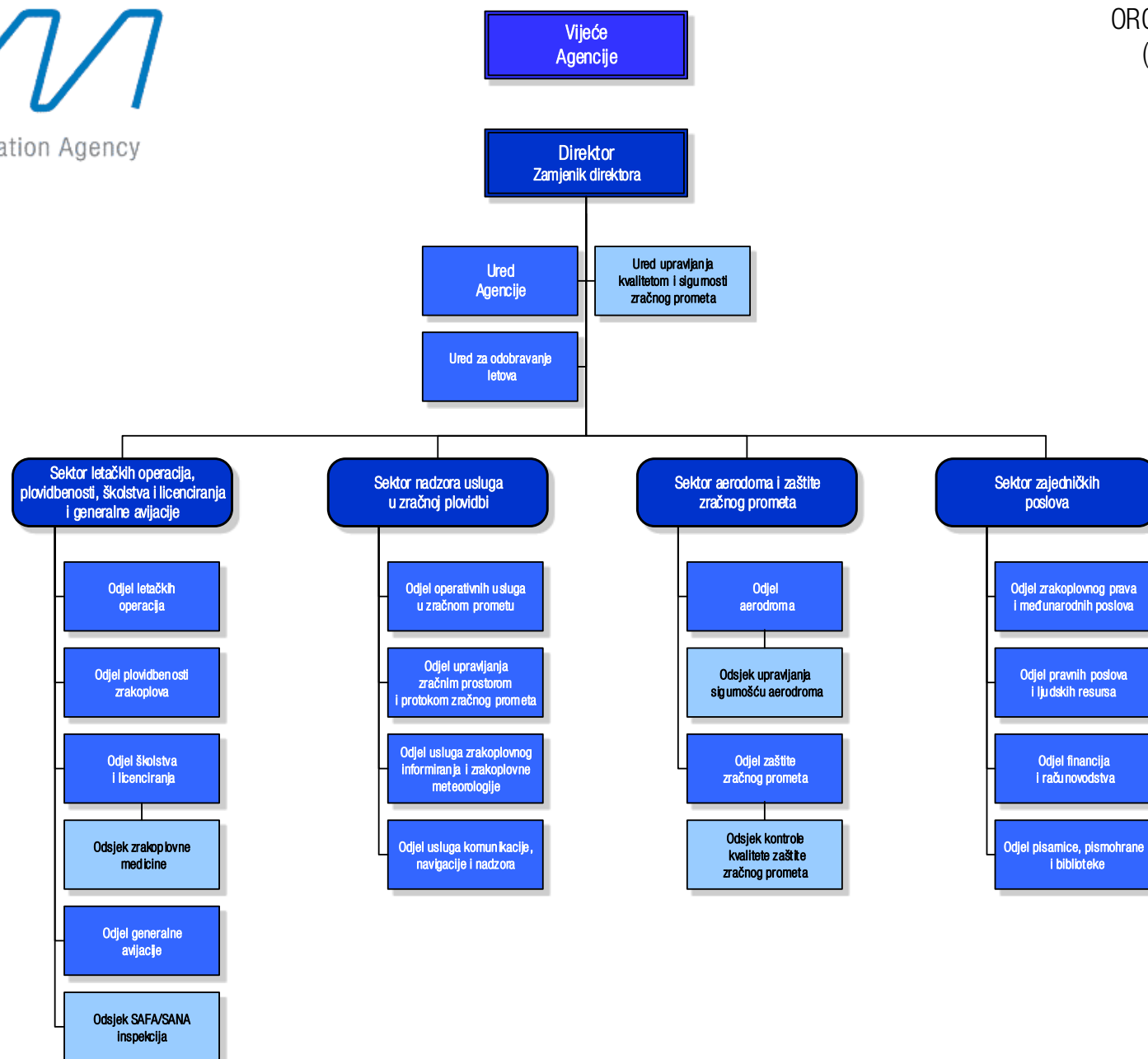
26. priznavanje inozemnih osposobljavanja, dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti;
27. utvrđivanje stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja;
28. certificiranje i izdavanje ovlaštenja poduzetnicima koji obavljaju zdravstvenu djelatnost za obavljanje liječničkih pregleda u svrhu utvrđivanja zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja;
29. imenovanje drugostupanjskog liječničkog povjerenstva;
30. odobravanje programa za stručno osposobljavanje i provjeru stručne sposobnosti pomoćnog zrakoplovnog osoblja;
31. certificiranje pružatelja usluga u zračnoj plovidbi i izdavanje Svjedodžbe pružatelja usluga u zračnoj plovidbi;
32. utvrđivanje popisa subjekata koji su obveznici dostavljanja podataka koji se objavljuju putem Paketa objedinjenih zrakoplovnih informacija (IAIP);
33. odobravanje standardnih zahtjeva za pristup drugim operativnim podacima osim operativnih podataka koji se odnose na opći zračni promet;
34. utvrđivanje postupaka za obavljanje govorne komunikacije;
35. prikupljanje, evidentiranje, analizu te osiguranje provedbe korektivnih mjera, statističku obradu i periodično izvješćivanje događaja povezanih sa sigurnošću;
36. nadzor provedbe Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa i davanje inicijative Nacionalnom povjerenstvu za zaštitu civilnog zračnog prometa radi izmjene istog;
37. nadzor i inspekciju nad provođenjem mjera zaštite civilnog zračnog prometa, primjenjene tehničke opreme i infrastrukturnih objekata te obavljanje ostalih poslova i primjenu ostalih ovlasti određenih Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa;
38. nadzor provedbe Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa neovisno o nadzoru Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa i davanje inicijative Nacionalnom povjerenstvu za zaštitu civilnog zračnog prometa radi izmjene istog, te obavljanje ostalih poslova i primjenu ostalih ovlasti određenih Nacionalnim programom kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa;
39. odobravanje programa zaštite civilnog zračnog prometa zračnim lukama, zračnim prijevoznicima i drugim subjektima koji primjenjuju standarde zaštite, a posluju unutar ili izvan područja zračne luke;
40. odobravanje visine naknade za zaštitni pregled putnika i njihove ručne prtljage te predane putničke prtljage;
41. provođenje odredaba Zakona, propisa donesenih na temelju Zakona te međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku, u okviru danih nadležnosti sukladno Zakonu;
42. nadzor i inspekciju sigurnosti civilnog zračnog prometa kako je propisano Zakonom;
43. nadzor nad tehničkim i operativnim stanjem i ekonomskoj sposobnosti subjekata u civilnom zrakoplovstvu Republike Hrvatske i organizacija za osposobljavanje;
44. nadzor, inspekciju, mirenje te poduzimanje drugih aktivnosti u svezi sa zaštitom prava putnika, osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti, te pripremanje podloge za izradu propisanih izvješća nadležnim tijelima Europske unije;
45. pitanja zaštite okoliša u svezi sa zračnim prometom;
46. prikupljanje, analiziranje i distribuiranje statističkih podataka, podataka vezanih uz Plan mjerenja učinkovitosti iz stavka 7. ovoga članka, izvješća, dokumenata i drugih podataka o zrakoplovnoj tehnologiji, operacijama zrakoplova, aerodromima i zrakoplovnom osoblju i zaštiti civilnog zračnog prometa u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje aktivnosti propisanih Zakonom, a za područje zaštite zraka propisanih i posebnim propisima;
47. predlaganje ministarstvu nadležnom za civilni zračni promet (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) odgode početka primjene EU propisa kada je ta mogućnost predviđena EU propisom.

- (3) Agencija obavlja i druge poslove propisane Zakonom i propisima donesenim na temelju Zakona.
- (4) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, EASA je nadležna za aktivnosti u zračnom prometu u skladu sa Zakonom, propisima donesenim na temelju Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima kojima se uređuje nadležnost EASA-e.
- (5) Agencija je nadležno tijelo odgovorno za usklađivanje i koordinaciju rada subjekata zaštite civilnog zračnog prometa te nadzor u području zaštite civilnog zračnog prometa.
- (6) Ako Agencija utvrdi da se ovlaštenja i posebne ovlasti iz dozvole, svjedodžbe ili odobrenja provode protivno propisanim primjenjivim zahtjevima, uvjetima i ograničenjima, ili izvan opsega operativnih specifikacija, Agencija može oduzeti dozvolu, svjedodžbu ili odobrenje ili je može privremeno oduzeti i odrediti korektivnu akciju ili daljnju provjeru. Agencija može, kao alternativnu mjeru, odrediti dodatna ograničenja u operativnim specifikacijama i korektivnu akciju, ako je to dovoljno po pitanju sigurnosti.
- (7) Agencija djeluje kao Nacionalno nadzorno tijelo i obavlja poslove koji su propisani odgovarajućim EU propisima. Ti poslovi se odnose na izradu, praćenje i nadzor provedbe Plana mjerenja učinkovitosti u skladu s propisima kojima se regulira Jedinstveno europsko nebo, certifikaciju pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, obavljanje kontinuiranog nadzora nad pružanjem usluga u zračnoj plovidbi radi osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zajedničkim zahtjevima, kao i druge poslove s tim u svezi, u skladu s propisima donesenim na temelju Zakona i odgovarajućim EU propisima.
- (8) Agencija, u sklopu svojih aktivnosti, u suradnji s Ministarstvom, sudjeluje u međunarodnim aktivnostima uključujući i procese pregovaranja kod zaključivanja međunarodnih ugovora, sastancima u Organizaciji međunarodnoga civilnog zrakoplovstva (ICAO) i drugim međunarodnim organizacijama i institucijama s područja zračnog prometa, sudjeluje u radu njihovih stručnih tijela i radnih skupina te surađuje s inozemnim tijelima nadležnim za civilni zračni promet.
- (9) Agencija priprema nacрте prijedloga podzakonskih propisa iz svoje nadležnosti koje donosi ministar nadležan za civilni zračni promet (u daljnjem tekstu: ministar) na temelju Zakona.
- (10) Radi provedbe svojih nadležnosti propisanih Zakonom i propisima donesenima na temelju Zakona, Agencija može izdavati obvezujuće:
- naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti (Air Safety Order),
 - sigurnosne direktive (safety directives),
 - direktive o plovidbenosti u područjima za koja nije propisana nadležnost EASA-e,
 - direktive u području zaštite civilnog zračnog prometa.
- (11) Agencija kada postupa i rješava u upravnim stvarima, donosi upravne akte iz područja svoje nadležnosti utvrđene Zakonom i propisima donesenim na temelju Zakona primjenjujući odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.
- (12) Upravnim aktima u smislu stavka 11. ovoga članka smatraju se i dozvole, certifikati, odobrenja i sl.
- (13) Protiv upravnih akata Agencije žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom Republike Hrvatske. Upravni spor može se pokrenuti iz svih razloga predviđenih odredbama zakona kojim se uređuje upravni spor.
- (14) Agencija može, u suradnji sa domaćim, inozemnim i međunarodnim organizacijama, zrakoplovnom industrijom i drugim institucijama s područja zračnog prometa, organizirati stručne skupove i forume u svrhu razmjene informacija i iskustava te promicanja sigurnosti zračnog prometa.
- (15) Nadzor nad vojnim objektima i vojnom opremom u dijelu u kojem se koriste za civilni zračni promet uređuje se sporazumom između Agencije i ministarstva nadležnog za poslove obrane.

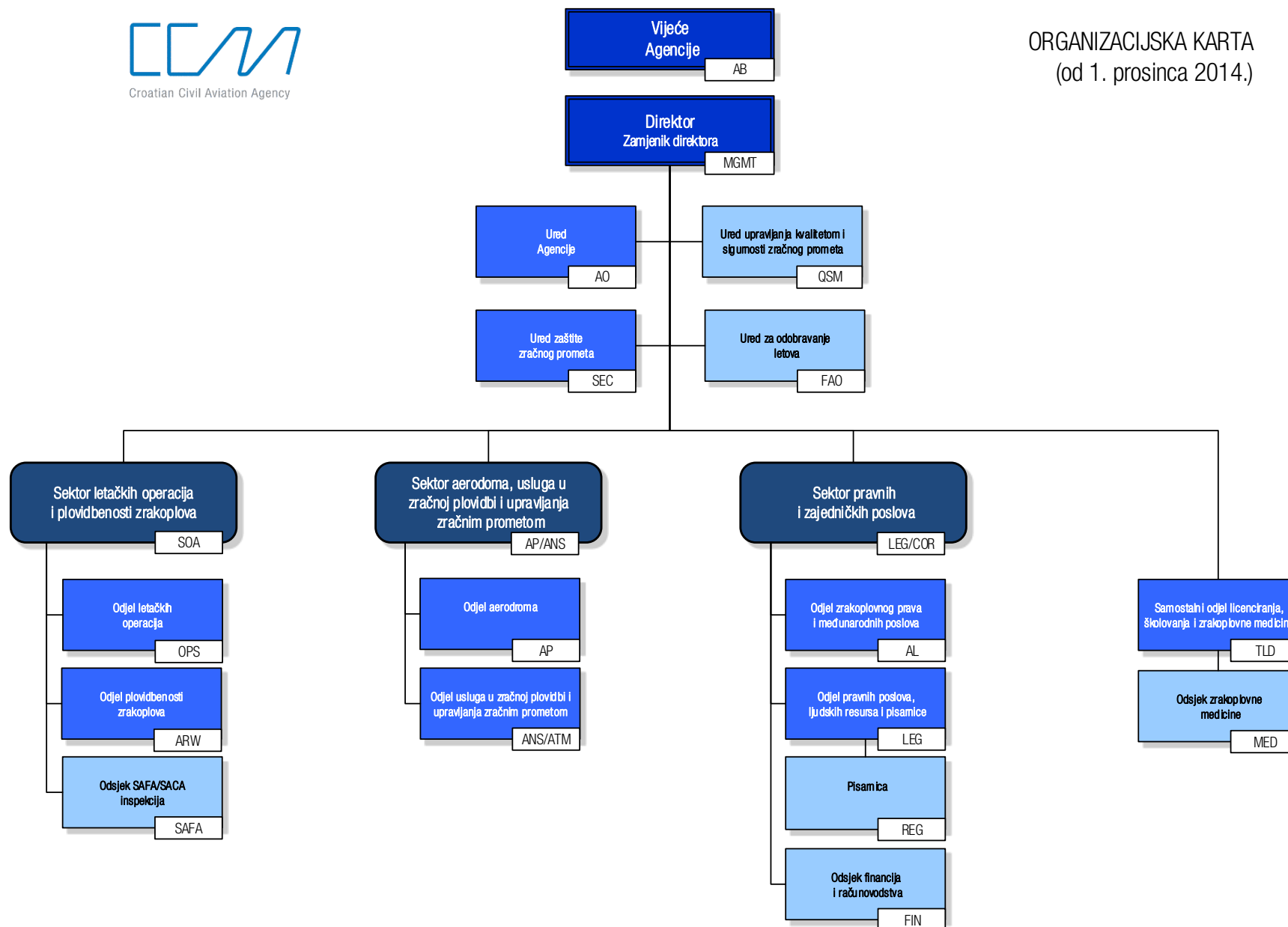
REPUBLIKA HRVATSKA
TIJELA NADLEŽNA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

ORGANIZACIJSKA KARTA





ORGANIZACIJSKA KARTA (od 1. prosinca 2014.)





Croatian Civil Aviation Agency



REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

Zagreb, svibanj 2015. godine



Croatian Civil Aviation Agency



REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

Zagreb, svibanj 2015. godine



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	REZULTAT FINANCIJSKOG POSLOVANJA.....	4
2.1	Račun prihoda i rashoda.....	4
2.2	Višak prihoda prethodnih godina	4
3.	PRIHODI	7
4.	RASHODI.....	11
5.	INVESTICIJSKI PLAN	19



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

PRILOZI

Prilog 1.: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prilog 2.: Bilanca neprofitne organizacije

Prilog 3.: Izvješće neovisnog revizora i financijski izvještaji Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo

1. UVOD

Hrvatska Agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija ili HACZ), temeljem članka 5. stavka 3. Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14 – u daljnjem tekstu: Zakon) i članka 9. stavka 1. Statuta Agencije, podnosi Vladi Republike Hrvatske Financijsko izvješće za 2014. godinu. Ovo Izvješće je sastavni dio Godišnjeg izvješća o radu Agencije za 2014. godinu.

Agencija djelatnost obavlja u skladu s Godišnjim programom rada i Financijskim planom, koje odobrava Vlada Republike Hrvatske.

Financijski plan se sastoji od Plana potrebnih novčanih sredstava za financiranje Agencije, Plana prihoda Agencije, Plana rashoda Agencije i Investicijskog plana Agencije, te potrebnih obrazloženja za iste. Godišnji program rada i Financijski plan Agencije za 2014. godinu donijelo je Vijeće Agencije, temeljem članka 8. stavka 6. podstavka 3. Zakona i članka 16. točke 4. Statuta Agencije, na 27. sjednici održanoj 27. studenog 2013. godine i temeljem članka 5. stavka 4. Zakona dostavilo na odobrenje Vladi Republike Hrvatske. Vlada Republike Hrvatske je, na sjednici održanoj 9. siječnja 2014. godine, donijela Odluku o davanju odobrenja na Godišnji program rada i Financijski plan Agencije za 2014. godinu (Klasa: 022-03/13-04/577, Urbroj: 50301-05/16-14-2).

Nadalje, Vijeće Agencije donijelo je i Izmjene i dopune (Rebalans) Financijskog plana Agencije za 2014. godinu, na 36. sjednici održanoj 7. studenoga 2014. godine i iste dostavilo na odobrenje Vladi Republike Hrvatske. Vlada Republike Hrvatske je, na sjednici održanoj 17. prosinca 2014. godine, donijela Odluku o davanju odobrenja na Izmjene i dopune Financijskog plana Agencije za 2014. godinu (Klasa: 022-03/14-04/484; Urbroj: 50301-05/18-14-2). Izmjenama i dopunama Financijskog plana Agencije za 2014. godinu utvrđeni su novi iznosi ukupnih prihoda i rashoda Agencije, odnosno promijenjeni su iznosi po izvorima prihoda i iznosi po vrstama rashoda. Izmjenama i dopunama Financijskog plana Agencije za 2014. godinu utvrđen je i novi Investicijski plan Agencije za 2014. godinu, u kome je najznačajnije povećanje financijskih sredstava za razvojne projekte u pripremi. Agencija je temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju suglasnosti Hrvatskoj agenciji za civilno zrakoplovstvo za sklapanje pravnog posla o kupnji nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske (Klasa: 022-03/14-04/233, Urbroj: 50301-05/18-14-2 od 10. srpnja 2014.) i Odluke Povjerenstva za raspolaganje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske (Klasa: 024-04/14-03/4, Urbroj: 536-021/01-2014-2 od 10. srpnja 2014.) zaključila Kupoprodajni ugovor (broj: 7505/2014 od 7. listopada 2014.) s Državnim uredom za raspolaganje državnom imovinom o prodaji nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske označenu kao zk.č.br. 5191/8, Krajiška ulica, površine 1.411 m², upisane u zk.ul.br. 5354 k.o. Grad Zagreb. Navedena nekretnina je kupljena u svrhu osiguranja poslovnog prostora za potrebe Agencije, Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu i Agencije za sigurnost željezničkog prometa.

Sukladno odredbama članka 10. stavka 1. Zakona, prihodi Agencije predstavljaju financijska sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije, a osiguravaju se:

- iz prihoda od djelatnosti Agencije;
- iz dijela naknada iz članka 96. stavka 12. Zakona, za poslove iz nadležnosti Nacionalnoga nadzornog tijela, a koje naknade se utvrđuju u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku;
- iz naknade koju plaćaju zračni prijevoznici po toni prevezene robe/tereta u civilnom zračnom prometu;
- iz naknade koju plaćaju svi putnici u civilnom zračnom prometu u odlasku;
- iz ostalih izvora u skladu sa zakonom.

Financijska sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije (prihodi) su ostvarivani temeljem sljedećih podzakonskih propisa:

- Naredba o visini naknade za izvršeni pregled zrakoplova, zavisno od kategorije, namjene i udovoljavanja posebnim uvjetima («Narodne novine» broj 55/09);
- Naredba o visini naknade za utvrđivanje stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja («Narodne novine» broj 18/03 i 49/09);
- Pravilnik o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada («Narodne novine» broj 91/13);
- Naredba o utvrđivanju visine naknada za rad Agencije za civilno zrakoplovstvo («Narodne novine» broj 40/10).

Naredbom o visini naknade za izvršeni pregled zrakoplova, zavisno od kategorije, namjene i udovoljavanja posebnim uvjetima i Naredbom o visini naknade za utvrđivanje stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja propisane su naknade za poslove iz djelatnosti Agencije (plovidbenost zrakoplova i licenciranje zrakoplovnog osoblja).

Temeljem Pravilnika o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada, Agencija ostvaruje pravo na prihode iz dijela rutnih i terminalnih naknada za obavljanje poslova iz nadležnosti Nacionalnog nadzornog tijela. Navedene naknade utvrđuju se u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 391/2013 od 3. svibnja 2013. kojom se utvrđuje zajednički način obračuna naknada za usluge u zračnoj plovidbi (SL L 128, 09.05.2013), EUROCONTROL-ovim Sustavom rutnih naknada te međunarodnim sporazumima o rutnim i terminalnim naknadama koji obvezuju Republiku Hrvatsku. Pored prihoda iz dijela rutnih naknada za obavljanje poslova iz nadležnosti Nacionalnog nadzornog tijela, Agencija prima i povrat troškova (refundaciju) za podmirenje doprinosa/članarine EUROCONTROL-u, a koju podmiruje u ime Republike Hrvatske, temeljem Mnogostranog sporazuma o rutnim naknadama.

Temeljem Naredbe o utvrđivanju visine naknada za rad Agencije za civilno zrakoplovstvo, putnici u domaćem odlasku i transferu plaćaju 0,68 EUR, a putnici u međunarodnom odlasku 1,37 EUR. Nadalje, zračni prijevoznici plaćaju 0,02 EUR po kg prevezene robe. Navedene naknade služe kao sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije i predstavljaju najveći izvor prihoda Agencije.

Navedenom Naredbom, Agencija samostalno, temeljem od zračnih luka prikupljenih podataka o broju prevezenih putnika i količini prevezene robe/tereta, ispostavlja zračnim prijevoznicima račune i naplaćuje svoja potraživanja. Agencija od 2010. godine koristi informacijski poslovni sustav za računovodstveno-financijsko poslovanje - IPIS, s ciljem bolje integracije poslovnih procesa i podataka te postizanja veće učinkovitosti upravljanja financijskim resursima. U okviru IPIS-a implementiran je modul izrade izlaznih računa u cijelosti prilagođen potrebama Agencije i fakturiranja HACZ putničkih i robnih naknada. Sustav fakturiranja obuhvaća izradu računa na hrvatskom i engleskom jeziku, te izvještaje o prometima putnika i robe po aerodromima i vrstama prometa robe i putnika u skladu s Naredbom.

Stanje potraživanja i naplate HACZ putničkih i robnih naknada pokazuje visoku realizaciju naplate potraživanja od zračnih prijevoznika. Tako, u 2014. godini, realizacija naplate od strane domaćih zračnih prijevoznika i zračnih luka iznosi 99,91%, a od strane inozemnih zračnih prijevoznika iznosi 97,37%, što ukupno iznosi 98,13%. U navedenom razdoblju, Agencija je ispostavila 665 računa inozemnim zračnim prijevoznicima i 179 račun domaćim zračnim prijevoznicima i zračnim lukama.

Agencija nije korisnik proračunskih sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Temeljem članka 6. stavak 5. Zakona o porezu na dodanu vrijednost («Narodne novine» broj 73/13, 99/13, 148/13 i 143/14) Agencija nije obveznik PDV-a. Na zahtjev Agencije, Porezna uprava je odobrila dodjelu PDV



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

identifikacijskog broja, obzirom da Agencija prema članku 75. stavku 1. točki 6. Zakona o porezu na dodanu vrijednost prima, odnosno prema članku 77. stavku 5. točki e) istog Zakona obavlja usluge za koje je primatelj obavezan platiti PDV.

Agencija vodi računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu («Narodne novine» broj 109/07 i 54/13) i Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija («Narodne novine» broj 10/08, 7/09, 158/13, 1/14 i 44/14), te sastavlja propisane temeljne financijske izvještaje: račun prihoda i rashoda, bilancu i bilješke uz financijske izvještaje.

Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija i Bilanca neprofitne organizacije nalaze se u prilogima ovome Izvješću.

U skladu s odredbama članka 9. stavka 3. Statuta Agencije, obavljena je revizija financijskih izvještaja Agencije za 2014. godinu od strane ovlaštenog neovisnog revizora u skladu s posebnim propisima o reviziji. Izvješće neovisnog revizora o financijskim izvještajima Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo za 2014. godinu nalazi se u prilogu ovome Izvješću.

2. REZULTAT FINANCIJSKOG POSLOVANJA

2.1 Račun prihoda i rashoda

Ostvareni prihodi i rashodi Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo - 2014. godina -				
Opis		Rebalans	Ostvarenje	Indeks
1.	Prihodi	70.889.183	72.046.528	102
2.	Rashodi	63.184.360	61.141.484	97
3.	Razlika - višak/manjak	7.704.823	10.905.044	142

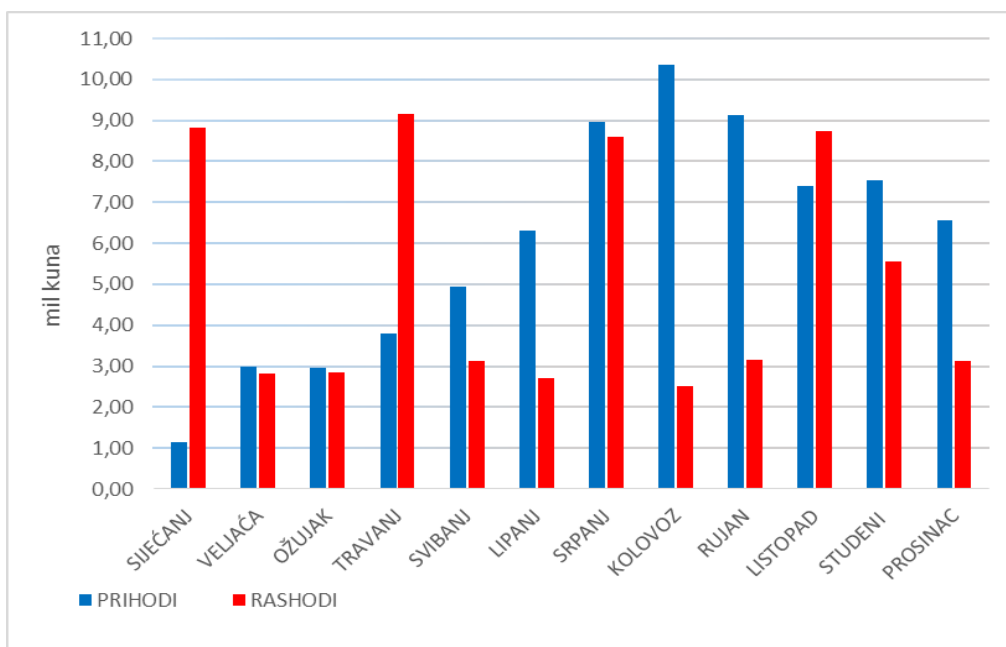
2.2 Višak prihoda prethodnih godina

Ostvareni prihodi i rashodi Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo - prethodne godine - kumulativ								
Opis	2008 A	2009 A	2010 A	2011 A	2012 A	2013 A	2014 A	
1.	Prihodi	2.000.404	44.326.015	60.774.223	62.629.906	63.555.467	72.278.278	72.046.528
2.	Rashodi	1.260.170	41.356.033	50.203.212	49.955.312	55.735.977	60.771.726	61.141.484
3.	Razlika - višak/manjak	740.234	2.969.982	10.571.011	12.674.594	7.819.490	11.506.552	10.905.444
4.	Izmjene prethodnih razdoblja na klasi 5 (+/-)		-22.156	-24.167	-276.356	-145.516	-35.659	
5.	Ispravak	740.234	2.947.826	10.546.844	12.398.238	7.673.974	11.470.893	
6.	Kumulativ	740.234	3.688.060	14.234.904	26.633.142	34.307.116	45.778.009	56.683.053

Agencija je u 2014. godini ostvarila višak prihoda u iznosu od **10.905.044 kune**. Odredbama članka 10. stavka 4. Zakona i članka 36. stavka 3. Statuta Agencije propisano je da se višak prihoda može koristiti isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije.

Agencija se u najvećoj mjeri financira iz naknada, temeljem ostvarenog prometa putnika zračnim putem, te od dijela naknada za pružene usluge u zračnoj plovidbi. Budući da je u zračnom prometu snažno izražen sezonski

karakter poslovanja, Agencija u prvoj polovini poslovne godine ne ostvaruje dovoljne prihode za pokriće rashoda poslovanja. Pored toga, Agencija kvartalno (20. siječnja, 20. travnja, 20. srpnja i 20. listopada) ima obvezu podmirenja doprinosa/članarine Europskoj organizaciji za sigurnost zračne plovidbe – EUROCONTROL u ime Republike Hrvatske koji se nadoknađuju Agenciji iz prihoda od rutnih naknada temeljem povrata troškova (refundacije) za tu namjenu. Kvartalno podmirenje doprinosa/članarine EUROCONTROL-u predstavlja velike odljeve financijskih sredstava za koje treba unaprijed osigurati financijska sredstva (u 2014. godini – **3.147.578 EUR**), kako ne bi došlo do ugrožavanja likvidnosti i stabilnosti financijskog poslovanja Agencije. Iz tog razloga, dio viška prihoda nad rashodima prethodne poslovne godine zajedno s viškom prihoda nad rashodima iz prethodnih godina (kumulativni višak prihoda) se koristi za pokriće rashoda poslovanja u prvoj polovini naredne (tekuće) poslovne godine te osiguranja likvidnosti i stabilnosti financijskog poslovanja iz razloga neusklađenosti prihoda i rashoda tijekom poslovne godine. Na grafikonu koji slijedi prikazano je ostvarenje prihoda i rashoda po mjesecima 2014. godine iz koje je vidljiv nesrazmjer ostvarenja istih.



Višak prihoda ostvaren u 2014. godini u iznosu **10.905.044 kune**, zajedno s viškovima prethodnih razdoblja (umanjeni za iznos od 33.072.563 kune – vrijednost zgrade u Krajiškoj ulici) Agencija će koristiti za financiranje poslovanja Agencije u prvoj polovini 2015. godine, i to: za održavanje tekuće likvidnosti u svezi obavljanja djelatnosti Agencije, za pokriće obveza budućih razdoblja s osnova osiguranja plaćanja dva kvartalna računa za podmirenje doprinosa/članarine EUROCONTROL-u (2 x 840.000 EUR), te ostatak za investicije u funkciji razvoja djelatnosti Agencije.

Raspored viška prihoda	Održavanje likvidnosti u prvoj polovini 2015. godine	8.100.000
	Osiguranje plaćanja doprinosa/članarine EUROCONTROL-u	12.852.000
	Financiranje djelatnosti u 2015. godini	0
	Raspoloživa sredstva za investicije u svezi razvoja djelatnosti u 2015. godini	2.658.490



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

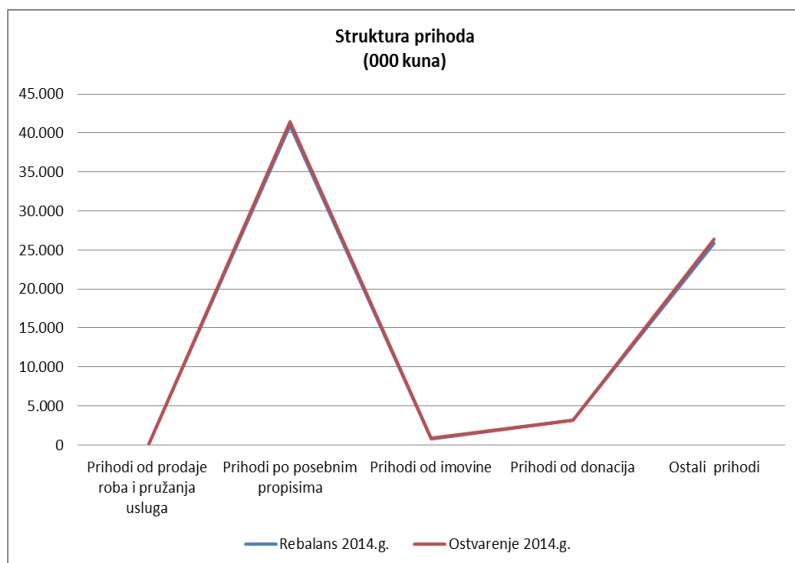
U skladu s gore navedenim kao i koristeći iskustva iz prethodnih godina, procjenjuje se da je za osiguranje likvidnosti i stabilnosti financijskog poslovanja u 2015. godini potrebno osigurati iznos od **20.952.000 kuna**, na način kako je to prikazano u tablici. Preostali iznos od **2.658.490 kuna** predstavlja raspoloživa sredstva za investicije u svezi razvoja djelatnosti u 2015. godini, prije svega za razvojne projekte Agencije, u skladu s Godišnjim programom rada i Financijskim planom za 2015. godinu. Navedeni iznos će najvećim dijelom biti korišten za razvojne projekte i studije u skladu s Investicijskim planom Agencije za 2015. godinu, i to: iznos od 2.000.000 kuna za - Izradu projektne dokumentacije za izdavanje građevinske dozvole, te iznos od 195.000 kuna za - Predinvesticijske studije za razvojne projekte u pripremi (Projekt obnove poslovne zgrade i Projekt nabave aviona za posebne namjene).

Vlada Republike Hrvatske je, na sjednici održanoj 26. veljače 2015. godine, donijela Odluku o davanju odobrenja na Godišnji program rada i Financijski plan Agencije za 2015. godinu (Klasa: 022-03/15-04/44, Urbroj: 50301-05/18-15-3).

3. PRIHODI

Agencija je u 2014. godini ostvarila 1,63% više prihoda u odnosu na Rebalans. Ukupni planirani prihodi za 2014. godinu iznosili su **70.889.183 kune**, a ostvareni su prihodi u iznosu od **72.046.528 kuna**.

Struktura prihoda



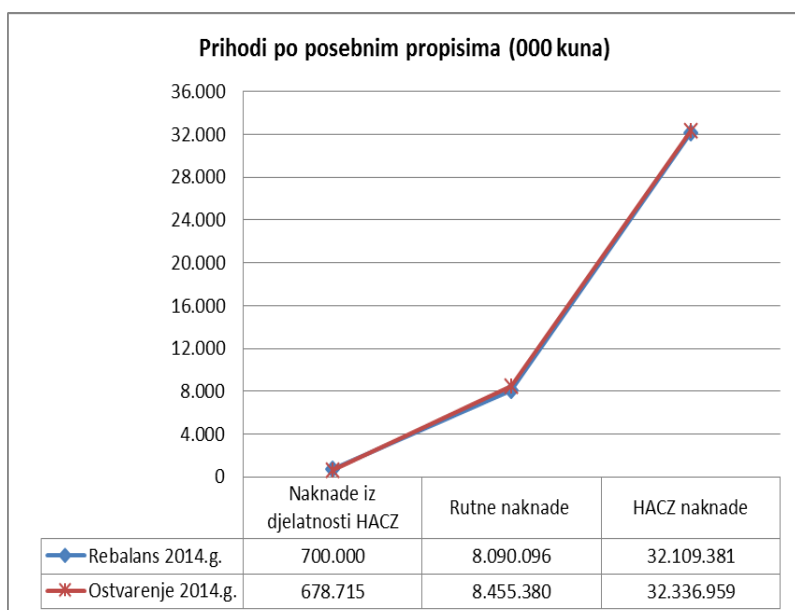
Struktura prihoda Agencije ukazuje da se najznačajniji prihodi ostvaruju po posebnim propisima i ostalim prihodima.

Od prihoda po posebnim propisima najznačajniji udio u ukupnim prihodima Agencije imaju HACZ naknade (45%) i rutne naknade (12%).

U okviru ostalih prihoda, prihod koji se odnosi na povrat troškova iz rutnih naknada za doprinos/članarinu EUROCONTROL-u, koju Agencija podmiruje u ime Republike Hrvatske, čini 36,4% ukupnih prihoda Agencije.

Najznačajniji prihodi za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije

Prihodi po posebnim propisima su temeljni izvor sredstava za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije i ostvareni su uz 1,40% rasta u odnosu na Rebalans.



Najznačajniji izvor prihoda Agencije su HACZ naknade, koje se sastoje od robnih i putničkih naknada.

Realizacija HACZ naknada je nadmašila Rebalans za 0,71%, a razlog je dobra turistička sezona tj. povećanje broja putnika u zračnom prometu Republike Hrvatske.

Međunarodni prijevoznici čine 70%, a domaći prijevoznici (najviše Croatia Airlines) 30% prihoda od HACZ naknada.

Prihodi iz rutnih naknada veći su za 4,52% u odnosu na Rebalans, dok su naknade iz djelatnosti HACZ manje za 3,04%.



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

Uz gore navedene najznačajnije izvore prihoda po posebnim propisima potrebno je spomenuti i naknade iz djelatnosti Agencije ostvarene temeljem važećih propisa o visini naknada za poslove iz nadležnosti Agencije (plovidbenost zrakoplova, licenciranje zrakoplovnog osoblja, izdavanje licencija operatorima i zračnim prijevoznicima i dr.).

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga ostvareni su za 13,4% više od planiranog. Prihodi od prodaje roba odnose se na prefakturirane troškove za službene obrasce isporučene zdravstvenim ustanovama i ostalim subjektima u zrakoplovstvu. Prihodi od pružanja usluga ostvareni su obavljanjem usluga nadzora na posebni zahtjev različitih subjekata u zrakoplovstvu temeljem kompetencija i javnih ovlasti Agencije.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine ostvareni su za 3,65% više od planiranog, prije svega zbog 41% većih prihoda od pozitivnih tečajnih razlika.

Prihodi od donacija

Prihodi od donacija ostvareni su u okviru planiranog iznosa, a rezultat su završetka projekata iz pomoći EU - IPA 2009/Twinning.

Ostali prihodi

Ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 2% više od planiranih, a odnose se najviše na više ostvarene prihode od povrata troškova iz rutnih naknada za doprinos/članarinu EUROCONTROL-u, koju Agencija podmiruje u ime Republike Hrvatske.

Slijedi tablica ostvarenih prihoda Agencije u odnosu na Rebalans.

Prihodi

Razred / Skupina	Podskupina	Odjeljak	Naziv prihoda	Plan prihoda za 2014. godinu (Rebalans)	Ostvarenje 2014. godina	Indeks (6/5)*100	Učešće u ostvarenju (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
3			Prihodi	70.889.183	72.046.528	102	100,00%
31			Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	140.000	158.762	113	0,22%
	311		Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	140.000	158.762	113	0,22%
		3111	Prihodi od prodaje roba	35.000	35.343	101	8,00%
		3112	Prihodi od pružanja usluga	105.000	123.419	118	0,17%
33			Prihodi po posebnim propisima	40.899.477	41.471.054	101	57,56%
	331		Prihodi po posebnim propisima	40.899.477	41.471.054	101	57,56%
		3312	Prihodi po posebnim propisima iz ostalih izvora	40.899.477	41.471.054	101	57,56%
		33120	Naknade iz djelatnosti HACZ	700.000	678.715	97	0,94%
		33121	Rutne naknade	8.090.096	8.455.380	105	11,74%
		33123	HACZ naknade	32.109.381	32.336.959	101	44,88%
34			Prihodi od imovine	804.039	833.378	104	1,16%
	341		Prihodi od financijske imovine	804.039	833.378	104	1,16%
		3413	Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju	644.039	614.131	95	0,85%
		3414	Prihodi od zateznih kamata	10.000	7.500	75	0,01%
		3415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	150.000	211.747	141	0,29%
35			Prihodi od donacija	3.189.448	3.189.072	100	4,43%
	351		Prihodi od donacija iz proračuna	21.783	21.768	100	0,03
		3511	Prihodi od donacija iz državnog proračuna	21.783	21.768	100	0,03%
	352		Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	3.167.665	3.167.304	100	4,40%



Croatian Civil Aviation Agency

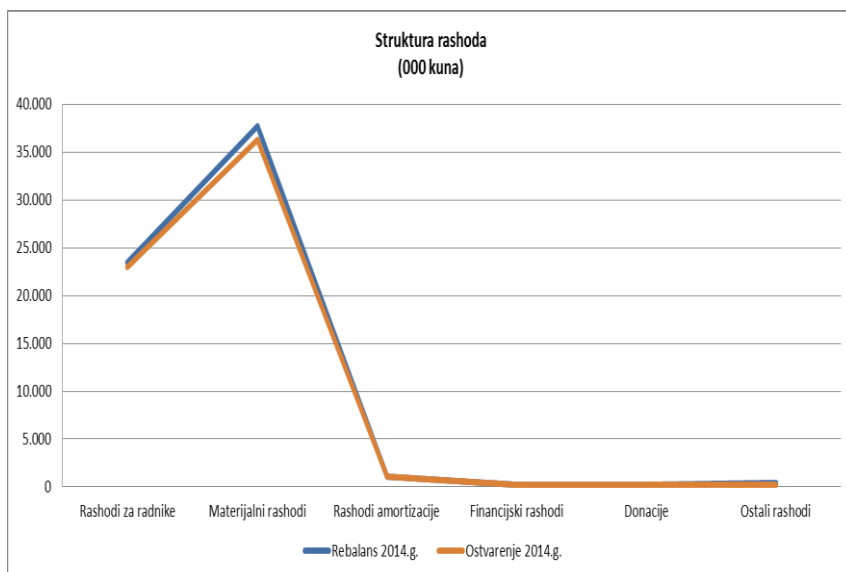
HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

Razred / Skupina	Podskupina	Odjeljak	Naziv prihoda	Plan prihoda za 2014. godinu (Rebalans)	Ostvarenje 2014. godina	Indeks (6/5)*100	Učešće u ostvarenju (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
		3521	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	3.167.665	3.167.304	100	4,40%
		352110	Pomoći EU - IPA 2009/Twinning	2.651.743	2.651.743	100	3,68%
		352111	Pomoći EU - IPA 2009/Supply	515.922	515.561	100	0,72%
36			Ostali prihodi	25.856.219	26.394.262	102	36,64%
	361		Prihodi od naknade štete i refundacija	25.855.736	26.393.913	102	36,63%
		3612	Prihodi od refundacija	25.855.736	26.393.913	102	36,63%
		36120	Povrat troškova iz rutnih naknada za doprinos/članarinu EUROCONTROL-u	25.691.078	26.220.048	102	36,39%
		36121	Ostali prihodi od refundacija	164.658	173.865	106	0,24%
	363		Ostali nespomenuti prihodi	483	349	72	0,00%
		3633	Ostali nespomenuti prihodi	483	349	72	0,00%

4. RASHODI

Ostvareni rashodi Agencije u 2014. godini su za 3,23% manji od Rebalansa. Ukupni planirani rashodi za 2014. godinu iznosili su **63.184.360 kuna**, a ostvareni su rashodi u iznosu od **61.141.484 kune**.

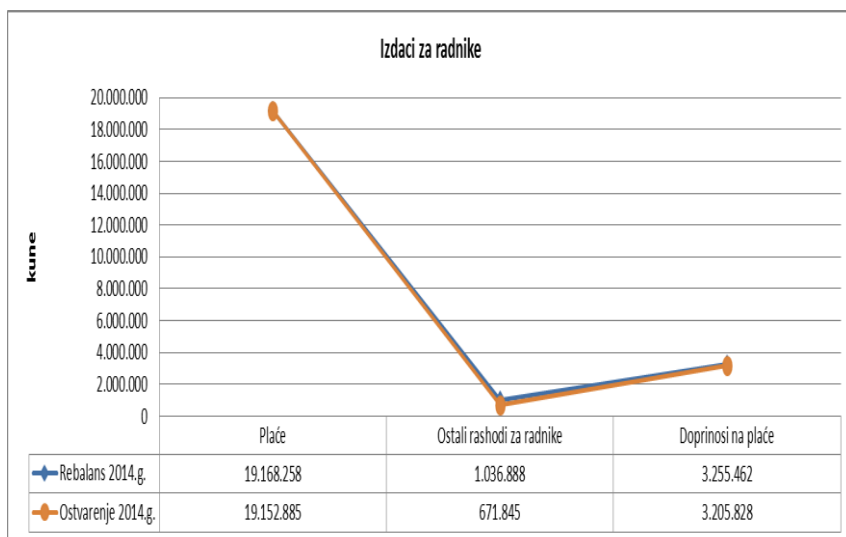
Struktura rashoda



U pogledu strukture rashoda Agencije, uočava se da je najveće učešće materijalnih rashoda i rashoda za radnike.

U pogledu materijalnih rashoda treba napomenuti da najveći udio u ukupnim rashodima Agencije čini doprinos/članarina koju Agencija podmiruje u ime Republike Hrvatske (39,24%).

Rashodi za radnike



Rashodi za radnike manji su za 1,83% u odnosu na Rebalans gdje su bili planirani na razini od 23.460.608 kuna, a ostvareno je 23.030.558 kuna. U strukturi ukupnih rashoda, udio ukupnih rashoda za radnike iznosi 37,67%.

Najveći dio rashoda za radnike odnosi se na plaće. Ukupni rashod za plaće u 2014. godini bio je na razini od 31,33% ukupnih rashoda Agencije ili 19.152.885 kuna.

Smanjenje rashoda za plaće rezultat je:

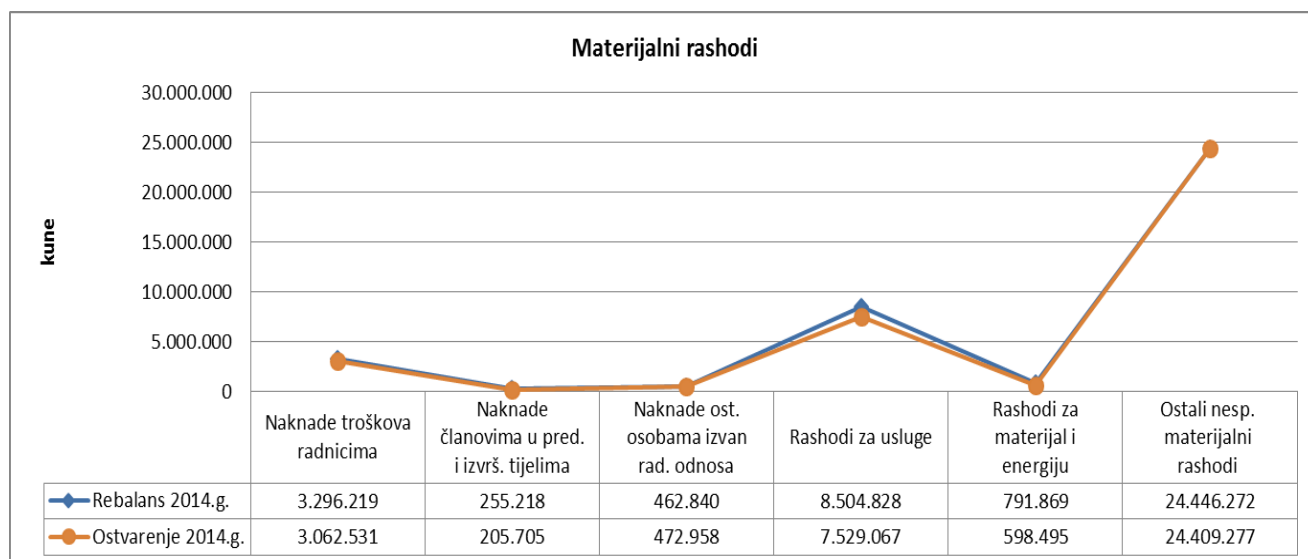
- 2,12% manjih rashoda za plaće u naravi, i
- 5,42% manjih rashoda za plaće za prekovremeni rad iz razloga racionalizacije poslovanja preraspodjelom poslova radi reduciranja prekovremenih sati rada.

Ostali rashodi za radnike smanjeni su za 35,21% jer nije bilo isplate otpremnina i darova (božićnica, regresa), kao ni nagrada radnicima, iz razloga provedbe mjera štednje u skladu sa smjernicama i politikom Vlade Republike Hrvatske.

Kao posljedica smanjenja rashoda za plaće, smanjeni su i rashodi za doprinose na plaće za 1,52%.

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi manji su u odnosu na Rebalans za 3,92%. U ukupnim troškovima materijalni rashodi čine 59,33% ukupnih rashoda, a najveći pojedinačni rashod je doprinos/članarina EUROCONTROL-u u iznosu od 23.995.632 kune ili 39,24% ukupnih rashoda Agencije (prikazana u okviru grupe ostalih nespomenutih materijalnih rashoda).



Naknade troškova radnicima u iznosu od 3.062.531 kuna čine 5,01% ukupnih rashoda Agencije, a ostvareni su u 7,09% manjem iznosu u odnosu na Rebalans. Za službena putovanja rashodi su 1.254.684 kune (5,90% viši u odnosu na Rebalans) temeljem ostvarenog Plana nadzora i većih potreba za inozemnim službenim putovanjima. Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život iznose 473.735 kuna (0,54% manje).

Za stručno usavršavanje radnika Agencije planiran je iznos od 1.635.140 kuna u koji je inicijalno uključeno: stručno usavršavanje u Republici Hrvatskoj i inozemstvu, te sudjelovanje u radu tijela u Republici Hrvatskoj i inozemstvu. U 2014. godini ostvareno je 1.334.112 kuna što se odnosi na stručna usavršavanja u Republici Hrvatskoj i inozemstvu. Sudjelovanje u radu tijela naročito podrazumijeva sudjelovanje u radu radnih grupa/tijela Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO), Europske komisije, Europske konferencije civilnog zrakoplovstva (ECAC), Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA), Europske agencije za sigurnost zračne plovidbe (EUROCONTROL), radnim tijelima funkcionalnog bloka zračnog prostora Središnja Europa (FAB CE) kao i ostalih međunarodnih tijela/organizacija/institucija u području zračnog prometa, te sudjelovanje na raznim radnim skupovima, radionicama, savjetodavnim tijelima itd., u organizaciji istih. Za tu namjenu planiran je iznos od 633.327 kuna. Stvarne potrebe bile su manje, te je ostvareni rashod za tu namjenu ostvaren u iznosu od 582.369 kuna.



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i sl. odnosi se na rashode za Vijeće Agencije koji su za 19,40% manji od planiranog, iz razloga neostvarenja planiranih službenih putovanja i reprezentacije.

Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa veće su za 2,19%, a odnose se na vanjske stručne suradnike koje Agencija koristi za obavljanje stručnih poslova u područjima za koje nema potrebe za stalno zapošljavanje. U 2014. godini bilo je potrebe za većim angažiranjem vanjskih stručnih suradnika, naročito inozemnih tako da su naknade za obavljanje aktivnosti porasle za 9,44%, ali su se naknade za troškove službenih putovanja smanjile za 39,83%.

Rashodi za usluge u iznosu od 7.529.067 kuna manji su za 11,47% u odnosu na Rebalans. U okviru rashoda za usluge najveći pojedinačni materijalni rashod čine rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 3.134.897 kuna gdje se najveći dio rashoda za intelektualne usluge odnosi na projekt IPA 2009/Twinning u iznosu od 2.740.716 kuna, a ostatak na usluge student servisa i inozemne stručnjake. Potrebno je navesti da ovaj donacijski projekt ima svoj ekvivalent na prihodovnoj strani.

U okviru rashoda za usluge nalaze se i zakupnine i najamine u iznosu od 2.796.403 kune što je za 0,85% manje od Rebalansa.

Ostali rashodi za usluge su ostvareni u iznosu od 1.597.767 kuna što je za 33,62% manje u odnosu na Rebalans iz razloga racionalizacije poslovanja i smanjenja troškova u okviru provedbe mjera štednje.

Jednako tako, i rashodi za materijal i energiju manji su za 24,42% u odnosu na Rebalans.

U okviru ostalih nespomenutih materijalnih rashoda, najveći rashod odnosi se na doprinos/članarinu EUROCONTROL-u u iznosu od 23.993.652 kune ili 39,24% ukupnih rashoda Agencije. Navedeni iznos čini rashod za doprinos/članarinu EUROCONTROL-u koju Agencija podmiruje u ime Republike Hrvatske (temeljem Konsolidirane baze troškova rutnih naknada Republike Hrvatske za 2014. godinu), a ostvaren je temeljem ispostavljenih kvartalnih računa od strane EUROCONTROL-a.

Amortizacija

Amortizacija je ostvarena u iznosu od 1.117.093 kune ili 0,30% manje od Rebalansa.

Financijski rashodi

Financijski rashodi su u odnosu na Rebalans povećani za 4,31%. Najveći udio u njihovom povećanju imaju negativne tečajne razlike.

Donacije

Agencija je u 2014. godini donirala ukupno 192.950 kuna što je u skladu s planiranim. Od toga, 19.200 kuna odnosi se na stipendiju za dijete preminulog radnika Agencije, a ostatak u iznosu od 173.750 kuna odnosi se na donaciju Crvenom križu Republike Hrvatske za pomoć poplavljenim područjima u iznosu od 150.000 kuna i sponzorstva (Konferencija Aviation Business Arena 2014 – Cavtat, Zaklada Hrvatska nagrada za kvalitetu).



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

Ostali rashodi

Ostali rashodi ostvareni su iznosu od 250.528 kuna što je za 36,09% manje od Rebalansa. Najveće odstupanje se odnosi na rezervaciju naknada za sudske sporove i štete radnicima koje nisu bile realizirane u 2014. godini. Najveći negativni iznos odstupanja odnosi se na povećani otpis potraživanja u iznosu od 126.825 kuna prema Odluci direktora Agencije o ispravku potraživanja i otpisu, a odnosi se na zrakoplovne kompanije koje su proglasile stečaj i/ili prestale s radom u 2014. godini.

Slijedi tablica ostvarenih rashoda Agencije u odnosu na Rebalans.

Rashodi

Razred / Skupina	Podskupina	Odjeljak	Naziv rashoda	Plan rashoda za 2014. godinu (Rebalans)	Ostvarenje 2014. godina	Indeks (6/5)*100	Učešće u ostvarenju (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
4			Rashodi	63.184.360	61.141.484	97	100%
41			Rashodi za radnike	23.460.608	23.030.558	98	37,67%
	411		Plaće	19.168.258	19.152.885	100	31,33%
		4111	Plaće za redovan rad	18.766.926	18.763.040	100	30,69%
		4112	Plaće u naravi	311.332	304.721	98	0,50%
		4113	Plaće za prekovremeni rad	90.000	85.124	95	0,14%
	412		Ostali rashodi za radnike	1.036.888	671.845	65	1,10%
		4121	Ostali rashodi za radnike	1.036.888	671.845	65	1,10%
	413		Doprinosi na plaće	3.255.462	3.205.828	98	5,24%
		4131	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	2.925.524	2.880.499	98	4,71%
		4132	Doprinosi za zapošljavanje	329.938	325.329	99	0,53%
42			Materijalni rashodi	37.757.247	36.278.033	96	59,33%
	421		Naknade troškova radnicima	3.296.219	3.062.531	93	5,01%
		4211	Službena putovanja	1.184.789	1.254.684	106	2,05%
		4212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	476.290	473.735	99	0,77%
		4213	Stručno usavršavanje radnika	1.635.140	1.334.112	82	2,18%
	422		Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i sl.	255.218	205.705	81	0,34%
		4221	Naknade za obavljanje aktivnosti	221.468	205.705	93	0,34%
		4222	Naknade troškova službenih putovanja	18.750	-	0	0,00%
		4223	Naknade ostalih troškova	5.000	-	0	0,00%



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

Razred / Skupina	Podskupina	Odjeljak	Naziv rashoda	Plan rashoda za 2014. godinu (Rebalans)	Ostvarenje 2014. godina	Indeks (6/5)*100	Učešće u ostvarenju (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
		4224	Ostale naknade	10.000	-	0	0,00%
	424		Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	462.840	472.958	102	0,77%
		4241	Naknade za obavljanje aktivnosti	394.659	431.933	109	0,71%
		4242	Naknade troškova službenih putovanja	68.181	41.025	60	0,07%
	425		Rashodi za usluge	8.504.828	7.529.067	89	12,31%
		4251	Usluge telefona, pošte i prijevoza	206.994	196.547	95	0,32%
		4252	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	326.132	262.230	80	0,43%
		4253	Usluge promidžbe i informiranja	136.216	122.444	90	0,2%
		4254	Komunalne usluge	186.250	79.363	43	0,13%
		4255	Zakupnine i najamnine	2.820.265	2.796.403	99	4,57%
		4256	Zdravstvene i veterinarske usluge	96.873	88.398	91	0,14%
		4257	Intelektualne i osobne usluge	3.277.737	3.134.897	96	5,13%
		4258	Računalne usluge	628.473	352.473	56	0,58%
		4259	Ostale usluge	825.889	496.312	60	0,81%
	426		Rashodi za materijal i energiju	791.869	598.495	76	0,98%
		4261	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	413.460	323.200	78	0,53%
		4262	Materijal i sirovine	101.409	52.837	52	0,09%
		4263	Energija	230.000	196.551	85	0,32%
		4264	Sitni inventar i auto gume	47.000	25.907	55	0,04%
	429		Ostali nespomenuti materijalni rashodi ¹	24.446.272	24.409.277	100	39,92%

¹ Uključivo: Doprinos/članarina EUROCONTROL-u koju Agencija podmiruje u ime Republike Hrvatske – Odjeljak - 4293



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

Razred / Skupina	Podskupina	Odjeljak	Naziv rashoda	Plan rashoda za 2014. godinu (Rebalans)	Ostvarenje 2014. godina	Indeks (6/5)*100	Učešće u ostvarenju (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
		4291	Premije osiguranja	198.620	193.620	97	0,32%
		4292	Reprezentacija	230.000	205.126	89	0,34%
		4293	Članarine ²	23.998.653	23.995.632	100	39,25%
		4294	Kotizacije	9.000	6.209	69	0,01%
		4295	Ostali nespomenuti materijalni rashodi	10.000	8.690	87	0,01%
43			Rashodi amortizacije	1.120.500	1.117.093	100	1,83%
	431		Amortizacija	1.120.500	1.117.093	100	1,83%
		4311	Amortizacija	1.120.500	1.117.093	100	1,83%
44			Financijski rashodi	261.058	272.322	104	0,45%
	443		Ostali financijski rashodi	261.058	272.322	104	0,45%
		4431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	156.050	144.362	93	0,24%
		4432	Negativne tečajne razlike i valutna klauzula	100.000	127.707	128	0,21%
		4433	Zatezne kamate	5.008	251	5	0,00%
		4434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	0	2	0	0,00%
45			Donacije	192.950	192.950	100	0,32%
	451		Tekuće donacije	192.950	192.950	100	0,32%
		4511	Tekuće donacije	173.750	173.750	100	0,28%
		4512	Stipendije	19.200	19.200	100	0,03%
46			Ostali rashodi	391.997	250.528	64	0,41%

² Doprinos/članarina Europskoj organizaciji za sigurnost zračne plovidbe – EUROCONTROL koju Agencija podmiruje u ime Republike Hrvatske



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

Razred / Skupina	Podskupina	Odjeljak	Naziv rashoda	Plan rashoda za 2014. godinu (Rebalans)	Ostvarenje 2014. godina	Indeks (6/5)*100	Učešće u ostvarenju (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
	461		Kazne, penali i naknade štete	195.000	18.139	9	0,03%
		4614	Ugovorene kazne i ostale naknade šteta	60.000	18.139	0	0,00%
	462		Ostali nespomenuti rashodi	196.997	232.389	118	0,38%
		4621	Neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine	30.000	3.923	13	0,01%
		4622	Otpisana potraživanja	60.000	126.825	211	0,21%
		4623	Rashodi za ostala porezna davanja	106.997	101.641	95	0,17%

5. INVESTICIJSKI PLAN

Rbr	Opis investicije	Plan investicija za 2014. godinu (Rebalans)	Ostvarenje 2014. godina	Indeks (4/3)*100
1	2	3	4	5
I.	Uredska oprema i namještaj	287.781	177.814	62
1.	Računala i računalna oprema	153.400	122.674	80
2.	Uredski namještaj	45.000	37.364	83
3.	Ostala uredska oprema	89.381	17.776	20
II.	Komunikacijska oprema	18.699	15.012	80
1.	Komunikacijski uređaji	7.000	5.699	81
2.	Pokretni komunikacijski uređaji	11.699	9.313	80
III.	Uređaji i oprema za ostale namjene	4.120	4.120	100
IV.	Ulaganja u računalne programe	64.715	39.715	61
V.	Preinake poslovnog prostora	0	-	-
VI.	Razvojni projekti i studije	33.245.063	33.072.563	99
1.	Predinvesticijske studije za razvojne projekte u pripremi	172.500	-	0
2.	Razvojni projekti u pripremi – kupnja nekretnine za osiguranje poslovnog prostora	33.072.563	33.072.563	100
3.	Studija digitalizacije arhive	0	-	-
Ukupno		33.620.378	33.309.224	99

Investicijski plan Agencije za 2014. godinu realiziran je u ukupnom iznosu od **33.309.224 kune**. Izmjenama i dopunama Financijskog plana Agencije za 2014. godinu utvrđen je i novi Investicijski plan Agencije za 2014. godinu, u kome je najznačajnije bilo povećanje financijskih sredstava za kupnju nekretnine za osiguranje poslovnog prostora. U vrijeme izrade Financijskog plana za 2014. godinu nije bila poznata tržišna vrijednost predmetne nekretnine. Iz navedenog razloga, na stavci VI. povećana su financijska sredstva za kupnju nekretnine za osiguranje poslovnog prostora za iznos od 13.072.563 kune temeljem procijenjene tržišne vrijednosti

nekretnine utvrđene u Elaboratu procjene tržišne vrijednosti nekretnine, a temeljem koje je utvrđena i kupoprodajna cijena predmetne nekretnine.

U okviru stavke I. realizirana je nabava 2 prijenosna računala u iznosu od 12.600 kuna za potrebe voditelja odjela i 3 laser printera za LIC/EMPIC u iznosu od 11.242 kune. Pored toga, nabavljena su još 3 prijenosna računala i 3 tablet računala namijenjena za potrebe službenih putovanja radnika Agencije te *firewall* računalna oprema i pripadajući *software* u ukupnom iznosu od 76.451 kunu. Osim navedenog, nabavljen je multimedijски projektor za sobu za sastanke, 2 tablet prijenosnika za SAFA inspektore, printer za ispisivanje naljepnica za obilježavanje serverskih ormara i 3 navigacijska uređaja za službena vozila, sve u ukupnom iznosu od 22.381 kunu. Pored realizirane nabave ostale uredske opreme (kartotečni ormar, radni stolovi i ladičari) u iznosu od 37.364 kune, nabavljen je i dodatni uredski namještaj i ostala uredska oprema (protuprovalni sef i uništavač papira) u ukupnom iznosu od 17.776 kuna.

Stavkom II. realizirana je nabava 2 mobilna telefona u iznosu od 9.313 kuna, te 2 stolna telefona u iznosu od 5.699 kuna.

Stavkom III. realizirana je planirana nabava sustava za kontrolu pristupa za potrebe Odjela zaštite zračnog prometa u iznosu od 4.120 kuna.

Stavkom IV. realizirana je izrada nove internetske stranice Agencije te nabava Microsoft Visio i MS Project aplikacija, kao i nadogradnja *software*-a za centralnu banku pitanja za Odjel školstva i licenciranja, sve u iznosu od 39.715 kuna. Nije realizirana planirana nabava Fleet management *software*-a u ukupno planiranom iznosu od 25.000 kuna. Umjesto planirane nabave, samostalno smo izradili bazu podataka namijenjenu praćenju podataka (ugovori, servisi, registracije) o motornim vozilima.

Pod stavkom V., u 2014. godini nije bilo potrebe za preinakama poslovnog prostora.

Kao što je već spomenuto, pod stavkom VI. realizirana je kupnja nekretnine za osiguranje poslovnog prostora u iznosu od 33.072.563 kune. Temeljem Elaborata procjene tržišne vrijednosti nekretnine izrađenog od strane ovlaštenog sudskog vještaka i potvrđenog od strane nadležnih tijela državne uprave utvrđena je tržišna vrijednost nekretnine u iznosu od 4.323.210,90 EUR, odnosno 993,47 EUR/m² neto korisne površine (NKP). Tržišna vrijednost nekretnine izračunata je ponderiranjem procijenjenih vrijednosti dobivenih primjenom usporedne i troškovne metode. Kupoprodajna cijena navedene nekretnine plativa je u HRK prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja.

Nekretnina se sastoji od 1.411 m² građevinskog zemljišta i objekata (javna zgrada tlocrtne površine 1.046 m², pomoćna zgrada tlocrtne površine 72,00 m² te dvorište i okućnica površine 293 m²) sveukupne BGP 5.439,50 m² (NKP 4.351,60 m²), od toga višekatna javna zgrada površine 5.367,50 m², a prizemna pomoćna zgrada 72,00 m², sve na lokaciji Zagreb, Krajiška 20. Objekti su u derutnom stanju – potpuno uništeni završno-obrtnički i instalaterski radovi.

U 2014. godini nisu realizirana financijska sredstva za predinvesticijske studije za razvojne projekte u pripremi u iznosu 172.500 kuna, obzirom da će navedene studije biti izrađene u 2015. godini nakon utvrđivanja točnijih iznosa financijskih sredstava potrebnih za realizaciju razvojnih projekata u pripremi, kako je to i predviđeno Godišnjim programom rada i Financijskim planom Agencije za 2015. godinu. Jednako tako, izrada studije digitalizacije arhive nije realizirana iz razloga što se digitalizacija arhive planira u okviru implementacije novonabavljenog računalnog programa EMPIC iz IPA 2009 programa pretpriprustupne pomoći EU, a radi provedbe mjera štednje i racionalizacije poslovanja.

Izveštaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

**HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO
ZRAKOPLOVSTVO**

Ulica grada Vukovara 284
10000 ZAGREB

POTVRDA O PREUZETOM IZVJEŠTAJU

Obveznikov OIB: **76108805525**

Obveznikov matični broj: **2371219**

Obveznikov naziv: **HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO**

Vrsta izvještaja preuzetog od obveznika:

ID Izvještaja: **5541162** - **Izvještaj o bilanci i prihodima i rashodima neprofitnih
organizacija za razdoblje 01.01. do 31.12. 2014.**

Potvrda se izdaje u svrhu potvrde primitka izvještaja u FINA-i.

Na vlasnikov zahtjev FINA izdaje ispis točnog i potpunog izvještaja.

Datum evidentiranja u FINA-i: **02.03.2015.**

Datum preuzimanja potvrde: **02.03.2015.**

Potvrda je izdana u elektroničkom obliku i punovaljana je bez žiga i potpisa.

**BILANCA I IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA
NEPROFITNIH ORGANIZACIJA
za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2014.**

Obrasci PR-RAS-NPF i Bilanca

02371219

Matični broj

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Naziv obveznika

10000

Broj pošte

Zagreb, Ulica grada Vukovara 284

Mjesto, ulica i kućni broj

54879

RNO

76108805525

Osobni identifikacijski
broj (OIB)

21

Šifra
županije

133

Šifra općine

8411

Šifra djelatnosti

2014-12

AOP oznaka razdoblja

12.820.998.115,88

Kontrolni broj obrasca

Neki financijski pokazatelji iz obrazaca:

Opis (BIL-NPF)	AOP oznaka	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca
IMOVINA (AOP 002+074)	001	56.166.770	66.487.547
OBVEZE I VLASTITI IZVORI (AOP 146+195)	145	56.166.770	66.487.547

Opis (PR-RAS-NPF)	AOP oznaka	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje
PRIHODI (AOP 002+005+008+011+024+032+041)	001	72.278.278	72.046.528
Plaće za prekovremeni rad	049	99.675	85.124
Ostali nespomenuti rashodi	125		
Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija (AOP 127+128)	126		
Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	127		
Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na kraju razdoblja	130		
Povećanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 130-129)	131		
Manjak prihoda – preneseni	137		
Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 134-135+136-137)	138	45.842.467	56.683.053

2363941

Telefon

2369301

Telefaks

Omer Pita

Zakonski predstavnik:

marija.patekar@ccaa.hr

Adresa e-pošte

Marija Patekar

Osoba za kontaktiranje

(potpis voditelja računovodstva)

(potpis zakonskog predstavnika)



Sve su kontrole zadovoljene

Evidencijski broj

(popunjava FINA)

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2014.

Naziv obveznika: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

AOP ozn. razdoblja²⁾: 2014-12

Poštanski broj: 10000

Kontrolni broj: 12.820.998.115,88

Mjesto: Zagreb

Osobni identifikacijski broj (OIB): 76108805525

Adresa sjedišta: Ulica grada Vukovara 284

Žiro račun:

ŽUP GRAD ZAGREB

Šifra županije: 21

Matični broj: 02371219

RNO: 0054879

OPĆINA GRAD ZAGREB

Šifra općine: 133

Šifra djelatnosti: 8411

Stanje kontrola: Sve su kontrole zadovoljene

Verzija Excel datoteke: 3.0.1.

Djelatnost: Opće djelatnosti javne uprave

Vrsta posla: 708

Racun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
PRIHODI					
3	PRIHODI (AOP 002+005+008+011+024+032+041)	001	72.278.278	72.046.528	99,7
31	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga (AOP 003+004)	002	91.509	158.762	173,5
3111	Prihodi od prodaje roba	003	33.648	35.343	105,0
3112	Prihodi od pružanja usluga	004	57.861	123.419	213,3
32	Prihodi od članarina i članskih doprinosa (AOP 006+007)	005	0	0	-
3211	Članarine	006			-
3212	Članski doprinosi	007			-
33	Prihodi po posebnim propisima (AOP 009+010)	008	39.681.281	41.471.054	104,5
3311	Prihodi po posebnim propisima iz proračuna	009			-
3312	Prihodi po posebnim propisima iz ostalih izvora	010	39.681.281	41.471.054	104,5
34	Prihodi od imovine (AOP 012+021)	011	1.210.359	833.378	68,9
341	Prihodi od financijske imovine (AOP 013 do 020)	012	1.210.359	833.378	68,9
3411	Prihodi od kamata za dane zajmove	013			-
3412	Prihodi od kamata po vrijednosnim papirima	014			-
3413	Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju	015	629.611	614.131	97,5
3414	Prihodi od zaleznih kamata	016	13.483	7.500	55,6
3415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	017	567.265	211.747	37,3
3416	Prihodi od dividendi	018			-
3417	Prihodi od dobili trgovačkih društava, banaka i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima	019			-
3418	Ostali prihodi od financijske imovine	020			-
342	Prihodi od nefinancijske imovine (AOP 022+023)	021	0	0	-
3421	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	022			-
3422	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	023			-
35	Prihodi od donacija (AOP 025+028 do 031)	024	3.278.977	3.189.072	97,3
351	Prihodi od donacija iz proračuna (AOP 026+027)	025	16.560	21.768	131,4
3511	Prihodi od donacija iz državnog proračuna	026	16.560	21.768	131,4
3512	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	027			-
352	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	028	3.262.417	3.167.304	97,1
353	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	029			-
354	Prihodi od građana i kućanstava	030			-
355	Ostali prihodi od donacija	031			-
36	Ostali prihodi (AOP 033+036+037)	032	28.016.152	26.394.262	94,2
361	Prihodi od naknade štete i refundacija (AOP 034+035)	033	28.012.276	26.393.913	94,2
3611	Prihodi od naknade šteta	034	930		0,0
3612	Prihodi od refundacija	035	28.011.346	26.393.913	94,2
362	Prihodi od prodaje dugotrajne imovine	036	3.594		0,0
363	Ostali nespomenuti prihodi (AOP 038 do 040)	037	282	349	123,8
3631	Otpis obveza	038			-
3632	Naplaćena otpisana potraživanja	039			-
3633	Ostali nespomenuti prihodi	040	282	349	123,8
37	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija (AOP 042+043)	041	0	0	-
3711	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	042			-
3712	Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	043			-
RASHODI					
4	RASHODI (AOP 045+057+098+099+110+115+126)	044	60.771.726	61.141.484	100,6
41	Rashodi za radnike (AOP 046+051+052)	045	21.709.401	23.030.558	106,1
411	Plaće (AOP 047 do 050)	046	18.443.877	19.152.885	103,8
4111	Plaće za redovan rad	047	18.078.242	18.763.040	103,8
4112	Plaće u naravi	048	265.960	304.721	114,6

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno fakčne razdoblje	Index (5/4)
4113	Plaće za prekovremeni rad	049	99.675	85.124	85,4
4114	Plaće za posebne uvjete rada	050			-
412	Ostali rashodi za radnike	051	419.617	671.845	160,1
413	Doprinosi na plaće (AOP 053 do 056)	052	2.845.907	3.205.828	112,6
4131	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	053	2.530.624	2.880.499	113,8
4132	Doprinosi za zapošljavanje	054	315.283	325.329	103,2
4133	Doprinosi za mirovinsko osiguranje koje plaća poslodavac	055			-
4134	Posebni doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	056			-
42	Materijalni rashodi (AOP 058+062+067+072+077+087+092)	057	37.870.925	36.278.033	95,8
421	Naknade troškova radnicima (AOP 059 do 061)	058	2.198.720	3.062.531	139,3
4211	Službena putovanja	059	1.109.606	1.254.684	113,1
4212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	060	428.216	473.735	110,6
4213	Stručno usavršavanje radnika	061	660.898	1.334.112	201,9
422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično (AOP 063 do 066)	062	186.947	205.705	110,0
4221	Naknade za obavljanje aktivnosti	063	181.277	205.705	113,5
4222	Naknade troškova službenih putovanja	064	5.670		0,0
4223	Naknade ostalih troškova	065			-
4224	Ostale naknade	066			-
423	Naknade volonterima (AOP 068 do 071)	067	0	0	-
4231	Naknade za obavljanje djelatnosti	068			-
4232	Naknade troškova službenih putovanja	069			-
4233	Naknade ostalih troškova	070			-
4234	Ostale naknade	071			-
424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (AOP 073 do 076)	072	594.976	472.958	79,5
4241	Naknade za obavljanje aktivnosti	073	561.665	431.933	76,9
4242	Naknade troškova službenih putovanja	074	33.311	41.025	123,2
4243	Naknade ostalih troškova	075			-
4244	Ostale naknade	076			-
425	Rashodi za usluge (AOP 078 do 086)	077	8.115.512	7.529.067	92,8
4251	Usluge telefona, pošte i prijevoza	078	230.593	196.547	85,2
4252	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	079	194.122	262.230	135,1
4253	Usluge promidžbe i informiranja	080	63.006	122.444	194,3
4254	Komunalne usluge	081	106.472	79.363	74,5
4255	Zakupnine i najamnine	082	3.045.735	2.796.403	91,8
4256	Zdravstvene i veterinarske usluge	083	85.903	88.398	102,9
4257	Intelektualne i osobne usluge	084	3.656.143	3.134.897	85,7
4258	Računalne usluge	085	267.785	352.473	131,6
4259	Ostale usluge	086	465.753	496.312	106,6
426	Rashodi za materijal i energiju (AOP 088 do 091)	087	792.467	598.495	75,5
4261	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	088	524.703	323.200	61,6
4262	Materijal i sirovine	089	46.315	52.837	114,1
4263	Energija	090	186.825	196.551	105,2
4264	Sitan inventar i auto gume	091	34.624	25.907	74,8
429	Ostali nespomenuti materijalni rashodi (AOP 093 do 097)	092	25.982.303	24.409.277	93,9
4291	Premije osiguranja	093	131.039	193.620	147,8
4292	Reprezentacija	094	159.131	205.126	128,9
4293	Članarine	095	25.683.039	23.995.632	93,4
4294	Kotizacije	096	2.750	6.209	225,8
4295	Ostali nespomenuti materijalni rashodi	097	6.344	8.690	137,0
43	Rashodi amortizacije	098	645.775	1.117.093	173,0
44	Financijski rashodi (AOP 100+101+105)	099	321.420	272.322	84,7
441	Kamate za izdane vrijednosne papire	100			-
442	Kamate za primljene kredite i zajmove (AOP 102 do 104)	101	0	0	-
4421	Kamate za primljene kredite banaka i ostalih kreditora	102			-
4422	Kamate za primljene robne i ostale zajmove	103			-
4423	Kamate za odobrene, a nerealizirane kredite i zajmove	104			-
443	Ostali financijski rashodi (AOP 106 do 109)	105	321.420	272.322	84,7
4431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	106	126.740	144.362	113,9
4432	Negativne tečajne razlike i valutna klauzula	107	194.572	127.707	65,6
4433	Zatezne kamate	108	15	251	1.673,3
4434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	109	93	2	2,2
45	Donacije (AOP 111+114)	110	29.200	192.950	660,8
451	Tekuće donacije (AOP 112+113)	111	29.200	192.950	660,8
4511	Tekuće donacije	112	10.000	173.750	1.737,5
4512	Stipendije	113	19.200	19.200	100,0
452	Kapitalne donacije	114			-
46	Ostali rashodi (AOP 116+121)	115	195.005	250.528	128,5
461	Kazne, penali i naknade štete (AOP 117 do 120)	116	0	18.139	-
4611	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama	117			-
4612	Penali, ležarine i drugo	118			-
4613	Naknade šteta radnicima	119			-

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje	Index (5/4)
4614	Ugovorene kazne i ostale naknade šteta	120		18.139	-
462	Ostali nespomenuti rashodi (AOP 122 do 125)	121	195.005	232.389	119,2
4621	Neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine	122	1.130	3.923	347,2
4622	Otpisana potraživanja	123	103.066	126.825	123,1
4623	Rashodi za ostala porezna davanja	124	90.809	101.641	111,9
4624	Ostali nespomenuti rashodi	125			-
47	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija (AOP 127+128)	126	0	0	-
4711	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	127			-
4712	Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	128			-
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na početku razdoblja	129			-
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na kraju razdoblja	130			-
	Povećanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 130-129)	131	0	0	-
	Smanjenje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 129-130)	132	0	0	-
	UKUPNI RASHODI (AOP 044-131 ili 044+132)	133	60.771.726	61.141.484	100,6
	VIŠAK PRIHODA (AOP 001-133)	134	11.506.552	10.905.044	94,8
	MANJAK PRIHODA (AOP 133-001)	135	0	0	-
5221	Višak prihoda – preneseni	136	34.335.915	45.778.009	133,3
5222	Manjak prihoda – preneseni	137			-
	Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 134-135+136-137)	138	45.842.467	56.683.053	123,6
	Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 135+137-134-136)	139	0	0	-
DODATNI PODACI					
11	Stanje novčanih sredstava na početku godine	140	3.115.370	3.421.904	109,8
11-dugovno	Ukupni prijevizi na novčane račune i blagajne	141	149.779.605	326.176.618	217,8
11-potražno	Ukupni odjivi s novčanih računa i blagajni	142	149.473.070	325.121.604	217,5
11	Stanje novčanih sredstava na kraju razdoblja (AOP 140+141-142)	143	3.421.905	4.476.918	130,8
	Prosječan broj radnika na osnovi stanja krajem izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	144	76	81	106,6
	Prosječan broj radnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	145	76	77	101,3
VRIJEDNOST OSTVARENIH INVESTICIJA U NOVU DUGOTRAJNU IMOVINU		AOP	Ostvarena vrijednost		Index (5/4)
			u istom razdoblju prethodne godine	u izvještajnom razdoblju	
051	Građevinski objekti u pripremi	146		33.072.563	-
052	Postrojenja i oprema u pripremi	147	137.935	236.661	171,6
053	Prijevozna sredstva u pripremi	148	85.000	85.000	100,0
054	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi	149			-
055	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	150			-
056	Ostala nefinancijska imovina u pripremi	151			-
		AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	Index (5/4)
	Stanje zaliha	152	61.855	50.599	81,8
	Kontrolni zbroj (AOP 144 do 152)	153	284.942	33.444.981	>>100

Zakonski predstavnik: Omer Pita

Osoba za kontaktiranje: Marija Patekar

Telefon za kontakt: 2363941

Telefax: 2369301

Adresa e-pošte obveznika: marija.patekar@ccaa.hr



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

Prilog 2.

Bilanca neprofitne organizacije

Bilanca

NEPROFITNE ORGANIZACIJE

stanje na dan 31.12. 2014.

Obrazac BIL-NPF

Naziv obveznika: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Poštanski broj: 10000

Mjesto: Zagreb

Adresa sjedišta: Ulica grada Vukovara 284

Žiro račun:

Matični broj: 02371219

Šifra djelatnosti: 8411

Stanje kontrola: Sve su kontrole zadovoljene

AOP ozn. razdoblja: 2014-12

OIB: 76108805525

RNO: 0054879

Šifra županije: 21

Šifra općine: 133

Verzija Excel datoteke: 3.0.1.

Djelatnost: Opće djelatnosti javne uprave

Vrsta posla: 708

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
IMOVINA					
	IMOVINA (AOP 002+074)	001	56.166.770	66.487.547	118,4
0	Nefinancijska imovina (AOP 003+018+047+051+055+064)	002	3.944.289	36.121.241	915,8
01	Neproizvedena dugotrajna imovina (AOP 004+008-017)	003	82.404	37.592	45,6
011	Materijalna imovina – prirodna bogatstva (AOP 005 do 007)	004	0	0	-
0111	Zemljište	005			-
0112	Rudna bogatstva	006			-
0113	Ostala prirodna materijalna imovina	007			-
012	Nematerijalna imovina (AOP 009 do 016)	008	187.704	187.704	100,0
0121	Patenti	009			-
0122	Koncesije	010			-
0123	Licence	011	79.397	79.397	100,0
0124	Ostala prava	012	108.307	108.307	100,0
0125	Goodwill	013			-
0126	Osnivački izdaci	014			-
0127	Izdaci za razvoj	015			-
0128	Ostala nematerijalna imovina	016			-
019	Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine	017	105.300	150.112	142,6
02	Proizvedena dugotrajna imovina (AOP 019+023+031+034+039+042-046)	018	3.715.030	2.875.487	77,4
021	Građevinski objekti (AOP 020 do 022)	019	0	0	-
0211	Stambeni objekti	020			-
0212	Poslovni objekti	021			-
0213	Ostali građevinski objekti	022			-
022	Postrojenja i oprema (AOP 024 do 030)	023	3.000.096	3.128.239	104,3
0221	Uredska oprema i namještaj	024	2.633.736	2.745.858	104,3
0222	Komunikacijska oprema	025	65.558	80.570	122,9
0223	Oprema za održavanje i zaštitu	026			-
0224	Medicinska i laboratorijska oprema	027			-
0225	Instrumenti, uređaji i strojevi	028	148.494	148.494	100,0
0226	Sportska i glazbena oprema	029			-
0227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	030	152.308	153.317	100,7
023	Prijevozna sredstva (AOP 032+033)	031	0	0	-
0231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	032			-
0232	Ostala prijevozna sredstva	033			-
024	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti (AOP 035 do 038)	034	0	0	-
0241	Knjige u knjižnicama	035			-
0242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)	036			-
0243	Muzejski izlošci i predmeti prirodnih rijetkosti	037			-
0244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti	038			-
025	Višegodišnji nasadi i osnovno stado (AOP 040+041)	039	0	0	-
0251	Višegodišnji nasadi	040			-
0252	Osnovno stado	041			-
026	Nematerijalna proizvedena imovina (AOP 043 do 045)	042	2.834.245	2.873.960	101,4
0261	Ulaganja u računalne programe	043	2.834.245	2.873.960	101,4
0262	Umjetnička, literarna i znanstvena djela	044			-
0263	Ostala nematerijalna proizvedena imovina	045			-
029	Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine	046	2.119.311	3.126.712	147,5

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Stanja 1. siječnja	Stanja 31. prosinca	Index (5/4)
03	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (AOP 048)	047	0	0	-
031	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (AOP 049+050)	048	0	0	-
0311	Plemeniti metali i drago kamenje	049			-
0312	Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti	050			-
04	Sitni inventar (AOP 052+053-054)	051	0	0	-
041	Zalihe sitnog inventara	052			-
042	Sitni inventar u uporabi	053	754.673	666.039	88,3
049	Ispravak vrijednosti sitnog inventara	054	754.673	666.039	88,3
05	Nefinancijska imovina u pripremi (AOP 056 do 059+062+063)	055	85.000	33.157.563	>>100
051	Građevinski objekti u pripremi	056		33.072.563	-
052	Postrojenja i oprema u pripremi	057			-
053	Prijevozna sredstva u pripremi	058	85.000	85.000	100,0
054	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi (AOP 060+061)	059	0	0	-
0541	Višegodišnji nasadi u pripremi	060			-
0542	Osnovno stado u pripremi	061			-
055	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	062			-
056	Ostala nefinancijska imovina u pripremi	063			-
06	Proizvedena kratkotrajna imovina (AOP 065+070+073)	064	61.855	50.599	81,8
061	Zalihe za obavljanje djelatnosti (AOP 066 do 069)	065	61.855	50.599	81,8
0611	Zalihe za preraspodjelu drugima	066			-
0612	Zalihe materijala za redovne potrebe	067			-
0613	Zalihe rezervnih dijelova	068			-
0614	Zalihe materijala za posebne potrebe	069	61.855	50.599	81,8
062	Proizvodnja i proizvodi (AOP 071+072)	070	0	0	-
0621	Proizvodnja u tijeku	071			-
0622	Gotovi proizvodi	072			-
063	Roba za daljnju prodaju	073			-
1	Financijska imovina (AOP 075+083+100+105+125+133+142)	074	52.222.481	30.366.306	58,1
11	Novac u banci i blagajni (AOP 076+080+081+082)	075	3.421.904	4.476.919	130,8
111	Novac u banci (AOP 077 do 079)	076	3.393.154	4.461.232	131,5
1111	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	077	3.393.154	4.461.232	131,5
1112	Novac na računu kod inozemnih poslovnih banaka	078			-
1113	Prijelazni račun	079			-
112	Izdvojena novčana sredstva	080			-
113	Novac u blagajni	081	28.750	15.687	54,6
114	Vrijednosnice u blagajni	082			-
12	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo (AOP 084+087+088+089+095)	083	37.425.771	13.243.658	35,4
121	Depoziti u bankama i ostalim financijskim institucijama (AOP 085+086)	084	37.042.568	13.024.501	35,2
1211	Depoziti u tuzemnim bankama i ostalim financijskim institucijama	085	37.042.568	13.024.501	35,2
1212	Depoziti u inozemnim bankama i ostalim financijskim institucijama	086			-
122	Jamčevni polozi	087	145.076	145.076	100,0
123	Potraživanja od radnika	088	1.820	85	4,7
124	Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose (AOP 090 do 094)	089	33.165	33.182	100,1
1241	Potraživanje za više plaćenje poreze	090	18.473	18.473	100,0
1242	Potraživanja za porez na dodanu vrijednost kod obveznika	091		17	-
1243	Potraživanja za više plaćene carine i carinske pristojbe	092			-
1244	Potraživanja za više plaćene ostale poreze	093			-
1245	Potraživanja za više plaćene doprinose	094	14.692	14.692	100,0
129	Ostala potraživanja (AOP 096 do 099)	095	203.142	40.814	20,1
1291	Potraživanja za naknade koje se refundiraju	096	25.153	19.698	78,3
1292	Potraživanja za naknade štete	097			-
1293	Potraživanja za predujmove	098	177.989	21.116	11,9
1294	Ostala nespomenuta potraživanja	099			-
13	Zajmovi (AOP 101+102+103-104)	100	0	0	-
131	Zajmovi građanima i kućanstvima	101			-
132	Zajmovi pravnim osobama koji obavljaju poduzetničku djelatnost	102			-
133	Zajmovi ostalim subjektima	103			-
139	Ispravak vrijednosti danih zajmova	104			-
14	Vrijednosni papiri (AOP 106+109+112+115+118+121-124)	105	0	0	-
141	Čekovi (AOP 107+108)	106	0	0	-
1411	Čekovi-tuzemni	107			-
1412	Čekovi-inozemni	108			-
142	Komercijalni i blagajnički zapisi (AOP 110+111)	109	0	0	-
1421	Komercijalni i blagajnički zapisi – tuzemni	110			-
1422	Komercijalni i blagajnički zapisi – inozemni	111			-
143	Mjenice (AOP 113+114)	112	0	0	-
1431	Mjenice – tuzemne	113			-
1432	Mjenice – inozemne	114			-

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Index (5/4)
144	Obveznice (AOP 116+117)	115	0	0	-
1441	Obveznice – tuzemne	116			-
1442	Obveznice – inozemne	117			-
145	Opcije i drugi financijski derivati (AOP 119+120)	118	0	0	-
1451	Opcije i drugi financijski derivati – tuzemni	119			-
1452	Opcije i drugi financijski derivati – inozemni	120			-
146	Ostali vrijednosni papiri (AOP 122+123)	121	0	0	-
1461	Ostali tuzemni vrijednosni papiri	122			-
1462	Ostali inozemni vrijednosni papiri	123			-
149	Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira	124			-
15	Dionice i udjeli u glavnici (AOP 126+129-132)	125	0	0	-
151	Dionice i udjeli u glavnici banaka i ostalih financijskih institucija (AOP 127+128)	126	0	0	-
1511	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih banaka i ostalih financijskih institucija	127			-
1512	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih banaka i ostalih financijskih institucija	128			-
152	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava (AOP 130+131)	129	0	0	-
1521	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava	130			-
1522	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih trgovačkih društava	131			-
159	Ispravak vrijednosti dionica i udjela u glavnici	132			-
16	Potraživanja za prihode (AOP 134 do 137+140-141)	133	2.881.430	3.895.474	135,2
161	Potraživanja od kupaca	134	23.799	17.313	72,7
162	Potraživanja za članarine i članske doprinose	135			-
163	Potraživanja za prihode po posebnim propisima	136	4.103.257	5.250.612	128,0
164	Potraživanja za prihode od imovine (AOP 138+139)	137	0	0	-
1641	Potraživanja za prihode od financijske imovine	138			-
1642	Potraživanja za prihode od nefinancijske imovine	139			-
165	Ostala nespomenuta potraživanja	140			-
169	Ispravak vrijednosti potraživanja	141	1.245.626	1.372.451	110,2
19	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (AOP 143+144)	142	8.493.376	8.750.255	103,0
191	Rashodi budućih razdoblja	143	6.206.931	6.430.539	103,6
192	Nedospjela naplata prihoda	144	2.286.445	2.319.716	101,5
OBVEZE I VLASTITI IZVORI					
	OBVEZE I VLASTITI IZVORI (AOP 146+195)	145	56.166.770	66.487.547	118,4
2	Obveze (AOP 147+174+182+190)	146	10.324.304	9.804.494	95,0
24	Obveze za rashode (AOP 148+156+164+168+169+170)	147	8.307.511	8.404.493	101,2
241	Obveze za radnike (AOP 149 do 155)	148	1.807.451	1.908.069	105,6
2411	Obveze za plaće – neto	149	893.088	983.691	110,1
2412	Obveze za naknade plaća – neto	150	185	925	500,0
2413	Obveze za plaće u naravi – neto	151			-
2414	Obveze za porez i prirez na dohodak iz plaća	152	309.292	279.870	90,5
2415	Obveze za doprinose iz plaća	153	307.033	320.434	104,4
2416	Obveze za doprinose na plaće	154	234.086	274.673	117,3
2417	Ostale obveze za radnike	155	63.767	48.476	76,0
242	Obveze za materijalne rashode (AOP 157 do 163)	156	6.466.761	6.493.581	100,4
2421	Naknade troškova radnicima	157	583	3.240	555,7
2422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstavima i slično	158	32.695	54.214	165,8
2423	Naknade volonterima	159			-
2424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	160			-
2425	Obveze prema dobavljačima u zemlji	161	415.292	150.788	36,3
2426	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	162	6.018.191	6.285.339	104,4
2429	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja	163			-
244	Obveze za financijske rashode (AOP 165 do 167)	164	1.600	1.600	100,0
2441	Obveze za kamate za izdane vrijednosne papire	165			-
2442	Obveze za kamate za primljene kredite i zajmove	166			-
2443	Obveze za ostale financijske rashode	167	1.600	1.600	100,0
245	Obveze za prikupljena sredstva pomoći	168			-
246	Obveze za kazne i naknade šteta	169			-
249	Ostale obveze (AOP 171 do 173)	170	31.699	1.243	3,9
2491	Obveze za poreze	171			-
2492	Obveze za porez na dodanu vrijednost	172	30.456		0,0
2493	Obveze za predujmove, depozite, primljene jamčevine i ostale nespomenute obveze	173	1.243	1.243	100,0
25	Obveze za vrijednosne papire (AOP 175+178-181)	174	0	0	-
251	Obveze za čekove (AOP 176+177)	175	0	0	-
2511	Obveze za čekove – tuzemne	176			-
2512	Obveze za čekove – inozemne	177			-
252	Obveze za mjenice (AOP 179+180)	178	0	0	-
2521	Obveze za mjenice – tuzemne	179			-
2522	Obveze za mjenice – inozemne	180			-
259	Ispravak vrijednosti obveza za vrijednosne papire	181			-

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Index (5/4)
26	Obveze za kredite i zajmove (AOP 183+186-189)	182	2.946	2.946	100,0
261	Obveze za kredite banaka i ostalih kreditora (AOP 184+185)	183	0	0	-
2611	Obveze za kredite u zemlji	184			-
2612	Obveze za kredite iz inozemstva	185			-
262	Obveze za robne i ostale zajmove (AOP 187+188)	186	2.946	2.946	100,0
2621	Obveze za zajmove u zemlji	187			-
2622	Obveze za zajmove iz inozemstva	188	2.946	2.946	100,0
269	Ispravak vrijednosti obveza za kredite i zajmove	189			-
29	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (AOP 191+192)	190	2.013.847	1.397.055	69,4
291	Odgođeno plaćanje rashoda	191			-
292	Naplaćeni prihodi budućih razdoblja (AOP 193+194)	192	2.013.847	1.397.055	69,4
2921	Unaprijed plaćeni prihodi	193			-
2922	Odgođeno priznavanje prihoda	194	2.013.847	1.397.055	69,4
5	Vlastiti izvori (AOP 196+199-200)	195	45.842.466	56.683.053	123,6
51	Vlastiti izvori (AOP 197+198)	196	0	0	-
511	Vlastiti izvori	197			-
512	Revalorizacijska rezerva	198			-
5221	Višak prihoda	199	45.842.466	56.683.053	123,6
5222	Manjak prihoda	200			-
IZVANBILANČNI ZAPISI					
61	Izvanbilančni zapisi – aktiva	201	837.040	806.373	96,3
62	Izvanbilančni zapisi – pasiva	202	837.040	806.373	96,3

Zakonski predstavnik Omer Pita

Osoba za kontaktiranje: Marija Patekar

Telefon za kontakt: 2363941

Telefax: 2369301

Adresa e pošte: marija.patekar@ccaa.hr



Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

Prilog 3.

Izvješće neovisnog revizora i financijski izvještaji
Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO, Zagreb

**IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA I
FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
31. PROSINCA 2014.**

SADRŽAJ

	Stranica
Izjava o odgovornosti Direktora	1
Izvešće neovisnog revizora	2 – 3
Izveštaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija	4 – 8
Bilanca neprofitne organizacije	9 – 14
Bilješke uz financijske izvještaje	15 – 30

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

IZJAVA O ODGOVORNOSTI DIREKTORA

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

Temeljem važeće Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, Direktor Agencije je dužan osigurati da financijska izvješća za svaku financijsku godinu budu pripremljena u skladu s Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 10/2008, 7/2009 i 158/2013) tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO („Agencija“) za to razdoblje.

Direktor Agencije razumno očekuje da Agencija ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Direktor Agencije i dalje prihvaća načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvještaja.

Pri izradi financijskih izvješća Direktor Agencije je odgovoran:

- za dosljednu primjenu općih prihvaćenih računovodstvenih načela;
- za razumne i oprezne prosudbe i procjene;
- za primjenu važećih računovodstvenih standarda za neprofitne organizacije, za objavu i objašnjavanje svakog značajnog odstupanja u financijskim izvješćima; te
- za pripremanje financijskih izvješća po načelu vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprimjereno, pretpostaviti da će Agencija nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Direktor Agencije je odgovoran za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Agencije, kao i njihovu usklađenost s važećom Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Direktor Agencije je također odgovoran za čuvanje imovine Agencije, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.




g. Omer Pića
Direktor (do 31. ožujka 2015.)



g. Marin Puh
Vršitelj dužnosti direktora (od 01. travnja 2015.)

10. travnja 2015.

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

Ulica grada Vukovara 284/II

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vijeću HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO, Zagreb

Obavili smo reviziju priloženih financijskih izvještaja **HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO**, Zagreb, („Agencija”) za 2014. godinu koji uključuju izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za tu godinu i bilancu sa stanjem na dan 31. prosinca 2014. godine i ostalih objašnjavajućih bilješki (koje su priložene na stranicama od 4 do 30).

Odgovornost Direktora Agencije za financijske izvještaje

Direktor Agencije je odgovoran za sastavljanje i objektivan prikaz ovih financijskih izvještaja u skladu s Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 10/2008, 7/2009 i 158/2013).

Odgovornosti Direktora Agencije uključuju: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola relevantnih za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvještaja u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikazivanja uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i stvaranje razumnih računovodstvenih procjena u danim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o tim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije.

Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju pridržavanje revizora etičkih pravila te planiranje i provođenje revizije kako bi se steklo razumno uvjerenje o tome da u financijskim izvještajima nema značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama prikazanim u financijskim izvještajima. Odabir postupaka, uključujući i procjenu rizika značajnih pogrešnih prikazivanja u financijskim izvještajima zbog prijevara ili pogreška, ovisi o prosudbi revizora. Pri procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole Agencije koje su relevantne za sastavljanje i fer prikazivanje financijskih izvještaja kako bi odredio revizorske postupke koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne i za izražavanje mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Agencije. Revizija također uključuje ocjenjivanje prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritosti računovodstvenih procjena Upravljačkog tijela Agencije, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i prikladni za osiguravanje osnove za izražavanje našeg mišljenja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vijeću HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO, Zagreb

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji daju istinit i fer prikaz u svim značajnim odrednicama financijskog položaja Agencije, na dan 31. prosinca 2014. godine, kao i rezultate njezinog poslovanja za godinu tada završenu, sukladno Uredbi o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Ostala pitanja

Reviziju financijskih izvještaja Agencije za 2013. godinu obavila je druga revizorska tvrtka koja je o tim izvještajima izrazila pozitivno mišljenje na dan 20. svibnja 2014. godine.

IB Interbilanz revizija d.o.o.
Ulica grada Vukovara 284
10 000 Zagreb
Hrvatska

Zagreb, 10. travnja 2015.



Direktor:
Vedran Miloš



IB Interbilanz revizija d.o.o.
HR-10000 Zagreb


Ovlašteni revizor:
Ante Bitanga

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA
za razdoblje 01. siječnja do 31. prosinca 2014.
(u kunama bez lipa)

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
PRIHODI					
3631	Otpis obveza	038		0	-
3632	Naplaćena otpisana potraživanja	039		0	-
3633	Ostali nespomenuti prihodi	040	282	349	123,8
37	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija (AOP 042+043)	041	0	0	-
3711	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	042		0	-
3712	Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	043		0	-
RASHODI					
4	RASHODI (AOP 045+057+098+099+110+115+126)	044	60.771.726	61.141.484	100,6
41	Rashodi za radnike (AOP 046+051+052)	045	21.709.401	23.030.558	106,1
411	Plaće (AOP 047 do 050)	046	18.443.877	19.152.885	103,8
4111	Plaće za redovan rad	047	18.078.242	18.763.040	103,8
4112	Plaće u naravi	048	265.960	304.721	114,6
4113	Plaće za prekovremeni rad	049	99.675	85.124	85,4
4114	Plaće za posebne uvjete rada	050		0	-
412	Ostali rashodi za radnike	051	419.617	671.845	160,1
413	Doprinosi na plaće (AOP 053 do 056)	052	2.845.907	3.205.828	112,6
4131	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	053	2.530.624	2.880.499	113,8
4132	Doprinosi za zapošljavanje	054	315.283	325.329	103,2
4133	Doprinosi za mirovinsko osiguranje koje plaća poslodavac	055		0	-
4134	Posebni doprinosi za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	056		0	-
42	Materijalni rashodi (AOP 058+062+067+072+077+087+092)	057	37.870.925	36.278.033	95,8
421	Naknade troškova radnicima (AOP 059 do 061)	058	2.198.720	3.062.531	139,3
4211	Službena putovanja	059	1.109.606	1.254.684	113,1
4212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	060	428.216	473.735	110,6
4213	Stručno usavršavanje radnika	061	660.898	1.334.112	201,9
422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično (AOP 063 do 066)	062	186.947	205.705	110,0
4221	Naknade za obavljanje aktivnosti	063	181.277	205.705	113,5
4222	Naknade troškova službenih putovanja	064	5.670	0	0,0
4223	Naknade ostalih troškova	065		0	-
4224	Ostale naknade	066		0	-
423	Naknade volonterima (AOP 068 do 071)	067	0	0	-
4231	Naknade za obavljanje djelatnosti	068		0	-
4232	Naknade troškova službenih putovanja	069		0	-
4233	Naknade ostalih troškova	070		0	-
4234	Ostale naknade	071		0	-

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA
za razdoblje 01. siječnja do 31. prosinca 2014.
(u kunama bez lipa)

Račun iz rač. plana	OPIS	AQP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
RASHODI					
424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (AOP 073 do 076)	072	594.976	472.958	79,5
4241	Naknade za obavljanje aktivnosti	073	561.665	431.933	76,9
4242	Naknade troškova službenih putovanja	074	33.311	41.025	123,2
4243	Naknade ostalih troškova	075		0	-
4244	Ostale naknade	076		0	-
425	Rashodi za usluge (AOP 078 do 086)	077	8.115.512	7.529.067	92,8
4251	Usluge telefona, pošte i prijevoza	078	230.593	196.547	85,2
4252	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	079	194.122	262.230	135,1
4253	Usluge promidžbe i informiranja	080	63.006	122.444	194,3
4254	Komunalne usluge	081	106.472	79.363	74,5
4255	Zakupnine i najamnine	082	3.045.735	2.796.403	91,8
4256	Zdravstvene i veterinarske usluge	083	85.903	88.398	102,9
4257	Intelektualne i osobne usluge	084	3.656.143	3.134.897	85,7
4258	Računalne usluge	085	267.785	352.473	131,6
4259	Ostale usluge	086	465.753	496.312	106,6
426	Rashodi za materijal i energiju (AOP 088 do 091)	087	792.467	598.495	75,5
4261	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	088	524.703	323.200	61,6
4262	Materijal i sirovine	089	46.315	52.837	114,1
4263	Energija	090	186.825	196.551	105,2
4264	Sitan inventar i auto gume	091	34.624	25.907	74,8
429	Ostali nespomenuti materijalni rashodi (AOP 093 do 097)	092	25.982.303	24.409.277	93,9
4291	Premije osiguranja	093	131.039	193.620	147,8
4292	Reprezentacija	094	159.131	205.126	128,9
4293	Članarine	095	25.683.039	23.995.632	93,4
4294	Kotizacije	096	2.750	6.209	225,8
4295	Ostali nespomenuti materijalni rashodi	097	6.344	8.690	137,0
43	Rashodi amortizacije	098	645.775	1.117.093	173,0
44	Financijski rashodi (AOP 100+101+105)	099	321.420	272.322	84,7
441	Kamate za izdane vrijednosne papire	100		0	-
442	Kamate za primljene kredite i zajmove (AOP 102 do 104)	101	0	0	-
4421	Kamate za primljene kredite banaka i ostalih kreditora	102		0	-
4422	Kamate za primljene robne i ostale zajmove	103		0	-
4423	Kamate za odobrene, a nerealizirane kredite i zajmove	104		0	-
443	Ostali financijski rashodi (AOP 106 do 109)	105	321.420	272.322	84,7
4431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	106	126.740	144.362	113,9
4432	Negativne tečajne razlike i valutna klauzula	107	194.572	127.707	65,6
4433	Zatezne kamate	108	15	251	1.673,3
4434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	109	93	2	2,2

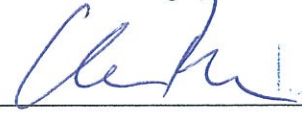
HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA
za razdoblje 01. siječnja do 31. prosinca 2014.
(u kunama bez lipa)

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
RASHODI					
45	Donacije (AOP 111+114)	110	29.200	192.950	660,8
451	Tekuće donacije (AOP 112+113)	111	29.200	192.950	660,8
4511	Tekuće donacije	112	10.000	173.750	1.737,5
4512	Stipendije	113	19.200	19.200	100,0
452	Kapitalne donacije	114		0	-
46	Ostali rashodi (AOP 116+121)	115	195.005	250.528	128,5
461	Kazne, penali i naknade štete (AOP 117 do 120)	116	0	18.139	-
4611	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama	117		0	-
4612	Penali, ležarine i drugo	118		0	-
4613	Naknade šteta radnicima	119		0	-
4614	Ugovorene kazne i ostale naknade šteta	120		18.139	-
462	Ostali nespomenuti rashodi (AOP 122 do 125)	121	195.005	232.389	119,2
4621	Neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine	122	1.130	3.923	347,2
4622	Otpisana potraživanja	123	103.066	126.825	123,1
4623	Rashodi za ostala porezna davanja	124	90.809	101.641	111,9
4624	Ostali nespomenuti rashodi	125			-
47	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija (AOP 127+128)	126	0	0	-
4711	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	127		0	-
4712	Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	128		0	-
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na početku razdoblja	129			-
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na kraju razdoblja	130			-
	Povećanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 130-129)	131	0	0	-
	Smanjenje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 129-130)	132	0	0	-
	UKUPNI RASHODI (AOP 044-131 ili 044+132)	133	60.771.726	61.141.484	100,6
	VIŠAK PRIHODA (AOP 001-133)	134	11.506.552	10.905.044	94,8
	MANJAK PRIHODA (AOP 133-001)	135	0	0	-
5221	Višak prihoda – preneseni	136	34.335.915	45.778.009	133,3
5222	Manjak prihoda – preneseni	137		0	-
	Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 134-135+136-137)	138	45.842.467	56.683.053	123,6
	Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 135+137-134-136)	139	0	0	-

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA
za razdoblje 01. siječnja do 31. prosinca 2014.
(u kunama bez lipa)

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
DODATNI PODACI					
11	Stanje novčanih sredstava na početku godine	140	3.115.370	3.421.904	109,8
11-dugovno	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	141	149.779.605	326.176.618	217,8
11-potražno	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	142	149.473.070	325.121.604	217,5
11	Stanje novčanih sredstava na kraju razdoblja (AOP 140+141-142)	143	3.421.905	4.476.918	130,8
	Prosječan broj radnika na osnovi stanja krajem izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	144	76	81	106,6
	Prosječan broj radnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	145	76	77	101,3
VRIJEDNOST OSTVARENIH INVESTICIJA U NOVU DUGOTRAJNU IMOVINU		AOP	Ostvarena vrijednost		Indeks (5/4)
			u istom razdoblju prethodne godine	u izvještajnom razdoblju	
051	Građevinski objekti u pripremi	146		33.072.563	-
052	Postrojenja i oprema u pripremi	147	137.935	236.661	171,6
053	Prijevozna sredstva u pripremi	148	85.000	85.000	100,0
054	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi	149		0	-
055	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	150		0	-
056	Ostala nefinancijska imovina u pripremi	151		0	-
		AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	Indeks (5/4)
	Stanje zaliha	152	61.855	50.599	81,8
	Kontrolni zbroj (AOP 144 do 152)	153	284.942	33.444.981	>>100

Financijska izvješća prikazana na stranicama 4 do 30 odobrili su Direktor Agencije i vršitelj dužnosti direktora u Zagrebu 10.04.2015. godine.

g. Omer Pita
Direktor (do 31. ožujka 2015.)


g. Marin Puh
Vršitelj dužnosti direktora (od 01. travnja 2015.)

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
BILANCA NEPROFITNE ORGANIZACIJE

stanje na da 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
IMOVINA					
	IMOVINA (AOP 002+074)	001	56.166.770	66.487.547	118,4
0	Nefinancijska imovina (AOP 003+018+047+051+055+064)	002	3.944.289	36.121.240	915,8
01	Neproizvedena dugotrajna imovina (AOP 004+008-017)	003	82.404	37.592	45,6
011	Materijalna imovina – prirodna bogatstva (AOP 005 do 007)	004	0	0	-
0111	Zemljište	005	0	0	-
0112	Rudna bogatstva	006	0	0	-
0113	Ostala prirodna materijalna imovina	007	0	0	-
012	Nematerijalna imovina (AOP 009 do 016)	008	187.704	187.704	100,0
0121	Patenti	009	0	0	-
0122	Koncesije	010	0	0	-
0123	Licence	011	79.397	79.397	100,0
0124	Ostala prava	012	108.307	108.307	100,0
0125	Goodwill	013	0	0	-
0126	Osnivački izdaci	014	0	0	-
0127	Izdaci za razvoj	015	0	0	-
0128	Ostala nematerijalna imovina	016	0	0	-
019	Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine	017	105.300	150.112	142,6
02	Proizvedena dugotrajna imovina (AOP 019+023+031+034+039+042-046)	018	3.715.030	2.875.487	77,4
021	Građevinski objekti (AOP 020 do 022)	019	0	0	-
0211	Stambeni objekti	020	0	0	-
0212	Poslovni objekti	021	0	0	-
0213	Ostali građevinski objekti	022	0	0	-
022	Postrojenja i oprema (AOP 024 do 030)	023	3.000.096	3.128.239	104,3
0221	Uredska oprema i namještaj	024	2.633.736	2.745.858	104,3
0222	Komunikacijska oprema	025	65.558	80.570	122,9
0223	Oprema za održavanje i zaštitu	026	0	0	-
0224	Medicinska i laboratorijska oprema	027	0	0	-
0225	Instrumenti, uređaji i strojevi	028	148.494	148.494	100,0
0226	Sportska i glazbena oprema	029	0	0	-
0227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	030	152.308	153.317	100,7
023	Prijevozna sredstva (AOP 032+033)	031	0	0	-
0231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	032	0	0	-
0232	Ostala prijevozna sredstva	033	0	0	-
024	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti (AOP 035 do 038)	034	0	0	-
0241	Knjige u knjižnicama	035	0	0	-
0242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)	036	0	0	-
0243	Muzejski izlošci i predmeti prirodnih rijetkosti	037	0	0	-

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
BILANCA NEPROFITNE ORGANIZACIJE
stanje na da 31. prosinca 2014.
(u kunama bez lipa)

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
IMOVINA					
0244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti	038	0	0	-
025	Višegodišnji nasadi i osnovno stado (AOP 040+041)	039	0	0	-
0251	Višegodišnji nasadi	040	0	0	-
0252	Osnovno stado	041	0	0	-
026	Nematerijalna proizvedena imovina (AOP 043 do 045)	042	2.834.245	2.873.960	101,4
0261	Ulaganja u računalne programe	043	2.834.245	2.873.960	101,4
0262	Umjetnička, literarna i znanstvena djela	044	0	0	-
0263	Ostala nematerijalna proizvedena imovina	045	0	0	-
029	Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine	046	2.119.311	3.126.712	147,5
03	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (AOP 048)	047	0	0	-
031	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (AOP 049+050)	048	0	0	-
0311	Plemeniti metali i drago kamenje	049	0	0	-
0312	Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti	050	0	0	-
04	Sitni inventar (AOP 052+053-054)	051	0	0	-
041	Zalihe sitnog inventara	052	0	0	-
042	Sitni inventar u uporabi	053	754.673	666.039	88,3
049	Ispravak vrijednosti sitnog inventara	054	754.673	666.039	88,3
05	Nefinancijska imovina u pripremi (AOP 056 do 059+062+063)	055	85.000	33.157.563	>>100
051	Građevinski objekti u pripremi	056	0	33.072.563	-
052	Postrojenja i oprema u pripremi	057	0	0	-
053	Prijevozna sredstva u pripremi	058	85.000	85.000	100,0
054	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi (AOP 060+061)	059	0	0	-
0541	Višegodišnji nasadi u pripremi	060	0	0	-
0542	Osnovno stado u pripremi	061	0	0	-
055	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	062	0	0	-
056	Ostala nefinancijska imovina u pripremi	063	0	0	-
06	Proizvedena kratkotrajna imovina (AOP 065+070+073)	064	61.855	50.599	81,8
061	Zalihe za obavljanje djelatnosti (AOP 066 do 069)	065	61.855	50.599	81,8
0611	Zalihe za preraspodjelu drugima	066	0	0	-
0612	Zalihe materijala za redovne potrebe	067	0	0	-
0613	Zalihe rezervnih dijelova	068	0	0	-
0614	Zalihe materijala za posebne potrebe	069	61.855	50.599	81,8
062	Proizvodnja i proizvodi (AOP 071+072)	070	0	0	-
0621	Proizvodnja u tijeku	071	0	0	-
0622	Gotovi proizvodi	072	0	0	-
063	Roba za daljnju prodaju	073	0	0	-
1	Financijska imovina (AOP 075+083+100+105+125+133+142)	074	52.222.482	30.366.306	58,1

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
BILANCA NEPROFITNE ORGANIZACIJE
stanje na da 31. prosinca 2014.
(u kunama bez lipa)

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
IMOVINA					
11	Novac u banci i blagajni (AOP 076+080+081+082)	075	3.421.904	4.476.919	130,8
111	Novac u banci (AOP 077 do 079)	076	3.393.154	4.461.232	131,5
1111	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	077	3.393.154	4.461.232	131,5
1112	Novac na računu kod inozemnih poslovnih banaka	078	0	0	-
1113	Prijelazni račun	079	0	0	-
112	Izdvojena novčana sredstva	080	0	0	-
113	Novac u blagajni	081	28.750	15.687	54,6
114	Vrijednosnice u blagajni	082	0	0	-
12	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo (AOP 084+087+088+089+095)	083	37.425.771	13.243.658	35,4
121	Depoziti u bankama i ostalim financijskim institucijama (AOP 085+086)	084	37.042.568	13.024.501	35,2
1211	Depoziti u tuzemnim bankama i ostalim financijskim institucijama	085	37.042.568	13.024.501	35,2
1212	Depoziti u inozemnim bankama i ostalim financijskim institucijama	086	0	0	-
122	Jamčevni polozi	087	145.076	145.076	100,0
123	Potraživanja od radnika	088	1.820	85	4,7
124	Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose (AOP 090 do 094)	089	33.165	33.182	100,1
1241	Potraživanje za više plaćene poreze	090	18.473	18.473	100,0
1242	Potraživanja za porez na dodanu vrijednost kod obveznika	091	0	17	-
1243	Potraživanja za više plaćene carine i carinske pristojbe	092	0	0	-
1244	Potraživanja za više plaćene ostale poreze	093	0	0	-
1245	Potraživanja za više plaćene doprinose	094	14.692	14.692	100,0
129	Ostala potraživanja (AOP 096 do 099)	095	203.142	40.814	20,1
1291	Potraživanja za naknade koje se refundiraju	096	25.153	19.698	78,3
1292	Potraživanja za naknade štete	097	0	0	-
1293	Potraživanja za predujmove	098	177.989	21.117	11,9
1294	Ostala nespomenuta potraživanja	099	0	0	-
13	Zajmovi (AOP 101+102+103-104)	100	0	0	-
131	Zajmovi građanima i kućanstvima	101	0	0	-
132	Zajmovi pravnim osobama koji obavljaju poduzetničku djelatnost	102	0	0	-
133	Zajmovi ostalim subjektima	103	0	0	-
139	Ispravak vrijednosti danih zajmova	104	0	0	-
14	Vrijednosni papiri (AOP 106+109+112+115+118+121-124)	105	0	0	-
141	Čekovi (AOP 107+108)	106	0	0	-
1411	Čekovi-tuzemni	107	0	0	-
1412	Čekovi-inozemni	108	0	0	-
142	Komercijalni i blagajnički zapisi (AOP 110+111)	109	0	0	-
1421	Komercijalni i blagajnički zapisi – tuzemni	110	0	0	-

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
BILANCA NEPROFITNE ORGANIZACIJE

stanje na da 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
IMOVINA					
1422	Komercijalni i blagajnički zapisi – inozemni	111	0	0	-
143	Mjenice (AOP 113+114)	112	0	0	-
1431	Mjenice – tuzemne	113	0	0	-
1432	Mjenice – inozemne	114	0	0	-
144	Obveznice (AOP 116+117)	115	0	0	-
1441	Obveznice – tuzemne	116	0	0	-
1442	Obveznice – inozemne	117	0	0	-
145	Opcije i drugi financijski derivati (AOP 119+120)	118	0	0	-
1451	Opcije i drugi financijski derivati – tuzemni	119	0	0	-
1452	Opcije i drugi financijski derivati – inozemni	120	0	0	-
146	Ostali vrijednosni papiri (AOP 122+123)	121	0	0	-
1461	Ostali tuzemni vrijednosni papiri	122	0	0	-
1462	Ostali inozemni vrijednosni papiri	123	0	0	-
149	Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira	124	0	0	-
15	Dionice i udjeli u glavnici (AOP 126+129-132)	125	0	0	-
151	Dionice i udjeli u glavnici banaka i ostalih financijskih institucija (AOP 127+128)	126	0	0	-
1511	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih banaka i ostalih financijskih institucija	127	0	0	-
1512	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih banaka i ostalih financijskih institucija	128	0	0	-
152	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava (AOP 130+131)	129	0	0	-
1521	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava	130	0	0	-
1522	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih trgovačkih društava	131	0	0	-
159	Ispravak vrijednosti dionica i udjela u glavnici	132	0	0	-
16	Potraživanja za prihode (AOP 134 do 137+140-141)	133	2.881.430	3.895.475	135,2
161	Potraživanja od kupaca	134	23.799	17.313	72,7
162	Potraživanja za članarine i članske doprinose	135	0	0	-
163	Potraživanja za prihode po posebnim propisima	136	4.103.257	5.250.612	128,0
164	Potraživanja za prihode od imovine (AOP 138+139)	137	0	0	-
1641	Potraživanja za prihode od financijske imovine	138	0	0	-
1642	Potraživanja za prihode od nefinancijske imovine	139	0	0	-
165	Ostala nespomenuta potraživanja	140	0	0	-
169	Ispravak vrijednosti potraživanja	141	1.245.626	1.372.451	110,2
19	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (AOP 143+144)	142	8.493.376	8.750.255	103,0
191	Rashodi budućih razdoblja	143	6.206.931	6.430.539	103,6
192	Nedospjela naplata prihoda	144	2.286.445	2.319.716	101,5

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
BILANCA NEPROFITNE ORGANIZACIJE
stanje na da 31. prosinca 2014.
(u kunama bez lipa)

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
OBVEZE I VLASTITI IZVORI					
	OBVEZE I VLASTITI IZVORI (AOP 146+195)	145	56.166.770	66.487.547	118,4
2	Obveze (AOP 147+174+182+190)	146	10.324.304	9.804.494	95,0
24	Obveze za rashode (AOP 148+156+164+168+169+170)	147	8.307.511	8.404.493	101,2
241	Obveze za radnike (AOP 149 do 155)	148	1.807.451	1.908.069	105,6
2411	Obveze za plaće – neto	149	893.088	983.691	110,1
2412	Obveze za naknade plaća – neto	150	185	926	500,0
2413	Obveze za plaće u naravi – neto	151	0	0	-
2414	Obveze za porez i prirez na dohodak iz plaća	152	309.292	279.870	90,5
2415	Obveze za doprinose iz plaća	153	307.033	320.434	104,4
2416	Obveze za doprinose na plaće	154	234.086	274.673	117,3
2417	Ostale obveze za radnike	155	63.767	48.476	76,0
242	Obveze za materijalne rashode (AOP 157 do 163)	156	6.466.761	6.493.581	100,4
2421	Naknade troškova radnicima	157	583	3.240	555,7
2422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	158	32.695	54.214	165,8
2423	Naknade volonterima	159	0	0	-
2424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	160	0	0	-
2425	Obveze prema dobavljačima u zemlji	161	415.292	150.788	36,3
2426	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	162	6.018.191	6.285.339	104,4
2429	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja	163	0	0	-
244	Obveze za financijske rashode (AOP 165 do 167)	164	1.600	1.600	100,0
2441	Obveze za kamate za izdane vrijednosne papire	165	0	0	-
2442	Obveze za kamate za primljene kredite i zajmove	166	0	0	-
2443	Obveze za ostale financijske rashode	167	1.600	1.600	100,0
245	Obveze za prikupljena sredstva pomoći	168	0	0	-
246	Obveze za kazne i naknade šteta	169	0	0	-
249	Ostale obveze (AOP 171 do 173)	170	31.699	1.243	3,9
2491	Obveze za poreze	171	0	0	-
2492	Obveze za porez na dodanu vrijednost	172	30.456	0	0,0
2493	Obveze za predujmove, depozite, primljene jamčevine i ostale nespomenute obveze	173	1.243	1.243	100,0
25	Obveze za vrijednosne papire (AOP 175+178-181)	174	0	0	-
251	Obveze za čekove (AOP 176+177)	175	0	0	-
2511	Obveze za čekove – tuzemne	176	0	0	-
2512	Obveze za čekove – inozemne	177	0	0	-
252	Obveze za mjenice (AOP 179+180)	178	0	0	-
2521	Obveze za mjenice – tuzemne	179	0	0	-
2522	Obveze za mjenice – inozemne	180	0	0	-
259	Ispravak vrijednosti obveza za vrijednosne papire	181	0	0	-
26	Obveze za kredite i zajmove (AOP 183+186-189)	182	2.946	2.946	100,0
261	Obveze za kredite banaka i ostalih kreditora (AOP 184+185)	183	0	0	-

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

BILANCA NEPROFITNE ORGANIZACIJE

stanje na da 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
OBVEZE I VLASTITI IZVORI					
2611	Obveze za kredite u zemlji	184	0	0	-
2612	Obveze za kredite iz inozemstva	185	0	0	-
262	Obveze za robne i ostale zajmove (AOP 187+188)	186	2.946	2.946	100,0
2621	Obveze za zajmove u zemlji	187	0	0	-
2622	Obveze za zajmove iz inozemstva	188	2.946	2.946	100,0
269	Ispravak vrijednosti obveza za kredite i zajmove	189	0	0	-
29	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (AOP 191+192)	190	2.013.847	1.397.055	69,4
291	Odgođeno plaćanje rashoda	191	0	0	-
292	Naplaćeni prihodi budućih razdoblja (AOP 193+194)	192	2.013.847	1.397.055	69,4
2921	Unaprijed plaćeni prihodi	193	0	0	-
2922	Odgođeno priznavanje prihoda	194	2.013.847	1.397.055	69,4
5	Vlastiti izvori (AOP 196+199-200)	195	45.842.466	56.683.053	123,6
51	Vlastiti izvori (AOP 197+198)	196	0	0	-
511	Vlastiti izvori	197	0		-
512	Revalorizacijska rezerva	198	0	0	-
5221	Višak prihoda	199	45.842.466	56.683.053	123,6
5222	Manjak prihoda	200	0	0	-
IZVANBILANČNI ZAPISI					
61	Izvanbilančni zapisi – aktiva	201	837.040	806.373	96,3
62	Izvanbilančni zapisi – pasiva	202	837.040	806.373	96,3

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

stanje na da 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

1. OPĆI PODACI

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija) je neprofitna pravna osoba, koja na temelju javne ovlasti obavlja poslove određene Zakonom o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14 – u daljnjem tekstu: Zakon), kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, te obavlja i druge poslove u skladu s propisima donesenim na temelju Zakona. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava u skladu s odredbama Zakona obavlja Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada). Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga, a za svoj rad odgovara Vladi. Na pitanja koja nisu uređena Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama i Statut Agencije. Statutom Agencije uređuje se: načela za unutarnje ustrojstvo, vrste unutarnjih ustrojstvenih jedinica i uvjeti za njihovo ustrojavanje, predstavljanje i zastupanje, financiranje, poslovno planiranje i godišnje izvještavanje, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo.

Sjedište Agencije je u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 284/II. Prema obavijesti o razvrstavanju poslovnog subjekta u Državnom zavodu za statistiku, djelatnost Agencije su poslovi *Opće djelatnosti javne uprave* – brojčana oznaka djelatnosti 8411.

Agencija je upisana u registar Trgovačkog suda u Zagrebu, MBS: 080654271.

Dodijeljeni OIB Agencije je: 76108805525.

Predsjednik Vijeća Agencije je gospodin Mirko Tatalović.

Direktor Agencije je gospodin Omer Pita (do 31. ožujka 2015. godine). Od 01. travnja 2015. godine vršitelj dužnosti direktora je g. Marin Puh.

U promatranom razdoblju, prosječan broj radnika na osnovi stanja krajem izvještajnog razdoblja iznosio je 81, dok je prosječan broj radnika po osnovi sati rada iznosio 77.

Agencija vodi računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu («Narodne novine» broj 109/07 i 54/13) i Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija («Narodne novine» broj 10/08, 7/09, 158/13, 1/14 i 44/14), te sastavlja propisana temeljna financijska izvješća: račun prihoda i rashoda, bilancu i bilješke uz financijske izvještaje.

Temeljem članka 6. stavak 5. Zakona o porezu na dodanu vrijednost («Narodne novine» broj 73/13, 148/13 i 143/14) Agencija nije u sustavu obračuna PDV-a. Na zahtjev Agencije, Porezna Uprava je odobrila dodjelu PDV identifikacijskog broja, obzirom da Agencija prema članku 75. stavku 1. točki 6. Zakona o porezu na dodanu vrijednost prima, odnosno prema članku 77. stavku 5. točki e) istog Zakona obavlja usluge za koje je primatelj obavezan platiti PDV.

Agencija nije korisnik sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske.

2. TEMELJI ZA SASTAVLJANJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji za 2014. godinu sastavljeni su u skladu s Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Iznosi u financijskim izvještajima iskazani su temeljem vjerodostojne poslovne, odnosno računovodstvene dokumentacije.

Tijekom 2014. godine Agencija je svoju djelatnost i aktivnosti obavljala u skladu sa Zakonom o zračnom prometu i Statutom Agencije na način zbog kojeg je osnovana i registrirana pri Trgovačkom sudu u Zagrebu.

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

stanje na da 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

3. PRIMJENJENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Pravilnik o utvrđivanju i primjeni računovodstvenih politika Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo utvrđuje računovodstvene politike Agencije i njihovu primjenu pri iskazivanju promjena u poslovnim knjigama, a posebno u području iskazivanja i mjerenja promjena primjenom sljedećih računovodstvenih politika:

- Politikom iskazivanja imovine
- Politikom iskazivanja dugotrajne nematerijalne imovine
- Politikom iskazivanja dugotrajne materijalne imovine
- Politikom amortizacije dugotrajne imovine
- Politikom iskazivanja dugotrajne financijske imovine
- Politikom iskazivanja zaliha
- Politikom iskazivanja dugoročnih potraživanja
- Politikom iskazivanja kratkotrajnih potraživanja
- Politikom iskazivanja kratkotrajne financijske imovine
- Politikom iskazivanja novca na računima u bankama i blagajni
- Politikom iskazivanja vlastitih izvora
- Politikom iskazivanja plaćenih troškova budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda
- Politikom iskazivanja dugoročnih obveza
- Politikom iskazivanja kratkoročnih obveza
- Politikom iskazivanja odgođenih plaćanja i naplata prihoda budućih razdoblja
- Politikom prihoda
- Politikom rashoda

Financijski izvještaji Agencije su:

- Bilanca,
- Račun prihoda i rashoda,
- Bilješke uz financijske izvještaje.

(a) Iskazivanje dugotrajne imovine

Agencija je tijekom 2014. godine imovinu nabavljala kupovinom iz redovnih sredstava. Smanjenje vrijednosti imovine provodilo se razmjerno trošenju imovine kroz korisni vijek trajanja, odobrenjem ispravka vrijednosti i zaduženjem rashoda amortizacije u iznosima izračunatim prema zakonski propisanim stopama.

(b) Sitni inventar

Sitni inventar nabavljen tijekom 2014. godine stavljen je u upotrebu, temeljem pojedinačnih zaduženja radnika i jednokratno otpisan.

(c) Priznavanje prihoda

Agencija je recipročne prihode evidentirala u skladu s Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija i priznavala ih u izvještajnom razdoblju na koje su se odnosili, odnosno u trenutku nastanka poslovnog događaja.

Nerecipročni prihodi priznavani su u trenutku naplate potraživanja, prema računovodstvenom načelu novčanog toka, odnosno u trenutku kad su postali raspoloživi. Svi priljevi od rutnih naknada (nerecipročni prihodi Agencije) ostvareni do 31. siječnja 2015. godine proknjiženi su kao prihodi 2014. godine.

3. PRIMJENJENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

(d) Priznavanje rashoda

Rashodi se iskazuju prema načelu nastanka poslovnog događaja i priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o trenutku plaćanja.

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

stanje na da 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

4. PRIHODI I RASHODI HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. g.

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje
3	PRIHODI (AOP 002+005+008+011+024+032+041)	001	72.278.278	72.046.528
4	RASHODI (AOP 045+057+098+099+110+115+126)	044	(60.771.726)	(61.141.484)
	Ukupno	134	11.506.552	10.905.044

U 2014.g. ostvarena je razlika prihoda i rashoda u iznosu od 10.905.044 kune (2013.: 11.506.552 kuna).

4.1 PRIHODI

Agencija je u 2014. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 72.046.528 kuna (2013.: 72.278.278 kuna) prema sljedećoj strukturi:

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje
31	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga (AOP 003+004)	002	91.509	158.762
33	Prihodi po posebnim propisima (AOP 009+010)	008	39.681.281	41.471.054
34	Prihodi od imovine (AOP 012+021)	011	1.210.359	833.378
35	Prihodi od donacija (AOP 025+028 do 031)	024	3.278.977	3.189.072
36	Ostali prihodi (AOP 033+036+037)	032	28.016.152	26.394.262
3	Ukupno	001	72.278.278	72.046.528

a. AOP 002 - Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga

Prihodi od prodaje roba odnose se na prefakturirane troškove za službene obrasce isporučene zdravstvenim ustanovama i ostalim subjektima u zrakoplovstvu ostvareni su u iznosu od 35.343 kune (2013.: 33.648 kuna).

Prihodi od pružanja usluga ostvareni su obavljanjem usluga nadzora na posebni zahtjev različitih subjekata u zrakoplovstvu temeljem kompetencija i javnih ovlastiti Agencije utvrđenih Zakonom u iznosu 123.419 kuna (2013.: 57.861 kuna).

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje
3111	Prihodi od prodaje roba	003	33.648	35.343
3112	Prihodi od pružanja usluga	004	57.861	123.419
31	Ukupno	002	91.509	158.762

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

stanje na dan 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lica)

4. PRIHODI I RASHODI HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. g. (nastavak)

4.1 PRIHODI (nastavak)

b. AOP 008 - Prihodi po posebnim propisima

Agencija je u 2014. godini po posebnim propisima ostvarila prihode u visini od 41.471.054 kuna (2013.: 39.681.281 kuna). Prihodi po posebnim propisima su:

1. Naknade iz djelatnosti Agencije ostvarene temeljem važećih propisa o visini naknada za poslove iz nadležnosti Agencije (plovidbenost zrakoplova i licenciranje zrakoplovnog osoblja), a prema Naredbi o visini naknade za izvršeni pregled zrakoplova, zavisno od kategorije, namjene i udovoljavanja posebnim uvjetima («Narodne novine» broj 55/09) i Naredbi o visini naknade za utvrđivanje stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja («Narodne novine» broj 18/03 i 49/09). Temeljem članka 10. Zakona o zračnom prometu i Statuta Agencije, Agencija je obavljajući poslove s osnova javnih ovlasti u 2014. godini ostvarila 678.715 kuna (2013.: 815.556 kuna). Sredstva su prikupljena za licenciranje zrakoplovnog osoblja, plovidbenost zrakoplova, izdavanje licencijskih operatorima i zračnim prijevoznicima i dr.

2. Prihodi od putničkih i robnih naknada za domaće i strane putnike ostvareni su prema Naredbi o utvrđivanju visine naknada za rad Agencije za civilno zrakoplovstvo («Narodne novine» broj 40/10). Agencija obavlja poslove naplate naknada za prevezenu robu i putnike na osnovu navedene naredbe. Putnici u domaćem odlasku i transferu plaćaju 0,68 EUR naknade, dok putnici u međunarodnom odlasku plaćaju 1,37 EUR naknade. Nadalje zračni prijevoznici plaćaju 0,02 EUR naknade po kg prevezene robe. Agencija je od domaćih i stranih prijevoznika za prevezenu robu/teret i putnike u 2014. godini ostvarila prihod od 32.336.959 kuna (2013.: 29.484.889 kuna).

3. Prihodi od rutnih naknada ostvareni su na osnovu utvrđene Konsolidirane baze troškova za RH u svrhu obavljanja poslova iz nadležnosti Nacionalnog nadzornog tijela (National Supervisory Authority –NSA) koje obavlja sveukupni nadzor nad pružateljem usluga u zračnom prometu koje obuhvaćaju: pružanje operativnih usluga u zračnom prometu (ATS), pružanje usluga komunikacije, navigacije i nadzora (CNS), pružanje usluga zrakoplovnog informiranja (AIS), pružanje usluga zrakoplovne meteorologije (MET).

Sustav (rutnih i terminalnih) naknada se provodi u skladu s Uredbom (EZ) br. 1794/2006 od 6. prosinca 2006. kojom se utvrđuje zajednički način obračuna naknada za usluge u zračnoj plovidbi (SL, L 341, 7.12.2006.), EUROCONTROL-ovim Sustavom rutnih naknada te međunarodnim sporazumima o rutnim i terminalnim naknadama koji obvezuju Republiku Hrvatsku. Podzakonski propis koji je donesen na temelju Zakona i u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku i odgovarajućim EU propisima je Pravilnik o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada («Narodne novine» broj 91/13). Temeljem Konsolidirane baze troškova za Republiku Hrvatsku za 2014. godinu utvrđena je jedinična cijena rutnih naknada u okviru koje se nalazio i udio Agencije određen prema prihvatljivoj razini troškova Agencije za obavljanje poslova iz nadležnosti Nacionalnog nadzornog tijela (National Supervisory Authority- NSA).

U 2014. godini Agencija je od strane korisnika zračnog prostora Republike Hrvatske putem plaćanja jedinične cijene preleta ostvarila neregulirane prihode u iznosu od 8.455.380 kuna (2013.: 9.380.836 kuna) što predstavlja 20,39% od ukupnih prihoda ostvarenih po osnovi posebnih propisa.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
stanje na da 31. prosinca 2014.
(u kunama bez lipa)

4. PRIHODI I RASHODI HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. g. (nastavak)

4.1 PRIHODI (nastavak)

b AOP 008 - Prihodi po posebnim propisima (nastavak)

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje
Ad.1	Naknade iz djelatnosti Agencije		815.556	678.715
Ad.2	ACZ (putničke i robne) naknade - domaće i strane		29.484.889	32.336.959
Ad.3	Rutne naknade - udio Agencije		9.380.836	8.455.380
33	Ukupno prihodi po posebnim propisima	008	39.681.281	41.471.054

c. AOP 011 - Prihodi od imovine

Prihodi od kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju u 2014.g. ostvareni su temeljem oročavanja slobodnih financijskih sredstava u iznosu od 614.131 kunu (2013.: 629.611 kuna), a prihodi od pozitivnih tečajnih razlika u iznosu od 211.747 kuna (2013.: 567.265 kuna).

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje
3413	Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju	015	629.611	614.131
3414	Prihodi od zateznih kamata	016	13.483	7.500
3415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	017	567.265	211.747
34	Ukupno	011	1.210.359	833.378

d. AOP 024 - Prihodi od donacija

Prihodi od donacija iznose 3.189.072 kune (2013.: 3.278.977 kuna), odnose se na amortizirani dio vrijednosti materijalne imovine koju je Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture temeljem Sporazuma doniralo Agenciji u iznosu od 5.643 kune (2013. 10.306 kuna), od 16.125 kuna (2013.: 6.255 kuna) sredstava iz Državnog proračuna koje se odnose na dio nacionalne komponente vezene za IPA 2009, kao i na sredstva u iznosu od 3.167.304 kuna (2013.: 3.262.416 kuna) od pomoći EU (IPA 2009-Twinning).

e. AOP 032 - Ostali prihodi

Ostali prihodi Agencije iznose 26.394.262 kune (2013.: 28.016.152 kune), a odnose se na sredstva od refundacija za članarinu Europskoj organizaciji za sigurnost zračne plovidbe - EUROCONTROL, koju Agencija plaća u ime Republike Hrvatske.

Iznos prihoda za refundaciju članarine EUROCONTROL-u iznosi 26.220.048 kuna (2013.: 27.924.465 kuna), a udio je određen usvojenim planom troškova rutnih naknada za 2014. godinu.

Ostali prihodi od refundacija odnose se na refundaciju troškova mobitela iznad dozvoljenog iznosa, plaće u naravi, refundacije za službeni put, naknade štete, od prodaje dugotrajne imovine u iznosu od 174.214 kune (2013.: 91.687 kuna).

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

stanje na da 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

4. PRIHODI I RASHODI HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. g. (nastavak)

4.2 RASHODI

U 2014. godini Agencija je ostvarila rashode u iznosu od 61.141.484 kune (2013.: 60.771.726 kuna)

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje
41	Rashodi za radnike (AOP 046+051+052)	045	(21.709.401)	(23.030.558)
42	Materijalni rashodi (AOP 058+062+067+072+077+087+092)	057	(37.870.925)	(36.278.033)
43	Rashodi amortizacije	098	(645.775)	(1.117.093)
44	Financijski rashodi (AOP 100+101+105)	099	(321.420)	(272.322)
45	Donacije (AOP 111+114)	110	(29.200)	(192.950)
46	Ostali rashodi (AOP 116+121)	115	(195.005)	(250.528)
4	Ukupno	044	(60.771.726)	(61.141.484)

f. AOP 045 - Rashodi za radnike

Ukupni rashodi za radnike iznose 23.030.558 kuna (2013.: 21.709.401 kuna). Rashodi za redovan rad iznose 19.152.885 kuna (2013.: 18.443.877 kuna), doprinosi na plaće iznose 3.205.828 kuna (2013.: 2.845.907 kuna).

Ostali rashodi za radnike odnose se na premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u visini porezno priznatih troškova, otpremnine, naknade za rođenje djeteta te potpore u slučaju smrti člana uže obitelji u iznosu 671.845 kuna (2013.: 419.617 kuna).

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

stanje na da 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

4. PRIHODI I RASHODI HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. g. (nastavak)

4.2 RASHODI (nastavak)

g. AOP 057 - Materijalni rashodi

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje
4211	Službena putovanja	059	(1.109.606)	(1.254.684)
4212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	060	(428.216)	(473.735)
4213	Stručno usavršavanje radnika	061	(660.898)	(1.334.112)
4221	Naknade za obavljanje aktivnosti	063	(181.277)	(205.705)
4222	Naknade troškova službenih putovanja	064	(5.670)	-
4241	Naknade za obavljanje aktivnosti	073	(561.665)	(431.933)
4242	Naknade troškova službenih putovanja	074	(33.311)	(41.025)
4251	Usluge telefona, pošte i prijevoza	078	(230.593)	(196.547)
4252	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	079	(194.122)	(262.230)
4253	Usluge promidžbe i informiranja	080	(63.006)	(122.444)
4254	Komunalne usluge	081	(106.472)	(79.363)
4255	Zakupnine i najamnine	082	(3.045.735)	(2.796.403)
4256	Zdravstvene i veterinarske usluge	083	(85.903)	(88.398)
4257	Intelektualne i osobne usluge	084	(3.656.143)	(3.134.897)
4258	Računalne usluge	085	(267.785)	(352.473)
4259	Ostale usluge	086	(465.753)	(496.312)
4261	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	088	(524.703)	(323.200)
4262	Materijal i sirovine	089	(46.315)	(52.837)
4263	Energija	090	(186.825)	(196.551)
4264	Sitan inventar i auto gume	091	(34.624)	(25.907)
4291	Premije osiguranja	093	(131.039)	(193.620)
4292	Reprezentacija	094	(159.131)	(205.126)
4293	Članarine	095	(25.683.039)	(23.995.632)
4294	Kotizacije	096	(2.750)	(6.209)
4295	Ostali nespomenuti materijalni rashodi	097	(6.344)	(8.690)
42	Ukupno	057	(37.870.925)	(36.278.033)

1. AOP 059 - Službena putovanja

Troškovi službenih putovanja u tuzemstvu i inozemstvu nastali su realizacijom programa rada Agencije, obavljanja nadzora i prisustvovanja međunarodnim službenim skupovima i sastancima. Uključuju troškove prijevoza, smještaja i dnevnica. Ovaj trošak odnosi se na troškove radnika Agencije.

2. AOP 060 - Naknada za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život

Troškovi u iznosu od 473.735 kuna (2013.: 428.216 kuna) odnose se na troškove korištenja javnog prijevoza na posao i s posla.

4. PRIHODI I RASHODI HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. g. (nastavak)

4.2 RASHODI (nastavak)

3. AOP 061 - Stručno usavršavanje radnika
Troškovi stručnog usavršavanja radnika Agencije u tuzemstvu i inozemstvu za obavljanje poslova iz djelokruga rada Agencije. Troškovi stručnog usavršavanja iznose 1.334.112 kuna (2013.: 660.898 kuna).
4. AOP 063 - Naknada za obavljanje aktivnosti (Vijeće Agencije)
Naknade za obavljanje aktivnosti odnose se na troškove naknada članovima Vijeća Agencije. Vijeće Agencije temeljem članka 8. Zakona o zračnom prometu čini 5 članova. Odlukom Vijeća Agencije od 11. svibnja 2009. godine, KLASA: 120-01/09-01/01, URBROJ: 376-02-01-09-2 i Odlukom Ministra MPPI-ja od 19. svibnja 2009. godine, KLASA 400-01/08-03/272, URBROJ: 530-09-08-06 o davanju suglasnosti MPPI-ja, naknade su od srpnja 2009. godine za sve članove Vijeća Agencije utvrđene u visini 2.000 kuna neto. Taj iznos je zadržan i tijekom 2014. godine.
5. AOP 073 - Naknade za obavljanje aktivnosti (ostale osobe izvan radnog odnosa)
Trošak od 431.933 kuna (2013.: 561.665 kuna) odnosi se na stalne i povremene ugovorne djelatnike koji sudjeluju u realizaciji programa rada Agencije, a ne postoji potreba za njihovim stalnim zapošljavanjem.
6. AOP 074 - Naknade troškova službenih putovanja (ostale osobe izvan radnog odnosa)
Troškovi službenih putovanja ugovornih djelatnika koji sudjeluju u realizaciji programa rada Agencije iznose 41.025 kuna (2013.: 33.311 kuna).
7. AOP 078 - Usluge telefona pošte i prijevoza
Troškovi u iznosu od 196.547 kuna (2013.: 230.593 kuna) odnose se na troškove fiksne telefonije u iznosu od 33.256 kuna (2013.: 73.842 kune), mobilne telefonije u iznosu od 69.158 kuna (2013.: 46.888 kuna), interneta u iznosu od 43.390 kuna (2013.: 41.855 kuna), te troškove poštanskih usluga u iznosu 50.743 kune (2013.: 68.008 kuna).
8. AOP 079 - Usluge tekućeg i investicijskog održavanja
Troškovi se odnose na održavanje informatičke opreme, vozila i web stranice Agencije i iznose 262.230 kuna (2013.: 194.122 kuna).
9. AOP 080 - Usluge promidžbe i informiranja
Troškovi promidžbe i informiranja u iznosu od 122.444 kune (2013.: 63.006 kuna) odnose se na troškove oglašavanja javne nabave, za natječaje za radna mjesta, zakup prostora za informiranje, uslugu praćenja medija.
10. AOP 081 - Komunalne usluge
Opskrba pitkom vodom, usluga zbrinjavanja praznih cartridge-a, usluga održavanja cvijeća u iznosu od 79.363 kune (2013.: 106.472 kuna).
11. AOP 082 - Zakupnine i najamnine
Troškovi najma uključuju trošak najma prostora u iznosu od 2.767.841 kunu (2013.: 2.988.510 kuna), opreme i prijevoznih sredstava u iznosu od 28.562 kune (2013.: 57.225 kuna).
12. AOP 083 - Zdravstvene i veterinarske usluge
Zdravstvene usluge u iznosu od 7.398 kuna (2013.: 6.945 kuna) odnose se na troškove specijalističkih pregleda inspektora i troškove sistematskog pregleda radnika u iznosu od 81.000 kuna (2013.: 78.958 kuna).

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

stanje na dan 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

4. PRIHODI I RASHODI HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. g. (nastavak)

4.2 RASHODI (nastavak)

13. AOP 084 - Intelektualne i osobne usluge

Troškovi intelektualnih i osobnih usluga iznose 3.134.897 kuna (2013.: 3.656.143 kuna). Struktura predstavlja vrijednost doniranih usluga IPA 2009 (Twinning) u iznosu od 2.740.716 kuna (2013.: 2.018.485 kuna), donacija EBRD 0 kuna (2013.: 1.490.521 kuna). Ostali troškovi osobnih usluga odnose se na područja zaštite na radu i zaštite od požara u iznosu od 43.250 kuna (2013.: 37.125 kuna), trošak student servisa od 22.983 kune (2013.: 38.422 kuna), usluge stranih stručnjaka u iznosu od 260.505 kuna (2013.: 10.029 kuna), ostale osobne usluge u iznosu od 46.808 kuna (2013.: 0 kuna) i preostale manje troškove intelektualnih usluga u iznosu od 20.635 kuna (2013.: 61.561 kuna).

14. AOP 085 - Računalne usluge

Troškovi u ukupnom iznosu od 352.473 kune (2013.: 267.785 kuna) odnose se na održavanje računalnih aplikacija IPIS - sustava za praćenje financijskog poslovanja, ICROSS - sustava za pisarnicu, sustava ARHINET, MATRICA, Casra CAT, LMS Lirex.

15. AOP 086 - Ostale usluge

Troškovi u ukupnom iznosu od 496.312 kune (2013.: 465.753 kuna) odnose na odvjetničke, računovodstvene i revizorske usluge, usluge pranja vozila, usluge izrade fotografija, leasing-a prijevoznih sredstava, tehnički pregled i registraciju vozila i kratkoročna upotreba prava.

16. AOP 088 - Uredski materijal i ostali materijalni rashodi

Ukupni trošak u iznosu od 323.200 kune (2013.: 524.703 kuna) odnosi se na nabavu uredskog materijala od 109.581 kunu (2013.: 132.790 kuna), rezervnih informatičkih dijelova od 42.106 kuna (2013.: 28.176 kuna), materijala za promidžbu od 63.013 kune (2013.: 54.517 kuna), stručne literature od 37.405 kuna (2013.: 55.561 kuna), i ostalih materijalnih troškova u iznosu od 71.095 kuna (2013.: 253.659 kuna)

17. AOP 089 Materijal i sirovine

Troškovi u iznosu od 52.837 kuna (2013.: 46.315 kuna) odnose se na nabavu zaštićenih obrazaca.

18. AOP 090 – Energija

Troškovi električne energije u iznosu od 79.205 kuna (2013.: 88.778 kuna) i benzina za službena vozila iznosu od 117.346 kuna (2013.: 98.047 kuna), što ukupno iznosi 196.551 kunu (2013.: 186.825 kuna).

19. AOP 091 - Sitni inventar i gume

Troškovi od 25.907 kune (2013.: 34.624 kuna) uključuju troškove sitnog inventara 22.396 kuna (2013.: 14.345 kuna), troškove nabave službenih pečata u iznosu od 1.151 kunu (2013.: 10.012 kuna) i auto guma u iznosu od 2.360 kuna (2013.: 10.267 kuna).

20. AOP 093 Premije osiguranja

Ukupan iznos od 193.620 kuna (2013.: 131.039 kuna) uključuje troškove osiguranja motornih vozila u iznosu od 38.429 kuna (2013.: 41.853 kuna), te premije neživotnog i životnog osiguranja izvan ugovorne odgovornosti prema trećim osobama u iznosu od 155.191 kunu (2013.: 89.186 kuna).

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

stanje na da 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

4. PRIHODI I RASHODI HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. g. (nastavak)

4.2 RASHODI (nastavak)

21. AOP 094 – Reprezentacija

Troškovi reprezentacije u iznosu od 205.126 kuna (2013.: 159.131 kuna) odnosi se na nabavu usluga i stvari za potrebe prijema stranih auditora u Agenciji u iznosu od 109.919 kuna (2013.: 119.474 kuna), te na vanjske usluge reprezentacije u iznosu od 95.207 kuna (2013.: 39.657 kuna).

22. AOP 095 – Članarine

Trošak plaćene članarine u iznosu od 23.993.652 kune (2013.: 25.680.676 kuna), odnosi se na članstvo Republike Hrvatske u Europskoj organizaciji za sigurnost zračne plovidbe-EUROCONTROL. Članica EUROCONTROL-a je Republika Hrvatska, a članarinu u ime Republike Hrvatske plaća Agencija. Taj se trošak Agenciji refundira kroz sustav rutnih naknada. Ostale članarine u Republici Hrvatskoj iznose 1.980 kune (2013.: 2.363 kuna). Ukupan trošak za članarine iznosi 23.995.632 kune (2013.: 25.683.039 kuna)

23. AOP 096 – Kotizacije

Ukupni troškovi kotizacija u 2014. godini iznose 6.209 kuna (2013.: 2.750 kuna).

24. AOP 097 - Ostali nespomenuti materijalni rashodi

Ostali nespomenuti materijalni troškovi iznose 8.690 kuna (2013.: 6.344 kuna).

h. AOP 098 – Rashodi amortizacije

Iznos amortizacije u iznosu od 1.117.093 kune (2013.: 645.775 kuna) odnosi se na trošak kupljenih osnovnih sredstava u iznosu od 579.764 kune (2013.: 424.559 kuna), amortizacije donirane opreme od MPPI-a u iznosu od 5.642 kune (2013.: 10.306 kuna) i amortizacije donirane opreme iz sredstava IPA 2009 u iznosu od 531.687 kuna (2013.: 210.910 kuna).

i. AOP 099 - Financijski rashodi

Financijski rashodi odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 144.362 kune (2013.: 126.740 kuna), negativne tečajne razlike u iznosu od 127.707 kuna (2013.: 194.572 kuna), zatezne kamate 251 kunu (2013.: 15 kuna), te ostale nespomenute financijske troškove u iznosu od 2 kune (2013.: 93 kuna).

j. AOP 111 – Tekuće donacije

Tekuće donacije odnose se na donaciju Crvenom križu RH za pomoć poplavljenim područjima u iznosu od 150.000 kuna, dodijeljenu stipendiju djetetu – studentu preminulog radnika Agencije u iznosu od 19.200 kuna (2013.: 19.200 kuna). Sponzorstvo coffee break-a na konferenciji Avia.Busin.Arena 2014 Cavtat u iznosu od 18.750 kuna (2013.: 10.000 kuna) i Zakladi hrvatska nagrada za kvalitetu u iznosu od 5.000 kuna.

k. AOP 115 – Ostali rashodi

Povrat PDV-a Hrvatskoj kontroli zračne plovidbe d.o.o. (u daljnjem tekstu HKZP) primljenog u rutnim naknadama iznosi 95.059 kuna (2013.: 76.823 kuna). HKZP je obveznik plaćanja PDV-a, plaća ukupan iznos PDV-a koji EUROCONTROL zbog programskog rješenja upućuje Agenciji i slijedom navedenog Agencija je obvezna HKZP-u taj neopravdano primljeni iznos refundirati. Preostali rashodi odnose se na otpis potraživanja u iznosu od 126.825 kuna (2013.: 103.066 kuna) prema Odluci direktora o ispravku potraživanja i otpisu, a odnose se na kompanije koje su proglasile stečaj i/ili prestale s radom u 2014. godini, neotpisanoj vrijednosti rashodovanih osnovnih sredstava u iznosu od 3.923 kune (2013.: 1.130 kuna), ugovorne kazne u iznosu od 18.139 kuna (2013.: 10.154 kuna) te porez na CMV u iznosu od 6.582 kune (2013.: 3.832 kuna).

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

stanje na da 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

5. VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA RASPOLOŽIV U SLJEDEĆIM RAZDOBLJIMA

Agencija je u 2014. godini ostvarila višak prihoda u iznosu od 10.905.044 kune (2013.: 11.506.552 kuna). Zakonom o zračno prometu i Statutom Agencije propisano je da se višak prihoda koristi za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije.

Ostvareni višak prihoda u 2014. godini veći je od planiranog viška prihoda. To je rezultat povećanja ukupnog broja prevezenih putnika i roba u domaćem i međunarodnom odlasku, te s druge strane smanjenja rashoda u odnosu na usvojeni Rebalans financijskog plana Agencije za 2014. godinu. Ostvareni višak prihoda koristit će se za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije. Budući da postoji snažan sezonski utjecaj na visinu ostvarenih prihoda Agencije, uz male oscilacije gotovo konstantnih rashoda na nivou mjeseca, ostvaren višak prihoda koristit će se za pokrivanje manjka prihoda tijekom zimskih mjeseci i održavanje potrebne likvidnosti. Ujedno će se višak prihoda koristiti za pokrivanje rashoda članarine EUROCONTROL-u, budući da rashod članarine prethodi refundaciji kroz prihod od rutnih naknada za 60-90 dana.

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje
3	PRIHODI (AOP 002+005+008+011+024+032+041)	001	72.278.278	72.046.528
4	RASHODI (AOP 045+057+098+099+110+115+126)	044	(60.771.726)	(61.141.484)
	VIŠAK PRIHODA (AOP 001-133)	134	11.506.552	10.905.044
	MANJAK PRIHODA (AOP 133-001)	135	0	0
5221	Višak prihoda – preneseni	136	34.335.915	45.778.009
5222	Manjak prihoda – preneseni	137	0	0
	Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 134-135+136-137)	138	45.842.467	56.683.053

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

stanje na dan 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

6. BILANCA HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO na dan 31. prosinca 2014. g.

4.3 NEFINANCIJSKA IMOVINA

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje
0	Nefinancijska imovina (AOP 003+018+047+051+055+064)	002	3.944.289	36.121.240
01	Neproizvedena dugotrajna imovina (AOP 004+008-017)	003	82.404	37.592
012	Nematerijalna imovina (AOP 009 do 016)	008	187.704	187.704
019	Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine	017	(105.300)	(150.112)
02	Proizvedena dugotrajna imovina (AOP 019+023+031+034+039+042-046)	018	3.715.030	2.875.487
022	Postrojenja i oprema (AOP 024 do 030)	023	3.000.096	3.128.239
026	Nematerijalna proizvedena imovina (AOP 043 do 045)	042	2.834.245	2.873.960
029	Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine	046	(2.119.311)	(3.126.712)
05	Nefinancijska imovina u pripremi (AOP 056 do 059+062+063)	055	85.000	33.157.563
051	Građevinski objekti u pripremi	056	0	33.072.563
053	Prijevozna sredstva u pripremi	058	85.000	85.000
06	Proizvedena kratkotrajna imovina (AOP 065+070+073)	064	61.855	50.598
061	Zalihe za obavljanje djelatnosti (AOP 066 do 069)	065	61.855	50.598

a. AOP 003 – Neproizvedena dugotrajna imovina

Odnosi se na nematerijalnu imovinu, odnosno nabavku ostalih prava.

b. AOP 023 - Postrojenja i oprema

Tijekom 2014. godine vrijednost postrojenja i opreme Agencije povećala se za bruto iznos od 196.946 kuna. Nabavljen je namještaj od 55.140 kuna, informatička oprema u iznosu od 122.674 kune, računalni programi u iznosu od 39.715 kuna. Otpisana je oprema s ostatkom vrijednosti u iznosu 3.923 kune.

c. AOP 056 – Građevinski objekti u pripremi

Agencija je temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju suglasnosti Hrvatskoj agenciji za civilno zrakoplovstvo za sklapanje pravnog posla o kupnji nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske (Klasa: 022-03/14-04/233, Urbroj: 50301-05/18-14-2 od 10. srpnja 2014.) i Odluke Povjerenstva za raspolaganje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske (Klasa: 024-04/14-03/4, Urbroj: 536-021/01-2014-2 od 10. srpnja 2014.) zaključila Kupoprodajni ugovor (broj: 7505/2014 od 7. listopada 2014.) s Državnim uredom za raspolaganje državnom imovinom o prodaji nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske označenu kao zk.č.br. 5191/8, Krajiška ulica, površine 1.411 m², upisane u zk.ul.br. 5354 k.o. Grad Zagreb. Navedena nekretnina je kupljena u svrhu osiguranja poslovnog prostora za potrebe Agencije, Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu i Agencije za sigurnost željezničkog prometa.

Temeljem Elaborata procjene tržišne vrijednosti nekretnine izrađenog od strane ovlaštenog sudskog vještaka i potvrđenog od strane nadležnih tijela državne uprave utvrđena je tržišna vrijednost nekretnine u iznosu od 4.323.210,90 EUR (33.072.563 kuna), odnosno 993,47 EUR/m² neto korisne površine (NKP). Tržišna vrijednost nekretnine izračunata je ponderiranjem procijenjenih vrijednosti dobivenih primjenom usporedne i troškovne metode. Kupoprodajna cijena navedene nekretnine plativa je u HRK prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

stanje na dan 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

6. BILANCA HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO na dan 31. prosinca 2014. g. (nastavak)

6.1 NEFINANCIJSKA IMOVINA (nastavak)

c. AOP 056 – Građevinski objekti u pripremi (nastavak)

Nekretnina se sastoji od 1.411 m² građevinskog zemljišta i objekata (javna zgrada tlocrtne površine 1.046 m², pomoćna zgrada tlocrtne površine 72,00 m² te dvorište i okućnica površine 293 m²) sveukupne BGP 5.439,50 m² (NKP 4.351,60 m²), od toga višekatna javna zgrada površine 5.367,50 m², a prizemna pomoćna zgrada 72,00 m², sve na lokaciji Zagreb, Krajiška 20. Objekti su u derutnom stanju – potpuno uništeni završno-obrtnički i instalaterski radovi.

6.2 FINANCIJSKA IMOVINA

a. AOP 075 – Novac u banci i blagajni

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće razdoblje
11	Novac u banci i blagajni (AOP 076+080+081+082)	075	3.421.904	4.476.919
1111	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	077	3.393.154	4.461.232
113	Novac u blagajni	081	28.750	15.687

b. AOP 084 – Depoziti u bankama i ostalim financijskim institucijama

Na dan 31. prosinca 2014. godine devizni i kunske depoziti u bankama iznose 13.024.501 kunu (2013.: 37.042.568 kuna). Ta sredstva namijenjena su za plaćanje članarine EUROCONTROL-u i za održavanje potrebne likvidnosti u početnim mjesecima poslovne godine kad se ostvaruje manjak prihoda i manji priljev od potreba. Do dana plaćanja troška članarine sva sredstva namijenjena za članarinu kratkoročno se oročavaju, kao dio poslovnih aktivnosti upravljanja novcem.

c. AOP 096 – Potraživanja za naknade koje se refundiraju

Iznos od 19.698 kuna (2013.: 25.153) odnosi se na potraživanja od HZZO-a, dok potraživanja za dane avanse za robu i usluge iznose 21.117 kuna (2013.: 177.989 kuna).

d. AOP 134 – Potraživanja od kupaca

Potraživanja za neplaćene račune poslovnih partnera za obavljeni nadzor i troškove zaštićenih obrazaca iznose 17.313 kune (2013.: 23.779 kuna).

e. AOP 136 – Potraživanja za prihode po posebnim propisima

Ukupni iznos potraživanja od 5.250.612 kune (2013.: 4.103.257 kuna) obuhvaća potraživanje prema zračnim prijevoznicima i zračnim lukama za ACZ naknade temeljem Naredbe za utvrđivanje visine naknada za rad Agencije («Narodne novine» broj 40/10) uz postotak naplate za domaće prijevoznike 99%, a za inozemne prijevoznike naplata je oko 97%.

f. AOP 141 – Ispravak vrijednosti potraživanja

Ispravak vrijednosti u iznosu od 1.372.451 kunu (2013.: 1.245.626 kuna) odnosi se na akumulirani ispravak vrijednosti potraživanja od 2009. do 31. prosinca 2014. godine zbog nemogućnosti naplate potraživanja od obveznika plaćanja ACZ naknada.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

stanje na dan 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

6. BILANCA HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO na dan 31. prosinca 2014. g. (nastavak)

6.2 FINANCIJSKA IMOVINA (nastavak)

g. AOP 143 – Rashodi budućih razdoblja

Ukupni iznos od 6.430.539 kuna (2013.: 6.206.931 kuna) odnosi se na unaprijed plaćene troškove osiguranja od odgovornosti, na pretplatu na stručnu literaturu i osiguranje automobila u iznosu od 133.024 kune (2013.: 203.171 kuna), te obvezu za članarinu EUROCONTROL-u od 6.297.514 kuna (2013.: 6.003.760 kuna) za prvi kvartal 2015. godine.

h. AOP 144 - Nedospjela naknada prihoda

Iznos od 2.319.716 kuna (2013.: 2.286.445 kuna) odnosi se na prihode 2014. godine od rutnih naknada, koji su naplaćeni do 31. siječnja 2015. godine.

6.3 OBVEZE

a. AOP 148 – Obveze za radnike

Obveze u iznosu od 1.908.069 kuna (2013.: 1.807.451 kuna) odnose se na neplaćene obveze za obračunatu plaću za prosinac 2014. godine, isplatu subvencije za III mirovinski stup, plaća za izaslane radnike koja je isplaćena u siječnju 2015. godine, a tereti troškove poslovanja 2014. godine.

b. AOP 158 – Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično

Iznos obveze od 54.214 kuna (2013.: 32.695 kuna) su obračunate naknade članovima Vijeća Agencije i ugovornim djelatnicima.

c. AOP 161 – Obveze prema dobavljačima u zemlji

Obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 150.788 (2013.: 415.292 kuna) čija je valuta plaćanja u 2015. godini.

d. AOP 162 – Obveze prema dobavljačima u inozemstvu

Obveze prema dobavljačima u inozemstvu od 6.285.339 kuna (2013.: 6.018.191 kuna) odnosi se na obvezu za članarinu EUROCONTROL-u za 1. tromjesečje 2015. godine.

e. AOP 164- Obveze za ostale financijske rashode

Obveza za isplatu stipendije.

f. AOP 182 – Obveze za zajmove iz inozemstva

Obveze prema stranim kompanijama za više plaćane račune za ACZ naknadu.

g. AOP 194 – Odgođeno priznavanje prihoda

Iznos od 1.397.055 kuna (2013.: 2.013.847 kuna) odnosi se na neplaćene obveze zračnih luka za ACZ naknade temeljem Naredbe o utvrđivanju visine naknada za rad Agencije za civilno zrakoplovstvo («Narodne novine» broj 142/08), ostatka neamortizirane opreme donirane od strane MPPI-a prema Sporazumu i ostatka neamortizirane opreme donirane iz sredstava IPA 2009.

h. AOP 199 – Višak prihoda

Višak prihoda iz proteklih godina uvećan je tijekom 2014. godine u iznosu od 10.905.044 kune (2013.: 11.506.552 kuna) i ukupno iznosi 56.683.053 kune (2013.: 45.842.466 kuna).

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

stanje na dan 31. prosinca 2014.

(u kunama bez lipa)

7. DOGAĐAJI NAKON DATUM BILANCE

Dana 31. ožujka 2015. godine g. Omer Pita, na vlastiti zahtjev, razriješen je dužnosti mjesta direktora Agencije, dana 01. travnja 2015. godine g. Marin Puh imenovan je na mjesto vršitelja dužnosti direktora Agencije.

8. ODOBRAVANJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Direktor Agencije odgovoran je za sastavljanje i izdavanje financijske izvještaja i bilješki uz financijske izvještaje iznijete na prethodnim stranicama, nadalje Direktor Agencije je odobrio njihovo sastavljanje i izdavanje dana 10. travnja 2015. godine.

Odobrili i potpisali na dan 10. travnja 2015. godine:


g. Omer Pita

Direktor (do 31. ožujka 2015.)




g. Marin Puh

Vršitelj dužnosti direktora (od 01. travnja 2015.)

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

Ulica grada Vukovara 284/II

10000 Zagreb

Republika Hrvatska